

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Forsyth_Frederick-Afganec_SK.PDB

PDB Name: Forsyth_Frederick-Afganec_SK
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 13.5.2007
Modification Date: 13.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

FREDERICK FORSYTH

AFGANEC

Prvá časť

Raja

Keby bol mladý talibanský telesný strážca ve-del, že telefonát z mobilu ho zabije, nebol by telefonoval. Nevedel to, zatelefonoval a prišiel o život.

7. júla 2005 štyria samovražední atentátnici odpálili v cent-re Londýna štyri bomby. Zabili päťdesiatdva cestujúcich a zranili asi sedemsto. Najmenej sto z nich doživotne zmrzačili.

Traja z nich sa narodili a vyrástli v Británii rodičom, kto-rí sa prisťahovali z Pakistanu. Štvrtý sa narodil ako Jamaj-čan, bol naturalizovaný Brit a prestúpil na islam. On a eš-te jeden boli ešte tínedžeri, tretí mal dvadsaťdva a vodca skupiny tridsať rokov. Všetkých zradikalizovali čiže vymy-li im mozog do extrémneho fanatizmu nie v zahraničí, ale priamo v srdci Anglicka, keď navštevovali extrémistické mešity a počúvali kazateľov tohto druhu.

Do dvadsaťštyri hodín od výbuchu ich identifikovali a zistili bydliská v meste Leeds a v jeho okolí. Všetci roz-právali viac či menej yorkshirským nárečím. Vodca bol uči-teľ, ktorý sa volal Mohamed Siddik Chán.

Pri prehliadke ich domov a majetku polícia objavila ma-lý poklad, ktorý sa rozhodla nezverejniť. Boli to štyri účty, z ktorých vysvitlo, že jeden zo starších dvoch atentátni-kov kúpil mobilné telefóny použiteľné na celom svete a v každom bola SIM karta, predplatená asi na dvadsať li-bier. Za telefóny zaplatili v hotovosti a polícia ich nenašla. Vystopovala však ich čísla a označila ich „alarmom“ pre prípad, že by sa ozvali.

Polícia zistila aj to, že Siddik Chán a jeho najbližší druh

v skupine, mladý Pandžábčan Šehzád Tanvír, navštívili mi-nulý november Pakistan a strávili tam tri mesiace.

Nevy-stopovalo sa, s kým sa stýkali, ale niekoľko týždňov po atentáte vysielala arabská stanica Al-Džazíra video, ktoré nakrútil Siddik Chán počas priprav na vlastnú smrť. Bolo jasné, že video vzniklo počas jeho návštevy Islamabadu.

Až koncom roka 2005 vysvitlo, že atentátnik vzal so se-bou jeden z „ľaliovočistých“ nevystopovateľných mobilov a daroval ho svojmu inštruktorovi či organizátorovi z al-Káidy. (Britská polícia medzičasom zistila, že atentátnici nemali technické schopnosti, potrebné na zostrojenie bômb bez pokynov a pomoci.)

Nech už bol tento vyššie postavený člen al-Káidy ktokoľ-vek, darček podaroval ďalej na znak úcty istému členovi najbližšieho elitného kruhu okolo Usámu bin Ládina v je-ho tajnom úkryte v pustom pohorí južného Vaziristánu, ktoré sa ľahá pozdĺž pakistansko-afganských hraníc západ-ne od Pěšávaru. Tento darček mal použiť iba v kritických chvíľach, lebo všetci príslušníci al-Káidy sú mimoriadne opatrní, pokiaľ ide o mobilné telefóny. Darca však v tom čase nemohol vedieť, že onen britský fanatik bude taký hlúpy a nechá na stole v Leedse účet od tohto mobilu.

Bin Ládinov najbližší okruh sa delí na štyri úseky. Za-oberajú sa operáciami, financovaním, propagandou a uče-ním. Každá zložka má vedúceho a vyšší ako oni sú iba bin Ládin a jeho spoluvodca Ajman al-Zaváhiri.

V septembri 2005 bol hlavným finančným organizáto-rom celej teroristickej skupiny Zaváhiriho egyptský krajan Taufik al-Kvír.

Z dôvodov, ktoré sa objasnili neskôr, bol 15. septembra prísne inkognito v pakistanskom Pěšávare. Nevydával sa na dlhú a nebezpečnú cestu z horskej pevnosti, ale práve z takej sa vracal a čakal na sprievodcu, ktorý ho zavedie späť medzi vaziristánske končiare k šejkovi.

Na ochranu počas krátkeho pobytu v Pěšávare mu pri-delili štyroch miestnych fanatikov z hnutia Taliban. Ako všetci ľudia, pochádzajúci zo severozápadného horstva, reťazca území neľútostných kmeňov, ktoré sa rozkladajú po tejto neovládnuteľnej hranici, aj oni boli oficiálne Pa-kistanci, no kmeňovo Vazíri. Hovorili po paštúnsky, nie po urdsky, a boli oddaní Paštúncom, ktorých sú Vazíri vetvou.

Všetkých pozdvihli z biedy v madrase čiže v penzioná-te, kde sa vyučoval Korán extrémnej orientácie, pridržia-vajúci sa vahhábovskej sekty islamu, najnekompromis-nejšej a najnetolerantnejšej zo všetkých jeho odnoží. Nenadobudli nijaké znalosti či odbornosť, vedeli iba od-riekavať Korán, v dôsledku čoho boli prakticky nezamest-nateľní, podobne ako milióny iných mládenčov, odchova-ných v madrasách. Keď im však náčelník klanu prideliť úlohu, boli by aj život položili, aby ju splnili. V septembri im zverili ochranu Egyptäna v stredných rokoch, ktorý hovoril nilótskou arabčinou,

ale vedel aj dosť po paštún-sky, aby sa dohodovil. Jeden z tých štyroch mládencov sa volal Abdulláh a jeho radosťou a pýchou bol jeho mobil. Nanešťastie sa mu vybila batéria, lebo ju zabudol dať nabiť.

Bolo krátko po poludní, priveľmi nebezpečné chvíle, aby zašli do miestnej mešity na modlitby. Al Kvír sa po-modlil s telesnými strážcami v byte na najvyššom poscho-dí domu. Potom čo-to zjedol a utiahol sa na krátky odpo-činok. Abdulláhov brat býval niekoľko sto kilometrov na západ v rovnako fundamentalistickom meste Kvetta. Ich mama ochorela. Abdulláh sa na ňu chcel spýtať a vzal do ruky svoj mobil. Je celkom vedľajšie, čo chcel povedať, malo to byť len niekoľko slov z tých miliárd, ktoré dennodenne le-tia éterom všetkých piatich svetadielov. Jeho mobil však nefungoval. Jeden z druhov ukázal na prázdne políčko ba-térie na displeji a poučil ho, že mobil nie je nabitý. A po-tom Abdulláhovi padol zrak na mobil, ktorý ležal v obývač-ke na Egypt'anovej aktovke.

Ten bol nabitý. Nič netušiac vyt'ukal bratovo číslo a v Ďa-lekej Kvette počul rytmické vyzváňanie. A v podzemnom bludisku miestnosti v Islamabade, kde je odpočúvacia sek-cia pakistanského Protiteroristického centra v Islamabade, začalo blikať červené svetielko.

Mnohí obyvatelia Hampshiru pokladajú toto grófstvo za najkrajšie v Anglicku. Na jeho južnom pobreží smerom do vôd prielivu La Manche leží obrovský námorný prístav Southampton a doky Portsmouth. Jeho administratívnym centrom je historické mesto Winchester, ktorému tróni takmer tisíc rokov stará katedrála.

V samom srdci tohto grófstva ďaleko od diaľnic i hlav-ných ciest leží tiché údolie rieky Meon a pozdĺž jej mierne-ho toku sa rozkladajú dediny a mestečká, ktoré vznikli eš-te v časoch Sasov.

Od juhu na sever vedie iba jedna hradská triedy A a inak sa celým údolím vinú iba vidiecke cesty, lemované košatý-mi stromami, živými plotmi a lúkami. Je to poľnohospo-dársky kraj ako v minulosti, málo polí je tu väčších ako de-sať akrov a ešte menej usadlostí má viac ako päť-sto akrov. Farmárske domy sú prevažne starodávne, brvná, tehly a škridlice a pri niektorých stoja stodoly rozličnej veľkosti, veku a krásy.

Muž, ktorý sedel na strešnom hrebeni jednej takej sto-doly, mal výhľad na celé údolie Meonu a z vtácej perspek-tívy videl najbližšiu dedinu Meonstoke, vzdialenú asi je-den a pol kilometra. Práve vo chvíli, keď o niekoľko časových pásem na východ Abdulláh posledný raz v živote telefonoval, muž, ktorý sedel na streche, si zotrel z čela pot a opäť sa pustil do opatrného odstraňovania škridiel z pá-lenej hliny, ktoré tam uložili pred niekoľkými storočiami.

Mal si na to zavolať partiu skúsených pokrývačov, a tí by boli obstavali celú stodolu lešením. Tak by to bolo rýchlej-šie a bezpečnejšie, no oveľa drahšie. A v tom bol problém.

Muž s tesárskym kladivom bol vojenský veterán, ktorý odi-šiel po dvadsaťpäť-ročnej službe do dôchodku a väčšinu úspor vynaložil na kúpu svojho sna - usadlosti na vidieku, ktorú bude môcť konečne volať domov. Preto tá stodola s desiatimi akrami pôdy a cesta k najbližšej hradskej, vedú-cej do dediny.

Vojaci však nie vždy vedia zaobchádzať s peniazmi a fi-nančný odhad stavebných firiem na premenu stredovekej stodoly na pohodlný vidiecky dom mu vyrazil dych. Preto sa rozhodol, že si to urobí sám, nech to trvá hocako dlho.

Bolo to idylické miesto. V duchu videl strechu obnovenú do voľakedajšej vodotesnej krásy s deviatimi desatinami pôvodných neporušených škridiel. Zvyšných desať per-cent kúpil od firmy, ktorá predávala materiál zo zdemolo-vaných stavieb. Nosný trám bol stále zdravý ako v deň, keď ho pritesali z duba, no krížne hrady budú musieť preč a nahradí ich moderným materiálom.

Vedel si predstaviť obývačku, kuchyňu, pracovňu a chodbu, všetko hlboko pod sebou, kde teraz leží prach z balov starého sena. Vedel, že na elektrinu a inštaláciu bu-de potrebovať remeselníkov, no už sa v Southamptone za-písal do večerných kurzov murovania, omietania, tesár-ských prác a sklenárstva.

Jedného dňa bude mať dláždený dvor a zeleninovú zá-hradu, príjazdovú cestu vysype štrkom a v starom sade sa budú pásť ovce. Utáboril sa v ohrade, lebo príroda obdari-la koniec leta teplou vlnou, a každý večer tam sedel a trpezlivo rátať a preratúvať, aby pri skromnom rozpočte vyšiel.

Mal štyridsaťštyri rokov, olivovú pleť, čierne vlasy a oči, bol štíhly a veľmi vyšportovaný. A už mal všetkého dosť. Dosť púští a džunglí, dosť malárie a pijavíc, dosť mrznutia a trasenia sa za chladných nocí, dosť podradnej stravy a bolesti v údoch. Nájde si v týchto končinách dajakú prá-cu, kúpi si dajakého psa, možno labradora, a možno si náj-de aj ženu.

Uvoľnil ďalších desať škridiel, osem neporušených po-nechal na mieste a dve puknuté hodil dolu. A červené sve-tielko v Islamabade stále blikalo.

Mnohí ľudia si myslia, že pri predplatenej SIM karte je všetko finančne vyrovnané. To platí pre predajcu a užíva-teľa, ale nie pre poskytovateľa služieb. Ak sa mobil použi-va mimo vymedzeného územia, kde bol kúpený, musí prísť ešte k finančnému vyrovnaniu medzi mobilnými operátor-mi. Robia to ich počítače.

Keď Abdulláhov telefonát prijal jeho brat v Kvette, začal využívať čas rádiovkej antény pri Péšávare. Tá patrí Paktelu. Počítač Paktelu začal hľadať predajcu mobilu v Anglicku s úmyslom elektronicky povedať: „Jeden z vašich zákazní-kov využíva môj čas a priestor, takže mi dlhujete." Pakis-tanské Protiteroristické centrum CTC už roky žiadalo, aby Paktel a jeho konkurent Mobitel smerovali všetky hovory, vyslané a prijímané v ich sieť-ach, do odpočúvacieho stre-diska CTC. Po upozornení Britov CTC nainštalovalo do od-počúvacích počítačov britský softvér so zoznamom urči-tých čísel. A jedno z nich sa zrazu zaktivovalo.

Mladý pakistanský seržant, ktorý hovoril po paštún-sky, stisol tlačidlo a na linku sa dostal jeho nadriadený. Chvíľu počúval a potom sa spýtal:

„Čo hovorí?"

Seržant sa započúval a odvetil:

„Je to niečo o matke volajúceho. Podľa všetkého sa zho-vára s bratom."

„Odkiaľ?"

Ďalšie overenie.

„Pěšávorský vysílač.“

Viac od seržanta nepotreboval. Celý rozhovor sa auto-maticky nahrá a neskôr sa preskúma. Momentálne bolo treba nájsť toho, kto volá. Službukonajúci major CTC si bol viac-menej istý, že pri jednom krátkom telefonáte to nebude možné. Ten hlupák zrejme nebude hovoriť dlho. Major, sediaci pri stole na vyvýšenom mieste nad odpočívacími kójami, stisol tri tlačidlá a v kancelárii náčelníka CTC v Pěšávare zatrilkoval telefón.

Pred viacerými rokmi a určite pred udalosťou, známou ako jedenásty september, čo bolo zničenie Svetového obchodného centra 11. septembra 2001, bolo pakistanské Styčné spravodajské oddelenie, známe ako ISI, priam za-morené fundamentalistickými moslimami pakistanskej ar-mády. To bol jeho problém a dôvod nespoľahlivosti v boji proti Talibanu a jeho hosťovi al-Káide.

Pakistanský prezident generál Mušarraf nemal na výber, iba vyhovieť americkej dôrazne formulovanej „rade“, aby si doma upratal. Patrílo k tomu aj preveľovanie extrémistických dôstojníkov ISI späť do bežnej vojenskej služby a druhou časťou tohto procesu bolo zriadenie elitného protitero-ristického centra vnútri ISI. Zaradili doň nový typ mladých dôstojníkov, ktorí nechceli mať nič spoločné s islamskými teroristami, aj keby boli hocako nábožensky založení. Jedným z nich bol plukovník Abdul Razak, bývalý veliteľ tan-ku. Velil CTC v Pěšávare. O pol tretej mu zazvonil telefón. Pozorne vypočul svojho kolegu z hlavného mesta a po-tom sa spýtal: „Ako dlho?“

„Doteraz asi tri minúty.“

Plukovník Razak mal šťastie, že jeho kancelária bola len osemsto metrov od anténového stožiaru Paktelu, teda v tisícmetrovom okruhu, z ktorého mohol účinne fungovať smerový zameriavač. S dvoma technikmi vybehol na plochu strechu svojej budovy a zameriavačom začali prečesávať mesto, aby zistili zdroj signálu.

Seržant, ktorý počúval v Islamabadě, povedal nadriadenému: „Rozhovor sa skončil.“

„Dočerta,“ zahrešil major. „Tri minúty a štyridsať se-kúnd. Nuž, ale viac sme nemohli očakávať.“ „Ale zdá sa, že mobil nevypol,“ dodal seržant.

V byte na najvyššom poschodí domu v pěšávorskom Sta-rom meste urobil Abdulláh druhú chybu. Keď počul, že Egypťan sa chystá vyjsť zo svojej izby, rozhovor s bratom rýchlo ukončil a mobil strčil pod vankúš. Zabudol ho však vypnúť. Zameriavače plukovníka Razaka boli čoraz bližšie k zdroju.

Britská Tajná spravodajská služba (SIS) aj americká Ústredná spravodajská služba (CIA) organizujú v Pakista-ne z očividných dôvodov rozsiahle operácie. Pakistan pat-rí medzi hlavné zóny súčasného boja proti terorizmu. Si-la západného spojenectva spočívala už od roku 1945 v mnohom na tom, že obidve inštitúcie boli schopné spolupracovať.

Vyskytli sa, pravdaže, roztržky, najmä keď Britov zradili roku 1951 Philby, Burgess a Maclean. Potom však aj Američania zistili, že majú vo vlastných radoch celú galériu zradcov, pracujúcich pre Moskvu, a vzájomná kritika prestala. Po skončení studenej vojny roku 1991 zavládlo medzi politikmi na oboch stranách Atlantiku nerozumné presvedčenie, že konečne prišiel mier a že tak to zostane. To bola presne chvíľa, keď prežívala pôrodné bolesti nová studená vojna, mlkva a skrytá v hĺbinách islamu.

Po jedenástom septembri prestalo súperenie a dokonca aj tradičné handrkovanie. Pravidlom sa stalo - ak niečo máme, podelíme sa o to s vami. A naopak. Do spoločného-ho boja prichádzali príspevky aj z iných spravodajských služieb, ale nič nemohlo nahradiť úzku spoluprácu Anglo-sasov.

Plukovník Razak poznal šéfov obidvoch rezidentúr vo svojom meste. Osobne si bol bližší so šéfom SIS Brianom O'Dowdom a mobil pochádzal z Británie. Keď zišiel zo strechy, O'Dowdovi zatelefonoval.

V tej chvíli odišiel Al-Kvír do kúpeľne a Abdulláh siahol pod vankúš po mobil, lebo ho chcel položiť na aktovku, odkiaľ ho vzal. S pocitom viny zbadal, že je zapnutý, a rýchlo ho vypol. Myslel pritom na to, že sa vybije batéria, a netušil, že mobil by mohli vystopovať. Tak či onak, one-skoril sa o osem sekúnd. Zameriavač splnil úlohu.

„Ako to myslíš, že ste ho našli?“ spýtal sa O'Dowd. Z je-ho dňa sa zrazu stali Vianoce a niekoľko narodenín k tomu.

„Niet pochybností, Brian. Hovor prišiel z bytu na hor-nom poschodí päťposchodovej budovy v starej štvrti. Už tam idú dvaja moji tajní, aby to obzreli a zvolili postup.“

„Kedy na nich skočíš?“

„Hneď po zotmení. Najradšej by som to urobil o tretej ráno, ale bolo by to veľké riziko. Vtáčky by mohli odletieť z klietky...“

Plukovník Razak bol v Anglicku na jednoročnom kurze na štábnej akadémii v Camberley a bol hrdý na svoje hovo-rové obraty.

„Môžem ísť aj ja?“

„Chcel by si?“

„Je pápež katolík?“ spýtal sa O'Dowd.

Razak sa nahlas rozosmial. Také doberanie sa mu páčilo.

„Ako veriacemu v jediného pravého Boha by mi to malo byť jedno,“ odvetil. „V poriadku. O šiestej v mojej kancelárii. Ale je to mufti.“

Myslel tým, že nebudú nijaké uniformy, ale ani západné odevy. V Starom meste a najmä v bazáre Kissa Chavání človek nie je nápadný iba v šalvare a kamíse, voľné nohavice a dlhá košeľa. Alebo v hávoch a turbanoch horských klanov. A to platilo aj pre O'Dowda.

Prišiel krátko pred šiestou svojou čiernou Toyotou Land Cruiser s čiernymi sklami. Britský Landrover by bol vlastne-neckejší, ale miestni fundamentalisti uprednostňovali To-yoty, a tak Toyota nebude nápadná. Priniesol aj fľašku whi-sky Chivas Regal. Bolo to obľúbené pitie Abdula Razaka. O'Dowd raz pokarhal svojho pakistanského priateľa za je-ho záľubu v tejto škótskej lahôdke.

„Pokladám sa za dobrého moslima, ale nie som nijako posadnutý,“ odvetil Razak. „Nedotknem sa bravčoviny, ale na

tanci alebo dobrej cigare nevidím nič zlé. Zakazovať to

je talibanský fanatizmus, ktorý neuznávam. A pokiaľ ide o víno, jeho pitie bolo rozšírené v prvých štyroch kalifá-toch, a ak má jedného dňa v raji pokarhá niekto vyšší ako ty, potom budem prosiť milosrdného Alaha o odpustenie.

Dovtedy mi môžeš doliať."

Možno bolo zvláštne, že z dôstojníka tankových jedno-tiek sa stal taký skvelý policajt, ale bola to pravda. Abdul Razak mal tridsaťšesť rokov, bol ženatý, mal dve deti a bol vzdelaný. Vedel takticky uvažovať a na veci šiel nie ako útočiaci slon, ale skôr ako mungo, ktorý stojí proti kobre. Chcel vpadnúť do bytu bez zúrivej prestrelky, ak sa bude dať.

Péšávar je starobylé mesto a jeho najstaršou časťou je bazár Kissa Chavání. Tu sa po mnohé stáročia občerstvovali muži a ťavy z karaván na Veľkej ceste nákladov, ktorá prechádzala cez hrozivý priesmyk Chyber do Afganistanu. A ako všetky dobré bazáre, aj Kissa Chavání uspokojoval základné potreby človeka. Predávali sa tam prikrývky, ša-ly, koberce, mosadzné výrobky, medené misy, jedlo a pitie. Tak je to dodnes.

Bazár je multietnický a mnohojazyčný. Skúsené oko ro-zoznalo turbany z Afridisu, Vaziristánu, Gilzaia a z neďale-kého Pakistanu, kontrastujúce s čiapkami zo severu a s ko-žušinovými baranicami Tadžikov a Uzbekov.

V tomto bludisku úzkych ulíc a uličiek, kde sa človek bez ťažkostí stratí hocikakému prenasledovateľovi, sú ob-chody a stánky s jedlom, je tam hodinový bazár, košíkár-sky bazár, sú tam peňazomenci, vtáčí trh a bazár rozpráva-čov príbehov. Briti volali za imperiálnych čias Péšávar Piccadilly strednej Ázie.

Byt, ktorý zameriavač označil ako miesto, odkiaľ sa tele-fonovalo, bol v jednej z vysokých úzkych stavieb so zložitou vyrezávanými balkónmi a obločnicami. Bol štyri poschodia nad skladom kobercov v uličke, širokej iba na jedno auto. V lete tu panovali veľké horúčavy, a preto mali všetky bu-dovy ploché strechy, kde si obyvatelia mohli dožičť dúšok chladného nočného vzduchu, a otvorené schodiskové šach-ty, vedúce dolu z ulice. Plukovník Razak viedol svoju sku-pinu ticho a pešo.

Štyroch mužov, všetkých v kmeňových odevoch, vyslal na strechu budovy, ktorú delili od cieľovej budovy štyri do-my. Vyšli na strechu a pokojne prešli po strechách až na strechu cieľovej budovy. Tu čakali na signál. Šiestich mužov viedol plukovník hore schodmi z ulice. Všetci mali pod odevmi automatické pistole, iba jeden svalnatý Pandžáb-čan niesol baranidlo.

Keď sa všetci zoradili na schodisku, plukovník kývol na muža s baranidlom. Ten vyrazil zámku. Dvere sa otvorili dovnútra a celá skupina vbehla dnu. Zo strechy zbehli po prístupovom schodisku traja muži. Štvrtý zostal hore pre prípad, že by tadiaľ chcel niekto ujsť.

Keď si na to potom Brian O'Dowd spomínal, zdalo sa mu to všetko mimoriadne rýchle a rozmazané. Taký dojem z toho mali aj obyvatelia bytu.

Útočná skupina netušila, koľko ľudí je vnútri a čo tam nájdú. Mohla to byť malá armáda, mohla to byť rodina, po-píjajúca tiffin. Nepoznali ani rozvrhnutie bytu. Architekto-nické plány sa možno archivujú v Londýne alebo v New Yorku, ale nie v bazáre Kissa Chavání. Vedeli iba toľko, že odtiaľ niekto telefonoval z hľadaného mobilu.

V byte zastihli štyroch mladých mužov, ktorí pozerali te-levíziu. Útočná skupina v prvých dvoch sekundách zneis-tela, že vtrhla do celkom neškodnej domácnosti. Potom si však všimli, že všetci muži sú bradatí, všetci vrcháři a je-den, ktorý zareagoval najrýchlejšie, siahol pod odev po zbraň. Volal sa Abdulláh a zomrel so štyrmi guľkami v hru-di. Ostatných troch zrazili na zem, kým sa zmohli na od-por. Plukovník Razak dal veľmi jasný príkaz - chcel ich ži-vých, ak sa bude dať.

Prítomnosť piateho prezradil tresk zo spálne. Pandžáb-čan síce odložil baranidlo, ale stačilo jeho plece. Vyvalil dvere a dnu skočili dvaja príslušníci CTC a za nimi plukov-ník Razak.

Uprostred izby zastihli Araba v stredných ro-koch, ktorý mal vytreštené oči či už od strachu, alebo z ne-návisť. Zohol sa po laptop, ktorý hodil na terakotové dlaž-dice, lebo ho chcel zničiť.

Svitlo mu, že už niet času, a preto sa zvrtol a priskočil k obloku, ktorý bol dokorán otvorený. Plukovník Razak skríkol: „Chyťte ho!" To sa však nepodarilo. Egyptan bol do pol pása vyzlečený, lebo bolo horúco, a telo mal od po-tu klzké. Nepostál ani pri zábradlí, ale v behu ho preskočil a dopadol na dlažbu v takmer pätnásť-metrovej hĺbke. O niekoľko sekúnd ho obstali ľudia, no finančník al-Káidy dva razy zachrčal a zomrel.

V budove a na ulici vypukol chaos, ozýval sa krik, všade pobiehali ľudia. Plukovník zavolať mobilom päťdesiat uni-formovaných vojakov, ktorých umiestnil o štyri ulice ďalej do mikrobuse s čiernymi sklami. Pribehli uličkou, aby na-stolili poriadok, ak tak možno nazvať ešte väčší chaos, kto-rý nastal. Účelu však poslúžili - izolovali celý obytný blok. Abdul Razak bude chcieť vypočuť všetkých susedov a pre-dovšetkým majiteľa, predajcu kobercov na prízemí. Mŕtvolu na ulici obstúpili vojaci a prikryli ju dekou. Zja-vili sa nosidlá. Mŕtveho odnesú do márnice péšávarskej Všeobecnej nemocnice. Nikto nemal potuchy, o koho ide. Jasné bolo iba to, že dal prednosť smrti pred citlivou po-zornosťou Američanov v afganistanskom tábore Bagram, kam by ho Islamabad na žiadosť šéfa CIA v Pakistane urči-te dopravil.

Plukovník Razak sa vrátil z balkóna. Trom vážnom spú-tali ruky a na hlavy prehodili kapucne. Odvedie ich ozbro-jený sprievod, lebo to bolo fundamentalistické územie. Ulica bude na ich strane. Keď budú väzni a mŕtvola preč, plukovník strávi celé hodiny dôkladnou prehliadkou bytu, aby našiel akúkoľvek stopu po človeku, ktorý mal rizikový mobil. Briana O'Dowda požiadali, aby počas razie počkal na schodoch. Teraz bol v spálni a držal poškodený laptop Tos-hiba. On aj plukovník vedeli, že to takmer určite bude ka-pitálny úlovok. Všetky pasy, všetky mobily, každý zdrap papiera, akokoľvek bezvýznamný, všetkých väzňov a všet-kých susedov - to všetko dopravia na bezpečné miesto a vyťažia z toho, čo sa bude dať. Ale najprv laptop...

Mŕtvý Egyptan bol optimista, ak sa nazdával, že poško-denie krytu Toshiba zničí zlatú úrodu, ktorá je vnútri. Ani vymazanie dokumentov by nepomohlo. V Británii a v USA sú odborníci, čo vedia opatrne vybrať harddisk a odlúpiť povrchovú vrstvu, aby odhalili každé slovo, ktoré Toshiba kedy zhltla.

„Škoda ho, nech to bol ktokoľvek," prehodil O'Dowd.

Razak čosi zahundral. Jeho voľba bola logická. Keby niekoľko dní vyčkával, ten chlap by mohol zmiznúť. Ke-by snoril okolo budovy, jeho agentov by zbadali a vtáčik by uletel. Preto na to šiel tvrdo a rýchlo, a nebyť tých pia-tich sekúnd oneskorenia, mal by toho tajomného samo-vraha v putách. Pripraví vyhlásenie pre verejnosť, že ne-známy zločinec zahynul pri páde, keď odporoval zatknutiu. Kým mŕtvolu neidentifikujú. Keby sa ukázalo, že mal v al-Káide vysoké postavenie, Američania by trva-li na triumfálnej tlačovej konferencii. Razak netušil, ako vysoko bol Taufík Al-Kvír. „Ešte chvíľu tu budeš musieť trčať," prehodil O'Dowd. „Môžem ti urobiť láskavosť a postarať sa, aby sa laptop do-stal bez ujmy do tvojho ústredia?"

Abdul Razak mal našťastie zmysel pre ironický humor. V jeho práci to bola spása. Vo svete tajných operácií iba hu-mor udrží človeka pri zdravom rozume. Práve slovo „bez ujmy" si vychutnával.

„To by bolo od teba vrcholne láskavé," povedal. „Dám ti štvorčlenný sprievod k tvojmu vozidlu. Pre každý prípad. Keď bude po všetkom, musíme spolu vypiť tú nesmrteľnú fľašu, ktorú si dnes večer priniesol."

O'Dowd kráča k svojmu Land Cruiseru, držiac si cenný náklad pritisnutý k hrudi, a pred ním, za ním a z oboch strán kráčali pakistanskí vojaci. Techniku, ktorú potrebo-val, mal vzadu a za volantom sedel ochranca tejto techniky a vozidla, zúrivy a absolútne oddaný Sikh.

Odišli na isté miesto za Pěšávar, kde O'Dowd pripojil TOSHIBU k svojej väčšej a výkonnejšej Tecre. Tecra otvorila cestu cez kybernetický priestor do GCHQ, čo bolo komu-nikačné centrum britskej vlády v Cheltenhame, hlboko v anglickej pahorkatine Cotswoldu.

O'Dowd vedel, ako to urobiť, ale stále nemal celkom jas-no v čarách (pre laika) kybernetiky. Cheltenham dostane o niekoľko sekúnd zo vzdialenosti tisícok kilometrov celý obsah harddisku TOSHIBY. A tam ho vysajú tak dokonale ako pavúk šťavy z lapenej muchy.

Potom odviezla laptop do ústredia CTC a odovzdala ho do spoľahlivých rúk. Kým dorazil k jeho budove, Cheltenham sa už podelil o poklad s americkou Národnou agentúrou pre bezpečnosť (NSA) v Marylande. V Pěšávare bola čierna noc, v Cotswolde sa stmievalo a v Marylande bolo popoludnie. Na tom nezáležalo. V cheltenhamskom ko-munikačnom centre ani v NSA nikdy nesvieti slnko. Niet tam dňa, niet tam noci.

V obidvoch rozľahlých komplexoch, ležiacich v idylic-kých vidieckych krajoch, prebieha odpočúvanie od pólu k pólu. Trilióny slov, ktoré vyslovia ľudia každý deň v päť-sto jazykoch a vo vyše tisícich nárečiach, sa tu triedia, zo-raďujú, klasifikujú, vymazávajú, archivujú, a ak sú zaují-mavé, študujú sa a zisť-uje sa ich pôvod.

No to je len začiatok. Obidve inštitúcie dekodujú a de-šifrujú stovky kódov a obidve majú osobitné oddelenia, ktoré sa zaoberajú záchranou súborov a odhaľovaním zlo-činov v kybernetickom priestore. Keď sa zemeguľa prekrú-ti do ďalšieho dňa a ďalšej noci, obidve začnú odstraňovať opatrenia, ktorými chcel Al-Kvír zahľadiť svoje súbory.

Tento proces možno prirovnať k práci skúseného reštau-rátora obrazov. Ten z pôvodného plátna nekonečne opatr-ne odstraňuje nánosy špiny a neskorších farieb, až sa zjaví

dielo, ktoré je pod tým ukryté. Al-Kvírova Toshiba začala odhaľovať dokument za dokumentom, ktoré jej majiteľ po-kladal za vymazané alebo pretreté.

Brian O'Dowd, samozrejme, upozornil svojho kolegu a nadriadeného, šéfa rezidentúry v Islamabadě, ešte pred-tým ako sa pridá k Razakovej razii. Šéf informoval svojho „bratanca", šéfa rezidentúry CIA. Obaja nedočkavo čakali na novinky. V Pěšávare sa nebude spať.

Plukovník Razak sa vrátil z bazára o polnoci s pokla-dom, uloženým v niekoľkých taškách. Troch telesných strážcov, ktorí prežili, umiestnili do ciel v podzemí Razako-vej budovy. Obyčajnej väznici by ich nezveril, lebo by tak-mer iste došlo k úteku alebo k asistovanej samovražde. Islamabad mal ich mená a teraz sa nepochybne dohaduje s americkým veľvyslanectvom, pod ktoré patrí rezidentúra CIA Plukovník tušil, že zadržaní skončia v Bagrame, kde ich budú mesiace vypočúvať, hoci podľa všetkého nepoz-najú ani meno toho, ktorého mali chrániť.

Zradný mobil z Leedsu našli a identifikovali. Pomaly vy-svitlo, že nerozumný Abdulláh si ho len bez dovoľenia vy-požičal. Teraz ležal na doske v márnici so štyrmi guľkami v hrudi, ale s neporušenou tvárou. Muž, ktorý ležal vedľa neho, mal dodrúžganú hlavu, ale najlepší plastický chirurg v meste robil, čo mohol, aby jej vrátil pôvodnú podobu. Keď sa tak stalo, vyfotografovali ho. Plukovník Razak o ho-dinu zatelefonoval O'Dowdovi a z hlasu mu zaznievalo po-tláčané vzrušenie. Ako všetky protiteroristické inštitúcie, spolupracujúce v boji proti islamským teroristickým skupi-nám, aj pakistanské CTC malo rozsiahly archív fotografií podozrivých osôb.

Pakistan je ďaleko od Egypta, ale to nič neznamená. Te-roristi al-Káidy pochádzajú najmenej zo štyridsiatich ná-rodností a toto číslo je raz také veľké, ak berieme do úva-hy etnické skupiny. A cestujú. Razak strávil celú noc premietaním tvári z počítača na veľkú plazmovú obrazov-ku vo svojej kancelárii a ustavične sa vracal k jednej tvári. Zo zadržaných pasov, bolo ich jedenásť a všetky boli fal-šované vo vynikajúcej kvalite, vysvitlo, že Egyptan cestoval a pritom zjavne menil výzor.

No táto jedna tvár - tvár muža, ktorý v zasadačke ban-ky na Západe nevzbudil ničím pozornosť, ale bola do nej vpísaná veľká nenávisť ku všetkému a ku každému, kto nevyznával jeho vlastnú pokrivenú vieru - tá tvár akoby mala niečo spoločné s dobitou hlavou na mramorovej doske v márnici.

O'Dowda zastihol pri raňajkách s jeho americkým kole-gom z CIA. Obaja nechali praženicu praženicom a uháňali do ústredia CTC. Aj oni sa pozorne zadívali na tvár a po-rovnali ju s fotografiou z márnice. Kiežby to bola pravda... A obaja ihneď oznámili ten ohromujúci objav svojim ústre-diam. Telo na doske v márnici patrí Taufíkovi Al-Kvírovi, šéfbankárovi al-Káidy.

Predpoludním prilietela pakistanská vojenská helikopté-ra a všetko odviezla. Spútaných väzňov s kapucňami na hlavách, dve mŕtvolky a škatule dôkazov, zaistených v byte. Vďaka bola preveľká, ale Pěšávar je predsunutá pozícia. Ťažisko sa presúvalo a presúvalo sa rýchlo. Už dorazilo do Marylandu.

Po katastrofe z jedenásteho septembra sa stala zrejmu jedna vec a nikto ju vážne nepopieral. Dôkazy, že sa nielen niečo deje, ale aj čo sa deje, sa stále vyskytovali. Existovali, ako stále existuje spravodajská služba, lenže neboli v pek-ne previazanom darčekovom balíčku, ale v útržkoch a ná-znakoch, roztrúsených kdekade. Malo ich sedem či osem z devätnástich amerických spravodajských či policajných služieb, ale tie medzi sebou nekomunikovali.

Po jedenástom septembri došlo k dôkladnej reorganizácii. Teraz existuje šesť osobností, ktorým treba všetko oz-námiť už v počiatočnom štádiu. Štyria sú politici - prezí-dent, viceprezident a ministri obrany a zahraničných vecí. Jedným z dvoch profesionálov je predseda Výboru pre ná-rodnú bezpečnosť Steve Hadley, ktorému je podriadené ministerstvo vnútornej bezpečnosti a devätnásť agentúr. Druhý z týchto dvoch profesionálov stojí na samom vrcho-le tejto pyramídy - je to riaditeľ Národného spravodajstva John Negroponte.

CIA je stále hlavnou americkou inštitúciou, zhromažďu-júcou informácie v zahraničí, ale jej riaditeľ už nie je osa-melý lovec, akým býval kedysi. Všetci podávajú hlásenia hore a tri heslá znejú: overovať, overovať, overovať. Medzi obrami ostáva Národná agentúra pre bezpečnosť stále naj-väčšia, pokiaľ ide o rozpočet i pracovníkov, a najtajnejšia. Nemá nijaké prepojenia na verejnosť ani na médiá. Pracuje v tme, ale všetko počúva, všetko dešifruje, všetko pre-kladá a všetko analyzuje. No mnohé z toho, čo vypočuje, nahrá, stiahne, preloží a študuje, je také nezrozumiteľné, že využíva aj externé komisie odborníkov. Medzi ne patrí aj komisia pre Korán.

Keď prišiel poklad z Pěšávaru, elektronicky aj fyzicky, do práce sa pustili aj iné inštitúcie. Životne dôležité bolo identifikovať mŕtveho a táto úloha pripadla FBI. O dvad-saťštyri hodín prišlo potvrdenie. Muž, ktorý skočil z balkó-na v Pěšávare, bol naozaj hlavným finančníkom al-Káidy a jeden z nemnohých blízkych ľudí samého Usámu bin Lá-dina. Spojenie medzi nimi obstarával jeho egyptský rodák Ajman al-Zaváhíri. Práve on objavil a získal tohto fanatic-kého bankára.

Ministerstvo zahraničných vecí sa ujalo pasov. Bolo ich až jedenásť. Dva z nich boli dosiaľ nepoužívané, ale v ostat-ných boli vstupné a výstupné pečiatky z celej Európy a Stredného východu. Nikoho neprekvapilo, že šesť pasov bolo belgických, všetky na rozličné mená a všetky pravé, okrem údajov v nich.

V celosvetovom spravodajskom spoločenstve bolo Belgicko už dlho slabým miestom. Od roku 1990 došlo ku kráde-žiam ohromujúcich devätnásťtisíc belgických „prázdnych“ pasov - a to len podľa priznania belgickej vlády. V skutoč-nosti ich predávali za hotové úradníci. Štyridsaťpäť pochá-dzalo z belgického konzulátu v Štrasburgu a dvadsať z bel-gického veľvyslanectva v Haagu. Dva, ktoré použili marockí atentátnici bojovníka proti Talibanu Ahmeda Šáha Masúda, pochádzali z Haagu. Odtiaľ pochádzal aj jeden zo šiestich, ktoré mal Al-Kvír. Ostatných päť zrejme patrilo medzi 18 935 dosiaľ chýbajúcich.

Federálna letecká správa využila svoje kontakty a ohromný vplyv vo svete medzinárodnej leteckej prepra-vy. Overila letenky a zoznamy cestujúcich. Bolo to zdĺhavé, no vstupné a výstupné pečiatky zúžili pole pátrania po jed-notlivých letoch.

Pomaly sa začalo všetko skladať. Taufika al-Kvíra zrejme poverili získať veľké sumy nevystopovateľných peňazí na neobjasnené nákupy. Nebolo dôkazu, že by nakupoval sám, z čoho logicky vyplývalo, že sumy previedol na iných, ktorí nakupovali. Americké úrady by boli dali mnohé za to, keby sa dozvedeli, s kým sa stretol. Ich mená by odha-lili celú tajnú sieť v Európe a na Strednom východe. Jedí-nou pozoruhodnou cieľovou krajinou, ktorú Al-Kvír nenav-štívil, boli Spojené štáty.

Na prekážku v prúde odhalení napokon narazili vo Fort Meade. Z Toshiba, ktorej sa zmocnili v pěšávskom byte, získali sedemdesiattri dokumentov. Niektoré boli obyčajné letové poriadky a lety, ktorými sa prepravoval Al-Kvír, čo už bolo známe. Ďalej tam boli zverejnené finančné správy, ktoré ho mohli ako finančníka zaujímať, a tak si ich stiahol do počítača na prípadné preštudovanie. Nič zaujímavé však neprezradili.

Väčšina bola v angličtine, niektoré vo francúzštine a v nemčine. Vedelo sa, že Al-Kvír hovoril týmito jazykmi plynule. Uväznení telesní strážcovia na základni Bagram sa však rozhovorili a prezradili, že vedel aj čo-to po paštún-sky. Z toho vyplývalo, že strávil istý čas v Afganistane, ale na Západe sa nevedelo kedy ani kde.

Nepokoj vyvolali práve arabské texty. Keďže Fort Meade je v podstate obrovskou vojenskou základňou, patrí pod ministerstvo obrany. Veliacim dôstojníkom NSA je vždy štvorhviezdičkový generál. A vedúci oddelenia arabských prekladov ho požiadal o rozhovor.

Do pozornosti NSA sa dostávala arabčina počas deväť-desiatich rokov, keď popri záujme o tento jazyk, vyplýva-júcom z izraelsko-palestínskej situácie, intenzívne islam-ský terorizmus. Do popredia vyskočila roku 1993, keď Ranzí Júsuf odpálil pod mrakodrapni Svetového obchod-ného centra bombu na nákladnom aute. A po jedenástom septembri heslo znelo: „Chceme poznať každé slovo, vy-slovené v tom jazyku.“ Preto je arabské oddelenie obrov-ské, má tisíceky prekladateľov, ktorí sú prevažne rodom a vzdelaním Arabi a je medzi nimi len hŕstka Nearabov.

Arabčina nie je jeden jazyk. Okrem klasickej akademick-kej arabčiny a arabčiny Koránu ňou hovorí pol miliardy ľu-dí najmenej päťdesiatimi dialektmi a prízvukmi. Ak sa ho-vorí rýchlo, s dialektom a vyskytujú sa miestne idiomy, pričom kvalita nahrávky je zlá, zvyčajne treba prekladať-ľa z tej istej oblasti, ako je hovoriaci, aby sa vystihli všetky významy a nuansy.

Navyše ide často o kvetnatý jazyk s veľkou obraznosť-ou, lichotením, nadsádzkami, prirovnaniami a metaforami. Často býva nadmieru eliptický a význam sa vyjadruje skôr narážkami ako otvorene. Je to celkom iné ako jednovýzna-mová angličtina.

„Ostali nám dva posledné dokumenty,“ povedal vedúci oddelenia arabských prekladov. „Zdá sa, že pochádzajú od rozličných osôb. Nazdávame sa, že jednou z nich môže byť sám Ajman al-Zaváhíri a druhou Al-Kvír. V prvom sú oči-vidne slovné spojenia Al-Zaváhíriho, aké použil v pred-chádzajúcich prejavoch a na videonahrávkach. Keby sme ho mali v zvukovej podobe, mohli by sme to určiť na sto percent.“

Odpoveď je zrejme od Al-Kvíra, ale nemáme archivova-ný nijaký jeho text v arabčine. Ako bankár hovoril a písal

prevažne po anglicky.

V oboch dokumentoch sú však opakované odkazy na Korán a jeho pasáže. Vyzývajú Alaha, aby niečo požehnal. Mám veľa znalcov arabčiny, no jazyk a jemné odtienky v Koráne sú veľmi zvláštne. Vznikol pred tisícštyristo rok-mi. Preto si myslím, že by sme mali zvolať komisiu pre Ko-rán, aby sa na to pozrela."

Veliaci generál prikývol.

„Okej, profesor, nech sa stane." Pozrel na svojho poboč-níka. „Zvolajte našich odborníkov na Korán, Harry. Privez-te ich lietadlom. Nijaké výhovorky, nijaké meškanie."

Komisiu pre Korán tvorili štyria muži, traja americkí vedci a jeden britský. Všetci boli profesori, ani je-den nebol Arab a celý život študovali Korán a tisíceky jeho sprievodných komentárov.

Jeden prednášal na newyorskej Columbia University a do NSA ho dopravila vojenská helikoptéra. Druhý praco-val v Rand Corporation a tretí v Brookings Inštitúte. Obi-dve inštitúcie boli vo Washingtone a priviezli ich vojenské autá. Štvrtým a najmladším bol Dr. Terry Martin, dočasne pô-sobiaci na washingtonskej Georgetown University. Praco-val na londýnskej SOAS - School of Oriental and Afričan Studies - , ktorá má v arabistike celosvetový chýr.

V tejto oblasti mal pred ostatnými výhodu. Narodil sa a vyrástol v Iraku ako syn účtovníka veľkej ropnej spoloč-nosti. Otec ho zámerné neposlal do anglo-americkéj školy, ale zapísal ho na súkromnú akadémiu, kde sa vzdelávali synovia irackej spoločenskej elity. Keď mal desať rokov, mohol sa vydávať za Araba, prinajmenšom jazykovo. Iba biela tvár a chumáčovité ryšavé vlasy prekážali, aby ho po-kladali za Araba.

Narodil sa roku 1965, a keď mal jedenásť rokov, Mar-tin starší sa rozhodol odísť z Iraku a vrátiť sa do bezpečia Spojeného kráľovstva. K moci sa opäť dostala strana Ba-as, no skutočnú moc nemal prezident Bakr, ale jeho vice-prezident, ktorý organizoval bezohľadné pogromy na svojich politických odporcov, či už skutočných, alebo po-myselných.

Po príjemných časoch päťdesiatych rokov, keď bol na tróne chlapčenský kráľ Fajsal, zažili Martinovci búrlivé ča-sy. Boli svedkami masakry mladého kráľa a jeho prozápád-ného premiéra Nurího Sajda, rovnako krvavej vraždy jeho nástupcu generála Kassema pred kamerami v televíznom štúdiu a prvého nástupu k moci brutálnej strany Baas. Tú potom odstavili, no roku 1968 sa vrátila k moci. Martin starší sedem rokov pozoroval narastajúcu moc psychopa-tického viceprezidenta Saddama Husseina a roku 1975 si povedal, že je čas odísť.

Jeho starší syn Mike mal trinásť rokov, teda čas, keď mo-hol nastúpiť do britskej internátnej školy. Vďaka príhovo-ru istého Denisa Thatcher, ktorého manželka Margarét sa práve stala predsedníčkou Konzervatívnej strany, dostal dobré miesto v londýnskej firme Burmah Oil. Do Vianoc boli všetci štyria - otec, pani Martinova, Mike a Terry -späť v Anglicku.

Okolie si zakrátko všimlo Terryho brilantný mozog. Skúškami pre chlapcov, ktorí boli od neho starší o dva, ba aj tri roky, prechádzal ako nôž maslom. Predpokladalo sa, a takmer sa stalo skutkom, že vďaka štipendiám absolvuje gymnázium a potom Oxford alebo Cambridge. On však chcel pokračovať v štúdiu arabistiky. Ešte na gymnáziu si podal prihlášku na SOAS, na jar roku 1983 zložil pohovo-ry a na jeseň nastúpil. Študoval dejiny Stredného východu.

Za tri roky dosiahol titul bakalára a po ďalších dvoch zi-skal doktorát. Špecializoval sa na Korán a prvé štyri kalifá-ty. Vybral si sabatický rok a v štúdiu Koránu pokračoval na chýrnom káhirskom inštitúte Al-Azhar. Po návrate mu ako dvadsaťsedemročnému ponúkli odbornú asistentúru, čo bola výnimočná pocta, lebo SOAS platila vo svete za jednu z najrigoróznejších inštitúcií, pokiaľ ide o arabistiku. Do-centom sa stal ako tridsaťštyriročný a ako štyridsaťročný-ho ho vybrali na profesúru. V ono populudnie, keď NSA chcela jeho radu, mal štyridsaťjeden rokov, a keďže na jar toho roku 2006 sa mu rozpadol osobný život, pôsobil ako hosťujúci profesor na Georgetowne.

Tajný agent z Fort Meadu ho zastihol v posluchárni, kde uzatváral prednášku na tému, prečo je učenie Koránu plat-né pre súčasnosť.

Auditórium prežrádzalo, že je u študentov obľúbený. Po-slucháreň bola natrieskaná. Prednášky koncipoval ako dlhé, kultivované rozhovory medzi seberovnými, máloke-dy sa díval do poznámok, chodil bez saka hore-dolu, z je-ho nízkej korpulentnej postavy vyžarovala radosť, že sa môže deliť o vedomosti, vždy venoval náležitú pozornosť otázkam študentov, nikdy študenta nezahodil za nedosta-točné vedomosti, rozprával laickým jazykom, prednášky mával krátke, aby ostalo čo najviac času na otázky študen-tov. Dospel práve do toho štádia, keď sa v posluchárni zja-vil muž z Fort Meadu.

V piatom rade sa zdvihla ruka študenta v červenej káro-vanej košeli.

„Povedali ste, že nesúhlasíte, aby sa termínom funda-mentalizmus označovala filozofia teroristov. Prečo?"

Príval publicity, týkajúci sa všetkého arabského, islam-ského a Koránu, ktorý sa hnal Amerikou po jedenástom septembri, spôsobil, že časť prednášok, venovaná otáz-kam, sa vždy rýchlo zvrtila od teoretických záležitostí na výpady proti Západu, také časté v posledných desiatich rokoch.

„Lebo je to nesprávny názov," odvetil profesor. „To slo-vo znamená ‚návrat k základom'. No tí, čo kladú bomby do vlakov, do nákupných centier a do autobusov, sa nevraca-jú k základom islamu. Píšu si vlastný nový scenár a až ná-sledne argumentujú, hľadajúc v Koráne pasáže na ospra-vedlnenie svojej vojny.

V každom náboženstve sú fundamentalisti. Kresťanskí mnísi v uzavretých reholiach, prisahajúci chudobu, seba-popieranie, čistotu, poslušnosť - to sú fundamentalisti. Vo všetkých náboženstvách existujú asketici, ale neobhajujú bezhlavé masové zabíjanie mužov, žien a detí. Toto je kľú-čové. Posudzujte všetky náboženstvá a všetky sekty v ich rámci práve týmto a uvidíte, že túžba vrátiť sa k základom učenia nie je terorizmus, lebo nijaké náboženstvo, ani islam, v základoch učenia neobhajuje vraždu."

Muž z Fort Meadu sa usiloval upútať pozornosť Dr. Mar-tina. Profesor skĺzol pohľadom tým smerom a všimol si mladého, nakratučko ostrihaného muža v košeli a v oble-ku. Mal na sebe neomylné napísané „štátna služba".

Po-klopkal si na hodiny. Martin prikývol.

„Ako by ste potom nazvali dnešných teroristov? Džihá-distí?"

Spýtala sa to vážne pôsobiaca mladá žena ďalej vzaďu. Dr. Martin z jej tváre usúdil, že jej rodičia prišli zo Stredného východu - India, Pakistan, možno Irán. Nemala však šatku hidžáb, ktorá by naznačovala prísnu moslimku.

„Ani džihád nie je výstižné slovo. Džihád, pravdaže, exi-stuje, ale má svoje pravidlá. Buď je to osobný vnútorný boj, aby sa človek stal lepším moslimom, ale v tom prípade je vyslovene neagresívny. Alebo znamená skutočnú svätú vojnu, ozbrojený boj na obranu islamu. To o sebe vyhlasu-jú teroristi. Tí však na určité pravidlá nedbajú.

Po prvé, skutočný džihád môže vyhlásiť iba legitímna autorita na Korán, ktorá má preukázateľne uznávanú po-vesť. No o bin Ládinovi a jeho prívržencoch je známe, že nie sú vzdelaní. Aj keby Západ naozaj zaútočil, poškodil, ponižil a pokoril islam, a tým aj moslimov, tie pravidlá stá-le existujú a pokiaľ ide o ne, Korán je veľmi konkrétny.

Zakazuje útočiť a zabíjať tých, čo sa nijako neprevinili a nijako vám neublížili. Zakazuje zabíjať ženy a deti. Zaka-zuje brať rukojemníkov a zakazuje zle zaobchádzať, mučiť a zabíjať väzňov. Teroristi z al-Káidy a ich stúpenci to všetko dennodenne robia. A nezabúdajme, že zabili oveľa viac moslimov ako kresťanov či židov."

„Ako by ste teda nazvali ich kampaň?"

Muž z Fort Meadu už bol netreplivý. Rozkaz mu vydal sám generál. Nechcel prísť posledný.

„Označil by som ich za nových džihádistov, lebo vymysleli nesvätú vojnu mimo zákonov svätého Koránu, a te-da mimo pravého islamu. Skutočný džihád nie je brutál-ny, ale to, čo praktikujú oni, je také. Ešte posledná otázka, prosím."

Nastal šum, ako študenti brali do rúk knihy a poznám-ky. Vpredu vyletela jedna ruka. Pehy, biele tričko s logom študentskej rockovej skupiny.

„Všetci atentátnici sa vyhlasujú na mučeníkov. Ako to vysvetľujú?"

„Zle," odvetil Dr. Martin. „Lebo ich oklamali, hoci nie-ktorí sú dobre vzdelaní. Je v poriadku zomrieť ako šahíd či-že mučeník v boji za islam pri skutočne vyhlásenom džihá-de. Znova opakujem, že v Koráne existujú celkom konkrétne pravidlá. Bojovník nesmie zomrieť vlastnou ru-kou, aj keď prijal poslanie, z ktorého niet návratu. Nesmie poznať čas a miesto svojej smrti. A presne to robia samo-vrahovia. Samovražda je však výslovne zakázaná. Moha-med počas svojho života odmietol požeňať telo samovra-ha, aj keď ten človek ukončil vlastný život preto, aby unikol mukám vlastnej choroby. Tí, čo masovo vraždia ne-vinných a páchajú samovraždy, prídu do pekla, nie do ne-ba. A s nimi sa tam dostanú falošní proroci a imámovia, ktorí ich klamom dostanú na túto cestu. Ale teraz sa už musíme vrátiť do sveta Georgetownu a hamburgerov. Ďa-kujem vám za pozornosť."

Študenti vstali a zatlieskali. Dr. Martin v rozpakoch očervenel, vzal si sako a vyšiel z posluchárne.

„Prepáčte, že som vyrušil, pán profesor," povedal muž z Fort Meadu. „No generalita sa rozhodla zvolať komisiu pre Korán. Auto čaká vonku."

„Ponáhľá to?"

„Včera bolo neskoro. Panuje nervozita."

„Netušíte, o čo ide?" spýtal sa Martin.

„Nie, pán profesor."

Samozrejme. Neotrasiteľné pravidlo „čo potrebuješ ve-dieť". Ak niečo pre svoju prácu nepotrebuješ vedieť, nepo-vedia ti to. Martinova zvedavosť bude musieť počkať. Čaka-júce auto bol zvyčajný tmavý sedan s výrečnou anténou na streche. Musí byť stále v styku so základňou. Šoférom bol desiatnik, no v civilé, nie v uniforme, hoci Fort Meade je vo-jenská základňa. Ani toto netreba vytrubovať do sveta.

Šofér otvoril zadné dvere a Dr. Martin nastúpil. Jeho sprievodca zaujal miesto vpredu a pustili sa podvečernou premávkou k diaľnici na Baltimore.

Muž, prerábajúci ďaleko na východe stodolu na dom, sa v sade pri ohni vystrel. Bolo mu dobre. Ak spával medzi skalami a v snehových závejoch, určite sa môže vyspať aj v mäkkej tráve pod jablňami.

Drevo na táborák nepredstavovalo problém. Mal dosť starých prehnutých dosiek, s ktorými by vystačil až do kon-ca života. Nad červenými uhlíkmi bublala v kotlíku voda. Chcel si uvariť hrnček pariaceho sa čaju. Luxusné nápoje sú dobré pre iné príležitosti, no po dni tvrdej roboty pad-ne vojakovi dobre horúci čaj.

Popoludní však netrčal vysoko na streche. Zašiel si do obchodu v Meonstoku, aby si nakúpil na víkend.

Všetci vedeli, že si kúpil starú stodolu a prerába si ju na dom. Miestni to prijali dobre. Bohatých Londýňčanov, kto-rí sa oháňali šekovými knižkami a chceli sa hrať na veľ-kých pánov, tu vítali do tváre zdvorilo, ale za chrbtom po-krčením pliec. No tmavovlasý samotár, ktorý býva v stane vo vlastnom sade a všetky manuálne práce si robí sám, bol podľa všeobecnej mienky v poriadku.

Poštár povedal, že dostáva málo pošty, iba občas dakáke

úradné obálky. Majiteľ stodoly požiadal, aby mu ich nechá-vali v miestnom hostinci, takže poštárovi ušetril dlhú bla-tistú cestu. Poštár toto gesto oceňoval. Listy boli adresova-né „plukovníkovi", ale on o tom nikdy nehovoril, keď si objednal pohárik alebo keď si kupoval noviny či potraviny. Len sa usmieval a bol zdvorilý. Záujem miestnych oňho a jeho obľuba boli podfarbené zvedavosťou. Mnohí „prišiel-ci" sú bezočiví a otvorení. Kto je však tento muž, odkiaľ prišiel a prečo sa chce usadiť práve v Meonstoku?

V to popoludnie sa zatúlal aj do Kostola sv. Ondreja, kde sa pustil do rozhovoru s reverendom Jimom Foleym.

Vyslúžilý vojak si vravel, že život sa mu tam zrejme bu-de páčiť. Na horskom bicykli si môže chodiť po southamp-tonskej hradskej do Droxfordu na trh po čerstvú zeleninu a ovocie. Môže skúmať nespočetné cestičky, ktoré videl zo strechy, a ochutnávať pivo v starodávnych krčmách s hra-dami na strope.

O dva dni zájde na rannú omšu do Kostola sv. Ondreja, kde si posedí v pokojnom šere starodávnych kameňov a bude sa modliť ako vždy.

Boha, v ktorého oddane veril, bude prosiť o odpustenie za všetkých ľudí, ktorých zabil, a za odpočinok ich ne-smrteľných duší. Bude prosiť o večný odpočinok pre všet-kých druhov, ktorých videl pri sebe umierať, vzdá vďaka

za to, že nikdy nezabíjal ženy ani deti a nikoho, kto prichádzal v pokoji, a bude sa modliť aj za to, aby jedného dňa odčinil svoje hriechy a vstúpil do kráľovstva nebeského.

Potom sa vráti na úbočie a bude pokračovať v práci. Už len tisíc škridiel.

Komplex budov Národnej agentúry pre bezpečnosť je obrovský, no tvorí len zlomok základne Fort Meade, jednej z najväčších v Spojených štátoch. Leží šesť kilometrov východne od medzistátnej diaľnice 95 a na polceste medzi Washingtonom a Baltimorem. Na základni slúži okolo de-

saťtisíc vojakov a dvadsaťpäťtisíc civilných zamestnancov. Je to vlastne samostatné mesto so všetkým, čo k mestu patrí. „Špiónska“ časť je zastrčená v jednom rohu v prísne stráženej zóne, kde Dr. Martin ešte nikdy nebol.

Sedan sa bez prekážok šinul základňou, až zastal pred stráženou zónou. Pri bráne im pozreli preukazy a cez okná nazreli oči na britského vedca, za ktorého sa zaručil je-ho sprievodca na prednom sedadle. Asi po tri štvrté kilo-metri auto zastalo pri bočnom vchode do veľikánskeho hlavného bloku a Dr. Martin a jeho sprievodca vstúpili dnu. Prišli k stolíku s vojenskou strážnou službou. Ďalšia kontrola, telefonovanie, palce, priložené na podušky, identifikácia dúhoviek a napokon povolenie vstúpiť.

Po ďalšom maratónne chodbami zastali pred dverami bez označenia. Sprievodca zaklopal a vstúpili dnu. Dr. Martin sa konečne ocitol medzi tvármi, ktoré poznal. Boli tam priatelia, kolegovia a členovia komisie pre Korán.

Ako mnohé iné zasadačky v štátnych inštitúciách, aj tá-to pôsobila anonymne a funkčne. Neboli tam nijaké obloky, ale čerstvý vzduch udržiavala klimatizácia. Okrúhly stôl a čalúnené stoličky. Na jednej stene obrazovka na diaľgramy a obrázky, ak by bolo treba. Postranné stoly s kávou a táce s jedlom pre nenásytne americké žalúdky.

Hostiteľmi boli dva zjavne neakademické typy - spravo-dajskí dôstojníci, ktorí sa predstavili s formálnou zdvori-lost'ou. Jedným z nich bol námestník riaditeľa NSA, ktoré-ho poslal sám generál. Druhým bol vyšší dôstojník z washingtonského ministerstva vnútornej bezpečnosti.

Boli tam štyria vedci, vrátane Dr. Martina. Všetci sa po-znali. Poznali sa už predtým, ako súhlasili, že sa stanú členmi bezmennej komisie expertov, ktorá nebude mať ni-jakú publicitu, komisie expertov, ktorí sa zaoberajú jednou knihou a jedným náboženstvom. Poznali sa z publikova-ných prác a osobne zo seminárov, prednášok a konferen-cii. Svet takého intenzívneho štúdia Koránu nie je veľký.

Terry Martin sa pozdravil s Dr. Ludwigom Schrammom

z Columbie, s Dr. Benom Jolleyom z Randu a s Dr. „Har-rym“ Harrisonom z Brookingsu, ktorý sa krstným menom určite volal inak, ale všetci ho poznali ako Harryho. Naj-starší bol Ben Jolley, mohutný bradatý muž, ktorý si hneď aj napriek našpúleným perám námestníka riaditeľa vytia-hol a zapálil veľikánsku briarku, a keď ju rozťahal ako je-sennú vatru, spokojne si z nej poťahoval. Vzduchotechni-ka firmy Westinghouse dostávala zabrat', ale počínala si úspešne. Bolo však jasné, že po zasadnutí bude potrebovať kompletný servis.

Námestník riaditeľa prešiel rovno k dôvodu, pre ktorý vedcov zvolali. Rozdal kópie dvoch dokumentov. Boli v arabčine, ako ich vytiahl z laptopu finančníka al-Káidy, a preklady vyhotovili v arabskom oddelení. Všetci štyria prešli rovno k arabským verziám a mlčky ich čítali. Dr. Jol-ley bafal a muž z ministerstva sa nespokojne vrtel. Všetci štyria dočítali viac-menej naraz.

Potom si prečítali anglické preklady, aby videli, čo pre-kladateľom uniklo a prečo im to uniklo. Jolley uprel po-hľad na oboch spravodajských dôstojníkov.

„No?“

„Čo... pán profesor?“

„V čom je problém, pre ktorý ste nás zavolali?“

Námestník sa naklonil a poklopkal na jednu časť anglic-kého prekladu.

„Problém je v tomto. Tu. Čo to znamená? O čom to ho-voria?“

Všetci štyria postrehli v arabskom texte odkazy na Ko-rán. Preklad nepotrebovali. Každý z nich videl túto frázu mnoho ráz a študoval jej rozličné významy. To však bolo vo vedeckých textoch. Tu sa fráza vyskytla v listoch zo súčas-nosti. Tri odkazy v prvom liste, jeden odkaz v druhom.

„Al-Isrá? Musí to byť dakajký kód. Vzáhuje sa to na epi-zódu zo života proroka Mohameda.“

„Prepáčte nám našu nevedomosť - ale čo je Al-Isrá?“ spýtal sa dôstojník z ministerstva.

„Vysvetli to ty, Terry,“ povedal Dr. Jolley.

„Vzáhuje sa to, páni, na zjavenie v prorokovom živote. Vedci sa dodnes sporia, či šlo o pravý božský zázrak, alebo to bol iba zmyslový zážitok. Stručne, rok pred odchodom z rodnej Mekky do Mediny mal raz v noci sen. Alebo halu-cináciu. Alebo to bol božský zázrak. Pre jednoduchosť to budem volať sen a toho sa budem držať. V tomto sne ho preniesli z hlbín dnešnej Saudskej Arábie cez púšte a hor-stvá do Jeruzalema, vtedy mesta svätého iba pre kresťanov a židov.“

„A dátum? Podľa nášho kalendára?“

„Asi 622 nášho letopočtu.“

„Čo sa stalo potom?“

„Našiel uviazaného koňa, koňa s krídlami. Vyzvali ho, aby naň nasadol. Kôň sa vzniesol do neba a prorok sa oci-tol tvárou v tvár všemohúcemu Bohu a ten ho poučil o všetkých modlitbách, ktoré sa vyžadujú od pravého ve-riaceho. Prorok sa ich naučil naspamäť, potom ich nadik-toval pisárovi a stali sa neoddeliteľnou súčasťou šesťtisíc šesťstošesťdesiatich šiestich. Tieto verše sa stali a zostávajú základom islamu.“

Ostatní traja profesori súhlasne prikývli.

„A oni tomu veria?“ spýtal sa námestník riaditeľa.

„Nebud' me takí blahosklonní,“ ozval sa Harry Harrison ostro. „Nový zákon nám hovorí, že Ježiš Kristus sa v divo-čine postil štyridsať dní a štyridsať nocí, a potom sa stretol s diablom a zavrhol ho. Po takom dlhom čase osamote bez jedla

by človek určite halucinoval. No pre veriacich kresťanov je to Písmo sväté a nepochybuje sa o ňom."

„Dobre, ospravedlňujem sa. Takže Al-Isrá je stretnutie s archanjelom?"

„V nijakom prípade," povedal Jolley. „Al-Isrá je sama cesta. Magická cesta. Božská cesta, na ktorú sa niekto vy-dáva na pokyn samého Alaha."

„Volala sa cesta cez tmú k veľkému osvieteniu," ozval sa Dr. Schramme.

Citoval zo starodávneho komentára. Ostatní traja ho dobre poznali a prikývli.

„Čo by tým teda dnešný moslim a vysoko postavený či-niteľ al-Káidy chcel povedať?"

Vedci až teraz vytušili skutočný zdroj dokumentov. Ne-šlo o zachytený rozhovor, ale o zachytený dokument.

„Strážili to prísne?" spýtal sa Harrison.

„Dvaja prišli o život, aby nám zabránili zmocniť sa toho."

„Aha. Pochopiteľné." Dr. Jolley veľmi pozorne študo-val fajku. Ostatní hľadeli do stola. „Obávam sa, že sa to vzťahuje na dajaký projekt, dajakú operáciu. A nie malú."

„Niečo veľké?" spýtal sa dôstojník z ministerstva vnútornej bezpečnosti.

„Páni, zbožní moslimovia, nehovoriac o fanatických, ne-berú Al-Isru naľahko. Pre nich je to čosi, čo zmenilo svet. Ak dali niečomu kódové meno Al-Isrá, musí to byť niečo obrovské."

„Niet náznaku, čo by to mohlo byť?"

Dr. Jolley prebehol pohľadom okolo stola. Jeho traja ko-legovia pokrčili plecami.

„Nie. Oba pisatelia prosia o Božie požehnanie ich pro-jektu a to je všetko. A myslím, že hovorím za všetkých, keď poviem, že by ste rozhodne mali zistiť, o čo ide. Nik-dy by nedali názov Al-Isrá aktovkovej bomby alebo keby chceli zničiť nočný bar či autobus."

Nikto si nerobil poznámky. Nebolo treba. Každé slovo sa nahrávalo. Táto budova mala napokon v spravodajskom spoločenstve prezývku „Palác hlavolamov".

Oba spravodajskí dôstojníci budú mať o hodinu prepis toho, čo sa povedalo, a celú noc budú pripravovať spoloč-nú správu. Správu odnesie z tejto budovy pred svitaním ozbrojený kuriér a odnesie ju vysoko. Veľmi vysoko. Tak vysoko, ako sa dá v Spojených štátoch, čo znamená do Bie-leho domu.

Na spiatocnej ceste do Washingtonu šiel Terry Martin s Be-nom Jolleyom v limuzíne. Bola väčšia ako sedan, ktorým prišiel, a od priestoru vodiča ich oddeľovala priečka. Cez sklo videli temenú vodiča a ich mladého sprievodcu.

Starý mrzutý Američan si strčil fajku do vrečka a pozo-roval ubiehajúcu scenériu - more hrdzavého a zlatého je-senného listia. Mladší Brit sa díval na druhú stranu a tiež upadol do snenia.

V živote skutočne miloval iba štyroch ľudí a troch z nich stratil v posledných desiatich mesiacoch. Začiatkom roka takmer zároveň zomreli jeho rodičia, ktorým minula se-demdesiatka. Otca pripravila o život rakovina prostaty a matke to natoľko zlomilo srdce, že nechcela žiť ďalej. Obom synom napísala dojímavý list, v horúcom kúpeli užila fľaštičku práškov na spanie, zaspala a podľa vlastných slov „šla za otcom".

Terryho Martina to zničilo a prežil iba vďaka tomu, že čerpal silu z dvoch mužov, ďalších dvoch ľudí, ktorých mi-loval väčmi ako seba. Jedným z nich bol jeho partner, s ktorým žil štrnásť rokov, vysoký pekný burzový maklér. Jednej marcovej noci sa vyskytol opitý vodič, ktorý šiel šia-lene rýchlo. Kov narazil na ľudské telo, telo sa ocitlo v már-nici a potom hrozný pohreb v prítomnosti Gordonových rodičov, ktorí dávali najavo, ako sa im protivia Terryho slzy.

Vážne uvažoval, že skoncuje so svojim biednym živo-tom, no jeho starší brat zrejme vycítil jeho myšlienky, na týždeň sa k nemu nastáhoval a rozhovormi ho vyviedol z najhoršieho.

Brata zbožňoval ako hrdinu od chlapčenských čias v Ira-ku a potom v internátnej škole v Haileybury pri trhovom meste Hertford.

Mike mal všetko, čo chýbalo jemu. Bol tmavovlasý, kým Terry svetlovlasý, bol štíhly, kým Terry pri tele, tvrdý, kým Terry mäkký, rýchly, kým Terry pomalý, odvážny, kým Ter-ry bojazlivý. Keď sedel v limuzíne, ktorá sa kĺzala Marylan-dom, v myšlienkach sa vrátil k poslednému rugbyovému zápasu proti Tonbridgeu, ktorým Mike ukončil svojich päť rokov v Haileybury.

Keď obidve mužstvá odchádzali z ihriska, Terry stál pri priechode, vyznačenom lanami, a usmieval sa. Mike vy-strel ruku a postrapatil mu vlasy.

„Tak sme to zvládli, braček," povedal.

Terryho neskôr mučil hrozný strach, keď prišla tá chvíľ-a a on musel povedať bratovi, že už vie, že je homosexu-ál.

Jeho brat, vtedy už dôstojník výsadkárov, ktorý sa prá-ve vrátil z Falklandských ostrovov, sa nad tým na okamih zamyslel, usmial sa a zopakoval poslednú vetu z filmu Niekto to rád horúce.

„Nuž čo, nikto nie je dokonalý."

Od tej chvíle zbožňoval Terry svojho brata bezhranične.

V Marylande zapadalo slnko. V rovnakom časovom pásme zapadalo nad Kubou. Na jej juhozápadnom polostrovnom výbežku Guantanamo si istý muž rozprestrel modlitebný koberček, obrátil sa na východ, kľakol si a začal sa modliť. Spreď cely ho ľahostajne pozoroval americký vojak. Videl to už nespočetne ráz, ale rozkaz znel, že za nijakých okol-ností nesmie poľaviť v ostražitosti.

Modliaci sa muž bol v tomto väzení - predtým sa volalo tábor Röntgen, teraz tábor Delta a médiá ho pomenovali „Gitmo" ako skratku Guantanamo Bay - už takmer päť ro-kov. Brutalitu a útrapy po príchode prežil bez plaču a bez kriku. Bez jediného slova znášal desiatky telesných poni-žení i ponižovanie svojej viery, no keď hľadel na svojich mučiteľov, tí v jeho čiernych očiach nad čiernou bradou či-tali takú nezmieriteľnú nenávisť, že ho zbili znova. Nikdy ho však nezlomili.

V období „cukru a biča", keď väzňov nabádali, aby udá-vali svojich druhov výmenou za všelijaké úľavy, zostal ti-cho a nevyslúžil si lepšie zaobchádzanie. Keď to videli iní,

všeličo naňho prezrádzali, aby dostali úľavy, ale boli to od základu výmysly, ktoré on nepopieral ani nepotvrdzoval. Vyšetrovatelia mali miestnosť s desiatkami fasciklov na dôkaz svojej výkonnosti, ale od muža, ktorý sa v ten večer modlil, veľa nemali. Zdvorilo odpovedal na otázky, ktoré mu pred rokmi kládol jeden z vyšetrovateľov s ľudským prístupom. Tak získali aký-taký prehľad o jeho živote.

Stále však pretrvával ten istý problém. Vyšetrovatelia nerozumeli jazyku, ktorým rozprával, a volali si na pomoc tlmočníkov. Tí však mali svoje záujmy. Za zaujímavé odhaľovania dostávali rozličné výhody, takže mali motív, aby si vy-mýšľali.

Po štyroch rokoch mu dali prezývku „nespolupracujúci“, čo znamenalo, že sa nedá zlomiť. Roku 2005 ho premiestnili na druhú stranu zálivu do nového tábora Echo, ktorý bol vlastne stálou izoláciou. Cely tu boli menšie s bielymi stenami a cvičiť sa mohlo len v noci. Celý rok nevidel slnko.

Nedožadovala sa ho nijaká rodina, nijaká vláda nežiada-la o ňom správy, nijaký právnik v jeho mene nepodal nija-ké papiere. Okoliti väzni sa časom pomiatli a odvážali ich na liečenie. On stále mlčal a čítal Korán. Zatiaľ čo sa teraz modlil, pred jeho celou sa vymenili stráže.

„Čertovský Arab,“ prehodil odchádzajúci strážca. Ten, čo ho vystriedal, však pokrútil hlavou.

„Nie je to Arab,“ povedal. „Je Afganec.“

•

„Tak čo si myslíš o našom probléme, Terry?“

Ben Jolley sa vytrhol zo zasnívania a vzhľadom na limuzínu sa zadíval na Martina.

„Nevyzerá to dobre, však?“ odvetil Terry Martin. „Videl si, ako sa tvárili tí naši dvaja špióni? Potvrdili sme, čo už tu-šili, a keď sme odchádzali, nevyzerali veru spokojne.“

„Nič iné sa nedá povedať. Musia zistiť, čo to je, tá operácia Al-Isrá.“

„Ale ako?“

„Pohybujem sa okolo špiónov už dlho. Vo veciach Stred-ného východu im radím, ako najlepšie viem, už od šesť-dňovej vojny. Majú veľa spôsobov - zdroje vo vnútri, agen-tov, ktorí prebehli, odpočúvanie, archívy, prelety. A veľa pomáhajú počítače, v okamihu porovnávajú údaje, čo pred-tým trvalo týždne. Myslím, že na to prídu a dajako to zne-možnia. Nezabúdaj, že sme prešli strašne dlhú cestu od-vtedy, čo v šesťdesiatom zostrelili nad Sverdlovskom Garryho Powersa, a odvtedy, čo v šesťdesiatom druhom U2 vyfotografovalo na Kube rakety. To bolo ešte predtým, ako si sa narodil, čo?“

Keď Terry Martin prikývol, Ben Jolley sa sípavo rozo-smial nad tým, aký je starý. „Možno majú niekoho rovno v al-Káide,“ prehodil Terry. „Pochybujem,“ povedal Ben Jolley. „Keby bol niekto tak vysoko, už by nám dal vedieť, kde sa zdržiava ich vedenie, a zničili by sme ich inteligentnými bombami.“ „Možno šuchnú niekoho do al-Káidy, aby to zistil a ohlásil.“ Ben Jolley znova pokrútil hlavou, tentoraz celkom pre-svedčivo.

„Ale choď, Terry. Obaja vieme, že je to vylúčené. Rode-ného Araba by získali na svoju stranu a pracoval by proti nám. A pokiaľ ide o Nearaba, na to zabudni. Obaja vieme, že Arabi pochádzajú z rozvetvených rodín, klanov, kme-ňov. Stačilo by sa spýtať rodiny alebo klanu, a už by ho ma-li. Musel by mať dokonalý životopis. A k tomu si pridaj, že by na to musel vyzeráť, že by na to musel rozprávať, a čo je najdôležitejšie, že by to musel dokonale hrať. Jedna zlá sla-bika pri modlení a fanatici by na to prišli. Odriekavajú to päť ráz denne a nikdy nič nevynechajú.“

„To je pravda,“ prikývol Martin. Vedel, že jeho nápad je beznádejný, ale aj tak sa mu toto fantazírovanie páčilo. „Človek by sa musel naučiť pasáže z Koránu a vymyslieť si rodinu, ktorá sa nedá vystopovať.“

„Nechaj to tak, Terry. Medzi Arabmi sa nijaký západniar nemôže vydávať za Araba.“

„Môj brat by sa mohol,“ povedal Dr. Martin. Vzápätí by si bol najradšej odhryzol jazyk. No tým sa to skončilo. Dr. Jolley čosi zamrmľal, zmĺkol a pozeral si predmestia Washingtonu. Vpredu za sklom sa nepohla ani jedna hla-va. Terry si od úľavy vydýchol. Mikrofóny v aute sú vyp-nuté.

Mýlil sa.

Správa z Fort Meadu o porade s komisiou pre Korán bola hotová v sobotu na svitaní a znemožnila nie-koľko vopred naplánovaných víkendov. Medzi tými, kto-rých zburovala, bol v sobotu nadržanom Marek Gumien-ny, námestník riaditeľa CIA pre operácie. Do jeho domu v Starej Alexandrii prišiel rozkaz ihneď prísť do kancelá-rie. Dôvod nepovedali.

Keď ta prišiel, „dôvod“ ležal na jeho stole. Nad Washing-tonom sa ešte nebrieždilo, ale prvé náznaky úsvitu už sfar-bovali doružova kopce okresu Princa Georgea v miestach, kde rieka Patuxent vteká do zálivu Chesapeake. Kancelária Marka Gumienneho patrila medzi hŕstku kancelárií na šiestom a najvyššom poschodí veľkej podlho-vastej budovy, ležiacej medzi ostatnými, ktoré tvoria ústre-die CIA, známe jednoducho ako Langley. Nedávno dosta-la názov Stará budova, aby ju odlíšili od jej zrkadlového obrazu - Novej budovy -, lebo CIA sa po jedenástom sep-tembri rozšírila.

V hierarchii CIA je jej riaditeľ tradične politickým nomi-nantom a skutočnú výkonnú právomoc majú dvaja ná-mestníci. Námestník pre operácie má pod palcom získava-nie informácií a úsek námestníka pre spravodajstvo prichádzajúcu úrodu vyhodnocuje a analyzuje, aby zo su-rových informácií vznikol zmysluplný obraz.

Hneď pod nimi sú v hierarchii riaditelia kontrašpionáže (jej úlohou je zabrániť prienikom zvonka a chrániť CIA proti zradcom z vlastných radov) a protiteroristickej zložky (čoraz rušnejšej, keď sa záujem o starý ZSSR presunul a sústredil na nové hrozby zo Stredného východu.)

Námestníci pre operácie boli už od začiatku studenej vojny roku 1945 vždy odborníkmi na Sovietsky zväz a zlož-ka sa členila na sovietsky a východoeurópsky odbor. Bolo to zaradenie pre ambiciózných kariérnych dôstojníkov. Marek Gumienny bol prvým arabistom, ktorého vymeno-vali za námestníka pre operácie. Ako mladý agent strávil roky na Strednom východe, naučil sa dva z jeho jazykov (arabčinu a farsí, jazyk Iránu) a oboznámil sa s tamjšou kultúrou.

Aj v budove, ktorá žije dvadsaťštyri hodín denne, sa v sobotu pred svitaním ťažko hľadá horúca a voňavá čier-na káva, akú Marek Gumienny obľuboval. Preto si ju uva-ril sám. Kým bublala, zadíval sa na balíček na stole, v kto-rom bol tenký, voskom zapečatený fascikel.

Vedel, čo môže očakávať. Fort Meade síce zachránil do-kumenty, vyhotovil preklady a urobil ich analýzu, ale zá-ťah v Pésávare urobila CIA v spolupráci s Britmi a pakis-tanským CTC. Rezidentúry CIA v Pésávare a v Islamabadé mu poslali obsiahle správy, aby bol ich šéf v obraze.

Vo fascikli boli všetky dokumenty, ktoré stiahli z počíta-ča finančníka al-Káidy, no skutočným úlovkom boli dva lis-ty, zaberajúce tri stránky. Marek Gumienny hovoril rýchlo a plynule hovorovou arabčinou, ale čítanie textu je vždy ťažšie, a tak občas nazrel do prekladov.

Prečítal si správu komisie pre Korán, ktorú pripravili spoločne obaja spravodajskí dôstojníci z porady, ale nijaké prekvapenia v nej neboli. Markovi bolo jasné, že zmienky o Al-Isre, magickej prorokovej ceste nocou, môžu byť len kódovým názvom dakej dôležitej operácie.

Táto operácia musí teraz dostať názov pre potreby do-máceho amerického spravodajského spoločenstva. Nemô-že to byť Al-Isrá, lebo by to druhej strane prezradilo, čo na-šli. Vyhľadal v počítači kryptografický program, ktorý mal rozhodnúť, akým menom budú odteraz s kolegami nazý-vať túto operáciu al-Káidy.

Z počítača vyšli kódové názvy na základe procesu, zná-meho ako náhodný výber. V tom mesiaci používali názvy rýb a počítač rozhodol, že projekt sa bude volať Raja.

Posledný dokument pridali do fascikla nadránom. Bol stručný a krátky. Napísal ho muž, ktorý nerád plytval slo-vami, jeden zo šiestich hlavných činiteľov, riaditeľ Národ-ného spravodajstva. Fascikel teda šiel z Fort Meadu rovno do Výboru pre národnú bezpečnosť (Steve Hadley), do Ná-rodného spravodajstva a do Bieleho domu. Marek Gu-mienny si vedel predstaviť, že v Oválnej pracovni sa do ne-skorej noci svietilo.

Posledný dokument bol na osobnom hlavičkovom pa-pieri riaditeľa Národného spravodajstva. Veľkými písmena-mi sa na ňom písalo:

ČO JE AL-ISRÁ?

JE TO NUKLEÁRNE, BIOLOGICKÉ, CHEMICKÉ,
KONVENČNÉ?

ZISTIŤ ČO, KEDY A KDE.

TERMÍN: IHNEĎ

OBMEDZENIA: NIJAKÉ

PRÁVOMOCI: ABSOLÚTNE

JOHN NEGROPONTE

Pod tým načarbaný podpis. V Spojených štátoch je de-vätnásť spravodajských inštitúcií. Tento list dával Markovi Gumiennemu právomoc nad všetkými. Pozrel na záhlavie listu. Bol adresovaný jemu osobne. Ktosi zaklopal.

Stál tam mladý zamestnanec s ďalšou zásielkou. Gu-mienny sa naňho povzbudivo usmial. Mládenec nebol oči-vidne v tejto budove nikdy tak vysoko. Gumienny mu pod-písal prevzatie a vyčkal, kým odíde.

Doručený list bol láskavosťou od kolegov z Fort Meadu. Bol to prepis rozhovoru dvoch učených odborníkov na Ko-rán, ku ktorému došlo v aute cestou späť do Washingtonu. Jeden z nich bol Brit. Ktosi vo Fort Meade červeným pod-čiarkol posledný riadok a dodal otázku.

V čase, ktorý Marek Gumienny prežil na Strednom vý-cho-de, často spolupracoval s Britmi a na rozdiel od svojich krajanov, ktorí sa usilovali prežiť tri roky v pekle Iraku, ako sa dalo, on s nie veľkou hrdosťou priznával, že najbližší spojenci CIA boli v tom, čo Kipling nazval Veľká hra, stud-nicou mnohých tajomných znalostí o nehostinných konči-nách medzi riekou Jordán a Hindukúšom.

Briti ako vojaci, správcovia starého impéria či ako výstred-ní výskumníci jeden a pol storočia brúsili po púšti, horstvách a medzi pastiermi kôz v oblasti, ktorá sa teraz stala spravo-dajskou časovanou bombou sveta. CIA dali prezývku „Bra-tanci“ a „Spoločnosť“, kým Američania nazvali britskú Tajnú spravodajskú službu „Priatelia“ a „Firma“. Pre Marka Gu-mienného bol jedným z týchto priateľov muž, s ktorým pre-žil dobré časy, horšie časy a vyslovene nebezpečné časy, keď boli obaja agentmi v teréne. On teraz sedel pri stole v Lang-ley a Stevea Hilla stiahli z terénu a povýšili na riaditeľa odbo-ru Stredného východu v ústredí Firmy vo Vauxhall Crosse.

Gumienny usúdil, že konzultácia nemôže zaškodiť a môže priniesť niečo užitočné. Bezpečnostný problém ne-existoval. Vedel, že Briti už budú mať všetko, čo má on. Aj oni vyslali obsah laptopu z Pésávaru do vlastnej odpočúva-cej a kryptografickej centrály v Cheltenham. Aj oni vytla-čili jeho obsah. Aj oni analyzovali zvláštne odkazy na Ko-rán v zakódovaných listoch.

Jediné, čo Londýn zrejme nemá, je zvláštna poznámka britského vedca, ktorú utrášil v aute, ktoré prechádzalo Marylandom. Ťukol na číslo na paneli na svojom stole. Te-lefónne ústredne sú po istú hranicu dobrá vec, ale moder-na technika zabezpečila každému vedúcemu rýchlejšie spojenie prostredníctvom osobného satelitného telefónu.

V skromnom dome v Surrey pri Londýne zazvonil tele-fón. V Langley bolo osem hodín ráno, v Londýne jedna po-poludní. Obyvatelia domu sa chystali zasadiť k obedu. Po treťom zazvonení sa zdvihlo slúchadlo. Steve Hill si vy-chutnal golf a teraz si chcel vychutnať obed.

„Haló?“

„Steve? Tu Marek.“

„Á, kamarát môj! Kde si? Nebodaj tu?“

„Nie. Sedím pri svojom stole. Môžeme to prehodiť na zabezpečenie?“

„Jasné. Daj mi dve minútky...“ V pozadí sa ozvalo: „Mi-láčik, počkaj s obedom,“ a telefón onemel.

Keď sa Anglicko opäť prihlásilo, hlas bol trochu plecho-vý, lebo bol chránený pred odpočúvaním.

„Mám tomu rozumieť tak, že niečo spadlo na ventilátor pri tvojom uchu?“ spýtal sa Hill.
„A zasvinilo mi to čistú bielu košeľu,“ odvetil Gumienny. „Predpokladám, že máš z Pěšávaru to isté, čo ja. Je tak?“
„Zrejme áno. Včera som to dočítal. Už som si vravel, ke-dy zavolaš.“
„Mám niečo, čo ty zrejme nemáš, Steve. Máme tu hosť-u-júceho profesora z Londýna. V piatok večer utrášil náhod-nú poznámku. Prejdem k veci. Poznáš niekoho, kto sa vo-lá Martin?“
„Martin aký?“
„Martin je priezvisko. Jeho brat, ktorý je tu, sa volá dok-tor Terry Martin. Hovorí ti to niečo?“
Steve Hill prestal žartovať. Sedel, držal slúchadlo a hľa-del do prázdna. Áno, poznal Martinovho brata. Sám bol v prvej vojne v Perzskom zálive v rokoch 1990 - 1991 v kontrolnom tíme v Saudskej Arábii, keď brat toho vedca vklzol do Bagdadu, žil tam ako skromný záhradník pod nosom Saddamovej tajnej polície a vysielal neoceniteľné informácie od zdroja v diktátorovom kabinete.
„Môže byť,“ povedal Steve Hill. „Prečo?“
„Myslím, že by sme sa mali pohovárať,“ pokračoval Ma-rek Gumienny. „Ale medzi štyrmi očami. Priletím. Mám Grumman.“
„Kedy chceš letieť?“
„Dnes večer. Vyspím sa v lietadle. Na raňajky budem v Londýne.“
„V poriadku. Zariadim to v Northolte.“
„Ešte niečo, Steve. Kým poletím, môžeš zhromaždiť všetko, čo máte o tom Martinovi? Vysvetlím ti to, keď bu-deme spolu.“
Na západ od Londýna pri ceste do Oxfordu leží letecká základňa Northolt. Niekoľko rokov po druhej svetovej voj-ne slúžila ako civilné letisko, keď náhlivo budovali Heat-hrow. Po jeho dobudovaní sa z Northoltu stalo druhotried-ne letisko a napokon letisko pre súkromné a firemné lietadlá. No keďže zostalo v majetku vojenského letectva, priletý a odletý si nevyžadujú nijaké inde potrebné forma-lity a všetko zostáva viac-menej utajené.
CIA má vlastné veľmi chránené letisko neďaleko Lang-ley a malú letku prúdových lietadiel. Markovo splnomoc-nenie mu dávalo právo použiť Grumman V, v ktorom sa počas letu pohodlne vyspal. V Northolte ho čakal Steve Hill. Svojho hosť-a neodviesol do zelenej pieskovcovej veže vo Vauxhall Crosse na južnom brehu Temže pri Vauxhall-skom moste, kde sídli SIS, ale do pokojnejšieho hotela Cli-veden, ktorý bol predtým súkromnou rezidenciou. Hotel stál na vlastnom pozemku asi štyridsať kilometrov od letis-ka. Steve Hill si rezervoval malý apartmán s izbovou služ-bou a súkromím.
Tam si prečítal analýzu americkej komisie pre Korán, ktorá sa pozoruhodne zhodovala s analýzou z Cheltenham-u, a prepis rozhovoru z limuzíny.
„Blázon,“ zamrmľal si, keď dočítal. „Ten druhý arabista mal pravdu. Nedá sa to. Nejde len o jazyk, sú tu všetky ostatné prekážky. Nijaký cudzí, nijaký cudzinec ich nepre-koná.“
„Takže pri rozkaze, ktorý mám celkom zhora - čo na-vrhuješ?“
„Zbaliť niekoho znútra al-Káidy a vyprešovať to z neho,“ odvetil Hill.
„Steve, keby sme mali čo len hmlistú predstavu, kde sa niekto taký vysoký z al-Káidy zdržiava, už by sme ho mali. Momentálne nikoho takého v hľadáčiku nemáme.“
„Čakajme a striehnime. Niektó tú frázu znova použije.“
„My predpokladáme, že ak má byť Al-Isrá najbližšia veľ-ká vec, cieľom budú Spojené štáty. Čakanie na zázrak, kto-rý sa nemusí stať, Washington neuspokojí. Okrem toho al--Káida už musí vedieť, že máme laptop. Tú frázu už podľa všetkého nikdy nepoužijú. Iba ak medzi štyrmi očami.“
„Hm,“ povedal Hill. „Na miestach, kde by sa o tom do-zvedeli, by sme mohli rozhlásiť, že už o tom vieme a že chystáme zát'ah. Prestanú a stiahnu sa.“
„Možno áno, možno nie. Nijako sa nedozvieme, ako za-reagovali. Stále by sme tápali v tme, nevedeli by sme, či sa operácia Raja už skončila, alebo nie. A ak nie? Ak im to vyj-de? Ako vraví môj šéf - je to nukleárne, biochemické, kon-venčné? Kedy a kde? Môže ten váš Martin naozaj obstať medzi Arabmi ako Arab? Je naozaj taký dobrý?“
„Býval,“ povedal Hill a podal mu fascikel. „Presvedč sa sám.“
Fascikel bol hrubý na dva prsty a nadpísaný bol prosto PLUKOVNÍK MIKE MARTIN.
Starý otec bratov Martinovcov z matkinej strany bol me-dzi dvoma svetovými vojnami čajovým plantážnikom v in-dickom Dardžilingu. A keď tam bol, dopustil sa čohosi ne-slýchaného. Oženil sa s Indkou.
Svet britských čajových plantážnikov bol malý, odl'ahlý a snobský. Nevesty prichádzali z Anglicka alebo pochádza-li spomedzi dôstojníckych dcér. Chlapci vidali fotografie starého otca Terencea Grangera, vysokého, s bledou tvá-rou, s plavými fúzmi, s fajkou v ústach a s puškou v ruke, ako stojí nad zastreleným tigrom.
Vidali aj fotografie slečny Indíry Bohseovej, jemnej, milu-júcej a veľmi krásnej. Keď sa Terence Granger nedal od so-báša odradiť, čajová spoločnosť nechcela riskovať škandál tým, že by ho vyhodila. Našla iné riešenie. Mladý pár pre-miestnila do divočiny Assamu na barnských hraniciach.
Mal to byť trest, ale tak to nevyšlo. Grangerovi a jeho mladej žene sa tam život zapáčil - divý rozoklaný kraj so zverinou a tigrami. Tam sa roku 1930 narodila Susan. Ro-ku 1943 sa vojna blížila k Assamu, k hraniciam postupova-li cez Barmu Japonci. Terence Granger už mal dosť rokov, aby nemusel narukovať, ale vstúpil do armády dobrovoľne a roku 1945 zahynul pri prekračovaní rieky Irravaddy.
Indíra Grangerová odišla s nevelkým vdovským dô-chodkom od čajovej spoločnosti na jediné miesto, kam mohla odísť - vrátila sa do vlastnej kultúry. O dva roky pri-šlo k nepokojom. Nezávislá India sa delila. AH Džinnah trval na svojom moslimskom Pakistane na severe, Pandit Nehru chcel prevažne hinduistickú Indiu na juhu. Na se-ver a na juh sa valili vlny utečencov a vypukli prudké boje.

Indira Grangerová sa bála o dcéru, a preto poslala Susan k mladšiemu bratovi nebohého manžela, ktorý bol vý-znamným architektom v Haslemere v Surrey. Indira o šesť mesiacov zahynula pri nepokojoch. Susan Grangerová prišla do vlasti svojho otca prvý raz ako sedemnásťročná. Rok chodila do dievčenskej školy a potom pracovala tri roky ako sestra v nemocnici vo Farn-hame. Ako dvadsaťjedenročná, len čo jej to vek dovoľoval, si podala prihlášku za stevardku do leteckej spoločnosti British Overseas Airways Corporation. Bolo to krásne dievča s hustými hnedými vlasmi, otcovými modrými oči-mi a pleťou mladej Angličanky, opálenou do medovozlata.

BOAC ju prideliť na linku Londýn - Bombay, lebo ve-deľa plynule po hindsky. Bola to dlhá a pomalá cesta: Lon-dýn - Rím - Káhira - Basra - Bahrajn - Karáči a Bombaj. Ani jedna posádka neletela celú cestu. Prvá zmena bola v Basre v južnom Iraku. Tam sa roku 1951 spoznala vo vi-dieckom klube s účtovníkom ropnej spoločnosti Nigelom Martinom. Roku 1952 sa vzali.

Prvý syn Mike sa im narodil až po desiatich rokoch a o ďalšie tri roky syn Terry. Boli si však takí nepodobní ako deň a noc.

Marek Gumienny sa zadíval na fotografiu vo fascikli. Nie opálenie, ale prirodzene tmavá pleť, čierne vlasy a tmavé oči. Gény starej mamy preskočili jednu generáciu na vnuka. Ani vzdialene nepripomínal svojho učeného brata v Georgetow-ne, ktorý mal po otcovi bledú tvár a ryšavé vlasy.

Spomenul si na námietky Dr. Bena Jolleyho. Každý, kto by chcel úspešne preniknúť do al-Káidy, by na to musel vy-zeráť a vyhovovať jazykovo. Gumienny prebehol ich chlap-čenské roky.

Obaja chodili do anglicko-irackej školy, učili sa od otca a od dady, vychovávateľky, miernej, korpulentnej Fatimy zo severu. Tá sa vrátila späť k svojmu kmeňu, keď si uše-trila dosť peňazí, aby si mohla nájsť vyhovujúceho mladé-ho muža za manžela.

V materiáloch bola zmienka, ktorú mohli získať len z rozhovoru s Terrym Martinom. Jeho starší brat v elegant-nom bielom irackom dišdaši behá po trávniku ich domu na bagdadskom predmestí Saadun a otcovi nadšení hostia sa smejú a volajú: „Počuj, Nigel, veď on je ako jeden z nás.“

Ako jeden z nás, zamyslel sa Marek Gumienny, ako je-den z nich. Dve zo štyroch námietok Bena Jolleyho neob-stoja. Vyzerá ako oni a medzi Arabmi by mohol vystupovať ako Arab. Po intenzívnom školení by zvládol aj rituály modlenia, nie?

Marek Gumienny čítal ďalej. Keď začal viceprezident Saddam Hussein roku 1972 znárodňovať zahraničné rop-né spoločnosti, vrátane anglicko-irackej, Nigel Martin ostal ešte tri roky a roku 1975 priviedol rodinu domov. Mi-ke mal vtedy trinásť rokov a v Haileybury nastúpil na strednú školu.

Marek Gumienny si potreboval oddýchnuť a dať si kávu.

„Mohol by to zvládnuť,“ povedal, keď sa vrátil z toalety. „S dostatočným školením a podporou. Kde je teraz?“

„Vypožičali sme si ho dva razy, inak prežil vojenské roky medzi výsadbákmi a v špeciálnych jednotkách. Vlni odišiel po dvadsiatich piatich rokoch do výslužby. Vrávim nie. Nevyšlo by to.“

„Prečo nie, Steve? Má všetko, čo na to treba.“

„Okrem zázemia. Rodičia, rozvetvená rodina, miesto na-rodenia, to nemá. Do al-Káidy nemôžeš prísť len tak. Iba ako mladý dobrovoľník, ochotný na samovražednú misiu. Nenápadný život, pri zemi. Každý, koho pripustia do blíz-kosti priprav na takú kolosálnu akciu, musí mať ich dôve-ru a tá sa získava rokmi. Je to istá smrť, Marek. Istá smrť. Iba ak by...“

Zamyslel sa a potom zavrtel hlavou.

„Iba ak by čo?“ spýtal sa Gumienny.

„Nie, to nejde,“ odvetil Hill.

„Povedz...“

„Myslel som na dvojníka. Na človeka, ktorého miesto by mohol zaujať. Ale aj to má chybu. Keby ten skutočný ešte žil, al-Káida by ho mala vo svojich radoch. A keby bol mŕtvy, aj to by vedeli. Takže nič.“

„Toho materiálu je veľa,“ povedal Marek Gumienny. „Môžem si ho vziať so sebou?“

„Je to, samozrejme, kópia. Len pre teba, dobre?“

„Máš moje slovo, kamarát. Naozaj len pre mňa. A do môjho osobného sejfu. Alebo do spaľovačky.“

Marek Gumienny odletel späť do Langley, no o týždeň znova zazvonil telefón. Hill zdvihol slúchadlo na svojom stole vo Vauxhall Crosse.

„Asi zasa priletím,“ povedal Marek Gumienny bez úvo-du. Obaja vedeli, že britský premiér z Downing Street dal svojmu priateľovi v Bielom dome slovo, že britská strana urobí všetko pre to, aby zistili, o čo v operácii Raja ide.

„Bez problémov, Marek. Máš niečo závažné?“ Hilla to zaujalo. Pri modernej technike neexistovalo nič, čo by sa v priebehu niekoľkých sekúnd absolútne bezpečne ne-mohlo dostať z CIA do SIS. Prečo chce teda priletieť?

„Ide o toho dvojníka,“ pokračoval Gumienny. „Myslím, že ho mám. O desať rokov mladší, ale vyzerá starší. Výška a postava sedia. Rovnaká tmavá tvár. Veterán al-Káidy.“ „To vyzerá dobre. Ale ako to, že nie je s tými zlými?“ „Lebo je u nás. Na Guantanamo. Už päť rokov.“ „Je Arab?“ Hilla to prekvapilo. O každom vysoko posta-venom členovi al-Káidy na Guantanamo za posledných päť rokov by mal vedieť.

„Nie. Je Afganec. Volá sa Izmat Chán. Takže letím.“

Terry Martin zle spával ešte aj po týždni. Tá hlúpa poznámka! Prečo nedržal jazyk za zubami? Prečo sa musel chváliť bratom? Čo ak Ben Jolley niečo vytára? Veď Washington je jedna veľká klebetná dedina. Sedem dní po tom, čo v limu-zíne utrášil tú poznámku, zatelefonoval bratovi.

Mike Martin práve dvíhal posledné neporušené škridly zo svojej vzácnej strechy. Konečne sa bude môcť pustiť do podlažia, aby potom škridly pevne držali. O týždeň už dnu nenaprší. Začul vyzváňanie mobilu. Bol vo vrecku vesty, ktorá visela neďaleko na klinci. Posunul sa po nosníku a mobil vytiahol. Displej mu prezradil, že volá brat z

Was-hingtonu.

„Ahoj, Terry.“

„Mike, to som ja.“ Ešte stále mu nešlo do hlavy, ako mô-žu ľudia, ktorým volá, vedieť, že je to on. „Urobil som nie-čo hlúpe a chcem ťa poprosiť o prepáčenie. Asi pred týždňom som si pustil jazyk na prechádzku.“

„Výborne. A čo si povedal?“

„Na tom nezáleží. Počuj, keby ťa navštívili dajakí páni v oblekoch - vieš, na koho myslím - povedz im, nech vy-padnú. Bolo to odo mňa hlúpe. Keby ťa niekto navštívil...“

Mike zbadal zo svojho vysokého sediska tmavosivý jagu-ár, ktorý pomaly mieril po ceste, vedúcej k stodole.

„To je v poriadku, brat môj,“ povedal. „Myslím, že už sú tu.“

Obaja špiónmajstri sedeli na rozkladacích záhradných sto-ličkách a Mike Martin sedel na pni, ktorý sa chystal rozpi-liť na palivové drevo. Vypočul si Američanov úvod a so zdvihnutým obočím sa zadíval na Stevea Hilla.

„Je rad na tebe, Mike. Naša vláda prisľúbila Bielemu do-mu bezvýhradnú spoluprácu v tom, čo budú chcieť alebo potrebovať, ale nesiahá to až tak ďaleko, že by sme nieko-ho poslali s úlohou, z ktorej niet návratu.“

„A to spadá do tejto kategórie?“

„Nemyslíme,“ ozval sa Marek Gumienny. „Keby sme mohli zistiť meno a miesto pobytu jedného jediného člena al-Káidy, ktorý by vedel, o čo ide, stiahli by sme vás a o zvy-šok by sme sa postarali. Stačilo by mať nastražené uši a po-čuť...“

„Lenže... nemyslím, že by som sa mohol vydávať za Ara-ba. Pred pätnástimi rokmi som bol v Bagdade prakticky neviditeľný, žil som ako skromný záhradník v chatrči. Ni-jaké vypočúvanie nehrozilo. Tentoraz je jasné, že by k ne-mu došlo, a k intenzívnemu. Prečo by človek, ktorý bol päť rokov v amerických rukách, neprezliekol kabát?“

„Jasné, k vypočúvaniu by došlo. Ale pri troche šťastia by na to poslali niekoho vysoko postaveného. V takom prípa-de by ste jednoducho zmizli a ukázali nám ho. Budeme stá-le nablízku, kúsok od vás.“

„Tento človek...“ Martin poklopkal na fascikel s údajmi o väzňovi na Guantaname, „je Afganec. Bývalý člen Taliba-nu.“

To znamená Paštún. Ja som nikdy nevedel dobre po paštúnsky. Spoznal by to prvý Afganec, ktorého by tam mali.“

„Predchádzali by tomu mesiace školenia, Mike,“ pove-dal Steve Hill. „Šiel by si, až by si sa cítil po všetkých strán-kach pripravený. A ani vtedy nie, ak by si sa nazdával, že to nevyjde. Bol by si veľmi ďaleko od Afganistanu. Dobrá správa je, že afganskí fundamentalisti málokedy odchá-dzajú zo svojho územia. Myslíš, že by si vedel hovoriť zlou arabčinou s prízvukom málo vzdelaného Paštúna?“

Mike Martin prikývol.

„Asi áno. Ale čo keby priviedli Afganca, ktorý toho chla-pa naozaj poznal?“

Zavládlo mlčanie. Všetci traja vedeli, že keby sa to stalo, bol by koniec.

Obaja špiónmajstri mlčali a hľadeli si na nohy. Ani jeden nechcel vysloviť, čo by sa stalo demaskovanému agentovi v rukách al-Káidy. Martin zatiaľ otvoril fascikel, ktorý si držal na kolenách. A pri tom, čo uvidel, stuhol.

Tá tvár bola o päť rokov staršia, strhaná utrpením a vy-zerala o desať rokov staršie ako jej kalendárny vek. No jed-nako to bol chlapec z hôr, z ktorého sa pri Kvala-i-Džangi takmer stala mŕtvola.

„Poznám toho muža,“ povedal Martin ticho. „Volá sa Iz-mat Chán.“

Marek Gumienny otvoril od prekvapenia ústa.

„Ako ho, dočerta, môžete poznať? Od chvíle, čo ho pred piatimi rokmi chytili, trčí na Guantaname.“

„Viem, ale dlhé roky predtým sme spolu bojovali proti Rusom v Tora Bore.“

Obaja si spomenuli na to, čo bolo v Martinovom fascikel-li. Samozrejme, pomáhal mudžáhidinom v boji proti so-vietskej okupácii. Bolo nepravdepodobné, ale nie vylúče-né, že sa stretli. Desať minút sa ho vypytovali na Izmata Chána, chceli vedieť, čo im k nemu ešte môže povedať.

„Aký je teraz? Nakoľko sa zmenil po piatich rokoch vo vašom tábore Delta?“ spýtal sa Mike Martin.

Gumienny pokrčil plecami.

„Je tvrdý. Veľmi, veľmi tvrdý. Priviedli ho s ťažkým zrane-ním hlavy a s otrasom mozgu. Zranenie, keď ho zajali. Leká-ri si sprvu mysleli, že je možno... hm... trochu zaostalý. Ob-medzený. Vysvitlo, že ide len o dezorientovanosť. Otras mozgu a prevoz. To bolo začiatkom decembra dvetisícjeden, krátko po jedenástom septembri. Liečenie bolo... ako by som to... nie ohľaduplné. Potom sa však zrejme prihlásila príroda a on sa zotavil natoľko, že sme ho mohli vypočúvať.“

„A čo vám povedal?“

„Nie veľa. Len základné veci. Odolal všetkým tret'ostup-ňovým výsluchom aj všetkým ponúkam. Len sa na nás dí-va, mrmle a v čiernych očiach rozhodne nemá bratskú lás-ku. Preto je v izolácii. Od ostatných sme sa však dozvedeli, že vie obstojne po arabsky, naučil sa to v Afganistane a predtým za roky v madrase, kde sa učil Korán. A dvaja dobrovoľníci al-Káidy, rodom Briti, ktorých sme vážnili s ním a teraz sme ich prepustili, vravia, že vie ako-tak po anglicky, čo ho naučili oni.“

Martin vrhol prenikavý pohľad na Stevea Hilla.

„Treba ich zbaliť a držať v izolácii,“ povedal. Hill pri-kývol.

„Pravdaže. To sa dá zariadiť.“

Marek Gumienny vstal a obišiel stodolu. Martin zatiaľ študoval obsah fascikla. Potom sa zahľadel do ohňa a hlbo-ko v uhlíkoch uvidel pusté, obnažené úbočie. Dvaja muži, okolo skaliská, sovietska helikoptéra nasadzuje na útok. Chlapec v turbane šepoce: „Zomrieme, Anglíz?“ Gumienny sa vrátil, čupol si a prehralab oheň. Výjav sa rozplynul v roji iskier.

„Pustili ste sa do veľkého projektu, Mike. Robota pre partiu odborníkov. Robíte to celkom sám?“

„Koľko môžem. Prvý raz po dvadsiatich piatich rokoch mám čas.“

„Ale nie dosť financií, čo?“

Martin mykol plecami. „Keby som chcel prácu, existuje dosť bezpečnostných služieb. Len Irak splodil viac

profesionálnych telesných strážcov, ako môže človek zrátať, a stále treba ďalších. Robia pre vás v sunnitskom trojuholníku a berú za týždeň viac, než zarobili za pol roka ako vojaci."

„Ale to by znamenalo späť do prachu, piesku, nebezpečenstva a k hrozbe smrti. Neodišli ste práve od toho?"

„A čo ponúkate vy? Dovolenku s al-Káidou na Floride?"

Marek Gumienny sa rozosmial.

„Američanov obviňujú z mnohého, Mike, ale nikdy z to-ho, že neboli veľkorysí k tým, čo im pomohli. Mám na mysli poradenstvo, povedzme päť rokov po dvestotísíc do-lárov. Vyplatených v zahraničí, aby sa nevzrušoval daňový úrad. Netreba chodiť do práce. A potom sa už nikdy nevystavovať nebezpečenstvu."

Mike Martin zaletel v myšlienkach k scéne zo svojho obľúbeného filmu. T. E. Lawrence ponúkal Audovi Abu Taji-mu peniaze, ak sa pridá k útoku na Akvabu. V mysli mu zaznela tá nádherná odpoveď. Auda sa nevydá do Akvaby za britské zlato, vydá sa tam, lebo ho to poteší. Vstal.

„Steve, chcem, aby môj dom zakryli od vrchu dolu celto-vinou. Keď sa vrátim, nech je v takom stave, v akom som ho nechal."

Steve Hill prikývol. „Akoby sa stalo," povedal.

„Vezmem si svoje veci. Nie je toho veľa. Zmestia sa do kufra auta."

A tak pod jablňami v hampshirskom sade dohodli od-vetu Západu proti operácii Raja. O dva dni ju počítač ná-hodným výberom pomenoval operácia Páčidlo.

Keby naňho boli naliehali, Mike Martin by to nebol ve-del obhájiť. No pri všetkých rozhovoroch, keď im neskôr poskytoval informácie o Afgancovi, ktorý bol kedysi jeho priateľom, si jednu maličkosť nechal pre seba.

Možno si vrazil, že zásada vedieť len toľko, koľko treba, platí aj opačne. Možno si myslel, že tá maličkosť nie je dô-ležitá. Súvisela s tlmným rozhovorom v prítomnosti jaskynnej nemocnice, ktorú Arabi zriadili v Džadži.

Druhá časť

Bojovníci

Rozhodnutie v hampshirskom sade viedlo k la-víne rozhodnutí oboch špiónmajstrov. Predovšetkým mu-seli získať posvätenie a súhlas politikov na každej strane.

To sa ľahšie povedalo, ako urobilo, lebo prvou podmienkou Mikea Martina bolo, že o obsahu operácie Páčidlo sa nesmie dozvedieť viac ako tucet ľudí. Jeho obavy chápali.

Ak vie niečo také zaujímavé päťdesiat ľudí, jeden to na-koniec vytára. Nie zámerne, nie zo zlomyseľnosti, ba ani so zradným úmyslom, no zákonite k tomu príde.

Tí, čo sa niekedy ocitli v hlbokom utajení a v smrteľne nebezpečnej situácii, vedia, aký je nervák spoliehať sa, že nikto nikde neurobí chybu, na základe ktorej ho chytia. A navyše dúfať, že ho neprezradí dajaká nepredvídateľná náhoda.

To všetko vyvoláva neprestajný stres. Ale najhoršou morou je vedomie, že odhalenie a dlhú, mučivú smrť zapríčinil dajaký hlupák, ktorý sa v bare chvasta pred svojím dievčaťom, a niekto to vypočuje - to je ten najhorší strach zo všetkých. Martinovu podmienku teda hneď pri-jali.

Vo Washingtone John Negroponte súhlasil, že on sám bude nositeľom tajomstva a dal zelenú. Steve Hill večeral vo svojom klube s istým mužom z britských vládnych kru-hov a dosiahol ten istý výsledok. To boli štyria.

Každý z nich však vedel, že prípadu sa nemôže venovať dvadsaťštyri hodín denne. Každý potreboval na každodennú operatívnu výkonnú prácu. Marek Gumienny zaň ustanovil mladého arabistu z protiteroristického odboru CIA Michael McDonald nechal všetko tak, rodine ozná-mil, že na istý čas odchádza pracovať do Británie, a odletel, keď sa Marek Gumienny vrátil domov.

Steve Hill vybral svojho zástupcu pre Stredný východ Gordona Phillipsa. Obaja šéfovia sa dohodli, že všetky stránky operácie Páčidlo dostanú prijateľné krytie, aby sa nikto nižší ako najvyššia desiatka nedozvedel, že západný agent chce preniknúť do al-Káidy.

V Langley a Vauxhall Crosse povedali, že obaja odchá-dzajú na sabatický študijný pobyt a budú preč asi šesť me-siacov.

Steve Hill ich navzájom predstavil a povedal, čo je cieľom Páčidla. McDonald a Phillips zmĺkli. Hill im dal prie-story nie v budove ústredia pri Temži, ale v jednom z bez-pečných domov, ktoré mala Firma na vidieku.

Keď sa vybalili a zišli v salóne, obom hodil hrubý fas-cikel.

„Máte dvadsaťštyri hodín, aby ste si to vštepili do pamä-ti. To je muž, ktorý do toho ide. Budete s ním pracovať až do dňa, keď odíde, a potom budete pracovať preňho. A to-to..." hodil na konferenčný stolík tenší fascikel, „je muž, za ktorého sa bude vydávať. O ňom vieme oveľa menej. No to je všetko, čo z neho Američania za stovky hodín vylúchov na Gitme dostali. Aj to sa naučte."

Keď Steve Hill odišiel, obaja požiadali personál domu o veľký krčah kávy a pustili sa do čítania.

Pätnásťročný školák Martin sa zamiloval na leteckom dni vo Farnboroughu v lete roku 1977. Bol s ním otec a mladší brat, ktorých fascinovali stíhačky a bombardéry, akrobati a prehliadka prototypov. Pre Mikea bol vrcholom zoskok Červených diablov, skupiny parašutistov z výsadekovej pluku. Padali z neba ako drobné bodky a na zem sa znáša-li rovno do stredu vyhradeného priestoru. Mike v tej chví-li vedel, čím chce byť.

Keď chodil roku 1980 posledný polrok na Haileybury, na-písal list výsadekárom. V septembri ho pozvali na pohovor do náborového strediska pluku v Aldershote. Prišiel a zadíval

sa na starú Dakotu, z ktorej jeho predchodcovia kedysi ská-kali, aby zabrali most pri Arnheme. Napokon prišiel seržant a odprevadil skupinku mládencov do zasadačky.

Mikea pokladali v škole (to si výsadekári vždy overovali) za priemerného študenta, ale za skvelého športovca.

Vý-sadekárom plne vyhovo-val. Prijali ho a koncom mesiaca sa začal výcvik. Bolo to úmorných dvadsaťdva týždňov, ktoré trvali do apríla 1981.

Najprv prišli štyri týždne základného výcviku, ovládanie zbraní, pohyb v teréne a zvyšovanie telesnej zdatnosti. Po-tom ďalšie dva týždne toho istého plus prvá pomoc, signá-ly a štúdium ochrany proti NBC (nukleárnym, bakteriolo-gickým a chemickým zbraňam).

V siedmom týždni sa podmienky sťažili. Ale nebolo to také ťažké ako ôsmy a deviaty týždeň - to boli vytrvalost-né pochody uprostred zimy vo waleskom pohorí Brecon, kde aj zdatní ľudia mohli zomrieť na vysilenie a podchla-denie. Rady nováčikov redli.

V desiatom týždni zavítali na strelnicu v kentskom Hyt-he, kde sa Martin, ktorému práve minulo devätnásť rokov, ukázal ako ostrostrelec. Jedenásty a dvanásť týždeň boli „skúšobné“ - len beh hore-dolu po piesočnatých úbočiach a nosenie kmeňov stromov v blete, daždi a krupobití.

„Skúšobné týždne?“ zamrmľal Phillips pri čítaní. „A aké peklo boli potom ďalšie?“

Po skúšobných týždňoch dostali tí, čo zostali, vytúžené červené baret a odišli na ďalšie tri týždne do Breconu na výcvik v obrane, patrolovaní a „živej strelbe“. Bolo to kon-com januára a v pohorí Brecon mrzlo a bolo tam nehostin-né. Muži spali na zemi v mokrote a bez ohňov.

V šestnástom a sedemnástom týždni prišlo to, čo sem Mikea Martina zväbilo - parašutistický výcvik na leteckej základni Abingdon, kde vypadli ďalší, a to nielen z lieta-diel. Na konci prišla „slávnosť krídel“ - konečne im pripli na uniformy krídelká výsadkárov. Starý klub 101 v Alders-hote zažil ďalšiu búrlivú noc.

Ďalšie dva týždne venovali výcviku v teréne, ktorý sa vo-lal „posledná prekážka“, a potom prišlo cibrenie pochodu a poradovej prípravy. V týždni dvadsaťdva sa konalo vyra-denie - hrdí rodičia si konečne prišli pozrieť svojich uhro-vitých synov, z ktorých sa stali vojaci.

Vojaka Mikea Martina vybrali už počas výcviku za PDM - potenciálny dôstojnícky materiál - a v apríli 1981 odišiel na krátky kurz na Kráľovskú vojenskú akadémiu v Sand-hurste a v decembri odtiaľ vyšiel ako podporučík. Ak sa nazdával, že ho čaká sláva, mylil sa.

Vo výsadkovom pluku boli tri prapory a Martina pride-lili k para tri, ktorý zhodou okolností slúžil v Aldershote ako motostrelecký.

Každý prapor slúži takto tri roky z deviatich. Je z neho obyčajný pechotný prapor, ktorý sa presúva na vozidlách.

Výsadkári toto obdobie z duše nenávidia.

Martina ako veliteľ čaty prideliť k regrútskej čate, čo znamenalo, že nováčikov prehánal rovnako, ako predtým prehánali jeho. Bol by pri tom zostal až do konca trojroč-ného obdobia, keby sa kdesi ďaleko nebol vyskytol muž, ktorý sa volal Leopoldo Galtieri. Tento argentínsky diktá-tor vpadol 2. apríla 1982 na Falklandské ostrovy. Para tri dostal rozkaz zbalit' sa a prichystať na presun.

O týždeň už bolo na ceste britské vojsko, poháňané ne-zmieriteľnou Margarét Thatcherovou. Presúvalo sa na lo-diach na druhý koniec Atlantiku, kde vojakov čakala zima južnej pologule, hučiace more a šľahajúce dažde.

Prapor sa plavil na parníku Canberra s prvou zastávkou na ostrove Ascension. Je to pusté skalisko, bičované usta-vičnými vetrami. Tu čakali, kým svet chcel posledným di-plomatickým úsilím presvedčiť Galtieriho, aby sa stiahol, alebo Margarét Thatcherovú, aby ustúpila. Ani jeden, ani druhý na to však nemohli pristať, ak chceli zostať v úrade. Canberra vyplávala ďalej, nasledujúc Ark Royal, jedinú lie-tadlovú loď, zapojenú do akcie.

Keď sa ukázalo, že invázia je nevyhnutná, Martina a je-

ho skupinu previezla helikoptéra z Canberry na vyloďo-va-cie plavidlo. Preč boli kultivované podmienky na parníku. V tú istú búrlivú, vetristú noc, ako sa Martin a jeho muži prepravovali na helikoptére Sea King, iná helikoptéra Sea King sa zrútila a potopila so všetkými devätnástimi prísluš-níkmi Špeciálnych vzdušných služieb, čo bola najväčšia strata, akú jednotky SAS utrpeli za jednu noc.

Martin priviedol svojich tridsať mužov na breh spolu s celým para tri na mieste, ktoré sa volalo San Carlos Wa-ter.

Bolo kilometre vzdialené od hlavného mesta ostrovov Port Stanley, a práve z toho dôvodu sa nestretli s odporom. Výsadkári a námorníci sa bez oddychu pustili na vysilujú-ci pochod blatom a dažďom na východ k hlavnému mestu.

Všetko potrebné si niesli v batohoch a tie boli také ťažké, akoby niesli ďalšieho chlapa. Keď sa zjavil argentínsky Sky-hawk, znamenalo to hodiť sa do blata, ale Argentínčania sa zamierovali hlavne na lode pri pobreží, nie na vojakov v bahne. Ak potopia lode, s vojakmi na súši bude koniec.

Skutočným nepriateľom bola zima, ustavičný mrznúci dážď a vyčerpávajúci pochod cez krajinu, kde nerástol ani jediný strom. Tak to šlo až po Mount Longdon.

Pod úbočiami zastali a para tri sa utiahol na osamelú ha-ciendu, ktorá sa volala Estancia House. Tam sa pripravil na to, na čo ho vlast' vyslala desaťtisíc kilometrov ďaleko. Bo-la noc z jedenásteho na dvanásteho júna.

Mal to byť tichý nočný útok a bol taký, kým desiatnik Milne nestúpil na mínu. Potom nastal rámus. Argentínske guľomety spustili paľbu, nad kopce a údolia sa vzniesli svet-lice a bolo vidieť ako za dňa. Para tri mohli buď behom ustúpiť do úkrytov, alebo sa pustiť do paľby a obsadiť Longdon. Obsadili Longdon. Mali dvadsaťtri mŕtvych a vy-še štyridsať ranených.

Keď okolo jeho hlavy guľky trhali vzduch a padali okolo neho muži, Mike Martin prvý raz v živote pocítil na jazy-ku tú zvláštnu mosadznú chuť, ktorá je chuťou strachu.

Ani ho neškrablo. Z jeho tridsaťčlennej čaty, vrátane jedného seržanta a troch desiatnikov, šiesti padli a devia-tich ranilo.

Argentínski vojaci, ktorí držali hrebeň, boli mládenci zo slnečných pámp - synovia bohatých sa mohli vojenskej službe vyhnúť -, ktorí sa chceli z blata, zimy a bahna vrá-tiť domov. Opustili bunkre a zákopy a zamierili do útoči-s-ka v Port Stanley.

Mike Martin na svitaní zastal na hrebeni, zadíval sa na východ k mestu a na vychádzajúce slnko a opätovne obja-vil Boha svojich otcov, ktorého toľké roky zanedbával. Po-modlil sa k nemu na znak vďaky a sľúbil si, že naňho už nikdy

nezabudne.

V čase, keď desaťročný Mike Martin vystrájal v otcovej zá-hrade v bagdadskom Saadune a zabával irackých hostí, o tisícpäťsto kilometrov ďalej sa narodil chlapec.

Na západ od cesty z pakistanského Pěšávaru do afgan-ského Džalalabádu leží pohorie Spin Gahr, Biele hory, kto-rým tróni Tora Bora.

Toto horstvo vyzerá z diaľky ako veľká bariéra medzi oboma krajinami, je pusté a chladné, vždy ho korunuje sneh a v zime je celé zasnežené.

Spin Gahr leží v Afganistane a na pakistanskej strane je pohorie Safed. Do úrodných planín okolo Džalalabádu te-čú zo Spin Gahru stovky potokov a riekok, ktoré odnášajú dažďovú vodu a roztopený sneh. Na vysočine vytvárajú mnohé údolia, kde možno obrábať nevelké plochy pôdy a pásť stáda kôz a oviec.

Spoločenstvá v údoliach sú malé a roztrúsené, lebo život je tu tvrdý a odkázaný sám na seba. Ľudia, čo tu vyrastajú, sú tí, ktorých poznalo a obávalo sa staré Britské impérium. Volalo ich Patani, čo sú dnešní Paštúni. Vtedy bojovali zo svojich skalnatých bášt dlhými mušketa-mi, ktoré sa volali džezajl. Vedeli nimi strieľať rovnako presne ako moderní ostreľovači.

Rudyard Kipling, básnik starého Rádžu, načrtnol smrto-nosnosť vrchárov v boji proti britským dôstojníkom s dra-hým anglickým vzdelaním len štyrmi veršami:

Potýčka na hranici, cval a temný prielom, vzdelaniu krv tečie po líci po strelbe lacným džezajlom...

Roku 1972 existovala v jednom z tých horských údolí dedinka Maloko-zai, nazvaná ako všetky tieto dedinky po dávno mŕtvom bojovníkovi, ktorý ju založil. Tvorilo ju päť múrmi obohnaných usadlostí a každá bola domovom roz-vetvenej, asi dvadsaťčlennej rodiny. Náčelníkom dediny bol Nuri Chán a práve v jeho usadlosti a okolo jeho ohňa sa v istý letný večer zhromaždili muži, popíjajúci horúci čaj bez mlieka a bez cukru.

Ako vo všetkých usadlostiach, aj v tejto boli príbytky a ohrady pre dobytok vybudované pri múroch, takže všet-ky hľadeli dovnútra. Oheň z morušového dreva blčal, za-tiaľ čo slnko na západe klesalo a tma pomaly zahaľovala vrchy, prinášajúc chlad aj uprostred leta.

Z častí, vyhradených ženám, doliehal tmený hurhaj, no ak sa ozval hlasnejší výkrik, muži prerušili družný rozhovor a čakali, či nepríde novina. Žena Nuriho Chána rodila štvrté dieťa a jej muž sa modlil k Alahovi, aby mu dal druhého sy-na. Právom sa čakalo, že muž by mal mať synov, aby sa sta-rali o stáda, keď sú malí, a bránili usadlosť, keď sa stanú mužmi. Nuri Chán už mal osemročného syna a dve dcéry.

Celkom sa zotmelo a tváre s jastrabími nosmi a čierne brady osvetľovali iba plamene, keď z tmy pribehla babica. Šepla čosi do ucha otcovi a na jeho mahagónovú tvár vy-stúpil široký úsmev.

„Alláhu akbar! Mám syna!“ zvolal. Jeho mužskí príbuzní a susedia vyskočili ako jeden a povetrim sa k nočnému ne-bu rozľahli výstrely z pušiek. Nastalo veľké objímanie, bla-

hožovanie a vzdávanie vďaka milostivému Alahovi, ktorý požehnal svojho služobníka synom.

„Ako ho pokrstíš?“ spýtal sa pastier z neďalekej usadlosti.

„Izmat po svojom starom otcovi, nech jeho duša odpočí-va vo večnom pokoji,“ povedal Nuri Chán. A tak sa aj sta-lo, keď o štyri dni prišiel do dediny imám, aby syna po-krstil a obrezal.

Chlapec vyrastal a na jeho chlapčenských rokoch nebo-lo nič nezvyčajné. Keď sa naučil chodiť, chodil, a keď sa naučil behať, behal ako divý. Ako všetci chlapci z usadlos-ti, aj on chcel robiť veci, ktoré robili starší chlapci. Keď mal päť rokov, pomáhal v lete pri pasení a strážení stád hore na pasienkoch, kým ženy pripravovali na zimu potraviny.

Chcel preč z domu žien a najpyšnejší bol, keď mu ko-nečne dovolili, aby si prisadol k mužom okolo ohňa a po-čúval rozprávanie o tom, ako Paštúni porazili v týchto vrchoch pred stopäťdesiatimi rokmi červenokabátnických Angličov, akoby to bolo včera.

Jeho otec bol najbohatším mužom v dedine jediným spôsobom, akým tu mohol byť človek bohatý - mal kravy, ovce a kozy. Dobytok spolu s neúnavnou prácou prinášal mäso, mlieko a kože. Fliačky kukuričných polí dávali ka-šu a chlieb. Ovocie a orechový olej mali z hojne rastúcich moruší a z orechových sádov.

Na odchod z dediny neexistoval nijaký dôvod, takže Iz-mat Chán z nej prvých osem rokov neodišiel. Päť rodín sa delilo o malú mešitu a v piatky sa spoločne schádzali na bohoslužbu. Izmatov otec bol zbožný, ale nie fundamenta-listický a rozhodne nie fanatický.

Mimo tohto horského života sa Afganistan volal demo-kratická republika, ale ako sa často stáva, tento názov ne-vystihoval skutočnosť. Bola v ňom komunistická vláda, výdatne podporovaná Sovietskym zväzom. Pokiaľ ide o náboženstvo, bola to zvláštnosť, lebo obyvatelia divého vnútrozemia boli oddaní moslimovia, pre ktorých bol ateizmus bezbožný, a preto neprijateľný.

No aj mestskí Afganci boli tradične umiernení a tole-rantní - fanatizmus im vnútili neskôr. Ženy boli vzdelané, iba niektoré si zakrývali tváre, spev a tanec bol nielen do-volený, ale aj celkom bežný a obávaná tajná polícia prena-sledovala iba politických odporcov, nie náboženskú vlašť.

Dedinka Maloko-zai mala s vonkajším svetom dve spoji-vá. Občas tadiaľ prešla skupina nomádov Kuči s mulicami, naloženými kontrabandom, ktorá mierila do mesta Parači-nár v Pakistane. Vyhýbala sa Veľkej ceste nákladov cez priesmyk Chyber, kde boli patrole a pohraničná stráž.

Mali správy z planín a miest, zvesti o vláde v ďalekom Kábule a o svete za údoliami. A potom tu bolo rádio, ochraňovaná relikvia, ktoré pískalo a chrčalo, no potom sa z neho ozvali slová, ktorým rozumeli. Bolo to vysielanie BBC v paštúnčine, ktoré sprostredkúvalo Paštúnom neko-munistickú verziu sveta.

Izmatove chlapčenské roky prebiehali pokojne. Potom prišli Rusi.

Dedine Maloko-zai veľmi nezáležalo na tom, kto má pravdu. Nevedeli a bolo im rovnako ľahostajné, že ich ko-munistický prezident popudil svojich moskovských učiteľov, lebo neovládal svoje územie. Dôležité bolo iba to, že

zo sovietskeho Uzbekistanu sa cez rieku Amudarja prevalilo veľké sovietske vojsko, prehnalo sa priesmykom Salang a obsadilo Kábul. Nešlo tu (dosiaľ) o islam kontra ateiz-mus. Bola to však urážka.

Izmat Chán mal iba veľmi základné vzdelanie. Naučil sa verše z Koránu, potrebné na modlenie, aj keď boli v jazy-ku, ktorý sa volal arabčina, a preto im nerozumel. Tamojší imám v dedine nebýval. Modlitby viedol Nuri Chán. Na-učil dedinských chlapcov základy čítania a písania, ale iba v paštúnčine. Práve otec ho naučil pravidlá paštunvali, čo bol kódex, podľa ktorého musel Paštún žiť. Česť, pohostin-nosť, pomsta za urážku - to boli pravidlá tohto kódexu. A Moskva sa dopustila urážky.

Odpor vznikol vo vrchoch a jeho členovia sa nazývali boží bojovníci čiže mudžáhidíni. Vrchári sa však najprv zišli na rađe, šure, aby rozhodli, čo majú robiť, a kto ich po-vedie.

Nevedeli nič o studenej vojne, ale povedali im, že ma-jú mocných priateľov, nepriateľov Sovietskeho zväzu. To malo logiku. Nepriateľ môho nepriateľa... Prvým z nich bol Pakistan hneď za rohom, kde vládol fundamentalis-tický diktátor generál Ziaul Hak. Napriek náboženským rozdielom bol spojencom kresťanskej moci, ktorá sa volala Amerika, a jej priateľov Angličanov, voľakedajšieho nepriateľa.

Mike Martin okúsil akciu a páčilo sa mu to. Istý čas bol na-sadený v Severnom Írsku proti IRA, ale podmienky tam boli zlé. Patroly boli nudné a stále hrozila guľka do chrbta z pušky ostreľovača. Rozhliadol sa a na jar roku 1986 si po-dal žiadosť do SAS.

Veľká časť príslušníkov SAS pochádza z radov výsadbká-rov, lebo ich výcvik a bojové úlohy sú podobné, no SAS tvrdí, že ich testy sú tvrdšie. Martinove papiere poslali do Herefordu, kde vzbudila záujem jeho plynulá arabčina.

Po-zvali ho do výberového kurzu.

SAS hovorí, že berie len všestranne vhodných, a potom na nich začne pracovať. Martin absolvoval šesťtýždňový štandardný „úvodný“ výberový kurz medzi ostatnými, kto-rí prišli od výsadbkárov, z pechoty, obrnených jednotiek, tankistov, delostrelectva, ba aj od ženistov. Ďalšia „prepa-dová“ jednotka, Špeciálna námorná eskadra čiže SBS čer-pá regrútov z príslušníkov námornej pechoty.

Je to jednoduchý kurz, založený na jedinej zásade. V pr-vý deň im usmiaty seržant povedal:

„V tomto kurze vás nebudeme cvičiť. Pokúsime sa vás zabiť.“

A to aj robili. Úvodným „kurzom“ prešlo iba desať per-cent uchádzačov. Neskôr to ušetrí čas. Martin prešiel. Po-tom prišiel nadväzný výcvik - džungľa v Belize a mesiac

doma v Anglicku, venovaný odolnosti pri výsluchu. „Odol-nosť“ znamená mlčať pri niektorých mimoriadne nepří-jemných praktikách. Výhodou je, že pluk aj uchádzač ma-jú hocikedy právo trvať na NKU - na návrate k jednotke. Martin začal koncom leta 1986 s ďalšími dvadsiatimi dvoma príslušníkmi SAS ako veliteľ čaty v hodnosti kapi-tána.

Vybral si eskadru „A“, parašutistov, čo bolo pre vý-sadbkára prirodzené.

Ak u výsadbkárov nemohol arabčinu využiť, v SAS to bo-lo naopak, lebo má dlhý a dôverný vzťah s arabským sve-tom. Tento vzťah vznikol v Západnej púšti roku 1941 a to-to včítanie sa do pieskov Arábie nikdy nevymizlo.

SAS má žartovnú povesť, že je to jediná vojenská jed-notka, ktorá prináša zisk - nie je to síce celkom pravda, ale k pravde sa to blíži. Príslušníci SAS sú najvyhľadáva-nejšími telesnými strážcami a inštruktormi telesných strážcov na svete. Arabskí sultáni a emirovia vždy hľadali skupinu zo SAS na výcvik vlastných osobných gárd a skvele za to platili. Martinovým prvým pôsobiskom bo-la Saudská národná garda v Rijáde, keď ho v lete roku 1987 zavolali domov. „Nepáči sa mi to. Ani trocha sa mi to nepáči,“ povedal mu veliteľ v kancelárii v Streling Lines, kde bolo veliteľstvo plu-ku. „Chce si ťa vypožičať zelený sliz. Je v tom tá arabčina.“

Použil priateľský výraz, ktorým vojaci častovali spravo-dajské zložky. Mal na mysli SIS - Firmu.

„Nemajú dosť svojich arabčinárov?“ spýtal sa Martin.

„Ale áno, celé oddelenie. Lenže tu nejde len o otázku ja-zyka. A nie je vlastne v Arábii. Chcú niekoho, kto by šiel za sovietske línie v Afganistane a spolupracoval s odpo-rom, s mudžáhidínmi.“

Pakistanský vojenský diktátor nariadil, že nijaký vojak západnej moci nesmie preniknúť do Afganistanu cez Pakistan. Už však nepovedal, že jeho vlastná vojenská

spravodajská služba ISI s radosťou spravuje americkú po-moc, smerujúcu mudžáhidínom. A ďalej vyhlásil, že ne-chce vidieť, ako Rusi zajmú a budú svetu ukazovať americ-kých a britských vojakov, ktorí prenikli do Afganistanu cez Pakistan.

V polovici sovietskej okupácie však Briti usúdili, že ten, koho treba podporovať, nie je Gulbuddin Hekmatjar, kto-rého vybrali Pakistanci, ale Tadžik Šah Masúd, ktorý sa ne-skrýva v Európe či Pakistane, ale zasadzuje okupantom na-ozajstné údery. Problémom bolo priniesť mu pomoc. Jeho územie bolo vysoko na severe.

Zabezpečiť dobrých sprievodcov spomezi mudžáhidín-ských jednotiek v okolí priesmyku Chyber nebolo ťažké. Ako v časoch Rádžu, zopár kúskov zlata zájde ďaleko. Exis-tuje aforizmus, že vernosť Afganca si nemožno kúpiť, ale možno si ju prenajať.

„Kľúčovým slovom je za každých okolností popierateľ-nosť, kapitán,“ povedali Martinovi v ústredí SIS. „Preto musíte vystúpiť z armády - len technicky. Keď sa vrátite,“ - milé od nich, že povedali „keď“, a nie „ak“ - „vaše vojen-ské postavenie bude plne obnovené.“

Mike Martin dobre vedel, že SAS má vo svojich radoch supertajnú Revolučnú bojovú zložku, ktorej úlohou bolo znepriemňovať život komunistickým režimom vo svete, nakoľko sa len dalo. Nadhodil to.

„Toto je ešte tajnejšie,“ dostal odpoveď. „Túto jednotku voláme Jednorožec - lebo neexistuje. Nikdy v nej nie je viac mužov ako dvanásť a momentálne len štyria. Potrebu-jeme niekoho, kto by vložil do Afganistanu cez priesmyk Chyber, zabezpečil si miestneho sprievodcu a dostal sa s darmi do údolia Pandžšír, kde operuje Šah Masúd.“

„S darmi?“ spýtal sa Martin prekvapene.

„Len symbolické. Je to otázka toho, čo človek unesie. Neskôr tam však môžeme poslať mulicové karavány, ak Masúd

pošle na juh na hranice vlastných sprievodcov. Te-raz ide len o prvý kontakt, rozumejte."

„A tie dary?"

„Šnupavý tabak. Má rád náš šnupavý tabak. A ešte dve odpaľovacie zariadenia na rakety zem-vzduch Blowpipe spolu s raketami. Znepokojujú ho vzdušné útoky. Budete musieť naučiť jeho ľudí, ako sa s nimi zaobchádza. Rátam, že budete preč šesť mesiacov. Čo vy na to?"

Neubehlo ešte ani pol roka od začiatku invázie, a už bolo jasné, že Afganci opäť nebudú schopní jediného, čoho ne-boli schopní nikdy - zjednotiť sa. Po týždňoch hašterenia v Pěšávare a Islamabadě s pakistanskou armádou, ktorá vyhlasovala, že americké peniaze a zbrane prideli iba od-porcom, ktorí budú u nej akreditovaní, sa počet skupín od-poru zmenšil na sedem. Každá mala politického vodcu a vojenského veliteľa. To bola Pěšávarská sedmička. Iba jedna z nich nebola pašúnska - profesor Rabbání a jeho charizmatiký veliteľ Ahmed Šah Masúd, obaja Ta-džici z ďalekého severu. Z ostatných šiestich traja dostali prezývku „velitelia Gucci", lebo málokedy, ak vôbec, vstúpili do okupovaného Afganistanu. Radšej chodili západne oblečení v bezpečnom zahraničí.

Zo zvyšných troch boli dvaja, Sajjáf a Hekmatjar, fana-tickými stúpecami ultraislamského Moslimského brat-stva. Hekmatjar bol taký krutý a pomstivý, že ku koncu so-vietskej okupácie popravoval viac Afgancov, ako zabíjal Rusov. Jediný, kto kmeňovo ovládal provinciu Nangarhár, kde sa narodil Izmat Chán, bol mullá Maulvi Júnis Chalés. Bol to učenec a kazateľ, ale v oku mal iskru, prezrádzajúcu lás-kavosť, na rozdiel od Hekmatjarovej krutosti, ktorý ním pohrdal. Hoci Júnis Chalés bol z tých siedmich najstarší, mal vy-še šesťdesiat rokov, desať rokov podnikal na čele svojich výpady do okupovaného Afganistanu. Keď s nimi nebol on, bol s nimi jeho vojenský veliteľ Abdul Hak.

Roku 1980 sa vojna dostala do údolí Spin Gahru. V Dža-lalabade pod vrchmi bolo Rusov ako maku a ich vzdušné sily začali podnikat' tretné akcie na horské dediny. Nuri Chán odprisahal vernosť Júnisovi Chalésovi ako vojenské-mu veliteľovi a dostal právo zriadiť vlastný laškar čiže bojo-vú skupinu.

Keď prišli nálety, mohol ukryť väčšinu dobytky svojej dediny do prirodzených jaskýň, ktorými boli Biele hory prevŕtané, a mohli sa v nich ukryť aj ľudia. Rozhodol však, že prišiel čas, aby ženy a deti prekročili hranice a hľadali útočisko v Pakistane.

Malý konvoj bude, prirodzene, potrebovať na cestu a na pobyt v Pěšávare mužský sprievod, nech to bude trvať ho-cako dlho. Za mahrama ustanovil svojho otca, ktorému mi-nula šesťdesiatka a meraveli mu údy. Na cestu zabezpečili somáre a mulice.

Osemročný Izmat Chán potláčal slzy od hanby, že ho po-sielajú preč ako dieťa. Objali ho otec a brat, nato vzal uzdu mulice, ktorá niesla jeho matku, a obrátil sa k vysokým kon-čiarom a k Pakistanu. Prejde sedem rokov, kým sa vráti z exilu a s chladnou zúrivosťou sa pustí do boja s Rusmi.

Dohodlo sa, že vojenski velitelia si zriadia politické stra-ny, aby sa v očiach sveta legitimizovali. Strana Júnisa Chalésa dostala názov Hizb-i-Islami a musel do nej vstúpiť každý, kto bol pod Chalésovou vládou. Pri Pěšávare vyrás-tli stanové mestá pod záštitou akýchsi Spojených národov, o ktorých Izmat Chán nikdy nepočul. OSN súhlasila, aby každý vojenský veliteľ, maskujúci sa ako politická strana, mal samostatný utečenecký tábor a bývať v ňom mohli iba príslušníci jeho strany.

Existovala aj iná organizácia, ktorá rozdávala potraviny a prikrývky. Jej znakom bol krátky a hrubý červený kríž. Izmat Chán taký ešte nikdy nevidel, no dobre padla horú-ca polievka po namáhavom prechode vrchov. Pre obyvate-ľov táborov a pre tých, ktorí ťažili z veľkorysej pomoci Zá-padu, dopravovanej prostredníctvom OSN a generála Ziaula Haka, existovala ešte jedna podmienka. Chlapcov museli v každom utečeneckom tábore vzdelávať v škole Koránu čiže v madrase. To malo byť ich jediné vzdelanie. Nebudú sa učiť matematiku, prírodovedu, dejiny ani ze-mepis. Budú len donekonečna odriekať verše z Koránu. Okrem toho sa budú učiť len o vojne.

Imámov týchto madrás vydržiavala, platila a podporova-la Saudská Arábia a mnohí boli Saudi. Priniesli so sebou jedinu verziu islamu, ktorá bola v Saudskej Arábii dovo-le-ná - vahhábizmus, najtvrdšiu a najmenej tolerantnú vieru v rámci islamu. A tak na dohľad znaku kríža, rozdeľujúce-ho potraviny a lieky, mali celej generácii mladých Afgan-cov vymyť mozgy a zasvätiť ich fanatizmu.

Nuri Chán navštevoval rodinu tak často, ako mohol, čo bolo dva-tri razy ročne. Laškar vtedy nechával v rukách svojho staršieho syna. Bola to však ťažká cesta a Nuri Chán vyzeral zakaždým starší. Keď prišiel roku 1987, bol už vrás-kavý a strhaný. Izmatov starší brat zahynul pri bombovom nálete, keď sprevádzal ostatných do bezpečia jaskýň. Iz-mat mal pätnásť rokov a hruď mu takmer pukla od pýchy, keď ho otec vyzval, aby sa vrátil a pridal sa ako mudžáhi-dín k odporu.

Medzi ženami sa, pravdaže, strhol veľký plač a starý otec, ktorý už neprežije na pláni pri Pěšávare ďalšiu zi-mu, pomúľával. Nato sa Nuri Chán, jeho syn a osem mužov, ktorých priviedol na návštevu rodín, obrátili na západ do priesmykov, aby sa vrátili do provincie Nangar-hár a do vojny.

Chlapec, ktorý sa vrátil, bol už iný, a kraj, ktorý našiel, bol zničený. V údoliach nestála takmer jediná kamenná chyža. Stíhacie bombardéry Suchoj a bojové helikoptéry Laň zničili horské údolia od Pandžšíru na sever, kde bolo bojové územie Šaha Masúda, až dolu po Paktiu a pohorie Šinkaj. Ľudí na planinách začala ovládať a zastrašovať af-ganská armáda a tajná polícia Chad, ktorú cvičila sovietska KGB.

Ľudia z vrchov a tí, čo k nim ušli z miest a planín, boli však nepoddajní, a ako sa neskôr ukázalo, nepodmaniteľ-ní.

Napriek krytiu zo vzduchu, ktoré Briti nikdy nemali, Sovieti prežívali podobný osud ako kedysi britský konvoj, rozsekaný na kusy pri samovražednom pochode z Kábulu do Džalalabádu.

Cesty boli neisté, lebo na nich boli nástrahy, a vrchy ne-prístupné, iba ak letecky. A keď mudžáhidíni dostali v sep-tembri 1986 americké rakety Stinger, Sovieti museli lietať vyššie, privysoko, aby boli presní, alebo museli riskovať, že ich zasiahnu. Sovietske straty neprestajne rástli a rady vojska sa prerieďovali aj v dôsledku zranení a chorôb.

Do-konca aj v kontrolovanej spoločnosti, ako bola sovietska, klesala morálka prudko ako sokol útočiaci z neba.

Bola to neľútostne krutá vojna. Zajatci sa takmer nebra-li a šťastie mali tí, čo zomreli rýchlo. Sovietskych letcov mi-moriadne nenávideli horské klany, a ak ich chytili živých, priviazali ich vystretých ku kolíkom, narezali im brucho, takže sa im vyvalili vnútornosti, a nechali ich na slnku, kým smrť nepriniesla vyslobodenie. Alebo ich dali ženám, ktoré mali nože na sťahovanie kože.

Soviety na odvetu bombardovali, odpaľovali rakety a strieľali na všetko, čo sa hýbalo - na mužov, ženy, deti či zvieratá. Vrchy zamorili nespočetnými miliónmi mín, spúšťaných z lietadiel, až napokon vznikol národ na bar-lách a protézach. Kým sa to všetko skončilo, padol milión Afgancov, milión bol zmračený a päť miliónov muselo ujsť.

Izmat Chán sa v utečeneckom tábore oboznámil so všetkými zbraňami a jeho obľúbenou bol, samozrejme, Kalaš-nikov AK-47. Bola vrcholná irónia, že tento sovietsky sa-mopal, obľúbenú útočnú zbraň všetkých skupín odporu a teroristov, teraz používali proti Sovietom. Dodávali ich Američania a malo to logiku. Každý Afganec si mohol do-plniť strelivo od mŕtvych Rusov, čo šetrilo čas, lebo muni-ciu nemuseli nosiť do vrchov.

Popri AK-47 bol vyhľadávanou zbraňou raketou poháňa-ný granát, RPG, jednoduchý, ľahký na použitie a smrtiaci na krátko a stredné vzdialenosti. Aj tie dodával Západ.

Izmat Chán bol na pätnásť rokov veľký, zúfalo si želal, aby mu aspoň trocha zarastala brada, a vo vrchoch sa čo-skoro zocelil. Svedkovia vraveli, že pašťunski vrchári sa vo svojom teréne pohybovali ako horské kozy, mali neunavi-teľné nohy a dýchali zľahka, keď iní už lapali dych.

Izmat Chán bol doma rok, keď ho zavolať otec. Bol s ním akýsi cudzí človek - mal dotmava opálenú tvár, čiernu bra-du, pevné baganče, sivý vlnený šalvar a kamis a vestu bez rukávov. Na zemi za ním stál najväčší batoh, aký kedy Iz-mat videl, a dve trubice, zabalené do ovčej kože. Na hlave mal pašťunsky turban.

„Tento muž je priateľ a hosť,“ povedal Nuri Chán. „Prišiel nám pomôcť a bojovať s nami. Tieto trubice musí od-niesť Šahovi Masúдови do Pandžšíru. Zavedieš ho tam.“

Mladý Izmat sa na cudzinca zadíval. Zdalo sa, že neporozumel, čo mu Nuri Chán povedal.

„Je Afganec?“ spýtal sa.

„Nie. Je to Anglič.“

Izmatom Chánom to otriaslo. Je to starý nepriateľ. Ba čo viac, je tým, čo imám v madrase ustavične odsudzoval s je-dom v ústach. Musí to byť kafir, neveriaci, kresťan, ktorý bude večne horieť v pekle. A on má tohto muža sprevádzať stovky kilometrov po horskom teréne do veľkého údolia na severe? Tráviť v jeho spoločnosti dni a noci? No otec je dobrý človek, dobrý moslim a povedal, že je to priateľ. Ako je to možné?

Angličan si zľahka poklopkal ukazovákom na hrud' blízko srdca.

„Salaam alejkum, Izmat Chán,“ povedal. Izmatov otec ne-vedel po arabsky, hoci nižšie vo vrchoch bolo teraz veľa arabských dobrovoľníkov. Držali sa však pospolu, takže nebol dôvod stýkať sa s nimi a učiť sa ich jazyk. No Izmat čítal donekonečna Korán a ten bol iba v arabčine. Jeho imám hovoril iba rodnou saudskou arabčinou. Izmat preto vedel obstojne po arabsky.

„Alejkum as-salaam,“ povedal. „Ako sa voláš?“

„Mike,“ odvetil muž.

„Ma-ik,“ skúsil Izmat. Čudné meno.

„Dobre, dajme si čaj,“ povedal otec. Táborili v ústí jasky-ne asi päťnásť kilometrov od rozvalín ich dedinky. Hlbšie v jaskyni plápolal ohník, dosť hlboko, aby dym neprivábil sovietske lietadlo.

„Dnes prespíme tu. Ráno vyrazíte na sever. Ja pôjdem na juh k Abdulovi Hakovi. Na ceste z Džalalabádu do Kan-daháru sa chystá ďalšia operácia.“

Zjedli trocha kozieho mäsa a ryžové posúchy. Potom si ľahli. Nadránom oboch prebudili a vydali sa na cestu. Tá viedla bludiskom pospájaných údolí, kde sa dal nájsť úkryt. No medzi údoliami boli horské hrebene a úbočia bo-li strmé, zavalené kameňmi a bridlicou, a neposkytovali takmer nijaký úkryt. Bolo prezieravé zliezať ich pri mesač-nom svite a cez deň sa držať v údoliach.

Smola ich postihla na druhý deň. Aby urýchlili pochod, odišli z nočného tábora ešte pred svitaním a prvé svetlo ich zastihlo na okraji rozsiahleho kamenného a bridlicového poľa, ktoré museli prejsť, kým sa dostanú k ďalšiemu hor-skému chrbtu. Čakať by znamenalo trčať tam celý deň do súmraku. Izmat Chán nabádal, aby pole prešli cez deň.

Keď boli v polovici úbočia, začuli vrčanie motorov helikoptéry.

Obaja sa vrhli na zem a znehybneli, ale bolo neskoro. Ponad hrebeň pred nimi preletela ako smrtonosná vážka sovietska Mil Mi-24D, známa jednoducho ako Laň. Jeden z pilotov zrejme zazrel na skalnatom poli pohyb alebo zá-blesk kovu, lebo Laň sa odchyľila od kurzu a zamierila k nim. Rev dvoch motorov Isotov mocnel a takisto taka-ta-ka-taka listov vrtule.

Mike Martin s hlavou medzi predlaktiami riskoval rých-ly pohľad. Nebolo pochybností, že ich zbadali. Obaja so-vietski piloti, sediaci v tandeme za sebou, druhý trocha vyššie, z neho nespúšťali pohľad a helikoptéra nasadzova-la na útok. Najhorším snom každého vojaka je, že ho za-chytí helikoptéra v teréne, kde niet krytia. Mike sa obzrel. Asi sto metrov od nich bola skupina balvanov. Neboli vyš-šie ako človek, no aké-také krytie poskytovali. Skríkol na mladého Afganca, vyskočil, päťdesiatkilový batoh nechal tak a rozbehol sa k balvanom. Niesol si však jednu z dvoch trubíc, ktoré jeho sprievodcu tak zaujali.

Za sebou počul utekajúceho chlapca, v ušiach mu huča-lo a hučala aj klesajúca Laň. Nebol by dobehol, no stihol si všimnúť čosi, čo mu dodalo lúč nádeje. Raketové závesy boli prázdne a dolu neboli zavesené ani bomby. Lapal ried-ky vzduch a dúfal, že jeho dohad je správny. Bol.

Pilot Simonov a kopilot Grigoriev boli na rannej patrole v úzkom údolí, kde agenti hlásili ukrytých mudžáhidinov. Z výšky zhodili bomby, potom klesli a zasypali skalnaté rozsadliny raketami. Z jednej tiesňavy vybehli kozy, čo na-značilo, že sa tam ukrývajú ľudia. Simonov kozy rozstrie-ľal na franforce tridsať milimetrovým guľometom a

spotreboval na to takmer všetko streľivo.

Vzniesli sa do bezpečnej výšky a mierili domov na so-vietsku základňu pri Džalalabáde, keď Grigoriev postrehol vpravo dolu na úbočí nepatrný pohyb. Keď zbadal dve po-stavy, ktoré sa rozbehli, pripravil guľomet na streľbu a začal klesať. Dve bežiace postavy mierili ku skupine balva-nov. Simonov ustálil Laň na výške sedemsto metrov a videl, ako sa obidve postavy vrhli medzi balvany. Vystrelil. Dvojhlavňový guľomet GSH sa pri chrlení guľiek roz-triasol a potom stíchol. Simonov zahrešil, lebo sa mu mi-nulo streľivo. Vyplytval ho na kozy. Teraz tu má mudžáhidínov a nemá ich čím zabiť. Zdvihol nos helikop-téry a pustil sa do širokého oblúka, aby sa vyhol horskému hrebeňu.

Martin a Izmat Chán sa krčili za biednymi skalami. Izmat videl, že Anglíz rýchlo otvára puzdro z ovčej kože a vytáhu-je krátku trubicu. Nejasne si uvedomoval, že ho čosi udrelo do pravého stehna, ale bolesť necítil. Iba meravosť.

Mike Martin skladal čo najrýchlejšie jeden z dvoch Blowpipeov, ktoré niesol Šahovi Masúdovi do Pandžširu. Nebol taký dobrý ako americký Stinger, ale bol ľahší a jed-noduchší.

Niektoré rakety zem-vzduch navádza na cieľ radar na zemi. Iné si nesú vlastný maličký radar v hrote. Ďalšie za-sa vysielajú vlastný infračervený lúč. Sú aj také, ktoré idú za teplom, keď nos „zacíti“ horúčavu leteckých motorov. Blowpipe nebol taký vyspelý. Pracoval na systéme Com-mand to Line of Sight čiže CLOS. Znamenalo to, že strelec musel stáť a navádzať raketu celou cestou k cieľu vysielá-ním rádiového signálu z maličkého ovládacieho mechaniz-mu do pohyblivých stabilizátorov v hlavici rakety.

Nevýhodou Blowpipeu bolo, že strelec musel stáť ne-hybne proti útočiacej helikoptére. Veľa ich pritom prišlo o život. Martin vsunul dvojstupňovú raketu do odpaľova-cej trubice, zapol batériu a gyrokompas, pozrel cez mierid-lá a našiel v nich Laň, ktorá letela priamo naňho. Ustálil mieridlá a vystrelil. Vytryskli blčiace plyny, raketa vyletela z trubice na jeho pleci a slepo zamierila k oblohe. Keďže nebola automatická, musel ju riadiť, aby sa dvíhala, klesa-la a odbočovala doprava či doľava. Odhadol vzdialenosť na tisícštyristo metrov a raketa sa rýchlo blížila. Simonov spustil paľbu z rotačného guľometu.

Štyri hlavne v nose Lane sa začali krútiť a chrliť náboje. Potom zbadal sovietsky pilot blížiaci sa malý blikotavý pla-meň Blowpipeu. Stala sa z toho hra nervov.

Do skál sa zaryli guľky a na všetky strany začali fíkať úlomky. Trvalo to dve sekundy, no pri kadencii dvetisíc gu-liek za minútu ich asi sedemdesiat trafilo skaly. Potom Si-monov odbočil, aby sa vyhol rakete, a prúd guľiek odletel bokom. Je dokázané, že človek v bezprostrednom nebezpečen-stve inštinktívne odskočí doľava. Preto je bezpečnejšia ľa-vostranná premávka, ktorá sa udržala už len v niekoľkých krajinách. Šofér strhne v panike auto doľava na lúku, na-miesto doprava, kde by došlo k čelnej zrážke. Simonov spanikáril a strhol Laň doľava.

Blowpipe odhodil prvý stupeň a dosiahol nadzvukovú rýchlosť. Martin nasmeroval jeho dráhu doprava krátko predtým, ako Simonov odbočil. Odhadol to dobre. Laň od-halila spodnú časť a hlavica do nej vrazila. Vážila iba dve kilá a Laň je mimoriadne odolný stroj. No aj pri malej vá-he hlavice je to vo výše tisícpäťstokilometrovej rýchlosti strašný náraz. Roztrhla pancier, vnikla dnu a vybuchla.

Martin, zmáčaný studeným potom, videl, že helikopté-ru po náraze myklo, začal z nej vychádzať dym a klesala hlboko do údolia.

Keď dopadla do riečiska, hluk ustal. Obaja Rusi zahynu-li v červenom pivóniovom ohni a potom sa vznieslo mrač-no čierneho dymu. To privábi pozornosť Rusov v Džalala-báde. Po zemi je tam dlhá cesta, ale pre stíhačku Suchoj je to len niekoľko minút.

„Poďme,“ povedal po arabsky svojmu sprievodcovi. Chlapec chcel vstať, ale nemohol. Martin zbadal zboku na jeho stehne krvavý fľak. Bez slova položil odpaľovaciu tru-bicu, vrátil sa po batoh a priniesol ho.

Zubatým nožom rozrezal nohavicu. Rana bola čistá a ma-lá, ale zdalo sa, že je hlboká. Ak ju spôsobila guľometná guľ-ka, potom to musel byť len jej úlomok alebo možno úlomok skaly, no Martin nevedel, či nie je blízko stehenná artéria. Skolil sa v úrazovom oddelení herefordskej nemocnice a pr-vú pomoc ovládal dobre. Afganské úbočie, keď každú chvíľu môžu prísť Rusi, však nie je miestom na zložitú operáciu. „Zomrieme, Anglíz?“ spýtal sa chlapec.

„Inšalláh, ešte nie, Izmat Chán. Ešte nie,“ odvetil. Ocitol sa v ťažkej dileme. Potrebuje batoh a všetko, čo je v ňom. Ale niešť môže len batoh alebo chlapca, jedno i druhé nie.

„Poznáš tieto hory?“ spýtal sa, keď hľadal v batohu ob-väzy.

„Samozrejme,“ odvetil Izmat Chán.

„Musím sa sem vrátiť s iným sprievodcom. Musíš mu povedať, kam ísť. Zakopem tu batoh a rakety.“

Otvoril plochú oceľovú škatuľu a vybral injekčnú strie-kačku. Chlapec zbledol a pozoroval ho.

„Nech je teda tak,“ pomyslel si. „Ak ma chce neveriaci mučiť, nech ma mučí. Nevydám ani hlások.“

Anglíz mu pichol ihlu do stehna. Izmat Chán nevydal ani hlások. Morfium o pár sekúnd zabralo a bolesť v steh-ne začala ustupovať. Povzbudilo ho to a chcel vstať. Martin vytiahol skladáciu zákopovú lopatku a medzi skalami vy-kopal brázd. Keď skončil, zakryl batoh a dve raketové trubice kameňmi. Napokon nebolo nič vidieť. Vryl si však do pamäti tvar tejto kamennej mohyly. Ak ho privedú späť na toto úbočie, všetok výstroj si zasa vezme.

Chlapec namietal, chcel kráčať, no Martin si ho bez slo-va prehodil cez plece a vydal sa na pochod. Izmat Chán bol kosť a koža, samý sval a šľacha, nevážil viac ako batoh. Tak či onak, napredovať dohora do čoraz redšieho vzduchu a proti gravitácii sa nedalo. Vydal sa bokom cez sutiny a pomaly zostupoval do údolia. Ukázalo sa, že volil múdro.

Zostrelené sovietske lietadlá vždy lákali Paštúnov, ktorí chceli z vraku odnieť všetko cenné. Rusi ešte nezbadali mračno dymu a Simonov sa naposledy ohlásil len výkri-kom, ktorý sa nedal zamerať. Dym však privábil skupinku mudžáhidínov z iného údolia. S Martinom sa navzájom zbadali na dne údolia na vzdialenosť tristo metrov.

Izmat Chán impovedal, čo sa stalo. Vrchári sa natešene usmiali a potľapkávali Martina po chrbte. On však trval na tom, že jeho sprievodca potrebuje pomoc, nielen miskú ča-ju niekde medzi kopcami. Treba ho dopraviť do nemocni-ce.

Jeden z mudžáhidínov poznal muža, ktorý mal mulicu. Býval iba o dve údolia ďalej. Vybral sa poňho. Trvalo to až do

súmraku. Martin dal Izmatovi druhú injekciu morfia.

S novým sprievodcom a s Izmatom Chánom na mulici sa konečne vydali do noci. Na svitaní dorazili na južné úbočie Spin Gahru a sprievodca zastal. Ukázal pred seba. „Džadži," povedal. „Arabi."

Chcel spať aj mulicu. Posledné tri kilometre Martin chlapca preniesol. Džadži bol komplex päťsto jaskýň a takzvaní afganskí Arabi v nich pracovali tri roky. Rozšírovali ich, prehlbovali, kopali a vybavovali, až vznikla veľká partizánska základňa. Martin to nevedel, no vnútri bo-li baraky, mešita, knižnica s náboženskými textmi, kuchyne, obchody a dobre vybavená nemocnica.

Keď sa Martin priblížil, zastavil ho vonkajší okruh strážcov. Bol jasné, o čo ide - nesie na chrbte zraneného. Strážcovia sa medzi sebou pustili do hovoru, čo s tou dvojicou urobiť, a Martin spoznal arabčinu severnej Afriky. Prerušil ich príchod starého muža, ktorý rozprával ako Saudskoarab. Martin všetkému rozumel, ale nepokladal za múdre utrúsiť čo len slovo. Posunkovým jazykom naznačil, že je-ho priateľ potrebuje naliehať chirurgický zákrok. Saudskoarab prikývol, pokynul im a viedol ich ďalej.

Izmata Chána do hodiny zoperovali. Z nohy mu vybrali nepeknú črepinu guľometného náboja.

Martin čakal, kým sa prebudí. Čupel, ako mali vo zvyku miestni, v tienistom kúte nemocničnej izby a všetci ho pokladali za pašúnskeho vrchára, ktorý priniesol svojho priateľa. Asi o hodinu vstúpili do izby dvaja muži. Jeden bol veľmi vysoký, mladistvý a bradatý. Na arabskom odevy mal maskovací vojenský kabát a bielu pokrývku hlavy. Druhý bol nízky, korpulentný, ani on nebol starší ako tridsaťpäť rokov, nos mal ako gombík a na jeho konci mu sedeli okuliare. Bol v chirurgickom úbore. Prezreli dvoch zo svojich chorých a potom pristúpili k Izmatovi Chánovi. Vysoký muž hovoril saudskou arabčinou.

„A ako sa cíti náš mladý afganský bojovník?" „Inšalláh, oveľa lepšie, šejk." Izmat prehovoril po arabsky a staršieho muža úctivo tituloval. Ten sa potešil.

„Á, hovoríš po arabsky a ešte si taký mladý." Usmial sa.

„Bol som sedem rokov v madrase v Pěšávare. Vrátil som sa včera, aby som bojoval."

„A za koho bojuješ, syn môj?"

„Za Afganistan," odvetil Izmat. Po tvári Saudskoaraba prebehlo čosi ako tieň. Izmat si uvedomil, že nepovedal, čo sa od neho čakalo.

„A bojujem aj za Alaha, šejk," dodal.

Tieň sa rozplynul a vrátil sa mierny úsmev. Saudskoarab sa zohol a potľapkal mladého Izmata po pleci.

„Príde deň, keď ťa Afganistan už nebude potrebovať, ale milosrdný Alah bude vždy potrebovať bojovníka ako ty. A ako sa nášmu mladému priateľovi hojí rana?"

Túto otázku adresoval pikwickovskému lekárovi.

„Pozriem sa," povedal lekár a odchlopil obväz. Rana bo-la čistá, okolo okrajov modrastá, ale zošitá šiestimi stehmi a nenainfikovaná. Lekár spokojne zacmukal a priložil späť obväz.

„O týždeň bude chodiť," povedal Dr. Ajman al-Zaváhiri. Potom s Usámom bin Ládinom odišli. Ani jeden si nevšimol spoteného mudžáhidína, čupiaceho v kúte s hlavou na kolenách, akoby spal.

Martin vstal a pristúpil k posteli.

„Musím ísť," povedal. „Arabi sa o teba postarajú. Pousilujem sa nájsť tvojho otca a požiadať ho o nového sprievodcu. Chodí s Alahom, priateľ môj."

„Dávaj si pozor, Ma-ik," povedal Izmat Chán. „Tito Ara-bi nie sú ako my. Si kafir, neveriaci. Sú ako imám v madrase. Nenávidia všetkých nevercov."

„Potom ti budem vďačný, ak im nepovieš, kto som," povedal Martin. Izmat Chán zatvoril oči. Radšej by pri mučení zomrel, ako by zradil svojho nového priateľa. Tak velil kódex. Keď oči otvoril, Angličan bol preč. Neskôr sa dopyčul, že sa dostal k Šahovi Masúдови v Pandžšíre, ale už nikdy ho nevidel.

Mike Martin sa po šiestich mesiacoch za sovietskymi líniami v Afganistane vrátil nebadane cez Pakistan domov a k svojej výzbroji pridal plynulú pašúnsku. Poslali ho na dovolenku, opäť ho zaradili do armády, a keďže stále slúžil v SAS, opäť ho odvelili do Severného Írska. Tentoraz to však bolo iné.

IRA, Írsku republikánsku armádu, príslušníci SAS desi-li a zabiť, alebo lepšie, chytiť živého, mučiť a zabiť Sasma-na, ako ich volali, bolo najväčším snom IRA. Mike Martin spolupracoval so 14. spravodajskou rotou, známou ako „Oddiel".

Oni sledili, stopovali, odpočúvali. Pracovali tak kradmo, že ich vôbec nebolo vidieť. Ich cieľom bolo zistiť, kde zabijaci IRA udrú najbližšie. Za týmto účelom sa im poda-rilo viacero pozoruhodných kúskov.

Do domov predákov IRA prenikali cez nadvihnuté strešné škridly a z podkrovia až dolu do nich kladli ploštice.

Ploštice dávali aj do rakiev mŕtvych členov IRA, lebo krstní otcovia mali vo zvyku konať pri nich porady, predstierajúc, že vzdávajú úctu mŕtve v rakve. Kamerami s teleobjektívmi nakrúcali pohyb úst a čítači z pier to potom prekladali.

Špeciálnymi mikrofónmi nahrávali rozhovory cez za-tvorené okná. Keď získal Oddiel skutočnú cenu, postúpil ju tvrdému mužom.

Pravidlá konfliktov boli prísne. Členovia IRA museli vy-streliť prví a museli strieľať na SAS. Ak na výzvu odhodili zbrane, SAS ich museli zatknúť. SAS aj výsadkári museli byť pred strelbou mimoriadne opatrní. Britskí politici a právnici dospeli v poslednom čase k názoru, že nepriate-lia Británie majú občianske práva, ale jej vojaci nie.

Tak či onak, za osemnásť mesiacov, ktoré Martin odslúžil v Ulsteri ako kapitán SAS, sa zúčastnil na mnohých nočných prepadoch. Pri každom vďaka prevapeniu chy-tili partiu ozbrojených členov IRA. Zakaždým boli takí hlúpi, že vytiahli a namierili zbrane. A ich telá zakaždým rá-no našiel ulsterský policajný zbor.

Pri jednej prestrelke však Martin utrpel zranenie. Mal šťastie. Guľka mu preletela ľavým bicepsom, ale poslali ho domov a potom na rekonvalescenciu do Headley Courtu v Leatherheade. Tam sa spoznal so sestričkou Lucindou, ktorá sa

mala stať po krátkej známosti jeho ženou.

Keď sa na jar 1990 vrátil k výsadbárom, prevelili ho na ministerstvo obrany v londýnskom Whitehalle. Usadil sa v prenajatom domčeku neďaleko Chobhamu, aby Lucin-da mohla pokračovať v práci. Prvý raz sa ocitol v postave-ní muža v tmavom obleku, ktorý dochádza do práce v Londýne ranným vlakom. Dostal hodnosť štábného dô-stojníka tretej triedy a pracoval v odbore MOSP - Vojen-ské operácie a špeciálne projekty. Opäť ho odtiaľ dostal cudzí agresor. 2. augusta toho roka Saddam Hussein vtrhol z Iraku do Kuvajtu. Margaret Thatcherová sa opäť postavila proti a americký prezident George Bush starší súhlasil. O týž-deň sa rozbehli horúčkavé prípravy na vytvorenie mno-honárodnej koalície, ktorá mala tento miništát, bohatý na ropu, oslobodiť.

Hoci oddelenie MSOP pracovalo s vypätím všetkých síl, dosah a vplyv Tajnej spravodajskej služby bol dostatočný, aby si Martina našli a „navrhli“, aby si zašiel na obed s nie-koľkými „priateľmi“.

Obed sa konal v nenápadnom klube v St. James a hosti-teľmi boli dvaja vysoko postavení pracovníci Firmy. Pri sto-le bol aj naturalizovaný Brit, narodený v Jordánsku, ktorý pracoval v Cheltenham ako analytik. Jeho úlohou bolo počúvať a analyzovať zachytené rádiové hovory v arab-skom svete. Pri stole mal však inú úlohu.

S Mikeom Martinom sa pustil do rozhovoru rýchlou arabčinou a Martin odpovedal. Napokon kývol hlavou na oboch predstaviteľov Firmy.

„Ešte nikdy som nič také nepočul,“ povedal. „S tou tvá-rou a hlasom sa môže vydávať za Araba.“

Odišiel, lebo jeho úloha sa skončila.

„Boli by sme vám nekonečne vďační, keby ste odišli do Kuvajtu a pozreli sa, čo sa tam robí,“ povedal jeden z pred-staviteľov Firmy.

„A čo armáda?“ spýtal sa Martin.

„Myslím, že pochopia naše stanovisko,“ odvetil druhý.

Vojaci šomrali, ale dovolili mu odísť. O niekoľko týždňov sa dostal cez saudskoarabskú hranicu do Irakom okupova-ného Kuvajtu, vydávajúc sa za beduínskeho honca tiav. Ces-tou do Kuvajt City prešiel cez niekoľko irackých patrôl, ale tie si nevšimli bradatého nomáda, ženúceho na trh ťavy. Beduíni sú takí zaryto apolitickí, že po tisícročia sledovali, ako sa nájazdníci preháňali krížom-krážom Arábiou, a nik-dy nezasiahli. Nájazdníci im teda zväčša dali pokoj.

V Kuvajte sa Martin za niekoľko týždňov skontaktoval so začínajúcim hnutím odporu a pomáhal mu. Učil ich trikom svojho remesla - ako nastražiť pascu irackým pozíciám, kde sú ich silné a slabé miesta a podobne. Potom odišiel.

Druhý raz sa počas vojny v Perzskom zálive dostal pria-mo do Iraku. Prešiel saudskoarabskú hranicu na západ a potom nasadol na autobus do Bagdadu. Bol prestrojený za sedliaka a držal prútený kôš so sliepkami.

V meste, ktoré tak dobre poznal, sa usadil ako záhrad-ník v bohatej vile. Býval v chatrči na konci záhrady. Jeho úlohou bolo preberať správy a posilať ich ďalej. Na to mal malú skladáciu parabolickú anténu, ktorej „rýchle“ správy iracká tajná služba nemohla zachytiť, ale mala dosah až do

Rijádu.

Jedným z najlepšie strážených tajomstiev tej vojny bolo, že Firma mala zdroj, „aktívum“ vysoko v Saddamovej vlá-de. Martin sa s ním nikdy nestretol. Preberal len správy vo vopred dohodnutých mŕtvych schránkach a posielal ich do Saudskej Arábie na veliteľstvo Američanmi vedenej koalí-cie. Tam boli prekvapení, ale správy oceňovali. Saddam kapituloval 28. februára 1991 a Mike Martin odišiel. Keď však prechádzal potme cez hranice, takmer ho zastrelila francúzska Cudzinecká légia.

Generál Boris Gromov, veliteľ sovietskej 40. armády, oku-pujúcej Afganistan, prešiel ráno 15. februára 1989 cez Most priateľstva ponad rieku Amudarja do sovietskeho Uzbekistanu. Kráčal sám. Celá jeho armáda prešla pred ním. Vojna sa skončila.

Nadšenie netrvalo dlho. Sovietsky Vietnam sa skončil katastrofálne. Spurní európski sateliti Sovietskeho zväzu boli čoraz odbojnejší a sovietska ekonomika sa rozkladala. V novembri strhli Berlínčania Múr a sovietske impérium sa rozpadlo.

V Afganistane zanechali Sovietsi vládu, ktorej väčšina analytikov predpovedala, že neprežije, keď víťazní vo-jenski velitelia zostavia stabilnú vládu a prevezmú do rúk moc. Vláda prezidenta Nadžibulláha, whisky obľubujúce-ho Afganca, ktorého Sovietsi opustili v Kábule, sa však držala z dvoch dôvodov. Jedným bolo, že afganská armá-da bola silnejšia než akákoľvek iná sila v krajine a podpo-rovala ju tajná polícia Chad. Ovládala mestá a tým aj väč-šinu obyvateľstva.

No ešte dôležitejšie bolo, že vojenski velitelia sa rozpad-li na pestrú zmes vadiacich sa, navzájom na seba útočia-cich oportunistov, ktorí namiesto vytvorenia stabilnej vlá-dy urobili pravý opak - vyvolali občiansku vojnu.

Nič z toho sa však Izmat Chána netýkalo. Hlavou rodi-ny bol stále jeho otec, hoci predčasne ostarel a ledva vládal chodiť. Izmat za pomoci susedov pomáhal opätovne vybu-dovať dedinu Maloko-zai. Kameň po kameni, skalu za ska-lou odstránili rozvaliny po bombách a raketách a obnovili rodinnú usadlosť pri morušiach a granátových jabloniach.

Noha sa mu už celkom zahojila, a tak sa vrátil do vojny a prevzal velenie otcovho laškaru. Muži ho nasledovali, le-bo prelial vlastnú krv. Keď prišiel mier, jeho skupina sa zmocnila obrovského skladu zbraní, ktoré Sovietsi neod-viezli domov.

Odviezli ich cez Spin Gahr do Paračinaru v Pakistane, ktorý bol vlastne celý trhom so zbraňami. Tam vymenili to, čo Sovietsi zanechali, za kravy, kozy a ovce, aby mohli zalo-žiť stáda.

Ak bol život tvrdý predtým, začínať znova bolo ešte tvrdšie, no práca sa mu páčila a prevládala v ňom pocit ra-dosti, že Maloko-zai opäť ožije. Človek musí mať korene a jeho korene boli tu. Ako dvadsaťročný zvolával do meši-ty a v piatok v nej aj viedol modlitby.

Prechádzajúci nomádi Kuči prinášali z planín zlé zvesti. Armáda, verná Nadžibulláhovi, stále ovládala mestá, ale vidiek

zamorili vojenský veliteľia, ktorí sa so svojimi ľuďmi správali ako lupiči. Na hlavných cestách svojvoľne vyrubovali mýtnu a pocestných oberali o peniaze a majetky, alebo ich surovo bili.

Pakistan prostredníctvom ISI podporoval Hekmatjara, aby sa stal vládcom celého Afganistanu. V oblastiach, kde vládol, panoval vyslovený teror. Tí, čo v Pěšávare vytvorili sedmičku na boj proti Sovietom, si teraz šli po krku a ľud úpel. V mudžahidínoch, predtým hrdinoch, videl teraz tyranov. Izmat Chán ďakoval milosrdnému Alahovi, že ho ušetril utrpenia planín.

Po skončení vojny odišli z vrchov a z jaskýň takmer všetci Arabi. Odišiel aj ten, ktorý sa nakoniec stal ich nekuru-novaným vodcom - vysoký Saudskoarab z jaskynnej ne-mocnice. Zostalo len asi päťsto Arabov, ale neboli obľúbení. Žili roztrúsené ako žobráci.

Keď mal Izmat Chán dvadsať rokov, navštívil susedné údolia a tam zbadal dievčinu, perúcu v potoku rodinné šatstvo. Nepočula jeho koňa, lebo ho prehlušila tečúca voda, a kým si stihla zakryť tvár, pozreli na seba. Poplašená a zahanbená ušla. Izmat Chán však postrehol, že je krásna.

Urobil, čo by urobil každý iný mladý muž. Poradil sa s matkou. Potešilo ju to a onedlho sa s ňou radostne spoločili dve tety a presvedčili Nuriho Chána, aby zašiel za otcom dievčaťa a zariadil zväzok. Volala sa Marjam a svadba sa konala koncom jari 1993.

Prebiehala, samozrejme, pod holým nebom a všetko skrášľovali kvety sfúknuté z orechov. Bola hostina a nevesta prišla zo svojej dediny na ozdobenom koni. Hrali flauty a tancovalo sa pod stromami, ale to bolo iba pre mužov. Izmat pri svojej výchove v madrase protestoval proti spevu a tancu, no jeho otec omladol a jeho slovo prevážilo. Na deň teda Izmat zavrhol prísnu vahhábistickú výchovu, tancoval na lúke a všade ho sledovali oči je-ho nevesty.

Čas, ktorý uplynul medzi prvým pohľadom pri potoku a manželstvom, bol potrebný na dojednanie vena a vystavenie nového domu pre novomanželov v usadlosti Chán. Tam zaviedol Izmat Chán svoju ženu, keď sadla noc a keď sá vyčerpaní dedičania vrátili domov. Jeho matka obďaleč spokojne prikývla, keď jej dievčenský výkrik do noci povedal, že jej nevesta sa stala ženou. O tri mesiace bolo jasné, že za februárových snehov porodí dieťa.

Kým nosila Izmatovo dieťa, vrátili sa Arabi. Vysoký Saudskoarab, ktorý ich viedol, však medzi nimi nebol. Bol ďaleko, v končinách, ktoré sa volali Sudán. No posielal veľa peňazí, platil vojenským veliteľom, a preto mohol zriaďovať tábory. Volali sa Chálid ibn Valíd, Al-Farúk, Sadíku, Chaldánu, Džihád Vaj a Darunta a prichádzali do nich tisíce nových dobrovoľníkov z arabsky hovoriaceho sveta cvičiť sa do vojny.

Ale do akej vojny? Pokiaľ Izmat Chán videl, v občianskej vojne medzi kmeňovými satrapmi sa nepridávali ani na jednu stranu, tak proti komu sa cvičia? Dozvedel sa, že to všetko preto, lebo ten vysoký, ktorého stúpenci volali emir, vyhlásil džihád proti vlastnej vláde v Saudskej Arábii a pro-ti Západu.

Izmat Chán však proti Západu nič nemal. Západ pomáhal zbraňami a peniazmi poraziť Sovietov a jediný kafir, s ktorým sa kedy stretol, mu zachránil život. Usúdil, že tento džihád nie je jeho svätá vojna. Starosti si robil o svoju vlasť, ktorú zachvacovalo šialenstvo.

VÝSADKOVÝ PLUK PRIJAL MARTINA SPÄŤ A NIKTO SA

ho nič nepýtal, lebo tak im prikázali, no už si získaval po-vešť akejsi rarity. Ak niekto odíde dva razy za štyri roky na šesť mesiacov bez vysvetlenia zo služby, v každej vojenskej jednotke nad tým nadvihnú obočie. Roku 1992 ho poslali na štábnu akadémiu do Camberley a odtiaľ späť na minis-terstvo, no už ako majora.

Znova ho prideliť do odboru Vojenské operácie, ale ako štábného dôstojníka druhej triedy do oddelenia Balkán. Tam stále zúrila vojna, dominovali Srbi pod Miloševićom a svet bol zdesený masakrami, známymi ako etnické čistky. Martin bol nespokojný, lebo sa nenaskytala nijaká šanca na akciu a dva roky chodil v tmavom obleku vlakom z predmestia do Londýna.

Dôstojníci, ktorí slúžili v SAS, sa tam môžu vrátiť na druhé obdobie, ale iba z iniciatívy SAS. Mike Martin dostal z Herefordu také pozvanie koncom roka 1994. Bol to via-nočný darček, v ktorý dúfal. Lucindu však nepotešil.

Dieťa stále nemali a zamestnanie viedlo každého iným smerom. Lucinde ponúkli výrazné povýšenie. Pokladala to za životnú šancu, no znamenalo to odísť do Midlandu. Ich manželstvo sa ocitlo pod tlakom a Mike Martin dostal rozkaz veliť Eskadre B, 22 SAS, a tajne ju dopraviť do Bosny. Navonok mali byť súčasťou mierovej misie OSN UNPRO-FOR. V skutočnosti mali hľadať a chytať vojnových zločin-cov. Lucinde nesmel prezradiť podrobnosti. Mohol povedať iba toľko, že znova odchádza.

To bola posledná kvapka. Lucinda predpokladala, že ho zasa posielajú do Arábie, a dala mu ultimátum. Vyber si -buď výsadbári, SAS a tá hnusná púšť, alebo Birmingham a manželstvo. Zamyslel sa nad tým a vybral si púšť.

Izmatov starý stranicky predák Júnis Chalés zomrel a strana Hizb-i-Islami sa dostala celkom pod Hekmatjarovu vládu. Izmat nenávidel jeho krutosť.

Keď sa mu vo februári 1994 narodilo dieťa, padol prezident Nadžibulláh, ale prežil a býval v Kábule v dome, ktorým patrilo OSN. Jeho nástupcom sa stal profesor Rabbání, lenže ten nebol ako Tadžik pre Paštúnov prijateľný. Mimo Kábulu vládli svojim územiam vojenský veliteľia, no skutočným pánom bol chaos a anarchia.

Odohrávalo sa však čosi iné. Po vojne so Sovietmi sa do pakistanských madrás vrátili tisíce mladých Afgancov, aby si dokončili vzdelanie. Cez hranice prechádzali aj iní, ešte priveľmi mladí, aby bojovali, aby získali vzdelanie, akékoľvek vzdelanie. A dostali tam vahhábistické vymývanie mozgu. Teraz sa vracali späť, ale boli iní ako Izmat Chán.

Starý Júnis Chalés bol síce bigotne zbožný, ale mal v sebe zvyšky umiernenosti, a preto sa v madrase jeho tábora vyučoval islam s náznakmi zdržanlivosti. V iných sa však sústreďovali na vrcholne agresívne pasáže z Veršov meča, ktoré sa nachádzajú v svätom Koráne. Starý Nuri Chán bol síce tiež zbožný, ale aj ľudský a nevidel nič zlé v speve, tan-ci, športoch a tolerancii k iným.

Navrátilci boli zle vzdelaní, lebo ich učili sotva gramotní imámovia. Nevedeli nič o živote, o ženách (väčšina žila a zo-mrela ako panici), ba ani o kultúre vlastného kmeňa, o čom Izmata poučil jeho otec. Okrem Koránu poznali iba jedno

-vojnu. Väčšina pochádzala z hlbokého juhu, kde islam vy-znávali z celého Afganistanu v najprísnejšej forme. V lete roku 1994 sa Izmat Chán a jeho bratanec z hor-ského údolia vybrali do Džalalabádu. Bola to krátka náv-števa, ale stačila, aby sa stali svedkami krutej masakry, kto-rej sa dopustili Hekmatjarovi stúpenci. Zmasakrovali dedinu, ktorá mu ďalej odmietla platiť. Obaja našli mužov zmučených a zabitých, ženy zbité, dedinu vypálenú. Izmat Chán bol zhnusený. V Džalalabáde sa dozvedel, že to, čo videl, je celkom bežné.

Potom sa čosi stalo na hlbokom juhu. Keď sa stratilo aj zdanie, že ústredná vláda má dajakú moc, oficiálna afgan-ská armáda sa dávala do služieb toho vojenského pána, ktorý platil najviac. Pri Kandaháre odviekli vojaci do tábo-ra dve nedospelé divčatá a tam ich hromadne znásilnili.

Miestny kazateľ, ktorý mal aj vlastnú náboženskú školu, prišiel do tábora s tridsiatimi študentmi a šestnástimi puš-kami. Zvit'azili proti presile vojakov a veliteľa obesili na hlavni tankového kanóna. Kazateľ sa volal Mohamed Omar alebo mullá Omar. V boji prišiel o pravé oko.

Novina sa širila. Prichádzali žiadosti o pomoc. Mullova skupina rástla a odpovedala na žiadosti. Nebrali peniaze, neznásilňovali ženy, nekradli úrodu, nežiadali nijakú od-menu. Stali sa miestnymi hrdinami. Do decembra 1994 ich už bolo dvanásťtisíc a nosili čierny turban ako mullá. Volali sa študenti. Po paštúnsky sa študent povie talib a množné číslo je taliban. Z vidieckych bdelych - ľudí, čo berú spravodlivosť do vlastných rúk - sa stali hnutím, a keď obsadili mesto Kandahár, stali sa aj alternatívnou vládou.

Pakistan sa prostredníctvom večne intrigujúceho ISI usi-loval zvrhnúť v Kábule Tadžika Rabbáního a podporoval Hekmatjara, no opakovane to stroskotávalo. Keďže ISI bol zamorený ultraortodoxnými moslimami, Pakistan začal podporovať Taliban. V Kandaháre zdedilo nové hnutie ob-rovský sklad zbraní a k tomu tanky, obrnené vozidlá, ná-kladné autá, delá, šesť sovietskych stíhačiek MiG 21 a šesť bojových helikoptér. Začali prenikať na sever. Izmat Chán roku 1995 objal ženu, pobožkal dieťa a zišiel z vrchov, aby sa k nim pridál.

Keď potom ležal na dlážke cely na Kube, spomínal na dni so ženou a dieťaťom ako na najšťastnejšie dni svojho života. Keď odišiel, mal dvadsaťtri rokov.

Prineskoro sa dozvedel, že Taliban mal aj temnú stránku. Paštúni boli zbožní aj predtým, no v Kandaháre ich podro-bili najtvrdšiemu režimu, aký kedy svet islamu poznal.

Ihneď zatvorili všetky dievčenské školy. Ženám dovolili vychádzať z domu iba v sprievode mužského príbuzného. Stále museli nosiť burku, ktorá všetko zahaľovala. Zakáza-li klopkanie ženských sandálov na dlaždicach, lebo to bo-lo priveľmi sexi.

Zakázali všetok spev, tanec, hranie hudby, športy a púš-ťanie šarkanov, národnú zábavu. Päť ráz denne sa muselo modliť. Muži museli povinne nosiť brady. Na dodržiavanie týchto príkazov dozerali často pubertálni fanatici v čier-nych turbanoch, ktorí sa učili iba Verše meča, krutosť a voj-nu. Z osloboditeľov sa stali novými tyranmi a ich postup sa nedal zastaviť. Ich poslaním bolo zničiť vládu vojenských veliteľov, a keďže ich ľud nenávidel, podriadil sa novej prís-nosti. Aspoň existoval zákon, poriadok, neexistovala ko-rupcia, neexistovali znásilnenia, neexistoval zločin. Len fa-natická ortodoxnosť. Mullá Omar bol bojovný kňaz, a nič viac. Svoju revolúciu začal tým, že obesil znásilňovateľa na hlaveň kanóna a po-tom sa stiahol do ústrania svojej južnej pevnosti Kandahár. Jeho stúpenci akoby sa vynorili zo stredoveku, neuznávali mnohé veci a medzi nimi strach. Jednookého mullu za jeho múrmi zbožňovali, a kým Taliban padol, zomrelo ich zaňho osemdesiatitisíc. V ďalekom Sudáne to všetko pozoroval a vyčakával vysoký Saudskoarab, ktorý ovládal dvadsaťtisíc Arabov, usadených teraz v Afganistane. Izmat Chán vstúpil do laškara mužov z vlastnej provin-cie Nangarhár. Rýchlo si získal autoritu, lebo bol vyzretý, bojoval s Rusmi a bol ranený. Armáda Talibanu nebola skutočnou armádou. Nemala nijakých generálov, nijaký generálny štáb, nijaký dôstojník-ky zbor ani hodnosti a infraštruktúru. Každý laškar, podlie-hajúci svojmu kmeňovému vodcovi, bol polonezávislý a vodca si udržiaval autoritu vlastnou osobnosťou, odva-hou v boji a náboženským zápalom. Podobne ako pôvodní moslimovia prvých kalifátov, aj oni porážali nepriateľov fa-natickou odvahou, vďaka ktorej získali povest' neporaziteľ-nosti. Nepriatelia sa im často vzdali bez jediného výstrelu. No keď napokon narazili na skutočných vojakov, na sily charizmatického Tadžika Šaha Masúda, utrpeli nevýslov-né straty. Nemali nijakú zdravotnú službu, takže ich rane-ní umierali bez pomoci. No stále postupovali.

Pri bránach Kábulu vyjednávali s Masúdom, no ten od-mietol prijať ich podmienky a stiahol sa do vlastných se-verných vrchov, kde vzdoroval a bojoval s Rusmi. Tak sa začala ďalšia občianska vojna medzi Talibanom a severnou alianciou Masúda Tadžika a Dostuma Uzbeka. To bolo ro-ku 1996. Túto novú čudesnú vládu v Afganistane uznal iba Pakistan (ktorý ju zorganizoval) a Saudská Arábia (ktorá ju financovala).

Pre Izmata Chána boli kocky hodené. Z jeho starého spojenca Šaha Masúda sa stal nepriateľ. Ďaleko na juhu pristálo lietadlo. Priviezlo späť vysokého Saudskoaraba, ktorý sa s Izmatom zhováral pred ôsmimi rokmi v jasky-ni v Džadži, a korpulentného lekára, ktorý mu vybral z no-hy kus sovietskej ocele. Obaja hneď vyhlásili poslušnosť mullovi Omarovi a dali mu obrovskú dávku peňazí a vý-stroja, čím si zabezpečili jeho celoživotnú vernosť.

Po Kábule nastala vo vojne prestávka. Keď sa dostal Ta-liban do Kábulu, nemeškal, vytiahol zvrhnutého exprezi-denta Nadžibulláha z domáceho väzenia, mučil ho, mrza-čil, potom ho popravil a jeho mŕtvolu zavesil na kandeláber. To dodalo ráz nadchádzajúcej vláde. Izmat Chán nevyznával krutosť pre krutosť. Tvrd bojoval za ovládnutie svojej vlasti, z dobrovoľníka postúpil na velite-ľa laškara a ten rástol, keď sa chýr o jeho vodcovských schopnostiach šírila, až sa stal jednou zo štyroch divízií tali-banskej armády. Vtedy požiadal o dovolenie vrátiť sa do rodného Nangarháru, kde sa stal guvernérom tejto provin-cie. Sídliť v Džalalabáde a mohol navštevovať rodinu, ženu a dieťa.

Nikdy nepočul o Nairobi ani o Dar-es-Saalame. Nikdy nepočul o mužovi, ktorý sa volal William Jefferson Clinton. Veľa

však počúval o skupine, ktorá sa teraz usadila v jeho vlasti a volala sa al-Káida. Vedel, že jej prívrženci vyhlásili celosvetový džihád proti všetkým neveriacim, a najmä pro-ti Západu. A najväčšmi proti krajine, ktorá sa volala Ame-rika. Nebol to však jeho džihád.

Bojoval proti Severnej aliancii za definitívne zjednotenie svojej vlasti. Alianciu zatlačili do dvoch malých, odľahlých enkláv. V jednej, uzavretej vo vrchoch Dara-i-Suf, bola sku-pina odporcov z kmeňa Hazara, a v druhej, v nedobytnom údolí Pandžšír a v jeho severovýchodnom výbežku, ktorý sa volal Badachšán, bol sám Masúd.

7. augusta vybuchli pred americkými veľvyslanectvami v dvoch afrických mestách bomby. Izmat Chán o tom nič nevedel. Počúvať zahraničné rozhlasové stanice bolo zaká-zané a on zákaz dodržiaval. 27. augusta vypustili Američa-nia na Afganistan sedemdesiat rakiet Tomahawk. Vypusti-li ich z krížnikov Cowpen a Shiloh v Červenom mori a z torpédoborcov Briscoe, Elliot, Hayler, Milius a z ponorky Columbia, ktoré boli v Arabskom zálive južne od Pakistanu.

Mierili na výcvikové tábory al-Káidy a na jaskyne v Tora Bore. Niektoré sa odchyľili od smeru a jedna z nich vletela do ústia prirodzenej a prázdnej jaskyne vysoko vo vrchoch v okolí Maloko-zai. Výbuch hlboko v jaskyni roztrhol vrch a jeho čelná stena spadla. Do údolia sa zrútili tisícky ton kameňa.

Keď tam Izmat Chán prišiel, nič nespoznával. Celé údolie bolo zasypané. Nikde nijaká riečka, nikde usadlosť, nikde sady ani ohrady s dobytkom, nikde mešita, nikde stajne. Ce-lá jeho rodina a všetci susedia boli preč. Rodičia, strýkovia, tety, sestry, žena a dieťa ležali mŕtvi pod miliónmi ton žulo-vých sutín. Nebolo kde kopat' a čo vykopať. Stal sa mužom bez koreňov, bez príbuzných, bez klanu.

V zapadajúcom augustovom slnku si kľakol vysoko nad miestami, kde ležala jeho mŕtva rodina, obrátil sa na západ k Mekke, sklonil k zemi hlavu a modlil sa. Tentoraz to však bola iná modlitba. Bola to mocná prisaha, zaprisahaná po-msta, osobný džihád na smrť a proti ľuďom, ktorí to urobi-li. Vyhlásil vojnu Amerike.

O týždeň odstúpil z miesta guvernéra a vrátil sa na front. Proti Severnej aliancii bojoval tri roky. Kým bol preč, takticky brilantný Masúd podnikol protiútok a opäť spôsobil menej schopnému Talibanu obrovské straty. V Mazar-i--Sarífe došlo k masakrám, keď sa najprv vzbúrili tamojší Hazari a zabili šesťsto Talibancov, a potom sa prišli Tali-banci pomstiť a zmasakrovali vyše dvetisíc civilistov.

Podpísaním Daytonskej dohody sa vojna v Bosne oficiálne skončila. Zostala však nočná mora. Hlavným bojiskom bo-la moslimská Bosna, hoci do nej boli zaangažovaní Bosnia-ci, Srbi a Chorváti. Bol to najkrvavejší konflikt v Európe od druhej svetovej vojny.

Najväčších zverstiev sa dopúšťali Srbi a Chorváti, ktorí boli veľmi dobre vyzbrojení. A právom zahanbená Európa zriadila v Haagu tribunál na súdenie vojnových zločincov. Ten čakal na prvé obvinenia. Problém bol však v tom, že vinníci nepredstúpili s rukami nad hlavou. Milošević nepo-núkol nijakú pomoc. Namiesto toho pripravoval nové utrpenie ďalšej moslimskej provincii Kosovo.

Časť Bosny, jej výhradne srbská tretina, sa vyhlásila za Srbskú republiku a v nej sa skrývala väčšina vojnových zlo-čincov. Úlohou bolo nájsť ich, identifikovať, chytiť a pred-viesť pred súd. Zdržiavali sa prevažne v lesoch a na plani-nách a SAS ich v lete roku 1997 prenasledovala.

Mike Martin sa roku 1998 vrátil do Británie a k výsadbá-rom ako podplukovník a inštruktor na Štábnej akadémii v Camberley. O rok ho vymenovali za veliteľa prvého prá-poru para jeden. Spojenci NATO opäť zasiahli na Balkáne, tentoraz trochu pohotovejšie ako predtým, a znova preto, aby zabránili masakre takých rozmerov, že médiá by boli opäť siahli po nadmerne využívanom výraze genocida.

Spravodajské služby presvedčili britskú a americkú vlá-du, že Milošević má v úmysle „vyčistiť" spurnú provinciu Kosovo a že to chce urobiť dôkladne. Chcel vyhnat' väčši-nu z tamojších 1,8 milióna obyvateľov na západ do sused-ného Albánska. Spojenci dali Miloševićovi ultimátum. Ig-noroval ho a zástupy plačúcich a biednych Kosovčanov hnali cez horské priesmyky do Albánska.

Reakciou NATO nebola pozemná invázia, ale bombové nálety, ktoré trvali sedemdesiatosem dní a zničili Kosovo aj srbskú Juhosláviu. Keď sa jeho vlasť ocitla v troskách, Milošević konečne ustúpil a NATO vtiahlo do Kosova, aby sa pokúsilo spravovať tamojšiu spúšť. Velil mu generál Mi-ke Jackson, ktorý slúžil celý život u výsadbárov a para je-den šiel s ním.

To by bolo zrejme posledné „akčné" pôsobisko Mikea Martina, nebyť West Side Boys.

9. septembra 2001 sa rozšírila v talibanskej armáde správa, pri ktorej vojaci donekonečna vykrikovali Alláhu akbar, Alah je veľký. Vo vzduchu nad táborom Izmata Chána pri Bamiáne tresli výstrely a zavládla tam bláznivá radosť. Ktosi zavraždil Ahmáda Šaha Masúda. Ich nepriateľ je mŕtvy. Muž, ktorý svojou charizmou držal vec neschopné-ho Rabbáního, ktorý si ako partizánsky veliteľ vyslúžil reš-pekt Rusov a ktorý drvil talibanské sily, neexistoval. Zavraždili ho dvaja samovražední atentátnici, ultrafana-tickí Maročania, ktorí sa vydávali za novinárov s ukradnu-tými belgickými pasmi. Vyslal ich Usáma bin Ládín ako lás-kavosť svojmu priateľovi mullovi Omarovi. Tento úskok však nevymyslel vysoký Saudskoarab. Skrsol v hlave múd-rejšiemu Egyptanovi Ajmanovi al-Zaváhirímu, ktorý vedel, že ak al-Káida vyjde v ústrety Omarovi, tento jednooký mullá ich nikdy nevyhostí za to, čo sa malo stať ďalej.

11. septembra uniesli nad východným pobrežím Ameriky štyri dopravné lietadlá. O deväťdesiat minút dve zničili Sve-tové obchodné centrum na Manhattane, jedno poškodilo Pentagon a štvrté, v ktorom prenikli vzbúrení cestujúci do kokpitu a odtrhli únoscov od riadenia, spadlo do polí.

O niekoľko dní zistili totožnosť a motívy devätnástich únoscov. O niekoľko ďalších dní dal americký prezident mullovi Omarovi jednoznačné ultimátum - buď vydá vod-cov, alebo bude znášať dôsledky. Omar nemohol pre Ma-súda kapitulovať. Tak znel kódex.

Odľahlý západoafrický štát Sierra Leone, kedysi bohatá britská kolónia, ostal po rokoch občianskej vojny a

barbar-ských výčinov obrazom chaosu, banditizmu, špiny, cho-rôb, chudoby a odseknutých údov. Briti sa pred niekoľkými rokmi rozhodli zasiahnuť a v OSN dosiahli, že tam vyslali pätnásťtisíc vojakov, ktorí zväčša sedeli v barakoch v hlavnom meste Freetowne. Džungľu za hranicami mesta pokladali za priveľmi nebezpečnú. No v silách OSN bola aj britská jednotka a tá aspoň hliadkovala vo vzdialených končinách.

Koncom augusta roku 2000 odlákali jedenásťčlennú pat-rolu Kráľovských írskych rangerov z hlavnej cesty na cestič-ku, vedúcu do dediny, kde mala hlavný stan vzbúrenecká banda, ktorá sa volala West Side Boys. Boli to v skutočnosti neovládateľní psychopati, ktorí bez prestania pili čistý, po domácky vypálený alkohol. Do ďasien si vtierali kokaín ale-bo si narezávali ruky a vtierali si túto drogu do rán, aby sa rýchlejšie „chytli“. Hrôzy, ktoré páchali v širom okolí na obyvateľstve, boli nevýslovne. Bolo ich však štyristo a boli po zuby ozbrojení. Rangerov rýchlo premožli a držali ako rukojemníkov.

Mike Martin po návrate z Kosova priviedol para jeden do Freetownu, kde sa usadili v tábore Waterloo. Piatich rangerov po zložitých vyjednávaniach vykúpili, ale zvyš-ným šiestim hrozilo rozsekanie. Náčelník generálneho štá-bu v Londýne sir Charles Guthrie vydal rozkaz - vniknite ta násilím a oslobodte ich.

Údernú jednotku tvorilo štyridsaťosem mužov zo SAS, dvadsaťštyri z SBS a deväťdesiat z para jeden. Príslušníkov SAS zhodili v džungľových maskáčoch týždeň pred úto-kom a celý čas žili neviditeľní okolo dediny banditov, po-zorovali, počúvali a hlásili. Všetko, čo West Side Boys po-vedali a urobili, príslušníci SAS v húštinách počuli. Tak sa Briti dozvedeli, že na záchranu bez boja niet nádeje.

Mike Martin šiel v druhej vlne, keď mìnometná paľba rebelov zranila veliteľ-a a šiestich vojakov prvej vlny. Muse-li ich rýchlo evakuovať.

Dedina - v skutočnosti dve dediny, Gberi Baňa a Mag-beni - ležala po bokoch bahnistej páchnucej riečky Rokel. Sedemdesiatdva príslušníkov špeciálnych jednotiek obsa-dilo Gberi Baňu, kde boli rukojemníci, všetkých zachráni-li a odrazili celý rad šialených protiútokov. Deväťdesiat vý-sadkárov obsadilo Magbeni. Na svitaní ostalo v oboch dedinách asi dvesto West Side Boys.

Šiestich zajali, spútali a odviekli do Freetownu. Niekoľ-kí ušli do džungle. Nikto sa neobť-ažoval rátaním mŕtvych či už v zničených dedinách, alebo v okolitej džungli, ale nepopieralo sa, že mŕtvych bolo tristo.

SAS a výsadkári mali dvanásť zranených a jeden prísluš-ník SAS Brad Tinnion na zranenia zomrel. Keď Mike Mar-tin stratil veliteľ-a svojej prvej vlny, priletel v helikoptére Chinook a viedol definitívne vyčistenie Magbeni. Bol to staromódny boj tvárou v tvár z bezprostrednej blízkosti. Výsadkári na južnom brehu riečky Rokel prišli o vysielac-ku pri tej istej salve, ktorá zasiahla ich veliteľ-a. Krúžiace helikoptéry preto nemohli hlásiť, kam dopadá ich vlastná mìnometná paľba. Džungľa bola priveľmi hustá, takže ju nebolo vidieť.

Výsadkári napokon zaútočili s očami podbehnutými krvou, s revom a nadávkami a West Side Boys, ktorí vede-li mučiť bezbranné obyvateľstvo a väzňov, utekali, padali, znova sa dávali na útek a znova padali, až neostal ani jeden.

Prešlo takmer presne dvanásť mesiacov, keď Mike Mar-tin sedel v Londýne pri obede a zrazu sa na televíznej ob-razovke zjavili neuveriteľné zábery plne obsadených a plne natankovaných dopravných lietadiel, ktoré vleteli rovno do Dvojičiek. O týždeň bolo jasné, že Spojené štáty sa vydajú do Afganistanu prenasledovať zodpovedných či už so súhlasom, alebo bez súhlasu kábulskej vlády.

Londýn hneď prisľúbil akúkoľvek potrebnú pomoc zo svojej strany. Bezprostrednými požiadavkami boli tankova-cie lietadlá vo vzduchu a špeciálne jednotky. Šéf rezidentú-ry SIS v Islamabadé oznámil, že aj on bude potrebovať všetku pomoc, akú bude môcť dostať.

To bola záležitosť pre Vauxhall Cross, no o pomoc požia-dal aj vojenský atašé v Islamabadé. Mikea Martina stiahli od stola na veliteľstve výsadkárov v Aldershote a ocitol sa v najbližšom lietadle do Islamabadu ako styčný dôstojník špeciálnych jednotiek.

Dorazil ta presne o dva týždne po zničení Svetového ob-chodného centra a v deň, keď došlo k prvému útoku spo-jencov.

Izmat Chán ešte velil na severe na badachšán-skom fronte, keď sa na Kábul zosypali bomby. Kým sa po-zornosť sveta upierala na Kábul a akcie na juhu, americké špeciálne jednotky vnikli do Badachšanu na pomoc gene-rálovi Fahímovi, ktorý prevzal Masúdovu armádu. Tam príde ku skutočným bojom. Ostatné je výkladné aranžmán pre médiá. Kľúčovými sa stanú pozemné sily Severnej aliancie a americká vzdušná sila.

Afganské trpasličie vzdušné sily ani nevzlietli, a boli rozdrvené. Ich tanky a delostrelectvo, ak zistili ich pozí-cie, boli „vyradené“. Uzbeka Rašída Dostuma, ktorý pre-žil roky v bezpečí za hranicami, presvedčili, aby sa vrátil a otvoril na severozápade druhý front popri Fahímovom fronte na severovýchode. A v novembri došlo k veľkému prelomu. Začalo sa značkovanie cieľov, systém, ktorý v ti-chosti zrevolucionizovali od prvej vojny v Perzskom záli-ve roku 1991.

Technici špeciálnych jednotiek, nenápadne ukrytí me-dzi spojeneckými silami, identifikovali teledalekohľadmi opevnené pozície nepriateľa, jeho guľomety, tanky, mu-ničné sklady, rezervy, zásoby a veliteľské bunkre. Každý označovali či „pomalovali“ infračervenou bodkou z pro-jektoru, ktorý držali na pleci. Rádiom potom privolali le-tecký útok.

Talibanskú armádu, stojacu proti Severnej aliancii, niči-li tieto údery buď z ďalekého juhu, kde sa pri pobreží zdržiavali americké lietadlové lode, alebo protitankové lie-tadlá A -10, štartujúce z Uzbekistanu, ktorý za to dobre od-menili.

Talibanskú armádu decimovali jednotku za jednot-kou bomby a rakety, ktoré nemohli minúť, lebo ich navádzali infračervené lúče, a Tadžici triumfálne útočili.

Izmat Chán ustupoval a ustupoval, strácajúc pozíciu za pozíciou. Talibanská armáda mala na začiatku tridsaťtisíc

vojakov, no strácala ich tisíc denne. Nemali lieky, neexistovala evakuácia, nemali lekárov. Ranení odriekali modlitbu a hynuli ako muchy. S výkrikom Alláhu akbar sa vrhali do dažďa guliek.

Počty pôvodných dobrovoľníkov talibanskej armády sa stenčili. Zostávala z nich len hrstka. Verbovači Talibanu zís-kali do jeho radov ďalšie desaťtisíce, ale mnohí z nich ne-chedli bojovať. Skutočných fanatikov rýchlo ubúdalo. A Iz-mat Chán ich musel stále sťahovať späť, zakaždým presvedčený, že v prvej línii každého boja, kde vždy bol, ne-prežije ďalší deň. 18. novembra dorazili do mesta Kundúz.

Kundúz sa vrtkavou hrou dejín stal malou enklávou ju-žanských Džilzajov, všetko Paštúnov, v mori Tadžikov a Chazarov. Talibanská armáda tam našla útočisko. A pri-stali na kapituláciu.

Afganci nepokladajú za nečestné pristúpiť na dojedna-nú kapituláciu. Keď je raz dojednaná, jej podmienky sa vždy dodržiavajú. Celá talibanská armáda sa vzdala gene-rálovi Fahímovi, ktorý kapituláciu na hnev amerických po-radcov prijal.

V Talibane boli dve neafganské skupiny. Predovšetkým šesťsto Arabov, všetko oddaných Usámovi bin Ládinovi, ktorý ich tam poslal. Padlo už vyše tritisíc Arabov a Ame-ričania dávali najavo, že by neuronili ani slzu, keby aj zvy-šok odišiel k Alahovi.

A bolo tam aj dvetisíc Pakistancov, ktorí by nesmierne kompromitovali Islamabad, keby ich objavili. Pakistanské-mu vládcovi generálovi Mušarrafovi to po jedenástom sep-tembri postavili celkom jasne - buď sa stane oddaným spojencom Spojených štátov s miliardami dolárov pomoci, alebo bude naďalej podporovať (prostredníctvom ISI) Tali-ban a tým bin Ládira a ponesie priame dôsledky. Vybral si Spojené štáty.

No ISI malo v Afganistane stále malú armádu agentov a pakistanskí dobrovoľníci, bojujúci po boku Talibanu, by neváhali prezradiť, že ich predtým nabádali, aby šli na se-ver. Tajným leteckým mostom ich za tri noci takmer všet-kých dopravili späť do Pakistanu.

Podľa ďalšej tajnej dohody predali asi štyritisíc zajatcov - za rozličné sumy podľa toho, na koľko si ich cenili -Spojeným štátom a Rusku. Rusi chceli všetkých Čečen-cov a (ako láskavosť Taškentu) všetkých protitaškent-ských Uzbekov.

Pôvodná armáda, ktorá sa vzdala, mala asi štrnásťtisíc vojakov, no ich počty klesali. Severná aliancia nakoniec oz-námila svetovým médiám, ktoré sa valili na sever, aby spravodajsky pokryli skutočnú vojnu, že má len osemtisíc zajatcov.

Potom došlo k rozhodnutiu odovzdať ďalších päťtisíc za-jatcov uzbeckému veliteľovi generálovi Dostumovi. Chcel si ich odviesť ďaleko na západ do Šerberghanu vnútri vlastného územia. Napchali ich do oceľových nákladných kontajnerov bez jedla a vody Boli tam takí natisnutí, že mohli iba stáť a lapať vzduch zo vzduchovej bubliny nad hlavami. Kdesi cestou sa odsúhlasilo, že im treba prevŕtať diery, aby mali vzduch. Urobili ich ťažkými guľometmi, ktoré strieľali, kým neprestali výkriky.

Z ostávajúcich tritisícpätnásť vyčlenili Arabov. Pochá-dzali zo všetkých končín moslimského sveta - boli tam Saudskoarabi, Jemenčania, Maročania, Alžírčania, Egypt'a-nia, Jordánci a Sýrčania. Ultraradikálnych Uzbekov poslali späť do starostlivosti Taškentu a takisto väčšinu Čečencov, no hrstke sa podarilo zostať. Čečenci si počas kampane vy-slúžili povest najzúrivejších, najkrutejších a najsamovra-žednejších zo všetkých.

Zvyšných dvetisícštyristo zostalo v tadžických rukách a odvtedy o nich nikto nepočul. Izmata Chána oslovil je-den z tých, čo vyberali, po arabsky. Odvetil po arabsky, a preto ho pokladali za Araba. Nemal nijaké hodnotné oz-načenie, bol špinavý, strapavý, hladný a vyčerpaný. Keď ho posotili istým smerom, bol priveľmi unavený, aby protesto-val. Tak sa dostal medzi šiestich Afgancov v skupine, kto-rú mali poslať na západ do Mazar-i-Sarífu a do rúk Dostu-ma a jeho Uzbekov. V tom čase už západné médiá sledovali situáciu a OSN, ktorá práve prišla, dala zajatcom záruky, že sa s nimi bude dobre zaobchádzať.

Kdesi našli nákladné autá a tých šesťsto na ne naložili na cestu na západ po rozrytej ceste do Mazaru. No ich koneč-ným cieľom nebolo mesto, ale obrovská väzenská pevnosť o pätnásť kilometrov ďalej na západ.

Tak sa ocitli v ústí pekla, a to sa volalo pevnosť Kvala-i--Džangi.

Dobytie Afganistanu, ak to rátame od prvej bomby po pád Kábulu, trvalo asi päťdesiat dní, no špeciálne jednotky oboch spojeneckých krajín operovali v Afganistane už dlho predtým. Mike Martin túžil ísť s nimi, ale britské ve-lenie v Islamabáde tvrdošijne trvalo na tom, že ho potrebu-je tam kvôli spojeniu s generalitou pakistanskej armády.

Až prišiel Bagram. Táto bývalá rozľahlá letecká základ-ňa Sovietov severne od Kábulu sa zjavne stane hlavnou spojeneckou základňou, keby došlo k okupácii. Z lieta-diel, ktoré tam mal Taliban, ostali rozstrieľané vraky a kontrolná veža bola v troskách. No veľikánska rozjazdo-vá dráha, početné obrovské hangáre a ubikácie, kde pred-tým žila sovietska posádka, sa dali opraviť, ale chcelo to čas a peniaze.

Zabrali ju v treťom novembrovom týždni a presunula sa tam skupina SBS, aby takpovediac vykolíkovoala britský tá-bor. Mike Martin to využil ako prvotriednu zámienku, aby si zabezpečil u Američanov v Rávalpindí lietadlo, lebo si to tam chcel pozrieť, ako to formuloval.

Bolo to tam deprimujúce a nehostinné, no SBS „oslobo-dili" jeden hangár pre seba, kým ta prišli Američania, a utiahli sa dozadu čo najďalej od mrazivého vetra.

Vojaci majú pozoruhodný talent vytvoriť si domov na čudessných miestach a špeciálne jednotky sú v tomto esá, lebo sa ocitajú na najpodivnejších miestach. Dvadsaťčlen-ná jednotka SBS to tam preštúrala na svojich dlhých Lan-droveroch a objavila celý rad oceľových nákladných kon-tajnerov, ktoré privliekla dnu.

Pomocou barelov, dosiek a trochy dôvtipu ich prerobili na ubytovacie jednotky s posteľami, pohovkami, stolmi, elektrickým osvetlením, a čo bolo najdôležitejšie, so zásuv-kou, kam mohli zapojiť kanvicu a variť si čaj.

Ráno 26. novembra povedal veliteľ jednotky svojim mužom:

„Zdá sa, že v mieste, ktoré sa volá Kvala-i-Džangi západ-ne od Mazaru, sa niečo deje. Vzbúrili sa tam väzni, vzali

dozorcom zbrane a postavili sa na odpor. Myslím, že by sme sa tam mali pozrieť."

Vybrali šesť mužov a natankovali dva Landrovery. Keď sa chystali na odchod, Martin sa spýtal: „Mohol by som ísť aj ja? Možno sa vám zide tľmočník."

Veliteľ jednotky SBS bol kapitán námornej pechoty

Martin bol plukovníkom výsadkárov. Neboli námietky. Martin nasadol do druhého vozidla vedľa vodiča. Za ním sa krčili dvaja príslušníci nad tridsaťmilimetrovým guľo-metom. Vydali sa na sever na šesťhodinovú cestu cez prie-smyk Salang na severné planiny do mesta Mazar a pevnos-ti Kvala-i-Džangi.

O incidente, ktorý vyvolal masakru väzňov Kvala-i--Džangi, sa v tom čase nevedelo nič určité a tak to aj zоста-lo. Existovali však výrečné náznaky.

Západné médiá, ktoré sa nikdy nerozpakujú uvádzať vy-slovene mylné informácie, tvrdošijne označovali väzňov za Talibancov. Opak bol pravdou. Okrem šiestich Afgancov, ktorých tam začlenili omylom, to bola porazená armáda al--Káidy. Do Afganistanu prišla konkrétne za účelom džihádu - bojovať a zomrieť. To, čo odviezli z Kundúzu na náklad-ných autách na západ, bolo šesťsto najnebezpečnejších mu-žov v Ázii.

V Kvale ich čakalo sto čiastočne vycvičených Uzbekov pod velením zúfalo neschopného veliteľa. Rašid Dostum bol preč a všetko mal pod palcom jeho zástupca Sajíd Kamei.

Medzi šesťsto väzňami boli asi šesťdesiat, ktorí tvorili tri nearabské skupiny. Boli to Čečenci, ktorí už v Kundúze vedeli, že keby ich vrátili Rusom, bol by to rozsudok smrti, a preto sa deportácii do Ruska vyhli. Boli tam protitaš-kentskí Uzbeci, ktorí tiež vedeli, že v Uzbekistane ich čaká biedna smrť, a preto sa ukryli. A boli tam Pakistanci, ktorí sa na vlastnú smolu vyhli repatriácii do Pakistanu, kde by ich boli pustili.

Zvyšok tvorili Arabi. Na rozdiel od mnohých Taliban-cov, ktorých nechali v Kundúze, to boli dobrovoľníci, nie násilne odvedení. Všetci boli ultrafanatickí. Všetci prešli výcvikovými tábormi al-Káidy a vedeli bojovať zúriivo a ob-ratne. A veľmi netúžili po živote. Od Alaha chceli iba šan-cu vziať so sebou pár Západniarov alebo priateľov Západ-niarov a takto zomrieť ako šahídi čiže mučeníci.

Pevnosť Kvala nie je vystavaná ako západné pevnosti. Je to obrovský desaťakrový komplex, kde sú otvorené prie-story, stromy a jednoposchodové budovy. Celý komplex je obohnaný vyše pätnásťmetrovým múrom, ale na každej strane sa zvažuje, takže sa dá vyškríabať hore.

V týchto hrubých múroch je labyrint príbytkov, skladov a chodieb a pod nimi ďalšie bludisko tunelov a ciel. Uzbe-ci zabrali pevnosť iba pred desiatimi dňami a zrejme neve-deli, že na južnom konci mal Taliban zbrojnicu a sklady. Práve tam nahnali väzňov.

V Kundúze pobrali zajatcom pušky a granáty RPG, ale neurobili im telesnú prehliadku. Pri nej by boli zistili, že takmer všetci mali pod odevmi ukrytý granát alebo aj dva. Tak ich dopravili nákladnými autami do Kvaly.

Prvý náznak prišiel v sobotu večer, keď ta dorazili. Iz-mat Chán bol v piatom aute, keď začul zo vzdialenosti asi sto metrov výbuch. Jeden z Arabov sa dostal medzi niekoľ-kých Uzbekov a odpálil svoj granát. Seba a piatich Uzbe-kov premenil na fašírku. Stmievalo sa. Nemali svetlá. Do-stumovi ľudia sa rozhodli, že telesné prehliadky urobia ráno. Nahnali väzňov bez jedla a vody do komplexu a tam ich nechali. Väzni drepeli na zemi a okolo nich boli ozbro-je-ní, ale nervózni strážcovia.

Na svitaní sa začali prehliadky. Väzni, ešte vysilení z bo-jov, boli poddajní a dali si za chrptom zviazať ruky. Keďže Uzbeci nemali povrazy, použili na to ich turbany. Lenže turbany nie sú povrazy.

Väzňov jedného po druhom stavali na nohy a prezerali. Na svetlo sa dostávali ručné zbrane, granáty - a peniaze. Keď sa navšili, Sajíd Kamei a jeho zástupca ich odnies-li do bočnej miestnosti. O chvíľu tam nazrel cez oblok uzbecký vojak a zbadal, že obaja si ich pchajú do vreciek. Vojak vošiel dnu, zaprotestoval, ale celkom jednoznačne mu povedali, aby vypadol. Vrátil sa však s puškou.

Videli to dvaja väzni, ktorí si uvoľnili ruky. Vstúpili dnu za vojacom, zmocnili sa pušky a jej pažbou všetkých troch Uzbekov dobili na smrť. Keďže nepadli výstrely, nikto si nič nevšimol, no z komplexu sa stával sud so strelným prachom.

Vtedy vstúpili do pevnosti Američania z CIA Johny „Mi-ke" Spann a Dave Tyson. Mike Spann sa pustil rovno pod holým nebom do vyšetrovania. Obklopovalo ho šesťsto fa-natikov, ktorých jediným cieľom bolo zabiť pred odcho-dom k Alahovi Američana. Vtom jeden z uzbeckých stráž-cov zbadal ozbrojeného Araba a výkrikom na to upozornil. Arab vystrelil a zabil ho. Sud strelného prachu vybuchol.

Izmat Chán čupel v prachu a čakal, kým naňho príde rad. Ako ostatní, aj on si uvoľnil ruky. Keď padol zastrele-ný Uzbek, ostatní na múroch spustili paľbu z guľometov. Jatky sa začali.

Vyššie sto väzňov ležalo v prachu mŕtvych so zviazanými rukami a tak ich našli pozorovatelia OSN, keď konečne mohli bezpečne vstúpiť dnu. Ostatní rozviazali ruky suse-dom, aby mohli bojovať. Izmat Chán viedol jednu skupinu, vrátane svojich piatich afganských krajanov, kľučkovali medzi stromami k južnému múru, lebo z predchádzajúcej návštevy, keď bola pevnosť v rukách Talibanu, vedel, že je tam zbrojnica.

Na Mikea Spanna sa vrhlo dvadsať najbližších Arabov a päťami a nohami ho dotkli a dokopali na smrť. Dave Ty-son vyprázdnil do davu pištoľ, troch zabil, a keď úderník klepol do prázdnej komory, mal šťastie, že sa mu podarilo ujsť hlavnou bránou.

O desať minút bolo nádvorie komplexu prázdne. Ležali na ňom iba mŕtvi a ranení, ktorí kričali, kým nezomreli. Uzbeci boli teraz za múrom, hlavnú bránu zavreli a väzni boli vnútri. Začalo sa obliehanie. Potrvá šesť dní a nikto nemal záujem brať zajatcov. Obidve strany boli presvedče-né, že tá druhá porušila podmienky kapitulácie, ale vtedy na tom už nezáležalo.

Vzbúrenci rýchlo vyrazili dvere do zbrojnice a poklad rozdelili. Bolo tam dost' pre malú armádu a zásoby pre päť-sto mužov bohato stačili. Mali pušky, granáty, odpaľovacie zariadenia, RPG a mínomety. Každý vzal, čo mohol, a

roz-ptýlili sa do tunelov a chodieb, až ovládli celú pevnosť. Vždy keď Uzbek vystrčil hlavu nad múr, vystrelil naňho z dajakkej strielne Arab.

Dostumovi ľudia nemali na výber, iba naliehavo zavolať pomoc. Prišla v podobe stoviek ďalších Uzbekov, ktorých poslal generál Dostum. Sám sa náhlil k pevnosti. Na ceste boli aj americké Zelené baret - štyria muži z Fort Camp-bellu v Kentucky - jeden príslušník leteckých síl, ktorý mal koordinovať vzdušné akcie, a šiesti z 10. horskej divízie. Ich úlohou bolo v podstate pozorovať, hlásiť a privolať letecké údery na zlomenie odporu.

Predpoludním sa blížili zo základne Bagram dva dlhé Landrovery so šiestimi príslušníkmi britských špeciálnych jednotiek z SBS a s tlmočníkom plukovníkom Mikeom Martinom zo SAS.

V utorok sa formoval uzbecký protiútok. Krytí svojím jednoduchým tankom vstúpili do komplexu a začali ostreľovať pozície vzbúrencov. V Izmatovi Chánovi spoznali skúseného veliteľa a zverili mu jedno krídlo na južnom okraji. Keď tank spustil paľbu, rozkázal svojim ľuďom utiahnuť sa do podzemia. Keď ostreľovanie prestalo, znova vyšli.

Vedel, že je to iba otázka času. Von sa nemohli nijako dostať a v nijaké zľutovanie nemohli dúfať. A ani ho nechcel.

Konečne ako dvadsaťdeväťročný našiel miesto, kde zomrie, a bolo to miesto rovnako dobré ako hocikaké iné.

V utorok priletelo aj americké útočné lietadlo. Štyria príslušníci Zelených baretov a vojak od vzdušných síl, ktorí ležali kúsok pod vrcholom múru, mu určovali ciele. V ten deň došlo k tridsiatim úderom a dvadsaťosem z nich pre-razilo murivo, pod ktorým sa skrývali vzbúrenci, a takmer sto ich zabilo, zväčša padajúcimi kameňmi. Dve bomby ne-boli také úspešné.

Mike Martin bol pri mure pod Zelenými baretmi, asi sto

metrov od nich, keď jedna bomba minula cieľ. Dopadla rovno doprostred skupiny piatich Američanov. Keby to bo-la protipechotná dotykovo-detonačná bomba, bolo by ich roztrhlo na kusy. Prežili však s roztrhnutými ušnými bu-bienkami a niekoľkými zlomenými kosťami, čo bol zázrak.

Bola to bomba JDAM, určená proti bunkrom. Pred výbu-choom prenikala hlboko do muriva. Dopadla nosom do štrku, zaryla sa vyše desať metrov hlboko a až potom vy-buchla. Američania sa ocitli ako nad zemetrasením, hádza-lo ich sem a ta, ale prežili.

Druhá zatúlaná bomba spôsobila väčšiu pohromu. Zni-čila uzbecký tank a veliteľské stanovište za ním.

V stredu prišli západné médiá a motali sa pri pevnosti. Možno si to neuvedomili, no len ich prítomnosť zabránila Uzbekom, aby vzbúrencov vyhladili do posledného muža.

V priebehu tých šiestich dní podniklo dvadsať vzbú-rencov riskantný pokus o nočný útek. Všetkých chytili okolití obyvatelia a zlynčovali ich. Boli to Chazari, ktorí si pamätali, ako Taliban masakroval ich ľudí pred tromi rokmi.

Mike Martin ležal pod vrcholom múru a nazeral pona-deň do komplexu. Telá z prvých dní tam ešte ležali a už po-riadne páchli. Američania s čiernymi plstenými pokrývkami hlavy si odhalili tváre a stáli pred televíznymi kamerami. Sedem Britov zostalo radšej v anonymite. Všet-ci mali na hlavách šebagy, bavlnené pokrývky hlavy, ob-krútené okolo tváří proti muchám, piesku, prachu a zve-davcom. V stredu poslúžili aj inému účelu - ako filter proti smradu.

Krátko pred súmrakom sa vrátil Dave Tyson z CIA. Deň strávil v Mazar-i-Šarife a teraz vstúpil do komplexu s tele-víznym štábom, ktorý túžil po unikátnych záberoch. Mar-tin pozoroval, ako sa uberajú popri náprotivnom mure.

Vedľa neho ležal jeden z príslušníkov SBS. Zrazu vyskoči-la zo skrytých dverí skupina vzbúrencov, všetkých štyroch schmatla a vtiahla ich dnu.

„Niektó by tam mal ísť po nich," prehodil príslušník SBS nenútene. Poobzeral sa. Mlčky naňho hľadelo šesť párov očí. Vydrali sa z neho dve od srdca úprimné slová: „Do riti!", prehodil sa cez vrch múru, rozbehol sa dolu a vyrazil cez otvorený priestor. S ním šli ešte traja od SBS. Zvyšní dva-ja a Martin ich zhora kryli. Vzbúrenci boli už len pri juž-nom mure. Pochabý kúsok týchto štyroch vojakov vzbú-rencov vrcholne prekvapil. Nevystrelili a vojaci sa dostali až k dverám.

Vtrhli dnu. Záchranu rukojemníkov cvičia v SAS aj SBS tak dlho, až sa im to stane druhou prirodzenosťou. SAS má v Hereforde „dom smrti", ktorý slúži iba na to. SBS ma-jú v Poole taký istý dom.

Keď boli dnu, podľa odevov a brád identifikovali troch vzbúrencov a vystrelili. Tento postup sa volá „dvojitý klopp" - dve guľky rovno do tváre. Traja Arabi nestihli vystreliť a navyše sa práve dívali inde. Dávid Tyson a britský televíz-ny štáb na mieste súhlasili, že o tomto incidente nikdy ni-komu nepovedia, a to aj dodržali.

V stredu večer bolo Izmatovi Chánovi jasné, že so svoji-mi mužmi už nemôže ostať hore. Prišlo delostrelectvo a južnú časť menilo na rozvaliny. Jediným útočiskom sa stali cely. Vzbúrencov neostávalo už ani tristo.

Niektorí sa rozhodli zomrieť pod holým nebom. Pustili sa do samovražedného protiútoku, ktorý sa im daril sto metrov, a zabili viacero nepozorných Uzbekov. Potom však spustil paľbu guľomet nového tanku, ktorý si Uzbeci pri-viezli, a rozsekal Arabov na kúsky. Boli to zväčša Jemenčania a zopár Čečencov.

Vo štvrtok vzali Uzbeci na radu Američanov sudy s naf-tou, ktorú priviezli do tanku, a žľabmi ju naliali do ciel. Po-tom ju zapálili.

Izmat Chán bol v inej časti ciel a pach z mŕtvol prekry-val pach nafty, ale počul zahučanie, keď nafta vzbĺkla, a cí-til horúčavu. Zomreli ďalší a tí, čo prežili, sa vyťackali z dy-

mu. Všetci sa dusili a kašľali. Izmat Chán sa ocitol v po-slednej cele so stopäťdesiatimi mužmi. Zabuchol dvere a zaprel ich, aby dnu nemohol dym. Zomierajúci búchali z druhej strany na dvere, no postupne to slablo, až napo-kon prestalo. Nad nimi dopadali do prázdnych priestorov guľky.

Z poslednej cely viedla chodba a na jej konci bolo cítiť čerstvý vzduch. Vzbúrenci sa do nej nahnuli, či tadiaľ ne-vedie cesta von, ale bola to len odtoková struha. V noci do-stal nový uzbecký veliteľ Din Mohamed nápad, že do nej odchýli vodu zo zavlažovacieho kanála. Ten bol po novem-brových dažďoch plný ľadovej vody.

O polnoci siahala voda zvyškom vzbúrencov po pás. Bo-li oslabení hladom a vyčerpaním. Klesali pod hladinu a to-pili sa.

Hore vzala situáciu do rúk OSN, okolo boli médiá a po-kyn znel vziať zajatcov. Poslední vzbúrenci počuli cez roz-valiny nad sebou megafón, ktorý im prikazoval vyjsť von bez zbraní a s rukami nad hlavou. Po dvadsiatich hodinách sa prvý zo vzbúrencov tackavo vydal ku schodom. Ostatní sa pohli za ním. Porazený Izmat Chán, posledný živý Afga-nec, šiel s nimi.

Keď vyšli hore, potkávajú sa o rozdrúzané kamene, ktoré boli kedysi južnou stranou, ocitli sa pred lesom na-mierených guľometov a rakiet. Ostalo ich šesťdesiatosem. V úsvite sobotného dňa vyzerali ako strašiaky z hororové-ho filmu. Špinaví, páchnuci, čierni od strelného prachu, strapatí, neupravení, bradatí a podchladení. Niektorí sa tackali, iní spadli. Spadol aj Izmat Chán.

Keď schádzal z kopy sutín, pošmykol sa, vystrel ruku, aby sa niečoho zachytil, a chytil kameň. Vyletel mu z ruky.

Nervózny mladý Uzbek si myslel, že naňho chce zaútočiť, a vystrelil RPG.

Granát preletel Izmatovi popri uchu a tresol do skaly za ním. Vyfrkli úlomky a jeden z nich, veľký ako bejzbalová loptička, ho zasiahol do temena.

Nemal turban. Tým mu pred šiestimi dňami zviazali ruky a ostal kdesi ležať. Keby mu bol úlomok udel do hlavy priamo, bol by mu ju rozdrvil. Letel však šikmo a okolo hlavy sa mu len šuchol. Izmat Chán upadol tak-mer do kómy. Spadol medzi sutiny a z rany sa mu liala krv. Ostatných odvieďli na nákladné autá, ktoré čakali vonku.

O hodinu sa sedem britských vojakov pohlo do komple-xu. Robili si poznámky. Mike Martin ako vysoký dôstojník, hoci tu len ako tlmočník jednotky, napíše dlhú správu. Rá-tal mŕtvych, hoci vedel, že pod zemou sú ich ešte desiatky, možno až dvesto. Jedno telo ho zaujalo. Ešte krvácalo. Mŕtvolý nekrvácajú.

Obrátil toho strašiaka na chrbát. Oblečenie nesedelo. Bol to paštúnsky odev. Nijaký Paštún tu nemal byť. Sňal si z hlavy šebag a utrel bezvedomému špinavú tvár. Čosi na nej sa mu zdalo známe.

Keď vytiahol dýku, Uzbek, ktorý ho pozoroval, sa usmial. Ak sa chce ten cudzinec trochu zabaviť, prečo nie? Martin rozrezal bezvedomému nohavicu na pravom stehne.

Stále tam bola, jazva zošitá šiestimi stehmi, kam mu do nohy pred trinástimi rokmi vletela sovietska črepina. Dru-hý raz v živote zdvihol Izmata Chána na plece a odniesol ho. Pri hlavnej bráne našiel biely Landrover so znakom OSN.

„Tento tu žije, ale je zranený,“ povedal. „Na hlave má zlú ranu.“

Keď si splnil túto povinnosť, nasadol do Landroveru SBS na spiatočnú cestu do Bagramu.

Američania našli Afganca o tri dni v mazarskej nemoc-nici a vyžiadali si ho na výsluch. Odviezli ho do Bagramu, ale na svoju stranu tejto rozľahlej leteckej základne. Tam Izmat Chán po dvoch dňoch precíťol - pomaly, omámené, na dlážke provizórnej cely, bolo mu zima, bol spútaný, ale živý.

14. januára 2002 priviezli na Guantanamo prvých za-držaných z Kandaháru. Mali zaviazané oči, boli spútaní, hladní, smädní a špinaví. Jedným z nich bol Izmat Chán.

Plukovník Mike Martin sa vrátil do Londýna na jar roku 2002 a dva roky slúžil ako zástupca náčelníka štábu na ve-liteľstve špeciálnych jednotiek v kasárňach Duke of York v Chelsei. Do výslužby odišiel v decembri 2005 po rozlúč-kovej zábave, na ktorej ho skupina priateľov, medzi nimi Jonathan Shaw, Mark Carleton-Smith, Jim Davidson a Mi-ke Jackson, chceli do nemoty opiť, ale nepodarilo sa im to. V januári 2006 si kúpil stodolu v údolí Meonu a koncom leta ju začal prestavovať na vidiecky dom.

Podľa záznamov OSN zahynulo v Kvala-i-Džangi päť-stoštrnásť fanatikov al-Káidy a osemdesiatšesť, všetko zra-nených, prežilo. Všetci sa dostali na Guantanamo. Padlo aj šesťdesiat uzbeckých strážcov. Generál Rašíd Dostum sa stal ministrom obrany v novej afganskej vláde.

Tretia časť Páčidlo

Prvou úlohou operácie Páčidlo bolo vymyslieť krytie, aby ani tí, ktorí v nej budú pracovať, nevedeli o Mi-keovi Martinovi, ani o tom, že sa niekoho chystajú nasadiť dovnútra al-Káidy.

Zvolili „legendu“, že ide o spoločný anglo-americký podnik proti ustavične narastajúcej ópiovej hrozbe z af-ganského maku, ktorý sa dostáva do laboratórií na Strednom východe. Odtiaľ sa potom čistý heroín dostáva na Západ, kde ničí životy a prináša financie na ďalší te-rorizmus.

„Scénár“ pokračoval v tom zmysle, že úsilie Západu od-rezať financovanie terorizmu na úrovni bánk prinútilo týchto fanatikov uchýliť sa k drogám, z ktorých majú pe-niaze v hotovosti.

A napokon, hoci Západ už má mocné inštitúcie, akou je americká DEA a Britská colná služba, zaangažované v bo-ji proti narkotikám, Páčidlo odsúhlasili obidve vlády ako konkrétne zacielenú operáciu, pri ktorej sa využijú tajné sily mimo nuáns diplomatickej zdvorilosti na razie a ničie-nie tovární všade v zahraničí, kde vlády pred týmto ob-chodom zatvárajú oči.

Ľuďom zainteresovaným do tejto operácie povedia, že sa bude využívať najvyspelejšia odpočúvacia a sledovacia technika na identifikovanie vysoko postavených zločin-cov, trás, skladov, rafinérií, lodí a lietadiel, zúčastnených na obchode s narkotikami. Nikto z personálu o tom neza-pochoyboval.

Táto krycia legenda ostane v platnosti, kým to bude po-trebné. No po porade vo Fort Meade západné spravodaj-ské služby nemohli ponechať všetky vajíčka v košíku Pá-čidlo. Usilovne a vrcholne tajne budú naďalej pátrať aj inak, aby zistili, čo Al-Isrá môže znamenať.

Stáli však pred dilemou. Vo svete islamského funda-mentalizmu mali desiatky informátorov, niektorých z vlastnej vôle, iných z donútenia.

Otázka znela - ako ďaleko môžeme zájsť, kým si vodco-via uvedomia, že vieme o Al-Isre? Bolo by výhodou, keby si al-Káida myslela, že z laptopu mŕtveho bankára v Pěšá-vare nič nevytáží.

To sa potvrdilo, keď tento výraz spomenuli v bežných rozhovoroch so znalcami Koránu, ktorí boli známi sympa-tiami k extrémizmu. Zmienky vyvolali iba zdvorilé, ale ľa-hostajné reakcie.

Bolo jasné, že tí, čo vedia o obsahu Al-Isry, patria do naj-užšieho kruhu vedenia al-Káidy a nie je medzi nimi ani jeden informátor Západu. Preto prijali rozhodnutie, že proti utajeniu postavia rovnaké utajenie. Protiopatrením Západu bude len a len Páčidlo.

Ďalšou úlohou bolo nájsť a zriadiť novú a odľahlú cen-trálu. Marek Gumienny aj Steve Hill sa zhodli, že to musí byť ďaleko od Londýna a Washingtonu. Zhodli sa aj na tom, že Páčidlo bude mať základňu niekde na Britských ostrovoch. Po analýze, čo bude treba, pokiaľ ide o veľkosť, ubyto-vacie možnosti, priestory a prístup, dospeli k názoru, že by to mala byť letecká základňa, ktorú letectvo prestalo využívať. Také základne bývajú zvyčajne ďaleko od miest, sú v nich jedálne, bufety, kuchyne a veľa ubytovacích mož-ností. K tomu treba pridať hangáre, ktoré môžu slúžiť ako sklady, a štartovacie dráhy, kde môžu pristávať a odlietať utajené návštevy. Ak nie je taká základňa opustená priveľ-mi dlho, jej uvedenie do operačného stavu nepotrvá dlho.

Keď prišlo na otázku, ktorú základňu využiť, voľba pad-la na bývalé americké základne, ktorých Američania zriadi-li počas studenej vojny na britskej pôde niekoľko desiatok. Preskúmali pätnásť, vrátane Chicksandsu, Alconbury, La-kenheathu, Fairfordu, Molesworthu, Bentwatersu, Upper Heyfordu a Greenham Commonu. Všetky zamietli.

Niektoré ešte fungovali a personál by rozprával. Iné bo-li v rukách stavebných investorov, na ďalších už štartova-cie dráhy rozorali a pôda slúžila poľnohospodárstvu. Dve dosiaľ využívali ako výcvikové priestory spravodajské služby Páčidlo potrebovalo niečo celkom nové a celkom pre seba. Phillips a McDonald sa zhodli na leteckej základ-ni Edzell a získali súhlas nadriadených.

Hoci Edzell stále patrila vlastnícky RAF, dlhé roky si ju prenajímalo americké vojenské námorníctvo, hoci leží ki-lometre od mora. Je v škótskom okrese Angus severne od Brechinu a severozápadne od Montrosu na južnom prahu Vysočiny.

Nachádza sa bokom od hlavnej diaľnice A90 z Forfaru do Stonehavenu. Takých dediniek je v tejto lesnatej a še-divníkovej oblasti roztrúsených veľa a jej stredom preteká riečka North Esk.

Šéfovia prišli na základňu a zistili, že všestranne vyho-vuje ich cieľom. Bola ďaleko od zvedavých očí. Mala dve dobré štartovacie dráhy s kontrolnou vežou a všetky bu-dovy, potrebné pre obslužný personál. Pridajú iba biele kupoly v tvare golfových loptičiek, pod ktorými budú od-počúvacie antény. Tie začujú aj bzučanie včely na druhej strane sveta a bývalý operačný blok amerického námor-níctva premenia na komunikačné centrum.

Do tohto komplexu presmerujú spojenia z Cheltenhamu a z NSA v Marylande. Zriadia priame a bezpečné lin-ky do Vauxhall Crossu a Langley, umožňujúce priamy prí-stup k Markovi Gumiennemu a Steveovi Hillovi a stále „napojenie“ od spravodajských inštitúcií oboch krajín, predovšetkým od amerických špionážnych satelitov, ktoré riadi Národný výzvedný úrad vo Washingtone.

Keď dostali povolenie, „remeselníci“ z britského vojen-ského letectva sa pustili do bleskovej práce. Obyvatelia Edzelli si všimli, že sa niečo deje. Naznačili im, že to bu-

de opäť pst-pst ako za starých dobrých čias. Miestny krčmár si zabezpečil dostatok piva a whisky, dúfajúc, že sa vrátia aj staré dobré zvyky. Inak nikto nič nevrazil.

V čase, keď maliari behali štetkami po stenách dôstoj-níckych ubikácií na škótskej leteckej základni, do kance-lárií firmy Siebart a Abercombie na londýnskej ulici Crut-ched Friars zavítala návšteva.

Pán Ahmed Lampong prišiel v dohodnutú hodinu po výmene mailov medzi Londýnom a Djakartou. Uviedli ho do kancelárie pána Siebarta, syna zakladateľa firmy. Ten-to londýnsky lodný maklér nevedel, že lampong je jeden z málo rozšírených jazykov na ostrove Sumatra, odkiaľ prišiel jeho indonézskeho návštevník. Bolo to jeho alias, ho-ci jeho pas toto meno potvrdzoval a bol to bezchybný pas.

Taká bola aj jeho angličtina, a keď mu k nej Alex Sie-bart poblahožela, povedal, že si ju zdokonalil pri štúdiu na London School of Economics. Hovoril plynule, kultivo-vane a očarujúco. Ale aby prešiel k veci, prišiel kvôli ob-choďu. Nič nenaznačovalo, že bol fanatickým členom islamskej teroristickej organizácie Džamáa islámija zodpo-vednej za vlnu teroristických bômb na Bali.

Jeho dokumenty ako partnera firmy Sumatra Trading International boli v poriadku a takisto boli v poriadku je-ho bankové referencie. Keď sa spýtal, či môže načrtnúť svoj problém, Alex Siebart bol samé ucho. Na úvod polo-žil Ahmed Lampong pred Siebarta hárok papiera.

Bol na ňom dlhý zoznam. Začínal sa názvom Alderney, čo bol jeden z britských ostrovov v Lamanšskom prielive, a pokračoval názvami Anguilla, Antigua a Aruba. A to bo-lo len „A“. Na papieri bolo štyridsaťtri názvov a končili sa Uruguayom, Vanuatu a Západnou Samoou.

„Všetky tieto štáty sú daňové raje, pán Siebart, a všetky zachovávajú bankové tajomstvo," povedal Lampong. „Či sa nám to páči, alebo nie, na takých miestach ukrývajú svoje finančné tajomstvá niektoré veľmi pochybné firmy, vrátane zločineckých podnikov. A toto..." vytiahol ďalší

papier, „je rovnako pochybné zasa iným spôsobom. Sú to výhodné obchodné vlajky."

Vpredu bola znova Antigua a nasledovali Barbuda, Ba-hamy, Barbados, Belize, Bermudy, Bolívia a Barma. Na zozname ich bolo dvadsaťsedem a končili sa St. Vincen-tom, Srí Lankou, Tongou a Vanuatu.

Boli tam africké štáty ako Rovníková Guinea, bodky na mape sveta ako Sao Tome a Príncipe, Komory a koralový atol Vanuatu. Príťažlivejšie boli Luxemburg, Mongolsko a Kambodža, ktoré nesusedili s morom. Alex Siebart sa ocitol v rozpakoch, hoci to, čo videl, nebolo preňho nija-kou novinkou.

„Dajte si dokopy dva a dva a čo vám vyjde?" spýtal sa Lampong víťazoslávne. „Podvody, môj drahý pane, podvo-dy vo veľkom a v čoraz väčšom meradle. A žiaľ, najrozšíre-nejšie v časti sveta, kde s mojimi partnermi obchodujeme. Preto sme sa rozhodli, že v budúcnosti budeme spolupraco-vať len s firmou, ktorá má bezúhonný chýr. S vami."

„To je od vás veľmi láskavé," zammlal Alex Siebart.

„Kávu?"

„Krádeže nákladov, pán Siebart. Ustavičné a čoraz roz-siahlejšie. Nie, ďakujem, práve som raňajkoval. Cenné náklady, ktoré miznú. Ani stopy po lodi, po prenajímate-ľoch, po makléroch, po posádke, po náklade a, samozrej-me, po majiteľoch. To všetko sa skrýva v tomto lese roz-ličných vlajok a bánk. Primnohé sú skorumpované."

„Hrozné," prikývol Alex Siebart. „A čo v tom môžem urobiť ja?"

„S partnermi sme si povedali, že s tým musíme skonco-vať. Bude to, pravdaže, niečo stáť. No v budúcnosti chce-me pracovať výhradne s loďami britskej obchodnej flotily pod Červenou vlajkou. Z britských prístavov pod brit-ským kapitánom a so zárukou londýnskeho makléra."

„Výborne," zažiaril Alex Siebart. „Múdre rozhodnutie. Nesmieme, samozrejme, zabudnúť na plné poistenie lode a nákladu v Lloyd's of London. O aké náklady by išlo?"

Hľadať pre náklady lode a lode pre náklady, to je pres-ne úloha lodného makléra. Siebart a Abercombie boli dlhoročnými piliermi londýnskeho združenia, ktoré sa vo-lalo Baltic Exchange.

„Urobil som si prehľad," povedal Lampong a vytiahol ďalšie odporúčajúce listy. „Máme spojenie s touto firmou - dovozcovia drahých britských limuzín a športových áut do Singapuru. My zasa posielame cenné drevo na nábytok - ružové, tulipánovník, padauk - z Indonézie do Spoj-e-ných štátov. Rastie na severnom Borneu a tvorilo by časť nákladu. Zvyšok by predstavovali veľké námorné kontaj-nery s vyšivaným hodvábom zo Surabaje na Jáve tiež do Spojených štátov. Tu..." položil na stôl posledný papier, „sú informácie o našich priateľoch v Surabaji. Všetci chce-me obchodovať cez Britániu. Pre každú britskú loď to bu-de trojuholníková cesta. Môžete nám na to nájsť vhodnú loď, registrovanú v Británii? Mám na mysli dlhotrvajúce partnerstvo."

Alex Siebart vedel, že by na to mohol nájsť aj tucet vhodných lodí pod Červenou vlajkou. Potreboval vedieť iba veľkosť lode, cenu a požadované termíny.

Na záver sa dohodli, že Lampongovi odošle „menu" lo-dí s potrebnou tonážou a ceny. Keď to Lampong prekon-zultuje s partnermi, odošle požadované termíny v dvoch prístavoch Ďalekého východu a v americkom prístave. Rozišli sa s ubezpečením o vzájomnej dôvere a dobrej vôli.

„Je príjemné obchodovať s kultivovanými džentlmenmi zo starej školy," povzdychol si otec Alexa Siebarta, keď mu o tom syn pri obede povedal.

Ak existovalo miesto, na ktorom sa Mike Martin nesmel

ukázať, potom to bola základňa Edzell. Steve Hill využil kontakty, ktoré existujú v každom odvetví, a obrátil sa na „starých kamarátov".

„Skoro celú zimu nebudeme doma," povedal mu jeho hosť pri obede v klube špeciálnych jednotiek. „Idem si užiť trochu karibského slnka, takže ti ho môžem požičať."

„Dám ti, samozrejme, aj nájomné," povedal Hill. „Koľ-ko mi môj skromný rozpočet dovoľí."

„Ale aby ste to tam nerozmlátili," pripomenul jeho hosť. „Tak dobre. Kedy mi ho vrátiš?"

„Predpokladáme, že to nebude dlhšie ako do polovice februára. Ide len o inštruktážne semináre. Inštruktori prí-du, odídu, také veci. Nič... fyzické."

Martin odletel z Londýna do Aberdeenu, kde ho čakal bývalý seržant SAS, ktorého dobre poznal. Bol to tvrdý Škót, ktorý sa vo výslužbe vrátil medzi rodný šedivník.

„Tak ako sa držíš, boss?" spýtal sa, osloviac ho žargó-nom, akým v SAS oslovovali dôstojníkov. Hodil Martinov vak na zadné sedadlo a vyklzol z letiskového parkoviška. Zamieril na sever na predmestia Aberdeenu a pustil sa po A96 na Inverness. Po niekoľkých kilometroch ich zhltili vrchy Škótskej vysočiny. Po desiatich kilometroch odboči-li z hlavnej cesty.

Smerová tabuľa hovorila: Kemnay. Prešli cez dedinu Monymusk a dostali sa na cestu z Aberdeenu do Alfordu.

Landrover odbočil po piatich kilometroch doprava, prešiel cez Whitehouse a zamieril na Keig. Popri ceste tiekla rie-ka. Martin zauvažoval, či sú v nej lososy alebo pstruhy. Alebo ani jedno, ani druhé.

Tesne pred Keigom odbočovala cesta cez rieku na dlhú kľukatú súkromnú príjazdovú cestu. Za dvoma zákrutami sa zjavil na miernomnávrší starodávny zámok s výhľa-dom na divé vrchy a doliny.

Z hlavného vchodu vyšli dvaja muži a predstavili sa.

„Gordon Phillips. Michael McDonald. Vitajte na zámku Forbes, rodinnom sídle lorda Forbesa. „Mali ste dobrú ces-tu, plukovník?"

„Som Mike a vedeli ste, že prídem. Ako to? Tu Angus nikam netelefonoval."

„Mali sme v lietadle svojho človeka. Pre každý prípad," povedal Phillips.

Mike Martin zahundral. Nikoho si nevšimol. Zrejme vy-šiel z cviku.

„Nijaký problém, Mike," povedal McDonald z CIA. „Si tu a odtiaľ budeš osemnásť týždňov venovať svoju sú-stredenú pozornosť celému radu inštruktorov. Osviežime sa a po obede sa pustíme do prvého brífingu."

CIA udržiavala počas studenej vojny na území Spojených štátov celú sieť „bezpečných domov". Niektoré boli mest-ské byty na tajné porady, keď bolo lepšie, aby sa ich účast-níci neukázali v ústredí. Iné boli na vidieku, napríklad re-novované farmárske domy, kde si agenti po stresujúcej misii v zahraničí mohli oddýchnuť a zároveň referovali do všetkých podrobností o tom, čo sa dialo.

Niektoré vybrali pre ich odľahlosť. Sovietskeho prebe-hlíka tam mohli držať v príjemnom prostredí, zatiaľ čo overovali jeho autentickosť, a pomstivá KGB, operujúca z veľvyslanectva či konzulátu, sa k nemu nemohla dostať.

Veteránov CIA vždy premkne nepríjemný pocit pri spo-mienke na plukovníka Jurčenka, ktorý prebehol v Ríme a napodiv mu dovolili večerať v Georgetowne s dôstojní-kom, ktorý ho debrífoval. Jurčenko odišiel na toaletu a už sa nevrátil. Spojila sa s ním KGB a pripomenula mu jeho rodinu v Moskve. Dostal výčitky a pochabo uveril sľubom, že sa mu nič nestane. Vrátil sa a odvtedy o ňom už nikto nič nepočul.

Malému oddeleniu, ktoré v Langley spravuje a udržiava bezpečné domy, položil Marek Gumienny jednoduchú otázku: Ktoré z našich zariadení je najodľahlejšie, najskrytejšie a najneprístupnejšie?

Odpoveď od jeho realitného kolegu prišla hneď.

„Voláme to Chata. Je to absolútne stratené kdesi v Pa-saytenskej divočine v pohorí Cascade.“

Gumienny sa na všetko podrobne povypytoval a dal si predložiť všetky fotografie. Po tridsiatich minútach sa roz-hodol a vydal rozkazy.

Východne od Seattlu v divých končinách štátu Washing-ton je strmé, zalesnené a v zime snehom zapadané pohorie, známe ako Cascades. Na jeho území sú tri zóny - národný park, drevorubačská oblasť a Pasaytenská divočina. Do pr-vých dvoch zón vedú prístupové cesty a kde-tu niekto žije.

Do národného parku prichádzajú každoročne stovky ti-sícov návštevníkov. Križujú ho cesty a chodníčky, po ces-tách môžu terénne vozidlá, chodníčky sú pre peších turis-tov a kone. A lesná stráž tu pozná každý meter.

Do drevorubačskej oblasti verejnosť z bezpečnostných dôvodov nesmie, ale aj tam je sieť ciest a vidieť tam občas ťahače, ktoré dopravujú vyrúbané stromy na zhromaždis-ká, odkiaľ ich dopravujú na pily. V zime sa obidve oblasti uzavru, lebo sneh znemožní akýkoľvek pohyb.

A na východ od obidvoch zón až ku kanadským hrani-ciam sa ťahá divočina. Nie sú tam nijaké cesty, iba jeden--dva chodníčky a na južnom okraji v okolí Hartovho prie-smyku niekoľko drevených chát.

Divočina kypí v zime, v lete divou zverou. Zopár chatá-rov tam letuje, potom však odpoja všetky privody, chaty zamknú a stiahnu sa do mesta. Nikde v Spojených štátoch nie je v zime tak pusto a bezútešne, azda s výnimkou kon-čín v severnom Vermonte, známych ako „Kráľovstvo“, kde človek môže zmiznúť a pri jarom odmáku ho nájdú tvrdého ako kameň.

Pred rokmi sa vyskytla na predaj chata a CIA ju kúpila. Bola to kúpa z momentálneho popudu, neskôr to ľutovali, ale občas ju využívali vyšší dôstojníci na letnú dovolenku. V októbri, keď sa Marek Gumienny pýtal, bola zatvorená. Napriek nadchádzajúcej zime a finančným nákladom vy-dal rozkaz, aby ju otvorili a pustili sa do jej rekonštrukcie.

„Ak ju chcete na taký účel, prečo nevyužijete väzenie v Seattli?“ spýtal sa vedúci realitného oddelenia.

Gumienny sa síce zhováral s kolegom, ale nemal na vý-ber, musel zaklamať.

„Nejde len o to držať extra cennú devízu z dosahu zve-davých očí alebo mu zabrániť v úteku. Musím brať do úva-hy jeho bezpečnosť. Aj v superbezpečných väzeniach do-chádza k úmrtiam.“

Vedúci pochopil. Aspoň si myslel, že pochopil. Absolút-ne a dokonale neviditeľný, absolútne a dokonale znemož-nený útek. Najmenej šesť mesiacov celkom odkázaný sám na seba. Nasadil na to skupinu, ktorá vymyslela zabezpe-čenie v obávanej väznici Supermax v kalifornskom Pelican Bay.

Chata bola takmer neprístupná. Čosi ako cesta sa ťa-halo niekoľko kilometrov na sever od mestečka Mazama. Potom mizla a ostávalo ešte pätnásť kilometrov. Neostá-valo nič iné, iba vzdušný most. Marek Gumienny vydal jri svojich právomociach rozkaz, aby letecká základňa McChord južne od Seattlu požičala nákladnú helikopté-ru Chinook. Stavebná skupina bola od armádnych ženistov. Materiá-ly kúpili na mieste a radila im miestna polícia. Každý ve-del iba toľko, koľko musel vedieť, a legenda znela, že Cha-tu predstavujú na supertajné výskumné centrum. V skutočnosti sa mala stať väzením pre jedného človeka.

Režim na zámku Forbes bol intenzívny. Mike Martin sa musel prezliecť zo západných šiat do odevu a turbanu paš-túnskeho vrchára. Bradu a vlasy mu nechajú narásť čo naj-dlhšie.

Gazdinej dovolili zostať. Nejavila ani najmenší záujem o lordových hostí a takisto ani záhradník Hector. Tretím obyvateľom bol Angus, bývalý seržant SAS, ktorý sa stal správcom majetku lorda Forbesa. Keby si niekto pomyslel preniknúť dnu, pri Angusovi by zle pochodil.

Ostatní „hostia“ prichádzali a odchádzali, okrem dvoch,

ktorí tam bývali nastálo. Jedným bol Nadžib Kureší, býva-ly učiteľ z Kandaháru, utečenec, ktorému poskytli azyl v Británii, naturalizovaný občan a prekladateľ v Chelten-hame. Zbavili ho momentálnych úloh a preložili do zámku Forbes. Bol učiteľom jazyka a radcom v spôsoboch správa-nia, aké sa očakávajú od Paštúna. Učil jazyk tela, gestá, ako čupieť, ako jesť, ako chodiť a akú polohu zaujímať pri modlitbách.

Druhým hosťom bola Dr. Tamian Godfreyová, žena po šesťdesiatke. Čierne prešedivené vlasy mala na temene zviazané do uzla. Roky bola vydatá za dôstojníka Bezpeč-nostnej služby MI5. Muž jej pred dvoma rokmi zomrel. Keďže bola „jednou z nás“, ako povedal Steve Hill, bez-pečnostné postupy jej boli známe, poznala kult motta ve-dieť, len koľko treba, a pred nikým by sa nebola zmienila o svojej prítomnosti v Škótsku.

Navyše, nikto jej nemusel hovoriť, že muž, ktorého tu učí, sa vydáva na nebezpečnú misiu. V duchu si sľúbila, že urobí všetko pre to, aby sa nepošmykol len preto, že ona na niečo zabudla. Bola odborníčkou na Korán. Mala o ňom encyklopedické znalosti a bezchybnú arabčinu.

„Počuli ste o Mohamedovi Asadovi?“ spýtala sa Marti-na. Pokrútil hlavou.

„Tak začneme ním. Narodil sa ako Leopold Weiss, ne-mecký žid, prestúpil na islam a stal sa jedným z jeho najväčších znalcov. Napísal zrejme najlepší komentár o Al-Isre, ceste z Arábie do Jeruzalema a odtiaľ do neba. To bol zážitok, z ktorého vzniklo modlenie päť ráz den-ne, základný kameň tejto viery. To by ste sa boli učili ako chlapec v madrase a váš imám, vahháb, by neochvejne ve-ril, že to bola skutočná cesta, a nie snová vízia. Takže vy veríte to isté. A teraz každodenné modlitby. Opakujte po mne...“

Nadžib Kureší bol uveličený. Tá žena vie o Koráne viac ako ja, dumať.

Keď si chceli dožiť telesný pohyb, teplo sa obliekli

a chodili do okolitých kopcov. Sprevádzal ich Angus s le-gálne držanou loveckou puškou.

Mike Martin síce vedel po arabsky, ale uvedomil si, koľko sa ešte musí naučiť. Nadžib Kureší ho učil rozprávať po arabsky s paštúnskym prízvukom. Vo väzenskom tábo-re Delta totiž tajne nahrávali rozhovory Izmata Chána so

spoluväzňami pre prípad, že by prezradil dajaké tajomstvo. Neprezradil, no pre Kurešiu bol neoceniteľný jeho prízvuk, lebo ho mohol učiť svojho žiaka.

Mike Martin síce strávil počas sovietskej okupácie šesť mesiacov vo vrchoch medzi mudžáhidínmi, ale to bolo pred osemnástimi rokmi a veľa zabudol. Kureši ho učil po paštúnsky, hoci hneď na začiatku sa všetci zhodli, že Martin by ako Paštún medzi Paštúnmi neobstál.

Prevažne však šlo o dve veci - o modlitby a o to, čo sa s ním dialo na základni Guantanamo. Vyšetrovateľov do tábora Delta dodávala CIA. Marek Gumienny objavil troch alebo štyroch, ktorí prichádzali do styku s Izmatom Chánom hneď od jeho príchodu.

Michael McDonald odletel späť do Langley a prežil s ni-mi niekoľko dní. Vypytoval sa ich na každú podrobnosť, na ktorú si mohli spomenúť, a vzal si ich poznámky a na-hraté pásky. Krytie znelo, že sa uvažuje o Chánovom pre-pustení na základe zásady UNJN - už nie je nebezpečný -a Langley chce mať istotu.

Všetci vyšetrovatelia sa jednoznačne zhodovali na tom, že ten paštúnsky vrchársky bojovník a veliteľ Talibanu bol najtvrdší zo všetkých zadržaných. Povedal veľmi málo, vôbec sa nesťažoval, spolupracoval minimálne, stoicky priji-mal všetky útrapy a tresty. No keď sa mu pozreli do čier-nych očí, bolo jasné, že by im najradšej odtrhol hlavu. Keď sa všetko dozvedel, odletel Grummanom CIA späť a pristál na základni Edzell. Odtiaľ ho auto odviezlo do zámku Forbes, kde nabíral Mikea Martina.

Tamian Godfreyová a Nadžib Kureši sa sústreďovali na každodenné modlitby. Martin ich bude odriekavať pred inými, a preto sa ich musel naučiť správne. Podľa Nadží-ba existoval jeden lúč nádeje. Nie je Arab a Korán je len v klasickej arabčine a v nijakom inom jazyku. Poklznutie jazyka pri jednom slove možno pričítať zlej výslovnosti. Celá veta by však bola priveľa na chlapca, ktorý strávil se-dem rokov v madrase. A tak s Nadžibom, ktorý sa vedľa neho dvíhal a skláňal čelom ku koberčeku, a s Tamian Godfreyovou na stoličke (neslúžili jej kolená), odriekal a odriekal a odriekal.

Práce postupovali aj na základni Edzell, kde anglo-ameri-ká technická skupina inštalovala a prepájala všetky brit-ské a americké spravodajské služby do jedného uzla. Oží-vali ubikácie a iné zariadenia. Keď tu sídlilo americké námorníctvo, popri ubikáciách a pracovných priestoroch mali bowling, salón krásy, lahôdkarstvo, poštu, basketba-lové ihrisko, telocvičňu a kino. Gordon Phillips poznal svoj rozpočet a navyše mu dýchal na krk Steve Hill. Preto nechal tieto vymoženosti také, aké boli - nefunkčné.

RAF dopravila personál, zabezpečujúci stravovanie, a strážnu službu. Nikto nepochyboval, že základňa sa me-ní na odpočívacie stredisko v boji proti obchodníkom s opi-om.

Obrovské americké lietadlá Galaxy a Starlifter privádzali odpočívacie monitory, ktoré mali dosah na celý svet.

Pre-kladateľov z arabčiny nepriviezli, lebo o to sa postará Cheltenham a Fort Meade. Obidve inštitúcie budú mať nepretržité bezpečné spojenie s Pácidlom, ako pomenova-li nový odpočívací bod.

Pred Vianocami nainštalovali a zapojili dvanásť počíta-čových pracovísk. To bude nervové centrum a vo dne v noci za nimi bude sedieť šesť operátorov.

Centrum Pácidlo nezriadili ako novú samostatnú sprava-dajskú inštitúciu, ale ako krátkodobú „vyhradenú" (to znamená jednoúčelovú) jednotku, s ktorou budú vďaka

neobmedzenej právomoci Johna Negroponteho bez otá-zok a bez meškania spolupracovať všetky britské a ame-rické inštitúcie.

Počítače operácie Pácidlo vybavili superbezpečnými lin-kami ISDN BRENT a dvoma kľúčmi BRENT pre každé pracovisko. Každé malo vlastný odnímateľný harddisk, ktorý vyberú, keď nebudú pracovať, a uložia v stráženom sejfe.

Počítače potom prepojili priamo na komunikačné systé-my ústredia SIS vo Vauxhall Crosse a v Grosvenore, ako označovali rezidentúru CIA na americkom veľvyslanec-tve, ktoré sídlilo v Londýne na Grosvenor Square.

Aby operáciu zabezpečili pred neželanými zásahmi, ad-resa Pácidla sa skrývala pod prístupovým kódom STRAP3, ktoré poznali iba tí, čo boli na zozname Bigot -zopár najvyššie postavených.

Pácidlo začalo odpočúvať všetko, čo sa po arabsky po-vedalo na Strednom východe a vo svete islamu. Robilo to, čo už robili iní, ale bolo treba vytvoriť zdanie.

Keď Pácidlo spustili, malo ešte jeden prístup. Popri zvuku ešte vizuálnu zložku. Prenášali sa doň zábery Národ-ného výzvedného úradu, ktorý ich sťahoval zo satelitov KH - 11 Keyhole nad arabským svetom a príspevky z čo-raz populárnejších bezpilotných lietadiel Predator, kto-rých zábery s vysokým rozlíšením z výšky sedemtisíc me-trov šli do Ústredného velenia americkej armády CENTCOM v Tampe na Floride.

Bystrejším mozgom na základni Edzell svitlo, že Pácid-lo je pripravené a čaká, ale nikto nevedel, na čo.

Krátko pred Vianocami 2006 sa Alex Siebart skontaktoval s Lampongom v jeho indonézskej kancelárii a pre jeho po-treby mu navrhol jednu z dvoch všeúčelových nákladných lodí, registrovaných v Liverpoole. Obidve vlastnila zho-dou okolností tá istá lodiarstva spoločnosť. Firma Siebart

a Abercombie ich už v minulosti obidve najímala a klienti boli vrcholne spokojní. Lodiarstvo McKendrick bol rodin-ný podnik, ktorý pôsobil v obchodnom loďstve už vyše sto rokov. Šéfom bol otec rodiny Liam McKendrick, ktorý bol kapitánom Grófký z Richmondu. Jeho syn Sean bol kapitá-nom druhej lode.

Grófký z Richmondu mala osemtisíc ton, plavila sa pod Červenou vlajkou, cena bola prijateľná a nový náklad bu-de môcť prevziať v britskom prístave 1. marca.

Alex Siebart už nepovedal, že túto zmluvu vrelo odpo-rúčal Liamovi McKendrickovi a starý kapitán pristal. Ke-by mu totiž firma Siebart a Abercombie našla náklad zo Spojených štátov späť do Británie, na celú jar by mali zabezpečenú veľmi peknú a výnosnú trojuholníkovú plavbu.

Lampong sa spojil s istým človekom v Birminghame, o čom však Siebart ani McKendrick nevedeli. Bol to peda-góg na Aston University, ktorý sa vybral do Liverpoolu. Grófký z Richmondu si podrobne pozrel silným ďalekohľadom a

teleobjektívom z nej urobil z rozličných uhlov vyše sto záberov. O týždeň Lampong zmailoval odpoveď. Ospravedlnil sa za meškanie, vysvetlil, že bol na kontrole svojich píl, ale Grófka z Richmondu sa mu celkom pozdáva. Ozvú sa priatelia zo Singapuru s podrobnosťami o nákla-de limuzín, ktoré treba doviezť z Británie na Ďaleký vý-chod. Priatelia v Singapure neboli Čňania, ale Malajzijčania, a nielen moslimovia, ale ultrafanatickí islamisti. Peniaze im poukázali z nového konta, ktoré na Bermudách zriadil nedávno zosnulý Taufik al-Kvír. Pred prevodom ich vložil do malej súkromnej banky vo Viedni, ktorá nič netušila. Malajzijčania nehodlali stratiť ani na limuzínach. Svoju in-vestíciu si chceli zraziť z výťažku ich predaja, len čo do-siahnu svoj cieľ.

Keď Marek Gumienny povedal vyšetrovateľom CIA, že Iz-mat Chán pôjde pred súd, nebola to tak celkom nepravda, presne to mal v úmysle a chcel zabezpečiť oslobodenie a prepustenie.

Odvolačí súd Spojených štátov roku 2005 rozhodol, že na členov al-Káidy sa nevzťahujú práva, aké majú vojnoví zajatci. Federálny súd potvrdil zámer prezidenta Busha, aby podozrivých z terorizmu súdili osobitné vojenské tri-bunály. To umožnilo ustanoviť zadržaným prvý raz po šty-roch rokoch obhajcov. Gumienny rátal s tým, že Izmat Chán sa bude obhajovať tým, že nikdy nebol v al-Káide, ale slúžil ako afganský dôstojník, hoci pod Talibanom, a že nemá nič spoločné s jedenástym septembrom ani s islamským terorizmom. A rátal s tým, že súd takú obra-nu prijme. Na to však bude treba, aby John Negroponte ako riadi-teľ Národného spravodajstva požiadal svojho kolegu Do-nalda Rumsfelda ako ministra obrany, aby si „pohovoril“ so sudcami prípadu.

Noha sa Mikeovi Martinovi hojila pekne. Keď v sade uzavrel dohodu a čítal tenký fascikel Izmata Chána, vši-mol si, že Izmat Chán nikdy nepovedal, ako sa stalo, že má na pravom stehne jazvu. Ani Martin nevidel dôvod, aby to spomínal. No keď sa z Langley vrátil Michael McDonald s podrobnejšími poznámkami z početných výsluchov Izmata Chána, začalo mu robiť starosti, že vy-počúvajúci naňho tlačili, aby vysvetlil, odkiaľ má jazvu, a on to nikdy nevysvetlil. Ak o jazve vie niekto vnútri al-Káidy a Mike Martin by takú jazvu nemal, bol by s ním koniec.

Martin nič nenamietal, lebo mal niečo na mysli. Z Lon-dýna priletel do Edzelli chirurg a odtiaľ ho dopravili no-vou helikoptérou Bell Jetranger na trávnik zámku Forbes. Bol to chirurg z Harley Street, mal bezpečnostnú previer-ku a dalo sa naňho spoľahnúť, že občas odstráni guľku a nebude sa o tom nikde rozširovať.

Urobili to s lokálnou anestéziou. Rez bol povrchový, le-bo nebolo treba vyťahovať nijakú guľku či črepinu. Ostá-val však problém, aby jazva vyzerala staršia ako niekoľko týždňov.

Chirurg James Newton odstránil veľa tkaniva pod re-zom a v jeho okolí, aby bol hlbší a aby to vyzeralo, že nie-čo vyňal. Urobil veľké, nešikonné, nerovnomerné stehy a okraje rany stiahol k sebe, aby sa pri hojení zvrástili. Usi-loval sa tomu dodať taký vzhľad, akoby to operovali v poľ-nej jaskynnej nemocnici. Ranu zošil šiestimi stehmi.

„Musíte pochopiť jedno,“ povedal, keď odchádzal. „Ak sa na to pozrie chirurg, určite spozná, že to nie je pätnásť rokov staré. Človek neškolený v medicíne si to nevšimne. No treba dvanásť týždňov, aby sa to usadilo.“

Bol začiatok novembra. Príroda a telo skvele vytrénova-ného štyridsaťpäť-ročného muža urobili do Vianoc svoje.

Opuch a červen sa stratili.

„Ak idete tam, kam si myslím, že idete, mladý Mike, Bu-dete musieť zvládnuť rozličné stupne agresivity a fanatiz-mu, s akými sa stretnete,“ povedala Tamian Godfreyová na jednej z každodenných peších túr. „V jadre je to svoj-voľný džihád čiže svätá vojna, no rozličné frakcie k nej do-spievajú rozličnými cestami a rozlične sa správajú. Roz-hodne nie sú rovnaké.“

„Zdá sa, že sa to začína pri vahhábizme,“ povedal

Martin.

„Istým spôsobom, ale nezabúdajme, že vahhábizmus je štátnym náboženstvom Saudskej Arábie a Usáma bin Lá-din vyhlásil vojnu saudskoarabskému zriadeniu ako kacír-skemu. Učenie Mohameda al-Vahhába vyznáva na ex-trémnom kridle veľa skupín.

Bol to kazateľ z osemnásteho storočia, ktorý prišiel z Nadždu, najnehostinnejších a najtvrdších končín saud-skoarabského vnútrozemia. Zanechal najprisnejší a najne-tolerantnejší výklad Koránu. To bolo vtedy, toto je teraz. Jeho učenie prevzali. Saudskoarabský vahhábizmus nevy-hlásil vojnu Západu ani kresťanstvu a nie je ani za bezhla-vé masové vraždenie, nehovoriac o vraždení žien a detí. Vahháb zanechal parenisko absolútnej netolerance, do ktorého môžu dnešní teroristickí vodcovia sadiť mladé výhonky. Potom z nich urobia zabijakov.“

„Potom ako to, že to nie je obmedzené iba na arabský polostrov?“ spýtal sa Martin.

„Lebo Saudská Arábia tridsať rokov využívala petro-doláre na internacionalizáciu svojej štátnej viery a tam spadajú všetky moslimské krajiny na svete, vrátane môj-ho rodiska,“ povedal Nadžib Kureši. „Sotva si niekde po-mysleli, akú obludu vypúšťajú a že sa to zvrtné na maso-vé vraždenie. Odôvodnene možno predpokladať, hoci už trochu neskoro, že Saudská Arábia je zhrozená z výtvo-ru, ktorý tri desať-ročia financovala.“

„Prečo teda al-Káida vyhlásila vojnu zdroju svojej viery a jej financovaniu?“

„Lebo prišli iní proroci, ešte netolerantnejší a extrém-nejší. Ti hlásali nielen neznášanlivosť voči všetkému, čo nie je islamské, ale povinnosť útočiť a ničiť to. Saudskoarabskú vládu kritizujú za styky so Západom a za to, že do-voľuje americkým vojskám pobyt na jej posvätnéj pôde. To sa vzťahuje aj na všetky ostatné svetské moslimské vlád-y. V očiach fanatikov sú rovnako vinné ako kresťania a židia.“

„S kým sa teda podľa vás stretnem na svojich cestách, Tamian?“ spýtal sa Martin. Tamian našla kameň veľký ako stolička a sadla si, aby dožičila nohám oddych.

„Skupín je veľa, ale v jadre sú dve. Poznáte slovo ,sa-lafí“?

„Počul som o ňom,“ povedal Martin.

„Sú to brigády, ktoré sa navracajú k počiatkom. Chcú nastoliť veľký zlatý vek islamu. Vrátiť sa k prvým štyrom kalifátom pred vyše tisíc rokmi. Husté brady, sandále, dlhé hávy, prísny kódex šaría, odmietanie všetkého mo-derného a Západu, ktorý to priniesol. Taký pozemský raj, samozrejme, nikde neexistuje, ale fanatikov nereálnosť nikdy

neodradila. Nacisti, komunisti, maoisti a stúpenci Pol Pota pri uskutočňovaní svojho šíaleného sna zmasa-krovali stovky miliónov ľudí a polovicu z toho vlastných za to, že neboli dostatočne extrémni. Spomeňte si na Stalina a Maove čistky - všetko to boli komunisti, ale údajne od-padlíci."

„Keď ste opisali salafistov, opisovali ste Taliban," skon-štatoval Martin.

„Medziiným. Sú to samovražední atentátnici, proští ve-riaci. Veria svojim pánom, nasledujú svojich duchovných vodcov, neveľmi bystrých, a sú absolútne poslušní a na-zdávajú sa, že všetka ich vyšinutá nenávisť poteší Alaha."

„Existujú od nich ešte horší?" spýtal sa Martin. „Pravdaže," prisvedčila Tamian Godfreyová. Vstala a vykročila, no kroky nasmerovala nekompromisne späť k zámku, ktorého veža sa črtala obďaleč za dvoma krátkymi dolinami.

„Ultra, skutoční ultra, tak by som ich opisala jedným slovom. Takfír. Nech to za Vahhábových čias znamenalo čokoľvek, zmenilo sa to. Skutočný salafi nefajčí, nehrá, netancuje, v jeho prítomnosti nesmie hrať hudba, nepije alkohol a nestýka sa so západnými ženami. Poznať ho na prvý pohľad podľa oblečenia, vzhľadu a náboženského zá-palu. Z hľadiska našej bezpečnosti je táto identifikovateľ-nosť polovicou vybratej bitky.

Niektorí však preberajú všetky západné obyčaje, hoci nimi pohrdajú, aby plne obstáli ako Západniari a vyzera-li neškodní. Všetkých devätnásť atentátnikov z jedenás-teho septembra uniklo pozornosti, lebo vyzerali a konali ako všetci ostatní. To isté platí o londýnskych atentátni-

koch. Navonok normálni mladí muži, ktorí chodia do te-locvične, hrajú kriket, sú zdvorilí, úslužní, jeden z nich je učiteľom v osobitnej škole, ustavične sa usmievajú a pritom plánujú masovú vraždu. Práve na takých si tre-ba dávať pozor.

Mnohí sú vzdelaní, ostrihaní, oholení, pestovaní, cho-dia v oblekoch, majú dobré postavenie v spoločnosti. Tí sú najnebezpečnejší. Sú ochotní stať sa chameleónmi, ktorí konajú v rozpore s vlastnou vierou, aby v jej mene docie-lili masovú vraždu. Chvalabohu, už sme tu. Moje staré no-hy už vypovedávajú. Čas na poľudňajšiu modlitbu. Bude-te zvládať, Mike, a potom modlenie povediete. Môžu vás o to požiadať. Je to veľká pocta."

Hneď po Novom roku odoslali z firmy Siebart a Abercom-bie do Djakarty mail. Grófka z Richmondu vypláva prvého marca z Liverpoolu do Singapuru plne naložená luxusný-mi limuzínami Jaguár. Keď ich v Singapore vyloží, prepla-ví sa s balastom na sever Bornea, kde naloží drevo, a po-tom zamieri do Surabaje po hodváb.

Stavebná skupina, ktorá pracovala v Pasaytenskej divoči-ne, si vydýchla, keď koncom januára dokončila, čo mala urobiť. Aby udržali tempo práce, rozhodli sa nocovať na mieste, a kým nenainštalovali ústredné kúrenie, zimy si užili až-až. Odmena za dodržanie termínu však bola veľká a lákavá. Znášali nepohodlie a termín dodržali.

Chata vyzerala po dokončení prác viac-menej rovnako, ale bola trocha väčšia. V skutočnosti ju celú prestavali. Pre dvoch dôstojníkov stačili pôvodné izby a pre ďalších osem strážcov, ktorí budú strážiť celých dvadsaťštyri hodín, pri-stavali nocľaháreň a vedľa nej jedáleň.

Priestrannú obývačku ponechali, ako bola, no v ďalšej prístavbe bol biliardový stôl, knižnica, plazmový televízor a bohatá zásoba dévédéčiek.

Tretia prístavba vyzerala tiež ako bežná chata. Steny bo-

li obložené brvnami z rozporených kmeňov, ale znútra bo-li betónové. Celé väzenské krídlo bolo hermeticky nepri-stupné - nikto sa doň nemohol dostať zvonka a nikto sa nemohol dostať znútra von.

Vchádzalo sa doň z priestorov strážcov jedinými oceľo-vými dverami, v ktorých bol otvor na podávanie jedla a otvor na pozorovanie. Za dverami bola jediná priestran-ná miestnosť. Bol v nej oceľový posteľný rám, zapustený do betónovej dlážky. Holými rukami sa ním nedalo po-hnúť. Ani s policami na stenách, ktoré vyrastali priamo z betónu.

Dlážku však kryli koberce a teplo prichádzalo z podla-hových mriežok, ktoré sa nedali otvoriť. Oproti oceľovým dverám boli ďalšie dvere, ktoré väzeň mohol otvoriť, kedy chcel. Viedli na dvor, kde si mohol zacvičiť.

Na dvore nebolo nič, iba uprostred betónová lavica, ale nedalo sa z nej dočiahnuť na múry. Tie boli tri metre vyso-ké a hladké ako biliardový stôl. Nikto sa nemohol dostať hore a na dvore nebolo nič, na čo by sa dalo vystúpiť ale-bo čo by sa dalo oprieť o múr.

Pre sanitárne účely bol v obytnej miestnosti výklenok s dierou v dlážke na telesné funkcie a sprcha, ktorú ovlá-dali zvonka strážcovia.

Keďže všetok materiál privážali helikoptérou, jediným viditeľným vonkajším doplnkom bola prístavacia plocha pod snehom. Inak stála izolovaná Chata na svojich päť-sto akroch, obklopená zo všetkých strán borovicami a smrek-mi. Stromy však vysekali na všetky strany sto metrov d'a-leko.

Napokon prišlo do tohto najdrahšieho a najexkluzívnej-šieho amerického väzenia desať strážcov. Dvaja boli prí-slušníci CIA z Langley so strednou hodnotou a osem mladých, ktorí práve absolvovali fyzické i mentálne testy vo výcvikovom stredisku Farmy. Už sa tešili na prvé vzru-šujúce zaradenie. Namiesto toho sa dostali do zasnežené-ho lesa. Všetci však chceli obstať čo najlepšie.

Vojenský súd na základni Guantanamo sa začal koncom januára a konal sa v jednej z väčších miestností vyšetrova-cieho bloku, prispôsobenej pre súdne účely. Pred súd pri-šlo osem zadržaných, ktorí prichádzali do úvahy na pre-pustenie, keď už nepredstavovali nebezpečenstvo. Siedmi hlučne poukazovali na svoju neškodnosť. Iba jeden zotr-vával v pohrdavom mlčaní. Jeho prípad prišiel na rad po-sledný.

„Väzeň Chán, do akého jazyka si želáte preklad tohto konania?" spýtal sa predsedajúci plukovník, ktorý sedel medzi majorom a kapitánkou na pódiu pod znakom Spo-jených štátov amerických. Všetci traja boli z justičnej zlož-ky námornej pechoty.

Väzeň im stál tvárou v tvár. Na nohy ho postavili dvaja príslušníci námornej pechoty, ktorí mu stáli po bokoch. Za stolmi oproti sebe sedeli prokurátor a obhajca. Proku-rátor bol vojak, obhajca civil. Väzeň mierne mykol pleca-mi a niekoľko sekúnd hľadel na kapitánku. Potom uprel zrak na stenu nad sudcami.

„Súd si je vedomý, že väzeň rozumie po arabsky, preto vybral tento jazyk. Nejaké námietky, pán obhajca?"

Obhajca pokrútil hlavou. Keď tento prípad preberal, pred väzňom ho varovali. Z toho, čo počul, dospel k záve-ru, že nemá šancu. Pracoval v hnutí za občianske práva a vedel, čo si o takých myslia v námornej pechote. Pomoh-lo by, keby klient vychádzal v ústrety. No Afgancov postoj mu na druhej strane situáciu uľahčil. Zavrtel hlavou. Níja-ké námietky. Arabčina vyhovuje.

Predstúpil arabský tlmočník a zastal si blízko vojen-ských strážcov. Vybrali ho múdro. Bol to jediný tlmočník z paštúnčiny a s Američanmi si užil svoje, lebo zo svojho afganského krajana nemohol nič vytiahnuť. Teraz nemal čo robiť a pochopil, že sa blíži koniec jeho pohodlného života.

Na Guantaname bolo iba šesť Paštúnov, tí šiesti, kto-rých pred piatimi rokmi v Kundúze omylom zaradili me-dzi cudzích bojovníkov. Traja sa vrátili, boli to jednoduchí sedliacki chlapci, ktorí sa so značným nadšením zriekli moslimského extrémizmu. Dvaja sa duševne zrútili tak hlboko, že boli stále v opatere psychiatrov. Posledným bol talibanský veliteľ.

Prokurátor začal a tlmočník chrľil sykvkovú arabči-nu. Podstatou bolo, že Yankeeovia ťa pošlú späť do ba-sy a zahodia kľúče, ty drzé talibanské hovno. Izmat Chán pomaly spustil pohľad a uprel ho na tlmočníka. Je-ho oči hovorili všetko. V Libanone narodený Američan prešiel radšej k doslovnému prekladu. Ten chlap je síce oblečený v smiešnej oranžovej kombinéze, na rukách a na nohách je spútaný, ale pri takých človek nikdy nevie.

Prokurátor nerečnil dlho. Zdôraznil päť rokov mlčania, odmietanie menovať spoločníkov v teroristickej vojne pro-ti Spojeným štátom a skutočnosť, že zadržaného chytili pri väzenskej vzbure, v ktorej brutálne na smrť udupali Američana. Potom si sadol. O výsledku nepochyboval. Ten chlap ostane za mrežami ešte dlhé roky.

Obhajca z hnutia za občianske práva hovoril o čosi dlhšie. Poukázal na to, že uväznený ako Afganec nemal nič spoločné so zverstvom jedenásteho septembra. V tom čase bojoval v občianskej vojne, ktorá zachvátila celý Afga-nistan, a nemal nič spoločné s Arabmi, ktorí stáli za al-Kái-dou. Pokiaľ ide o mullu Omara a afganskú vládu, poskytu-júcu útočisko bin Ládinovi a jeho druhom, bola to diktatúra, ktorej pán Chán slúžil ako dôstojník, ale nebol jej súčasťou.

„Nabádam súd, aby sa pozrel do očí skutočnosti," za-končil. „Ak je tento muž problémom, potom je to afgan-ský problém. Teraz je tam nová, demokraticky zvolená vláda. Mali by sme ho poslať späť, nech si to riešia oni."

Traja sudcovia odišli na poradu. Boli preč tridsať minút. Keď sa vrátili, kapitánka bola červená od hnevu. Stále ne-mohla uveriť tomu, čo počula. Predseda zboru náčelníkov

štábov si pozval na pohovor iba plukovníka a majora a len oni dvaja poznali jeho pokyn.

„Väzeň Chán, vstaňte. Tomuto súdu je známe, že vlá-da prezidenta Karzaja vás po návrate do domoviny odsú-di na doživotné väzenie. Keďže je tak, tento súd nebude vašim pobytom ďalej zaťažovať amerických daňových poplatníkov. Preto budete deportovaný späť do Kábulu. Vráťte sa, ako ste prišli - v putách. To je všetko. Súd sa skončil."

Šokovaná nebola iba kapitánka. Prokurátor si premieľal v hlave, ako sa to bude vynímať v jeho kariérnom životo-pise.

Obhajcu sa chytil mierny závrat. A tlmočníka v pr-vej chvíli zachvátila panika, lebo si myslel, že ten šialený plukovník rozkáže sňať väzňovi putá. V takom prípade by bol tento dobrý syn Bejrútu vyskočil z okna.

Britské ministerstvo zahraničných vecí sídli v King Charles Street kúsok od Whitehallu a vidieť z neho oblok na druhej strane Parliament Square, pred ktorým odsek-li hlavu kráľovi Karolovi I. Po Novom roku sa opäť pusti-la do práce malá skupina z protokolu, ktorú zriadili mi-nulé leto.

Jej úlohou bolo koordinovať s Američanmi čoraz zložitejšie detaily konferencie G8 roku 2007. Roku 2005 sa stretnutie vlád ôsmich najbohatších krajín sveta konalo v škótskom hoteli Gleneagles a bolo do istej miery úspešné. Plnému úspechu zabránili ako vždy hlučné davy protestujúcich, ktoré boli každoročným a ustavične sa zhoršujúcim problémom. Pertshirský kraj pri Gleneagles museli zoehyziť kilometrami plotov, aby okolo celej usad-losti vytvorili sanitárny kordón. Prístupovú cestu zahradi-li a stáli pri nej stráže.

Pod vedením dvoch blednúcich popových hviezd sa de-monštranti vydali v Edinburghu na protestný pochod pro-ti chudobe vo svete. To bola iba jedna časť. Potom prišli zástupy antiglobalistov, ktorí hádzali múčne bomby a má-vali transparentmi.

„Uvedomujú si tí hlupáci, že globálny obchod vytvára bohatstvo, ktorým sa bojuje proti chudobe?" prehodil je-den nahnevaný diplomat. A odpoveď - zrejme nie.

Pri spomienke na Janov sa všetci zachveli. Preto všetci nadšene prijali návrh Bieleho domu, ktorý mal hostiť kon-ferenciu roku 2007 - riešenie bolo jednoduché, elegantné, brilantné. Lokalita prepychová, ale celkom izolovaná. Ne-dosiahnuteľná a po všetkých stránkach kontrolovateľná. Protokolárna skupina musela riešiť stovky detailov a usi-lovne pokračovala v práci.

Ďaleko na juhovýchode začali nad sultanátom Omán kle-sať dva ozrutné Starliftery amerického vojenského letec-tva. Prileteli z východného pobrežia Spojených štátov s jedným tankovaním vo vzduchu nad Azorskými ostrov-mi. Obidve ozruty sa vynorili zo zapadajúceho slnka nad pohorím Zafári a žiadali o prístávacie pokyny na anglo--americkej púštnej základni Tumrajt.

V jaskyňovitých trupoch oboch obrov sedela celá vo-jenská jednotka. V jednom sa prepravovali kompletne ubikácie od generátorov, klimatizácie, chladiacich zariade-ní a televíznych antén po vývrtky pre pätnásťčlennú tech-nickú skupinu.

Druhé nákladné lietadlo nieslo takzvané „ostrie" - dve bezpilotné prieskumné lietadlá Predator, ich navádzacie zariadenia a mužov a ženy, ktorí ich budú obsluhovať.

O týždeň bolo všetko hotové. Na vzdialenom konci zá-kladne, kam nemal prístup ostatný personál, postavili bungalovy, bzučala tamklimatizácia, vykopali latríny, v kuchyni sa varilo. A pod prístreškami, vystuženými ob-ručami, čakali na svoje úlohy dva Predatory. Ich zábery pôjdu do Tamy a do Edzelli. Príde deň, keď im oznámia, čo majú pozorovať - vo dne, v noci, za dažďa a zamrače-nej oblohy - fotografovať a vysielat' späť. Až dovtedy budú ľudia a

stroje v horúčave čakať.

Záverečný brífing Mikea Martina trval plné tri dni a bol taký dôležitý, že naň priletel aj Marek Gumienny. Z Londýna prišiel Steve Hill a obaja sa pridali k výkonným dús-tojníkom McDonaldu a Phillipsovi.

V miestnosti boli iba piati, lebo Gordon Phillips predvážal „diapredstavenie“, ako to nazval. Prístroj bol trochu dokonalejší ako diaprojektory včerajšia a zábery sa uka-zovali na plazmovej obrazovke s vysokým rozlíšením v do-konalej farbe a detaile. Stačil dotyk na diaľkové ovládanie a prístroj priblížil akúkoľvek drobnosť a zväčšil ju na celú obrazovku.

Cieľom brífingu bolo ukázať Mikeovi Martinovi všetko, čo mala celá paleta západných spravodajských služieb, po-kiaľ ide o tváre, na ktoré môže natrafiť.

Zdrojmi neboli len anglo-americké inštitúcie. Do cen-trálnych databáz lialo objavy a informácie vyše štyridsať národných agentúr. Okrem darebáckych štátov ako Irán, Sýria a podobne si vlády na celom svete vymieňali infor-mácie o teroristoch extrémne agresívneho islamského vy-znania.

Rabat bol neoceniteľný v sledovaní vlastných Maroča-nov. Aden dodával mená a tváre z južného Jemenu. Rijád prekonal rozpaky a poskytol rady tvári z vlastného saud-skoarabského zoznamu.

Martin si ich pozeral, ako pred ním defilovali. Boli tam policajné fotografie, iné zachytili teleobjektívmi na uli-ciach alebo v hoteloch. Ukázali aj rozličné obmeny tvári -s bradou alebo bez nej, v arabskom alebo západnom ode-ve. Dlhé vlasy, krátke vlasy, vyholená lebka.

Boli tam mullovia a imámovia z rozličných extrémistic-kých skupín. Mládenci, ktorí nosili odkazy. Tváre tých, ktorí pomáhali financiami, dopravou, bezpečnými do-mami.

A veľké zvieratá, tí, čo riadili rozličné úseky s celosveto-vou pôsobnosťou a mali prístup do najvyšších kruhov.

Niektorí už nežili, ako Mohamed Atef, prvý šéf operá-cí, ktorého zabila americká bomba v Afganistane. Bol tam jeho nástupca, odsúdený na doživotie bez možnosti podmieneného prepustenia, jeho nástupca, takisto mŕtvy, a muž, o ktorom sa predpokladalo, že je zasa je-ho nástupcom.

Kdesi medzi nimi bola aj tvár Taufika al-Kvíra, ktorý pred piatimi mesiacmi skočil v Pěšávare z balkóna. Bol tam aj Saudskoarab Hamúd al-Utadžbí, nový šéf al-Káidy v Saudskej Arábii, zrejme živý.

A boli tam aj slepé zábery - čierne obrysy hlavy na bielom podklade. Medzi nimi šéf al-Káidy pre juhový-chodnú Áziu, Hanbalího nástupca a podľa všetkého muž za najnovšími bombovými atentátmi na turistické centrá na Ďalekom východe. A na prekvapenie, šéf al-Káidy pre Britániu.

„Ešte pred šiestimi mesiacmi sme vedeli, kto je to,“ po-vedal Gordon Phillips. „Potom práve včas odstúpil. Je späť v Pakistane a hľadáme ho dňom i nocou. ISI ho nakoniec dostane...“

„A šupne nám ho na Bagram,“ zahundral Marek Gu-mienny. Všetci vedeli, že na tejto americkej základni se-verne od Kábulu je osobitné zariadenie, kde nakoniec každý „zaspieva“.

„Určite natrafiš na tohto,“ povedal Steve Hill, keď sa na obrazovke zjavil imám s prísnu tvárou. Bola to moment-ka a prišla z Pakistanu. „A na tohto.“

Bol to starší, mierne, zdvorilo pôsobiaci muž. Aj to bola momentka kdesi z nábrehia so žiarivo modrou vodou v pozadí. Urobili ju špeciálne jednotky Spojených arab-ských emirátov v Dubaji.

Prestali, najedli sa, opäť sa do toho pustili, spali a zno-va začali. Phillips vypínal obrazovku iba vtedy, keď do miestnosti prišla gazdiná s táčňou. Tamian Godfreyová a Nadžib Kureší sa zdržiavali vo svojich izbách alebo sa spolu prechádzali po vrchoch. Napokon dospeli na ko-niec.

„Letíme zajtra,“ povedal Marek Gumienny.

Tamian a Nadžib sa prišli s Mikeom rozlúčiť k heliop-téru. Mike mohol byť podľa veku Tamianin syn.

„Dávajte si na seba pozor, Mike,“ povedala a potom za-hrešila. „Dočerta, ja hlupaňa, zvieram ti hrdlo. Boh s vami, chlapče.“

„A ak zlyhá všetko ostatné, nech vás ochraňuje Alah,“ povedal Kureší.

Jetranger mohol vziať iba dvoch vedúcich predstavi-teľov a Martina. Obaja výkonní dôstojníci odídu do Edzelli autom a ujmú sa svojich úloh.

Jetranger pristál ďaleko od zvedavých očí a trojčlenná skupinka prebehla ku Grummanu V., ktorý patril CIA. V prudkej snehovej prehánke im držali nad hlavami dlhé nepremokavé pláštenky, takže nikto nevidel, že jeden z mužov nemá západné oblečenie.

Posádka Grummana videla už dosť čudných cestujú-cich, takže nenadvihla obočie ani nad bradatým Afgan-com, ktorého námestník riaditeľa pre operácie sprevádzal cez Atlantik s britským hosťom.

Neleteli do Washingtonu, ale na odľahlý polostrov na juhovýchodnom pobreží Kuby. Krátko po svitaní 14. feb-ruára zosadli na Guantaname a lietadlo zarolovalo rovno do hangáru, ktorého brána sa ihneď zavrela.

„Budeš musieť zostať v lietadle, Mike,“ povedal Marek Gumienny. „Odvedieme ťa odtiaľto až za tmy.“

V trópoch sa stmieva rýchlo a o siedmej už bolo tma. Vtedy vstúpili do cely Izmat Chána štyria muži z „osobit-ných úloh“ CIA Izmat vstal, lebo vycítil niečo nedobré. Pravidelní strážcovia odišli z chodby pred celou pred pol-hodinou. To sa ešte nikdy nestalo.

Tí štyria neboli suroví, ale rázne si konali svoje. Dvaja schytili Izmat Chána, jeden okolo trupu, ku ktorému mu pritisol ruky, a druhý okolo stehien. Chloroform zabral o dvadsať sekúnd. Väzeň sa prestal metať a ochabol.

Položili ho na nosidlá a z nich na kolieskový vozík. Pri-

kryli ho bavlnenou plachtou a vyviezli von. Tam čakala debna. Z celého väzenského bloku stiahli dozorcov. Nikto nič nevidel. Afganec bol o niekoľko sekúnd v debne.

Nebola to však celkom obyčajná debna, hoci zvonka vy-zerala celkom bežne a aj nápisy na nej boli autentické.

Znútra však bola izolovaná, takže z nej nemohol preniknúť nijaký zvuk. V hornej časti mala malý odsúvací pa-nel, ktorým sa vpúšťal čerstvý vzduch, ale ten otvorila až vtedy, keď bude debna vo vzduchu. K podlahe boli priva-rené dve pohodlné kreslá a bolo tam nainštalované aj žltkasté svetlo.

Bezvládneho Izmata Chána posadili do kresla, ktoré malo remence na pripútanie. Pripútali ho, ale tak, aby mu neprerušili krvný obeh. Stále spal.

Piaty príslušník CIA, ktorý pociťuje v debne, všetko skontroloval, prikývol a jeho kolegovia debnu zatvorili.

Prepravný vozík nadvihol debnu kúsok od zeme a vyšiel s ňou na plochu letiska, kde už čakal Hercules. Bol to AC -130 Talón zo špeciálnych jednotiek s dodatočnými ná-držami, takže bez problémov doletí do cieľa.

Nepredvídané lety na základňu a zo základne Guanta-namo boli na dennom poriadku. Veža dala povolenie na štart a Hercules sa vzniesol smerom na základňu McChord v štáte Washington.

O hodinu zastavilo pred blokom tábora Echo kryté au-to a vystúpila z neho ďalšia skupinka. V prázdnej cele jed-ného z nej obliekli do oranžovej kombinézy a obuli mu mäkké šľapky. Kým bezvedomého Afganca zakryli a od-viezli, vyfotografovali ho. Jeho náhradníkovi pristihli podľa polaroidovej fotografie bradu a vlasy. Každý odstři-hnutý chl p vlas zmietli a odniesli.

Keď bolo všetko hotové, muži sa polohlasne rozlúčili, odišli a celu za sebou zamkli. Po dvadsiatich minútach sa vrátili vojenský dozorcovia, zmätení, ale nie zvedaví. Bás-ník Tennyson to vystihol - „nie im prináleží pýtať sa prečo“.

Skontrolovali známu postavu svojho kapitálneho väzňa a čakali na úsvit.

Keď sa slnko vyhuplo nad hrebene pohoria Cascades, AC-130 klesal k domovskej základni McChord. Veliteľovi základne povedali, že je to zásielka CIA, posledný do-plnok výskumného zariadenia v lesoch divočiny. Viac ne-potreboval vedieť ani pri svojej hodnosti a on sa na nič ne-pýtal. Papiere boli v poriadku a už čakal pripravený Chinook.

Izmat Chán počas letu precitol. Horný panel bol otvore-ný a vzduch v trupe Herculesa bol čerstvý. Sprievodca sa naňho povzbudivo usmial a ponúkol mu jedlo a pitie. Vä-zeň sa uspokojil so sódou cez slamku.

Na sprievodcovo prekvapenie vedel čo-to po anglicky. Zrejme sa to naučil za tých päť rokov, čo počúval angličti-nu na Guantanamo. Počas cesty sa iba dva razy spýtal na čas a raz sklonil tvár tak hlboko, ako to šlo, a mrmľal mod-litby. Okrem toho nepovedal ani slovo.

Krátko pred pristátím panel zatiahli a vodič prepravné-ho vozíka netušil, že zo zadnej rampy Herculesa neprevá-ža do Chinooka obyčajný náklad.

Dvere rampy sa zatvorili. Slabé svetlo vnútri debny ostalo svietiť. Zvonka ho nikto nevidel a nebolo počuť ni-jaké zvuky. Väzeň bol však pokojný ako mačiatko, hlásil potom jeho sprievodca Markovi Gumiennemu. Nijaké problémy, pane.

Na to, že bola polovica februára, mali s počasím šťastie. Obloha bola jasná, ale poriadne mrzlo. Veľký Chinook s dvoma rotormi pristál na ploche pri chate a otvorili sa je-ho zadné dvere. Debnu však nevyložili. Ľahšie bolo vystú-piť dvom cestujúcim.

Keď sňali zadnú časť debny, obaja sa striasli od chla-du. Sprievodná skupina z Guantanamo letela Hercule-som a potom vpredu Chinookom. Čakali na posledné formality.

Kým väzňovi uvoľnili remence, ktoré ho púťali ku kres-

lu, nasadili mu na ruky a nohy putá. Potom mu prikázali vstať. Odšuchtal sa po zvažujúcej sa rampe dolu do snehu.

Skupina, sídliaca v Chate, všetkých desať, stála v polkru-hu s namierenými zbraňami.

Izmata Chána odvedli cez pristávaciu plochu a cez Chatu do jeho priestorov. Keď sa za ním zavreli dvere, ktoré zamedzili prístup mrazivému vzduchu, prestal sa triasť.

Keď mu konečne sňali putá, stálo okolo neho v cele šesť strážcov. Pospiatky z cely vyšli a zabuchli za sebou oceľo-vé dvere. Izmat Chán sa poobzeral. Bola to lepšia cela, ale stále cela. Spomenul si na súdnu sieň. Plukovník povedal, že sa vracia do Afganistanu. Znova klamali.

Na Kubu páľilo predpoludňajšie slnko, keď pristál ďalší Hercules. Aj ten bol vybavený na diaľkový let, ale na roz-diel od Talónu nebol po zuby ozbrojený a nepatril špeciál-ným jednotkám. Bol z dopravnej sekcie vojenského letec-tva. Mal odviezť na druhý koniec sveta len jedného cestujúceho.

Dvere cely sa otvorili.

„Vstaňte, väzeň Chán! A postavte sa tvárou k stene!“ Na pás mu založili opasok, z ktorého viedli reťaze k pú-tam na členkoch a ďalšie na zápästia. Takto spútaný sa mohol len šuchtať, nič viac.

V sprievode šiestich ozbrojených strážcov prešiel na ko-niec bloku. Bezpečnostné nákladné auto malo vzadu scho-díky, väzňov oddeľovalo od vodiča pletivo a sklá boli čierne.

Keď mu na letisku rozkázali vystúpiť, v ostrom slnku zažmurkal.

Potriasol strapatou hlavou a zatváril sa zmätene. Keď si jeho oči navykli na svetlo, rozhlíadal sa a zbadal čakajúci Hercules a skupinu amerických dôstojníkov, ktorí naňho hľadeli. Jeden z nich sa pohol a pokynul mu.

Pokorne za ním vykročil po rozpálenej letiskovej plo-che. Bol síce spútaný, ale aj tak ho celý čas sprevádzalo šesť ozbrojených strážcov. Naposledy sa obzrel na miesta, kde ho držali päť ťažkých rokov. Potom sa všuchtal do tru-pu lietadla.

Z miestnosti, ktorá bola o poschodie nižšie ako operač-né podlažie kontrolnej veže, ho pozorovali dvaja muži.

„Tam ide tvoj človek,“ povedal Marek Gumienny.

„Ak zistia, kto je to, nech mu je Alah milosrdný,“ pove-dal Steve Hill.

Štvrtá časť Cesta

Let bol dlhý a únavný. Tento Hercules nebol vybavený na tankovanie za letu, čo je drahé. Bol iba obyčajnou väzenskou loďou, ktorá vyšla v ústrety afganskej vláde. Tá si mala svojho človeka prevziať na Kube, ale ne-mala na to lietadlo.

Leteli cez americké základne na Azorských ostrovoch a v nemeckom Ramsteine. Bol podvečer nasledujúceho dňa, keď Hercules klesal na veľkú základňu Bagram na južnom okraji pustej pláne Šomali.

Posádka sa vymenila dva razy, ale eskorta zostala rovnaká celú cestu. Jej členovia čítali, hrali karty a driali, kým ich víriace vrtule hnali stále na východ. Väzeň bol stále spútaný. Aj on spal, ak sa mu pošťastilo.

Keď Hercules zaroloval na plochu pred obrovskými han-gármí, ktoré dominujú americkej zóne na základni Ba-gram, už tam čakala uvítacia skupina. Veliteľ eskorty, ame-rický major, si vydýchol, keď videl, že Afganci nič neriskujú. Okrem väzenského krytého auta tam bolo dvadsať príslušníkov afganských špeciálnych jednotiek, ktorým velil brigádny generál Júsuf.

Major zbehol po rampe, aby pred odovzdaním väžňa vy-bavil papierové formality. Trvalo to zopár sekúnd. Potom kývol na kolegov. Odomkli reťaz, ktorá väžňa pútala k reb-ru trupu, a vyviedli ho do treskúcej afganskej zimy.

Obklopili ho vojaci, privliekli ho k väzenskému autu a sotili ho dnu. Zabuchli sa za ním dvere. Americký major si pomyslel, že by si s ním nechcel vymeniť miesto. Zasa-lutoval brigádnemu generálovi, ktorý mu odsalutoval.

„Dávajte si naňho pozor," povedal major. „Je to tvrdý chlap."

„Nič sa nebojte, major," odvetil generál. „Z väzenia Pul-i-Carki nevystrečí do konca života nos."

Väzenské auto o niekoľko minút odišlo a za ním sa vy-dalo nákladné auto s vojakmi afganských špeciálnych jed-notiek. Mierili po hradskej na juh do Kábulu. Keď sa cel-kom zotmel, väzenské auto a nákladiak sa od seba oddelili, čo neskôr oficiálne označili za nešťastnú náhodu. Väzenské auto napredovalo samo.

Pul-i-Carki je hrozné pochmúrne miesto východne od Kábulu neďaleko priepasti na východnom okraji kábulskej planiny. Za sovietskej okupácie patrilo tajnej polícii Chad. Ustavične sa v ňom ozývali výkriky mučených.

Počas občianskej vojny z neho nevyšlo živých niekoľko desiatok tisícov nešťastníkov. Po vytvorení novej Afgan-skej republiky sa podmienky zlepšili, ale medzi kamenný-mi múrmi, v chodbách a v celách akoby stále znela ozvena výkrikov. Väzenské auto tá, našťastie, nedošlo.

Prešlo pätnásť kilometrov od miesta, kde sa stratila vo-jenská eskorta, keď vyšiel z bočnej cesty malý nákladiak a zaradil sa za väzenské auto. Keď zablikal, šofér väzenské-ho zatiahol na vopred vyhladenú plochu za skupinou za-krpatených stromov. Tam došlo k „úteku".

Väžňovi sňali putá, len čo väzenské auto prešlo posled-nou kontrolou na základni Bagram. Za jazdy sa prezliekol do teplého sivého vlneného šalvaru a kamísu a obul si ba-ganče. Krátko predtým, ako zastali, si obrátil hlavu obá-vaným čiernym turbanom Talibanu.

Velenie prevzal brigádny generál Júsuf, ktorý vystúpil z kabíny nákladného auta. Na otvorenej korbe nákladiaku ležali štyri telá.

Všetky ta preniesli z mestskej márnice. Dve boli brada-té a oblečené v talibanských odevoch. Boli to stavební ro-botníci, ktorí sa zrútili so zle postaveným lešením a za-bili sa.

Ostatní dvaja boli obeťami dvoch automobilových ne-hôd. Afganské cesty sú také zlé a rozryté jamami, že naj-lepšie sa chodí prostriedkom. A pokladá sa za zženštené vyhnúť sa len preto, že oproti ide niekto iný, takže smrť má prebohatú žatvu. Dve oholené mŕtvoly mali uniformy väzenskej stráže.

Týchto dvoch nájdu mŕtvych, ale s vytasenými pištoľ-a-mi. Do tiel im vpálili guľky. Taliban, ktorí túto pascu na-strážili, ležali pri ceste, zastrelení guľkami z pištoľí stráž-cov. Dvere väzenského auta vypáchli čakanom a nechali ich visieť na pántoch. Takto nájdu niekedy na druhý deň vä-zenské auto.

Keď pripravili scénu, generál Júsuf nasadol dopredu k vodičovi nákladiaka. Bývalý väzeň vyliezol dozadu s dvo-ma vojakmi zo špeciálnych jednotiek. Všetci traja si obrú-tili voľné konce turbanov okolo tváří na ochranu pred chladom. Nákladiak obišiel mesto Kábul a vyrazil do krajiny. Na-pokon natrafil na hradskú, smerujúcu na juh do Gazní a Kandaháru. Tam čakal každú noc dlhý rad „zvonček-o-vých" áut, ako ich volajú v Ázii.

Všetky vyzerali, akoby mali sto rokov. Chrčali a vrčali po všetkých cestách Stredného a Ďalekého východu, vypúšť-a-júc chuchvalce zadúšajúceho čierneho dymu. Často ich ví-dať pokazené na okrajoch ciest a šofér sa trmáca dlhé kilo-metre niekam, kde dostane potrebnú súčiastku.

Prechádzajú cez nemožné horské priesmyky, chodia po holých úbočiach, kde sa cesty drobia. Niekedy vidieť kost-ru niektorého v strmine pod cestou. Tieto autá sú živo-to-darnou krvou obchodu v Ázii, prevážajú úžasné množstvá tovarov do najmenších a najodľahlejších usadlostí.

Briti ich pred mnohými rokmi pomenovali zvončekové nákladiaky, lebo sú celé vyzdobené. Na každej dostupnej ploche majú starostlivo namaľované náboženské a historic-ké výjavy. Sú to kresťanské, islamské, hinduistické, sikh-ské a budhistické scény, často neuveriteľne zmiešané. Sú vyzdobené a skrášlené stužkami, všelijakými ččkami a dokonca zvončekmi. Preto zvončekové autá.

Vrade na hradskej južne od Kábulu ich stálo niekoľko sto. Vodiči spali v kabínach a čakali na brieždenie. Nákla-diak zastavil pri rade. Mike Martin zoskočil z korby a po-dišiel ku kabíne. Zahalená postava za volantom mala tvár zakrytú károvaným šebagom.

Generál Júsuf vedľa neho prikývol, ale nič nepovedal. Koniec cesty. Začiatok cesty. Keď sa Martin obrátil na od-chod, ozval sa vodič.

„Veľa šťastia, boss."

Znova ten výraz. Iba v SAS volajú dôstojníkov boss. Americký major na základni Bagram nevedel, kto je väzeň, ktorého odovzdáva, a nevedel ani to, že po nástupe prezi-denta Hamída Karzaja zriadili na jeho žiadosť v Afganista-ne

afganské špeciálne jednotky, ktoré cvičí SAS.

Martin sa obrátil a vykročil popri rade nákladiakov. Svetlá nákladiaka, ktorý ho priviezol, zmizli v diaľke smerom na Kábul. Seržant SAS vytlačil v kabíne na mobile čísla do Kábulu. Ozval sa šéf rezidentúry. Seržant povedal dve slová a hovor ukončil.

Aj náčelník SIS pre celý Afganistan zavolať na bezpečnej linke. V Kábule boli štyri hodiny ráno, v Škótsku jedenásť hodín v noci. Na jednej obrazovke sa zjavil jednoriadkový odkaz. Phillips a McDonald boli už v miestnosti a čakali, že uvidia, čo uvideli. „Páčidlo sa rozbehlo.“

Mike Martin si na mrazivej, jamami posiatej hradskej dovolil posledné obzretie. Červené koncové svetlá nákladiaka zmizli. Obrátil sa a kráčal ďalej. Po sto krokoch sa stal Afgancom.

Vedel, čo hľadá, ale minul stovku áut, kým našiel, čo hľadal. Poznávacia značka z Karáči v Pakistane. Vodič takého auta zrejme nebude Paštún a nepostrehne jeho nedokonalú paštúnčinu. Bude to pravdepodobne Belúdzí na ceste domov do pakistanskej provincie Beludžistán.

Pre vodičov bolo priskoro vstávať a bolo by nemúdre buďto toho, ktorého si vybral. Keď náhle prebudíme unaveného človeka, nemáva najlepšiu náladu a Martin potreboval,

aby bol v čo najlepšom rozpoložení. Dve hodiny teda ležal pod nákladiakom a triasol sa.

Okolo šiestej východ trochu zružovel. Ktosi rozložil pri hradskej oheň a postavil nadeň kotlík. V strednej Ázii prebieha život zväčša okolo čajovní, čaj-chán, ktoré možno vytvoriť aj pri ohni, keď sa pripraví čaj pre skupinu mužov. Martin vstal, podišiel k ohňu a ohrial si ruky.

Čaj varil mlčanlivý Paštún, čo Martinovi vyhovovalo. Sňal si turban, rozmotal ho a strčil do vaku, ktorý mal prehodený cez plece. Nebolo by múdre, keby dával najavo, že je Talibanec, kým nevedel, akého zmýšľania je jeho spoločník. Za hrst afganov si kúpil hrnček horúceho čaju a vďaka ne sa napil. O niekoľko minút vystúpil z kabíny ospalivý Belúdzí a tiež si prišiel po čaj.

Brieždilo sa. Niektoré autá sa začali prebúdzajúť v mračnách čierneho dymu. Belúdzí sa vrátil do kabíny. Martin šiel za ním.

„Buď pozdravený, brat môj.“

Belúdzí s istým podozrením odpovedal.

„Nejdeš náhodou na juh na hranice a do Spin Boldaku?“

Keby sa vracal do Pakistanu, musel by prejsť cez to malé pohraničné mesto južne od Kandaháru. Martin vedel, že vtedy už bude na jeho hlavu vypísaná odmena. Pohraničnú kontrolu bude musieť obísť pešo.

„Ak tak bude chcieť Alah,“ povedal Belúdzí.

„A v mene milosrdného, nevzal by si so sebou chudobného muža, ktorý sa chce dostať domov k rodine?“

Belúdzí sa zamyslel. Na tieto dlhé cesty do Kábulu s ním zvyčajne chodieval bratanec, ale ten v Karáči ochorel. Na túto cestu sa vydal sám a bolo to únavné.

„Vieš šoférovať takéto auto?“ spýtal sa.

„Šoférujem už dlhé roky.“

Vydali sa na juh v družnom mlčaní a zo starého umelohmotného rádia, podopretého na palubnej doske, počúvali východnú populárnu hudbu. Škrípalo to, pískalo a Martin si nebol istý, či je to od statickej elektriny, alebo to tak má byť.

Deň plynul a oni prešli cez Ghazni a smerovali do Kandaháru. Cestou zastavili na čaj a jedlo, zvyčajne kozie mäso s ryžou, a natankovali benzín. Martin prispel niekoľkými afganmi a Belúdzí bol priateľskejší.

Martin nevedel po urdsky a neovládal ani beludžiskú nárečie a jeho spoločník z Karáči vedel iba čo-to po paštúnsky, ale posunkami a s arabčinou z Koránu sa celkom dobre porozumeli.

Opäť sa zastavili na noc, tentoraz severne od Kandaháru, lebo Belúdzí nechcel ísť v noci. Boli v provincii Zabol, čo sú divé končiny a bývajú tam diví ľudia. Bezpečnejšie bolo ísť za dňa so stovkami áut vpredu a vzadu. Banditom vyhovuje noc.

Keď došli na severné predmestia Kandaháru, Martin povedal, že by si potreboval zdriemnuť, a skrútil sa na lavicu za sedadlami, kde spával Belúdzí. Kandahár bol centrom a baštou Talibanu a Martin nechcel, aby si daký polepšený Talibanec myslel, že v prechádzajúcom nákladnom aute zbadal starého priateľa.

Južne od Kandaháru opäť vystriedal Belúdzího za volantom. Do Spin Boldaku dorazili popoludní. Martin povedal, že býva na severnom predmestí, zaželel spoločníkovi šťastnú cestu a vystúpil niekoľko kilometrov pred pohraničnou kontrolou.

Keďže Belúdzí nevedel po paštúnsky, rádio mal naladené na stanicu s hudbou a nepočúval správy. Na hraniciach boli rady dlhšie ako zvyčajne, a keď sa konečne dostal k zátarase, ukázali mu fotografiu. Hľadel z nej talibanská tvár s čiernou bradou.

Belúdzí bol čestný a pracovitý človek. Chcel sa dostať domov k žene a štyrom deťom. Život je už sám osebe dosť ťažký. Prečo by mal trčať dni a možno týždne v afganskom väzení a dokazovať, že o ničom nevedel?

„Pri prorokovi, nikdy som ho nevidel,“ odvetil a pohraničná kontrola ho pustila ďalej.

„Už nikdy,“ pomyslel si, keď sa vliekol na juh po hrad-

skej do Kvetty. Možno pochádza z najkorupčejšieho mesta v Ázii, ale človek aspoň vie, že je doma. Títo Afganci mu neboli po chuti. Prečo sa do toho miešať? Kto vie, čo ten Talibanec urobil.

Martina varovali, že únos väzenského auta, vraždu jeho dvoch strážcov a útek navrátilca z Guantanamo sa nebude dať zatusovať. Rozruch narobí hlavne americké veľvyslanectvo.

„Miesto činu“ objavila patrôla, ktorú vyslali po Bagramskej ceste, keď väzenské auto neprišlo do väzenia.

Skuťnosť, že sa odlúčilo od ozbrojenej eskorty, pripísali nešchopnosti. Väzňa však v každom prípade oslobodili

zvyšky zločineckých Talibancov. Vyhlásili po nich páť-kanie.

Americké veľvyslanectvo nanešťastie ponúklo Karzajo-vej vláde fotografiu, ktorú vláda nemohla odmietnuť. Šéfo-via rezidentúry CIA a SIS chceli všetko spomaliť, ale veľa urobiť nemohli. Keď dostali pohraničné kontroly faxom fo-tografiu, Martin bol ešte severne od Spin Boldaku.

Martin o tom síce nevedel, ale povedal si, že na hranič-ných priechodoch nebude riskovať. V kopcoch nad Spin Boldakom sa ukryl a čakal na noc. Z miesta, ktoré si vy-bral, videl rozloženie terénu a cestu, po ktorej sa v noci vydá. Asi osem kilometrov pred sebou a pol kilometra pod se-bou videl mestečko. Viedla doň kľukatá cesta, po ktorej šli nákladné autá. Videl aj masívnu starú pevnosť, ktorá bola kedysi baštou britskej armády.

Vedel, že keď ju roku 1919 Briti dobyli, naposledy použi-li na dobýjanie stredoveké rebriky. Prišli potajme v noci a okrem bučania mulíc, štrngotania naberačiek na kotloch a nadávok vojakov, ktorí si potme zrážali palce, panovalo ticho ako v hrobe, aby neprebudili obrancov.

Rebriky boli o tri metre kratšie, ako bolo treba, a tak po-padali do priekopy so stovkami vojakov. Paštúnski obran-covia, krčiaci sa za hradbami, sa, našťastie, nazdávali, že

ich napadla obrovská útočná sila, a ušli bránou na druhej strane do vrchov. Pevnosť padla bez jediného výstrelu.

Martin sa pred polnocou ticho prešmykol popri hrad-bách do mesta a z neho do Pakistanu. Keď vyšlo slnko, ušiel po ceste do Kvetty už pätnásť kilometrov. Našiel čaj-chánu a počkal, kým príde nákladné auto, ktoré bralo do Kvetty platiacich pasažierov. Čierny talibanský turban, ktorý v týchto končinách všetci poznali, sa konečne stal devízou, a nie príťažou.

Ak je Pěšávar pomerne extrémistické islamské mesto, Kvetta je ešte extrémistickejšia a jej sympatie k al-Káide prekoná len Mírám Šáh. Ležia v severozápadných pohra-ničných provinciách, kde platí miestne kmeňové právo. Je to už za hranicou s Afganistanom, ale v prevahe sú tam Paš-túni, paštúnčina a extrémna oddanosť ultratradičnému islamu. Talibanský turban je tam znakom, že s mužom, ktorý ho nosí, treba rátať.

Hoci z Kvetty vedie na juh do Karáči hradská, Martino-vi poradili, aby sa vydal vedľajšou cestou na juhovýchod do prístavu Gvador.

Ten leží takmer na hraniciach s Iránom v západnom vý-bežku Beludžistánu. Kedysi to bola ospanlivá špinavá ry-bárska dedina, no vďaka pašovaniu, predovšetkým ópia, sa stal významným prístavom a prekladiskom. Islam zaka-zuje používanie narkotík, ale iba moslimom. Ak sa chcú neveriaci na Západe otravovať a ešte za to kráľovsky platiť, nemá to nič spoločné s pravými služobníkmi a stúpecami proroka.

Preto sa v Iráne, v Pakistane a hlavne v Afganistane pestuje mak a rafinuje sa z neho základný morfin, ktorý sa pašuje ďalej na Západ a stáva sa z neho heroín a smrť. A v tomto posvätnom obchode zohráva Gvador svoju úlohu.

V Kvette sa Martin nechcel púšťať do rozhovoru s Paš-túni, ktorí by ho mohli odhaliť, a tak našiel ďalšieho šo-féra z Beludžistánu, ktorý mieril do Gvadoru. Až v Kvette

sa dozvedel, že na jeho hlavu vypísali odmenu päť milió-nov afganov - ale iba v Afganistane.

V tretie ráno po tom, čo počul slová „veľa šťastia, boss“, zoskočil z nákladného auta a vďačne si sadol do reštaurá-cie na chodníku na šálku zeleného čaju. Už ho očakávali, ale nie miestni.

Prvý z dvoch Predatorov sa vzniesol z Tumrajtu o dvadsať-štyri hodín skôr. Obidve lietadlá sa budú striedať a dňom a nocou budú patrolovať nad určenou oblasťou.

UAV-RQ 1 L Predator, výrobok General Atomics, nie je na pohľad bohviečo. Vyzerá ako čosi, čo si len tak načarbe do bloku letecký modelár.

Je dlhý len deväť metrov a štíhly ako ceruzka. Jeho zu-žujúce sa krídla, pripomínajúce čajčie, majú rozpätie šesť-násť metrov. Motor Rotax so silou 113 konských síl, umiestnený vzadu, poháňa vrtule a chlipká benzín zo šty-ristolitrovej nádrže.

Napriek tomu mu môže tento minimotor dodať rýchlosť až do 117 uzlov, alebo sa môže pomaly vznášať rýchlosťou 73 uzlov. Vo vzduchu vydrží maximum štyridsať hodín, ale pri normálnych úlohách lieta v okruhu štyristo námorných míľ od domovskej základne, pracuje dvadsaťštyri hodín a potom sa vráti domov.

Keďže má hnaciu jednotku vzadu, prístroje, ktoré určú-jú smer letu, sú vpredu. Možno ich ovládať priebežne ale-bo prepnúť na diaľkové ovládanie prostredníctvom počíta-čového programu, ktorý pracuje podľa nastavenia, kým nedostane nové inštrukcie.

No to skutočne geniálne na Predatorovi sa ukrýva v je-ho guľovitom nose, vo vymeniteľnej jednotke Skyball s elektronikou.

Všetky komunikačné systémy sú nasmerované nahor k satelitom vo vesmíre. Tie prijímajú fotozábery a odpoču-té rozhovory a vysielať ich späť na základňu.

Nadol smeruje radar Lynx Synthetic Aperture a fotogra-fická jednotka L-3 Wescam. Jej modernejšie verzie, aké po-užili teraz v Ománe, si pomocou multispektrálneho zame-riavacieho systému poradia s nocou, mračnami, dažďom, krupobitím a snehom.

Po invázii do Afganistanu, keď Predatory zistili najváb-nejšie ciele, ale nedalo sa na ne včas zaútočiť, sa výrobcovia pustili do novej verzie. Tá už niesla rakety Hellfire, čím toto nebeské oko dostalo palebnú silu.

O dva roky nato sa šéf jemenskej al-Káidy vybral so štyr-mi druhmi v Landcruiseri z komplexu hlboko vo vnútroze-mí. Nevedel, že na obrazovke v Tampe ho pozoruje niekoľ-ko párov amerických očí.

Na pokyn z riadiaceho centra vyletela z brucha Predato-ra raketa Hellfire a Landcruiser a jeho pasažieri sa o nie-kolko sekúnd premenili na paru. Na plazmovej obrazovke na Floride to všetko videli vo farbe.

Dva Predatory na základni Tumrajt neboli vyzbrojené. Ich úlohou bolo hliadkovať vo výške sedemtisíc metrov -z dohľadu, nečujne, z dosahu radarov - a pozorovať dolu pevninu a more.

V Gvadore sú štyri mešity a Briti sa od pakistanského ISI diskretné dozvedeli, že štvrtá a najmenšia je pareniskom

fundamentalistickej agitácie. Ako väčšina malých mešít, aj táto mala iba jedného imáma a žila z darov veriacich. Túto zriadil a viedol imám Abdulláh Halabí.

Svojich veriacich dobre poznal a zo svojej vyvýšenej sto-ličky pri modlitbách na prvý pohľad spoznal nového. Čier-ny talibanský turban upútal jeho pozornosť, aj keď sa držal vzadu.

Kým si neznámy s čiernou bradou stihol po modlitbách obuť sandále a stratiť sa v dave, imám ho poťahal za rukáv.

„Nech ťa sprevádza náš milosrdný pán," zamrmľal. Po-užil arabskú frázu, nie urdskú.

„Aj teba, imám," povedal neznámy. Aj on hovoril po arabsky, ale imám postrehol paštúnsky prízvuk. Jeho tušenie sa potvrdilo - ten človek je z kmeňových území.

„S priateľmi odchádzam do madafy," povedal imám. „Nedáš si s nami čaj?"

Päštún sa na okamih zamyslel a potom vážne sklonil hla-vu. Pri väčšine mešít je madafa, čo je akýsi súkromný klub pre modliacich sa, kde vládne uvoľnenejšia atmosféra. Možno si tam poklebetiť a vyučuje sa tam náboženstvo. Na Západe práve tam prebieha indoktrinácia mládeže ultraextrémizmom.

„Som imám Halabí. A ty sa voláš?" spýtal sa imám. Martin bez váhania povedal krstné meno afganského prezidenta a priezvisko generála špeciálnych síl. „Hamíd Júsuf," predstavil sa.

„Tak vitaj, Hamíd Júsuf," povedal imám. „Vidím, že si trúfaš nosiť talibanský turban. Patril si medzi nich?"

„Odvtedy, čo som sa v deväťdesiatom štvrtom pridol k mullovi Omarovi."

V madafe, ktorou bola chátrajúca búda za mešitou, se-delo vyše desať mužov. Martin si všimol, že jeden z nich sa naňho uprene díva. Potom vzrušene odtiahol imáma bokom a čosi mu odušu šepkal. Vysvetlil, že ani vo sne by nepozeral televíziu a jej špinavé obrázky, ale prechádzal popri obchode s televízormi a vo výklade jeden televízor hral.

„Som si istý, že je to on," šepol. „Iba pred tromi dňami ušiel z Kábulu."

Martin nerozumel urdčine, a už vôbec nie, keď sa ňou hovorilo s beludžistánskym prízvukom, ale vedel, že tí dvaja sa zhovárajú o ňom. Imám síce pohrdal všetkým zá-padným a moderným, ale ako mnohí iní, aj on pokladal mobilný telefón za náramne užitočný, aj keď ho vyrobila firma Nokia v kresťanskom Fínsku. Troch priateľov po-žiadal, aby neznámeho zamestnali rozhovorom a nedovo-lili mu odísť. Potom sa utiahol do svojho skromného prí-bytku a zatelefonoval na niekoľko miest. Vrátil sa celý uveličený.

Byť od začiatku Talibancom, stratiť celú rodinu a klan v boji s Američanmi, veliť polovici severného frontu pri in-vázii Yankeeov, vlámať sa do zbrojnice v Kvala-i-Džangi, prežiť päť rokov v americkom pekle, ujst' z pazúrov Wa-shington milujúceho kábulského režimu - tento muž nie je utečenec. Je to hrdina.

Imám Halabí boli síce Pakistanec, ale z duše pohrdal vlá-dou v Islamabadé za to, že spolupracovala s Amerikou. Je-ho sympatie boli plne na strane al-Káidy. A treba dodať, že päť miliónov afganov, ktorými by doživotne zbohatol, ho ani najmenej nevábilo.

Vrátil sa do siene a pokynul neznámemu.

„Viem, kto si," šepol. „Ten, ktorého volajú Afganec. Pri mne ti nič nehrozí, ale v Gvadore nie si v bezpečí. Všade sú agenti ISI a na tvoju hlavu je vypísaná odmena. Kde bývaš?"

„Nikde. Práve som prišiel zo severu," odvetil Martin.

„Viem, odkiaľ si prišiel. Je to vo všetkých správach. Mu-síš zostať tu, ale nie dlho. Z Gvadoru sa musíš dajako do-stat'. Budeš potrebovať papiere, novú totožnosť a bezpečný odchod. Možno poznám toho pravého človeka."

Malého chlapca zo svojej madrasy poslal do prístavu. Loď, ktorú mal nájsť, tam nebola. Priplávala až o dvadsať-štyri hodín, no chlapec trpezlivo čakal na mieste, kde vždy kotvila.

Fajsal bin Selím bol rodom Katarčan. Narodil sa chu-dobnému rybárovi v chatrči pri kalnom potoku neďaleko dediny, z ktorej sa neskôr stalo rušné hlavné mesto Doha. No to sa stalo až po objave ropy, po vzniku Spojených arabských emirátov, po odchode Britov a príchode Ame-ričanov a dlho predtým, ako sa mocným prúdom začali valiť peniaze. Ako chlapec zažil biedu a automatickú pokoru pred cu-dzincami s bielou pleťou. No už od začiatku si predsavzal, že to niekam dotiahne. Vybral si to, čo dobre poznal - mo-re. Stal sa plavčíkom na pobrežnej nákladnej lodi. Na plav-bách z ostrovov Masíra a Salála v ománskej provincii Dho-far do kuvajtských a bahrajnských prístavov v Perzskom zálive sa jeho bystrá myseľ mnohému naučila.

Naučil sa, že vždy existuje niekto, kto má niečo na pre-daj a chce to lacno predat'. A že je vždy niekde niekto, kto to chce kúpiť a zaplatiť viac. A medzi tými dvoma stojí ustanovizeň, ktorá sa volá clo. Fajsal bin Selím zbohatol na pašovaní.

Na cestách videl mnohé, čo obdivoval - pekné odevy a gobelíny, islamské umenie, skutočnú kultúru, starodáv-ne Korány, vzácne rukopisy a krásu veľkých mešít. A videl aj iné veci, ktorými pohrdal - bohatých Západniarov, ich prasacie tváre, ktoré na slnku ružovejú ako homáre, ne-chutné ženy v bikinách, ožranov a všetky tie nezaslúžené peniaze.

Neušlo mu ani to, že aj vládcovia štátov pri Perzskom zá-live ťažia z peňazí, ktoré sa jednoducho valia čiernymi prúdmi z púšte. Aj oni sa honosili západnými zvykmi, pili dovážaný alkohol, spali so zlatými pobehlicami. Aj nimi pohrdal.

Keď mal štyridsaťpäť rokov - dvadsať rokov predtým, ako naňho v gvadorskom prístave čakal malý beludžiský chlapec - prihodili sa mu dve veci.

Zarobil a nasporil si dosť peňazí, aby si mohol najat', po-tom kúpiť a napokon celkom splatiť skvelú drevenú loď, ktorú postavili najlepší lodári v Súre v Ománe. Nazval ju Raša, Perla. A stal sa oddaným vahhábovcem.

Keď povstali noví proroci v duchu učenia Maudúdlho a Sajjida Kutba a vyhlásili džihád proti kacírskym a dege-neratívnym silám, bol s nimi. Keď šli mladí muži bojovať do Afganistanu s bezbožnými Sovietmi, šli s nimi jeho modlitby. A keď iní vleteli s dopravnými lietadlami do mrakodrapov západného boha peňazí, pokľakol a modlil sa, aby

naozaj vstúpili do Alahových záhrad.

Inak sa správal zdvorilo, žil skromne a akurátne, bol to zbožný kapitán a majiteľ Raše. Obchodoval pozdĺž celého pobrežia zálivu a ďalej v Arabskom mori. Nevyhľadával problémy, ale ak potreboval jeho pomoc pravý veriaci, či už formou almužny, alebo dopravou do bezpečia, urobil, čo bolo v jeho silách.

Do pozornosti západných bezpečnostných služieb sa dostal preto, lebo saudskoarabský aktivista al-Káidy, ktoré-ho chytili v Hadramaute, sa v cele v Rijáde priznal a me-dziiným prezradil, že vrcholne tajné správy, určené pre sa-mého bin Ládina, také tajné, že ich možno poslovi zveriť iba ústne a ten sa ich naučí naspať, a keby ho mali chy-tiť, spácha samovraždu, odchádzajú zo Saudskej Arábie niekedy loďou. Emisára vysadí na pobreží Beludžistánu, odkiaľ sa vyberie na sever do neznámych jaskýň Vaziristá-nu, kde sídli šejk. Tou loďou bola Rasa. So súhlasom a po-mocou ISI ju nezadržali, iba pozorovali.

Fajsal bin Selím priplával do Gvadoru s nákladom biele-ho tovaru z bezcolných skladov v Dubaji. Chladničky, práčky, mikrovlnky a televízory sa tam predávali za zlo-mok maloobchodnej ceny.

Späť do zálivu mal viesť pakistanské koberce, upletené tenkými prstami malých otrokov. Boli určené pod nohy bo-hatých Západniarov, ktorí si kupovali luxusné vily na mor-ských ostrovoch, vznikajúcich pri pobreží Dubaja a Kataru.

S vážnou tvárou vypočul odkaz od malého chlapca, pri-kývol a o dve hodiny, keď bol jeho náklad bezpečne vo vnútrozemí, pričom pakistanskí colníci o ničom nevedeli, zveril Rašu svojmu ománskemu lodníkovi a rozvážne sa vy-dal cez Gvador k mešite.

Po rokoch obchodovania s Pakistanom hovoril dobre po urdsky a s imámom sa pustili do rozhovoru v tomto jazy-ku. Pil čaj, jedol sladké koláčiky a prsty si utieral do malej batistovej vreckovky. Podchvíľou prikyvoval a vrhal pohľady na Afganca. Keď počul o úteku z väzenského auta, spo-kojne sa usmial. Nato prehovoril po arabsky.

„A chceš odísť z Pakistanu, brat môj?“

„Nie je to tu pre mňa,“ odvetil Martin. „Imám má prav-du. Tajná polícia ma nájde a odovzdá ma späť do rúk tých psov v Kábule. V takom prípade by som so sebou radšej skoncoval.“

„Aká škoda,“ zamrmľal Katarčan. „Dosiaľ... aký to život. A keby som ťa vzal do štátov pri zálive, čo by si robil?“

„Hľadal by som ostatných pravých veriacich a ponúkol im, čo viem.“

„A čo je to? Čo vieš?“

„Viem bojovať. A som pripravený zomrieť v Alahovej svätej vojne.“

Uhladený kapitán sa na okamih zamyslel.

„Koberce sa budú nakladať na svitaní,“ povedal. „Potrvá to niekoľko hodín. Musia byť dobre ukryté v podpalubí, aby ich nepočkala morská triešť. Potom vyplávam so zvi-nutými plachtami. Poplavím sa blízko konca prístavného móla.“

Keby z neho niekto preskočil na loď, nikto by si to nevšimol.“

Po obradných pozdravoch odišiel. Chlapec zaviedol Martina po zotmení do prístavu. Tam si dobre pozrel Rašu, aby ju ráno spoznal. Okolo móla prechádzala krátko pred jedenástou. Martin preskočil dvaapolmetrovú medzeru s krátkym rozbehom.

Kormidloval Ománčan. Fajsal bin Selím privítal Martina s miernym úsmevom. Ponúkol mu sladkú vodu na umytie rúk a chutné datle.

Napoludnie rozprestrel na palube dva koberčeky. Bok po boku si kľakli k poludňajšej modlitbe. Martin sa prvý raz modlil inak ako v dave, kde jeho hlas prehlušovali ostatní. Obstál výborne.

Keď je agent v teréne a koná tam „čiernu“ nebezpečnú prácu, jeho nadriadení doma striehnu na každý náznak, že je v poriadku, že žije, že je na slobode, že funguje. Takými náznakmi sa môže hlásiť sám agent telefonicky, malým in-zerátom v novinách alebo kriedovou značkou na stene. Alebo môže prísť od pozorovateľa, ktorý s ním nie je v sty-ku a podáva len hlásenie. Taký náznak sa volá „znak ži-vota“. Keď agent niekoľko dní mlčí, jeho nadriadení zner-vóznejú.

V Tumrajte bolo poludnie, v Škótsku čas raňajok a v Tampe hlboká noc. V Tumrajte a v Tampe videli, čo vi-del Predator, ale nevedeli, čo to znamená. Nepotrebovali to vedieť. Na základni Edzell to však vedeli.

Obraz bol krištáľovo čistý. Na palube Raše Afganec dví-hal a skláňal v modlitbách tvár. V operačnej miestnosti za-vládlo nadšenie. Steve Hill zdvihol o niekoľko sekúnd pri raňajkách telefón a vzápätí nečakane, vášnivo pobozkal manželku.

Marek Gumienny o dve minúty nato zdvihol telefón pri posteli v Alexandrii. Počúval, spokojne sa usmial a zno-va sa uložil na spánok. Afganec „žije“.

Raša pri dobrom južnom vetre napla plachty, vypla motor a hukot zospodu vystriedali pokojné zvuky mora - šplachot vody pod provou, vzdychanie vetra v plach-tách, škripanie výstroja a kladiek.

Raša, sledovaná neviditeľným Predatorom z výšky se-dem kilometrov, sa nenápadne plavila pozdĺž pobrežia juž-ného Iránu do Ománskeho zálivu. Tam zamierila trocha doprava, podkasala plachty a zamierila do štrbiny medzi Iránom a Arábiou, ktorá sa volá Hormuzská úžina.

Cez túto úzku štrbinu, kde je výbežok ománskeho po-lostrova Musandam iba dvanásť kilometrov od perzských brehov, sa ustavične plaví prúd mohutných tankerov. Niektoré, plné ropy pre smädný Západ, sedia vo vode níz-ko, iné, ktoré idú po saudskú a kuvajtskú ropu, sedia na vode vysoko.

Menšie lode sa držia pri brehoch, aby tieto leviatany mohli využiť hĺbku. Supertanker jednoducho nemôže za-staviť, ak sa mu niečo postaví do cesty.

Raša sa nikam nenáhlila a jednu noc stála medzi ostrov-mi východne od ománskej námornej základne v Kumzare.

Martin, ktorý sedel vo vlahej noci na zadnej palube, stá-le jasne viditeľný na plazmovej obrazovke v Edzelli, zbadal pri

svetle mesiaca dva „cigaretové člny“ a počul hukot ich mohutných motorov, keď uháňali z ománskych vôd do juž-ného Iránu.

Boli to pašeráci, o ktorých počul. Pašerácky obchod ria-dili ich šéfovia, ľudia bez vlasti. Niekde na opustenom iránskom alebo beludžistánskom pobreží sa stretnú s tými, ktorí si preberú náklad lacných cigariet a naložia angorské ovce, ktoré si tak cenia v Ománe.

Ich ceruzkovito štíhle alumíniové člny s nákladom pri-pútaným uprostred dosahujú na pokojnom mori vďaka dvom mohutným privesným dvestopäťdesiatkoňovým mo-torom rýchlosť päťdesiat uzlov. Prakticky ich nemožno do-stihnúť. Poznajú každý potok a ostrovček, sú zvyknutí pla-viť sa bez svetiel a v úplnej tme medzi tankermi do útočiska na druhom brehu.

Fajsal bin Selím sa zhovievavo usmial. Aj on bol pašerák, ale dôstojnejší ako títo vagabundi, ktorých počul v dialke. „A keď ťa priveziem do Arábie, priateľ môj, čo tam bu-deš robiť?“ spýtal sa ticho. Ománsky lodník bol na prove, nahodil udicu, aby chytil niečo na raňajky. Predtým sa s oboma pomodlil a teraz prišiel čas na príjemný rozhovor. „Ešte neviem,“ odvetil Afganec. „Viem iba toľko, že vo vlasti som mŕtvy. Aj Pakistan je pre mňa uzavretý, lebo ho vedú yankeeski psi. Dúfam, že tam nájdem pravých veria-cich a požiadam ich, aby som s nimi smel bojovať.“

„Bojovať? Ale v Spojených arabských emirátoch sa nebo-juje. Sú spojencami Západu. Ďalej je Saudská Arábia, kde ťa hneď nájdu a pošlú späť. Takže...“ Afganec pokrčil plecami.

„Chcem len slúžiť Alahovi. Svoj život som prežil. Osud zverujem do jeho rúk.“

„A vravíš, že si preňho ochotný zomrieť,“ dodal zdvori-lo Fajsal bin Selím.

Mike Martin sa zamyslel nad chlapčenskými rokmi a nad základnou školou v Bagdade. Väčšina žiakov boli irackí chlapci, no boli to synovia zo spoločenskej smotán-ky a ich otcovia chceli, aby sa naučili perfektne po anglic-ky a mohli raz viesť veľké firmy, obchodujúce s Londýnom a New Yorkom. Učivo bolo v angličtine a patrila doň aj vý-uka tradičnej anglickej poézie.

Martin si jednu báseň obľúbil. Bola o tom, ako rímsky Horácius bránil posledný most pred armádou Tarquiniov-cov a Rimania za ním zničili most. Bola tam strofa, ktorú chlapci odriekali spolu:

„Ku každému na tejto zemi
skôr či neskôr príde smrť.“

Môže vari človek zomrieť lepšie
ako tvárou tvár presile,
pre popol svojich otcov
a chrámy jeho bohov?“

„Samozrejme, ak zomriem ako šahíd v službe jeho džihá-du,“ odvetil.

Kapitán sa na chvíľu zamyslel a potom zmenil tému.

„Nosiš afganský odev,“ povedal. „V ňom ťa hneď spoz-najú. Počkaj.“

Zišiel do podpalubia a vrátil sa s čerstvo vypratým dišda-šom, bielym bavlneným hávom, ktorý voľne splýva od pliec k členkom.

„Prezeľ sa,“ prikázal. „Salvar, kamís a talibanský tur-ban hod' do mora.“

Keď sa Martin prezliekol, bin Selím mu podal novú po-krývku hlavy, červeno fliačikovanú kúfiju, akú nosia Arabi v zálive, a čierny krúžok, ktorým sa prichytí na hlavu.

„To je už lepšie,“ skonštatoval, keď bol jeho hosť takto ustrojený. „Vyzeraš ako Arab zo zálivu, okrem reči. Ale v oblasti Džiddy je kolónia Afgancov. Žijú v Saudskej Ará-bii už po celé generácie, ale hovoria ako ty. Povedz, že po-chádzaš odtiaľ, a cudzí ti uveria. Teraz si pospime. Na svi-taní vstávame na posledný deň cesty.“

Predator videl, ako na úsvite zdvihli kotvu a pomaly obišli skalnatý výbežok al-Ganamu. Potom zabočili na juhozápad popri pobreží Spojených arabských emirátov.

Je ich sedem, ale v mysli zostávajú len mená najväčších a najbohatších - Dubaja, Abú Dábí a Šardže. Zvyšné štyri sú oveľa menšie, chudobnejšie a takmer anonymné. Dva z nich, Ajman a Umm al-Kajván, sú v tesnej blízkosti Du-baja, ktorého ropné bohatstvo z nich urobilo najrozvinutej-šie zo všetkých siedmich.

Iba Fudžajra leží na druhej strane polostrova smerom na východ do Ománskeho zálivu. Siedmy je Rás al-Chajma.

Leží na tom istom pobreží ako Dubaj, ale povyššie sme-rom k Hormuzskej úžine. Je biedny a ultratradičný. Preto vďaka prijat dary zo Saudskej Arábie, vrátane rozsiahleho financovania mešít a škôl, kde sa učí len vah-hábizmus. Rás al-Chajma, ako je známe na Západe, je domovom fundamentalizmu a sympatizuje s al-Káidou a džihádom. Prvý sa zjaví na ľavoboku Raše. To sa stalo na súmraku.

„Nemáš papiere,“ povedal kapitán svojmu hosťovi. „A ja ti ich nemôžem zaobstarať. Ale to je jedno. Dôležité boli vždy pre Západniarov. Dôležitejšie sú peniaze. Tu máš, vezmi si.“

Strčil Martinovi do ruky zväzok dirhamov, ktorými sa platí v emirátoch. V ubúdajúcom svetle sa plavili asi kilo-meter od brehu popri meste. Medzi domami sa zažínali pr-vé svetlá.

„Vysadím ťa poníže,“ povedal bin Selím. „Natrafiš na po-brežnú cestu a vrátiš sa. V starom meste viem o malom penzióne. Je lacný, čistý a diskretný. Tam sa ubytuj. Nevy-chádzaj von. Budeš tam v bezpečí a mám priateľov, ktorí sa o teba postarajú.“

Keď Martin zbadal svetlá hotela, bolo už tma a Raša po-maly kĺzala k brehu. Bin Selím hotel dobre poznal. Presta-vali ho z pevnosti Hamra. Pre zahraničných hostí mal plá-žový klub a klub mal prístavisko. O tomto čase bude opustené.

„Vystupuje z lode,“ povedal hlas v operačnej miestnos-ti na základni Edzell. Termálna kamera Predatora videla aj napriek tme z výšky sedemtisíc metrov, ako z lode na prístavisko preskočila svižná postava. Kapitán potom za-radil spätný chod, odplavil sa do hlbšej vody a zamieril na more.

„Lod' nechajme tak a sledujme postavu,“ rozkázal Gor-don Phillips, ktorý sa nakláňal cez plece operátora pri po-čítači.

Tento pokyn vyslali do Tumrajtu a Predator sledoval termálny obraz muža, kráčajúceho po pobrežnej ceste späť do Rás al-Chajmu.

Bolo to približne osemkilometrov, no Martin došiel do starého mesta asi o polnoci. Dva razy sa spýtal a dostal sa k penziónu. Bol asi päťsto metrov od rodinného domu Al--Šehhiho, odkiaľ pochádzal Marván al-Šehhi, ktorý vletel jedenásteho septembra s dopravným lietadlom do Južnej veže Svetového obchodného centra. Bol miestnym hrdi-nom. Majiteľ penziónu bol mrzutý a podozrievavý, kým Mar-tin nespomenul Fajsala bin Selíma. Jeho meno a zväzok dirhamov urobili svoje. Pozval ho ďalej a zaviedol ho do jednoduchej izby. Mal ešte dvoch hostí, ale tí sa už utiahli. Majiteľ pozval Martina pred spaním na šálku čaju. Mar-tin mu pri čaji povedal, že pochádza z Džiddy, ale je paš-túnskeho pôvodu.

Svojím počerným výzorom, hustou čiernou bradou a opakovanými narážkami na Alaha, ako to robia zbožní muži, presvedčil hostiteľa, že aj on je pravý veriaci. Napo-kon si zažehlali dobrú noc a šli spať.

Kapitán Raše sa plavil nocou. Jeho cieľom bol prístav, známy ako Potok, v srdci Dubaja. Kedysi to bol naozaj len špinavý potok, kde páchlo zdochnutými rybami a muži tam za denných horúčav opravovali siete. Dnes sa z neho stala posledná „malebná“ oáza rušného hlavného mesta oproti súku so zlatom pod oblokmí vysokánskych západných hotelov. Tu kotvili bok po boku obchodné lo-de a turisti sa chodili dívať na posledný kúsok „starej Arábie“.

Bin Selím zastavil taxík a ako cieľ cesty udal sultanát Aj-man asi päť kilometrov po pobreží, najmenší a druhý naj-chudobnejší zo všetkých siedmich emirátov. Tam z taxíka vystúpil a zmizol v krytom súku s jeho kľukatými uličkami a hlučnými stánkami, aby sa stratil tomu, kto by ho prípad-ne sledoval.

Nesledoval ho nikto. Predator sa sústredil na penzión v Rás al-Chajme. Fajsal bin Selím sa prešmykol zo súku do malej mešity a spýtal sa na imáma. Do mesta poslali chlap-ca a ten sa vrátil s mladým mužom, ktorý študoval na miestnej technickej akadémii. Okrem toho bol absolven-tom výcvikového tábora Darunta, ktorý vlastnila a viedla až do roku 2001 al-Káida pri Džalalabáde.

Bin Selím mu čosi pošepkal do ucha a mladý muž priký-vol a poďakoval mu. Potom sa bin Selím vrátil cez kryté trhovisko, vyšiel z neho, zastavil taxík a vrátil sa na svoju loď v Potoku. Urobil, čo mohol. Odteraz všetko závisí od toho mladého. Inšalláh.

V to isté ráno, ale v dôsledku časového rozdielu neskôr, vy-plávala Grófka z Richmondu z ústia rieky Mersey do Írske-ho mora. Kapitán McKendrick zamieril na juh. Loď onedl-ho opustí Írske more, vpláva do Lamanšského prielivu a do východného Atlantiku. Odtiaľ sa dá na juh popri Portu-galsku a cez Stredozemné more a cez Suezský prieplav do Indického oceánu.

Jej provu zalievalo studené marcové more, no v podpa-lubí sa viezli starostlivo chránené a uložené limuzíny Jagu-ár do singapurských autopredajní.

Prešli štyri dni, kým Afganec, ubytovaný v Rás al-Chajme, dostal návštevníkov. Podľa pokynov nevychádzal von, ale-bo skôr na ulicu. Na vzduch chodil na uzavretý dvor za do-mom, ktorý oddeľovala od ulice dvojkrídlá brána, vyso-ká dva a pol metra. Sem chodili zásobovacie dodávky.

Predator ho videl, keď bol na dvore, a jeho nadriadení v Škótsku si všimli zmenu jeho odevu.

Jeho návštevníci nepriviezli jedlo, pitie ani posteľnú bie-lizeň z práčovne. Prišli, aby si odviezli. Ich mikrobús zacú-val až k zadnému východu z budovy. Vodič ostal za volan-tom a ostatní sa pobrali dnu.

Ostatní dvaja ubytovaní boli v práci a majiteľ odišiel do obchodu. Trojčlenná skupina konala podľa pokynov. Vyšli rýchlo k dverám a bez zaklopania vstúpili dnu. Sediaca po-stava, čítajúca Korán, vstala a ocitla sa tvárou v tvár pišto-li, ktorú držal muž vycvičený v Afganistane. Všetci traja mali na hlavách kapucne.

Konali ticho a zdatne. Martin dostatočne poznal tento druh ľudí. Videl, že sa vo svojom vyznajú. Prehodili mu cez hlavu kapucnu, ktorá mu spadla až na plecía. Ruky mu stiahli dozadu a spútali umelohmotnými putami. Potom ho vyviedli z izby a po chodbe prešli do zaparkovaného mi-krobusu. Ležal na boku, počul zabuchnutie dverí a pocítil, ako sa mikrobús pohol a vyšiel cez bránu na ulicu.

Predator to videl, ale operátori sa nazdávali, že zasa pri-viezli posteľnú bielizeň. Mikrobús o niekoľko minút odi-šiel. Moderná špionážna technika dokáže zázraky, ale ope-rátorov a prístroje možno oklamať. Únoscovia nemali potuchy, že existuje Predator, ale prezieravo si na únos vy-brali predpoludnie, a nie polnoc, čím oklamali pozorovate-ľov v Edzelli. Trvalo ďalšie tri dni, kým si v Edzelli uvedomili, že ich človek už nechodí každý deň na dvor, aby im dal „znak ži-vota“.

Slovom, zmizol. Sledovali prázdny dom. A netušili, ktorý z mikrobúsov ho odviezol.

Mikrobús v skutočnosti nešiel ďaleko. Za prístavom a mestom Rás al-Chajma sa rozkladá divá skalnatá púšť, dvíhajúca sa k pohoriu Rás al-Džibál. Žijú tam len kozy a salamandre.

Pre prípad, že by niekto sledoval muža, ktorého uniesli, či už o tom unesený vedel, alebo nie, únoscovia nechceli ris-kovať. Do vrchov viedli cesty a oni sa po jednej vydali. Martin cítil, že auto zišlo z asfaltovej cesty, a začalo ho nad-hadzovať na jamách.

Ak ich sledovalo dajaké vozidlo, teraz by ho museli zba-dat'. Aj keby sa držalo z dohl'adu, prezradil by ho zvírený púštny piesok. Helikoptéra by bola ešte nápadnejšia.

Mikrobús zastavil po piatich kilometroch medzi kopca-mi. Vodca, ten s pištoľou, vzal veľký ďalekohľad a preskú-mal údolie a pobrežie až k starému mestu, odkiaľ prišli. Nikto sa k nim neblížil.

To ho uspokojilo. Mikrobús sa obrátil a vracal sa dolu. Jeho cieľom bola vila v ohradenom komplexe na predmes-tí. Otvorila sa brána, mikrobús zacúval až ku vchodu a Martina odviezli po ďalšej vydláždenej chodbe.

Sňali mu umelohmotné putá a na ľavú ruku nasadili chladné kovové. Martin vedel, že od nich vedie reťaz do kruhu v stene, ktorý sa nedá vytrhnúť. Sňali mu kapucnu, ale únoscovia si ich nechali na hlavách. Zaspátkovali k dve-rám a dvere sa zabuchli. Zapadli zástrčky.

Cela nebola celou v pravom zmysle slova. Bola to opev-nená izba na prízemí. Oblok bol zamurovaný, ale zvonka na

stene namaľovaný, aby to oklamalo tých, čo by sa díva-li ďalekohľadom ponad múry.

Keď si spomenul, čo podstúpil počas výcviku SAS v programe „odolnosť pri výsluchu“, bolo to dokonca po-hodlné.

Na strope svietila jediná žiarovka, chránená proti rozbitiu drôteným pletivom. Svetlo bolo tlmené, ale dostatočné.

Bola tam rozkladacia posteľ a dĺžka reťaze dovoľovala, aby si na ňu ľahol a zaspal. Stála tam aj obyčajná stolička a chemická toaleta. Všetko na dosah reťaze, ale rozličnými smermi.

K dverám, ktorými prídu vyšetrovatelia s jedlom a vo-dou - ak prídu -, sa však nedostal a otvor na dverách pre-zrádzal, že ho môžu kedykoľvek sledovať, pričom ich neza-čuje ani neuvidí.

Na zámku Forbes dlho a zápalisto diskutovali o jednom

probléme - či má mať zariadenie, pomocou ktorého by ho mohli nájsť? Existujú také maličké vysielacie, že ich možno vpichnúť pod kožu bez jej narušenia. Sú malé ako špendlíková hla-vička. Nepotrebnú zdroj energie, napája ich teplo krvi. Ich dosah je však obmedzený. A čo je ešte horšie, vysokocitli-vé detektory ich zistia.

„Tí ľudia nie sú nijakí hlupáci,“ zdôraznil Phillips. Jeho kolega z CIA prikývol.

„Tí najvzdelanejší sa dobre vyznajú vo vyspelej technike a najmä v počítačoch,“ dodal McDonald.

Nikto v zámku nepochyboval, že keby Martina prezreli takou technikou a niečo objavili, o niekoľko minút by bol mŕtvy.

Napokon padlo rozhodnutie - nijaké vysielacie, nič, čo by vysielalo signál.

O hodinu prišli únoscovia. Znova mali na hlavách ka-pucne.

Telesná prehliadka bola dlhá a dôkladná. Najprv ho do-naha vyzliekli a odev odniesli na preskúmanie inde.

Neštúrali mu do krku ani do análneho otvoru. Všetko obstaral skener. Centimeter za centimetrom mu ho posú-va-li po tele, a keby zapípal, znamenalo by to, že objavil nie-čo cudzie telesnému tkanivu. Zapípal iba pri ústach. Otvo-rili mu ich a prezreli každú plombu. Inak - nič.

Vrátili mu šaty a chystali sa na odchod.

„V penzióne som nechal Korán,“ povedal väzeň. Ne-mám hodinky ani koberček, ale už je zaiste hodina mod-lenia.“

Vodca sa naňho zadíval štrbinami v kapucni. Nepovedal nič, ale o dve minúty mu vrátili koberček a Korán. Martin mu vážne poďakoval.

Jedlo a vodu mu nosili pravidelne. Zakaždým mu pišto-ľou kývli, aby ustúpil dozadu, a potom položili táčnu tam, kde ju mohol dočiahnuť. Chemickú toaletu vymieňali rov-nako.

O tri dni sa začali výsluchy. Vždy mu nasadili kapucňu, aby nevidel z oblokov, a odviedli ho po chodbe do inej miestnosti. Prekvapilo ho, že tam mu kapucňu sňali. Pred ním za vyrezávaným jedáľenským stolom pokojne sedel mladý, elegantný, kultivovaný, zdvorilý človek. Vyzeral ako zamestnávateľ, ktorý si pozval na pohovor uchádzača o za-mestnanie. Nebol zamaskovaný a hovoril arabčinou, akou sa hovorí v Perzskom zálive.

„Maskovanie je zbytočné a rovnako nejaké hlúpe me-ná,“ povedal. „Ja som doktor Al-Chattáb. Nie je tu nijaká záhada.

Ak sa presvedčím, že si ten, kto podľa tvojich slov si, si medzi nami vítaný. V tom prípade nás nezradíš. Ak nie si, potom ťa, žiaľ, hneď zabijeme. Takže si nič nepred-stierajme, pán Izmat Chán. Si naozaj ten, koho volajú Af-ganec?“

„Budú ich zaujímať dve veci,“ upozornil ho Gordon Phil-lips na jednom brífingu v zámku Forbes. „Či si naozaj Iz-mat Chán a či si ostal ten istý Izmat Chán, ktorý bojoval v Kvala-i-Džangi? Alebo či ťa päť rokov na Guantanamo zmenilo na niekoho iného?“

Martin sa zadíval na usmievavého Dr. Al-Chattába. Spo-menul si na varovanie Tamian Godfreyovej. Z tých brada-tých, čo vykrikujú, si netreba robiť ťažkú hlavu. Pozor na tých, čo sú hladko oholení, fajčia, pijú, stýkajú sa so žena-mi, vyzerajú ako jeden z nás. Na tých skrz-naskrz pozá-padniarčených. Je to ľudský chameleón, skrývajúci nená-višť. Je smrťaci. Je na to výraz... takfír.

„Existuje veľa Afgancov,“ odvetil. „Kto ma volá Afga-nec?“

„Aha. Bol si päť rokov odlúčený od sveta. Po Kvala-i--Džangi sa rozniesol chýr o tebe. Ty o mne nevieš nič, ale ja viem o tebe veľa. Z tábora Delta prepustili niekoľkých našich. Hovorili o tebe s úctou. Vraj si sa nezlomil. Je to pravda?“

„Pýtali sa ma na mňa. To som im povedal.“

„Ale ani raz si neudal iných? Nepovedal si nijaké mená? To o tebe vraveli tí druhí.“

„Vyhľadali mi rodinu. Vtedy zomrelo skoro celé moje vnútro. Ako možno potrestať človeka, ktorý je mŕtvy?“

„Dobrá odpoveď, priateľ môj. Takže si pohovoríme o Guantanamo. Čo mi o ňom môžeš povedať?“

Martina dlhé hodiny brífovali o tom, čo sa s ním robilo na Kube. Príchod 14. januára, hladný, smädný, pomočený, so zaviazanými očami, spútaný tak tuho, že mal ešte týžd-ne meravé ruky. Brada a hlava vyholené, oblečený v oran-žovej kombinéze, potkýna sa a tacká v kapucni...

Dr. Al-Chattáb si robil obširne poznámky do žltého blo-ku staromódnym plniacim perom. Keď mal odpovede na všetky otázky, prestal sa vypytovať a zadíval sa na väzňa s miernym úsmevom.

V podvečer mu ukázal fotografiu.

„Poznáš tohto muža?“ spýtal sa. „Videl si ho niekedy?“

Martin pokrútil hlavou. Z fotografie naňho hľadela tvár generála Geoffreya D. Millera, nástupcu veliteľa tábora generála Ricka Baccusa. Ten sa zúčastňoval na vyšetrova-ní, ale generál Miller nechal vyšetrovanie na tímy z CIA.

„Celkom správne,“ povedal Al-Chattáb. „On ťa podľa slov jedného z našich prepustených priateľov videl, ale ty si mal vždy kapucňu ako trest za to, že si nespolupracoval. Kedy sa začali podmienky zlepšovať?“

Zhovárili sa až do súmraku a Arab potom vstal.

„Musím si mnohé preveriť,“ povedal. „Ak hovoríš prav-du, bude to pokračovať ešte niekoľko dní. Ak nie, potom budem musieť vydať Sulejmanovi príslušné inštrukcie.“

Martin sa vrátil do cely. Dr. Al-Chattáb rýchlo vydal strážcom príkazy a odišiel. Nenápadným prenajatým au-tom sa vrátil do hotela Hilton v Rás al-Chajme, ktorý ele-gantne dominoval hlbokým vodám prístavu al-Sakr. Tam prespal a na

druhý deň odišiel. Tentoraz mal oblečený tro-pikový oblek dobrého strihu. Keď sa na medzinárodnom letisku v Dubaji hlásil na let British Airways, hovoril bez-chybnou angličtinou.

Alí Azíz al-Chattáb sa narodil v Kuvajte ako syn vysokého bankového úradníka. Znamenalo to, že jeho výchova prebehla hladko a privilegovane. Roku 1989 preložili jeho otca do Londýna ako námestníka prezidenta Kuvajtskej banky. Rodina odišla s ním a vyhla sa invázii Saddama Husseina roku 1990.

Alí Azíz, ktorý už vedel dobre po anglicky, nastúpil ako pätnásťročný do anglickej školy a o tri roky ju absolvoval s angličtinou bez najmenšieho prízvuku a s výbornými výsledkami. Keď sa jeho rodina vrátila domov, rozhodol sa zostať a pokračovať v štúdiu na Loughborough Technical College. Po štyroch rokoch promoval s diplomom chemického inžiniera a pokračoval v doktorandskom štúdiu.

Do mešity nezačal chodiť domá, ale v Londýne. Viedol ju buričský kazateľ, nenávisťne zameraný proti Západu. Alí Azíz sa tam „zradikalizoval“, ako to označujú médiá. Ako dvadsaťjedenročný mal už celkom vymytý mozog a stal sa fanatickým stúpencom al-Káidy.

„Hľadač talentov“ mu navrhol, či by nechcel navštíviť Pakistan. Súhlasil a vydal sa na cestu. Prešiel cez priesmyk Chyber a šesť mesiacov strávil v teroristickom výcvikovom tábore al-Káidy. Už ho vybrali ako „spáča“, ktorý bude nenápadne žiť v Anglicku, aby sa nedostal do pozornosti úradov.

Keď sa vrátil do Londýna, urobil, čo robili všetci. Na veľvyslanectve oznámil, že stratil pas. Vydali mu nový, v ktorom nebola výrečná pečiatka o vstupe do Pakistanu. Keď sa známi pýtali, kde bol, povedal, že navštívil rodinu a priateľov. V Pakistane nebol a už vôbec nie v Afganistane. Roku 1999 dostal miesto pedagóga na Aston University v Birminghame. O dva roky vtrhli anglo-americké sily do Afganistanu.

Niekoľko týždňov prežil v panike, či po ňom v teroristickom tábore nenašli dajaké stopy, no Abú Zubajda, perzónálny šéf al-Káidy, si dobre urobil robotu. Po nijakom Al-Chattábovi tam nič nenašli. Tak sa stalo, že ho neodhalili a stal sa vedúcim agentom al-Káidy v Británii.

Keď vzlietalo lietadlo do Londýna s Dr. Al-Chattábovom na palube, z prístavu sultanátu Brunej na pobreží indonézskeho ostrova Borneo vyplávala loď Jávska hviezda a zamierila na otvorené more.

Mierila ako zvyčajne do západoaustrálskeho prístavu Freemantle a jej nórske kapitán Knut Herrmann bol pre-svedčený, že to bude plavba ako všetky ostatné - rutinná, bez výnimočných udalostí.

Vedel, že moria v tých končinách patria medzi najnebezpečnejšie na svete. Nie však pre plytčiny, protiprúdy, ska-ly, búrky, útesy či cunami. Nebezpečenstvo tu predstavovali piráti.

Medzi Malackou úžinou na západe a Celebeským morom na východe dochádza každý rok k vyše päťsto pirátskym útokom na obchodné lode a k stovke únosov. Niekedy posádku vykúpi majiteľ lode a niekedy ju zabijú a už o nej nikto nikdy nepočuje. V tých prípadoch náklad ukradnú a predajú na čiernom trhu.

Ak sa kapitán Herrmann vydával na túto pravidelnú plavbu do Freemantlu s ľahkým srdcom, bolo to preto, lebo bol presvedčený, že jeho náklad je pre námorných banditov bezcenný. Tentoraz sa však mylil.

Prvý úsek jeho cesty viedol na sever, preč od konečného cieľa. Trvalo mu šesť hodín, kým sa preplavil popri schátranom meste Kudat a oboplával najsevernejší výbežok Sabahu a ostrova Borneo. Až potom mohol zamieriť na juhovýchod k súostroviu Sulu.

Mal v úmysle preplaviť sa medzi koralovými a džungľovými ostrovmi hlbokou úžinou medzi Tawi Tawi a ostrovom Jolo. Odtiaľ na juh vpláva do voľného Sulaweského mora a potom ďalej do Austrálie.

Jeho odchod z Bruneja pozorovali a zavolali mobilom. Aj keby boli hovor odpočúvali, dozvedeli by sa len toľko, že chorý strýko sa zotavuje a o dvanásť dní ho prepustia z ne-mocnice. To znamenalo - dvanásť hodín do zadržania. Hovor prevzali pri rieke na ostrove Jolo a v mužovi, ktorý ho prevzal, by bol Alex Siebart z Londýna spoznal pána Lamponga. Pán Lampong už nepredstieral, že je obchodníkom zo Sumatry.

Dvanásť mužov, ktorým velil v zamatovej tropickej noci, boli hrdlorezi, no dobre platení hrdlorezi, a preto poslúchali. Okrem zločineckej podstaty to boli aj moslimskí extrémisti. Hnutie Abú Sajjáf na južných Filipínach, ktorých posledný polostrov je v Sulaweskom mori len niekoľko kilometrov od Indonézie, má chýr, že doň patria nielen náboženski extrémisti, ale nájomní vrahovia. Ponuka, ktorú im dal Lampong, im umožnila uspokojiť jedno aj druhé.

Na svitaní vyplávali v dvoch rýchlych člnoch, zaujali pozíciu medzi dvoma ostrovmi a čakali. O hodinu sa k nim už blížila Jávska hviezda, plaviaca sa zo Suluského mora do Sulaweského mora. Jej obsadenie bola ľahká úloha, lebo gangstri boli dobre vycvičení.

V noci stál pri kormidle kapitán Herrmann, a keď nad Pacifikom po jeho ľavici svitlo brieždenie, odovzdal kormidlo svojmu indonézskemu prvému dôstojníkovi a zišiel do podpalubia. Na kójach v podpalubí oddychovala aj jeho posádka, skladajúca sa z desiatich Laskarov.

Indonézske dôstojníky najprv zbadali dva rýchle člny, blížiac sa zozadu, každý z jednej strany lode. Počerní bosí svižní chlapi bez námahy preskočili z člna na palubu a rozbehli sa na kormu k lodnej nadstavbe a mostíku, kde stál. Stihol ešte stisnúť tlačidlo núdzového signálu do kapitánovej kajuty a vzápätí sa rozleteli dvere. Na krk mu priložili nôž a hlas skríkol: „Kapitán, kapitán...”

Nebolo treba. Unavený Knut Herrmann už vychádzal na palubu, aby zistil, čo sa robí. On a Lampong prišli na mos-tík zároveň. Lampong držal minisamopal Uzi. Herrmann dobre vedel, že odpor je zbytočný. Výkupné dojednávajú pi-ráti a jeho zamestnávateľská spoločnosť vo Freemantli.

„Kapitán Herrmann...”

Ten lotor pozná jeho meno. Bolo to teda pripravené.

„Spýtajte sa, prosím, svojho prvého dôstojníka, či v posledných piatich minútach niečo rádiom nevyslal?”

Nebolo treba sa pýtať. Lampong hovoril po anglicky. Herrmann a jeho indonézsky dôstojník sa medzi sebou do-rozumievali po anglicky. Prvý dôstojník skríkol, že sa rádia ani nedotkol.

„Výborne," povedal Lampong a vyštekol rad rozkazov v miestnom dialekte. Prvý dôstojník tomu rozumel a otvoril ústa, aby znova vykrikoval. Herrmann nerozumel ani slovo, ale všetko pochopil, keď bandita strhol dôstojníkovu hlavu dozadu a jediným pohybom mu prerezal hrdlo. Prvý dôstojník začal kopáť, metať sa, no potom ochabol a bol mŕtvy. Kapitánovi Herrmannovi neprišlo na mori zle celých štyridsať rokov, no teraz sa oprel o kormidlo a po-vracal sa. „Tie dve kaluže svinstva odstrániť," povedal Lampong. „A teraz, pán kapitán, po každej minúte, čo odmietnete poslúchnuť moje rozkazy, sa to isté stane jednému z vašich ľudí. Je to jasné?"

Herrmanna odviedli do malého prístreška s rádiom za mostíkom, kde naladil kanál 16, frekvenciu na medzinárodné tiesňové volania. Lampong vytiahol z vrečka popísaný papier.

„Toto nebudete čítať pokojným hlasom, pán kapitán. Keď stisnem tlačidlo, vysielanie a kývnem hlavou, panicky to budete kričať. Inak vaši ľudia jeden po druhom zomrú. Ste pripravený?"

Kapitán Herrmann prikývol. Vrcholnú úzkosť ani ne-musel predstierať.

„Mayday, mayday, mayday. Jávská hviezda, Jávská hviezda... Katastrofálny požiar v strojovni... Nemôžem ju zachrániť... Moja pozícia..."

Vedel, že vysielaná pozícia je nesprávna, už keď ju čítal. Bolo to stopäťdesiat kilometrov na juh v Sulaweskom mori. Nechcel však protirečiť. Lampong prerušil vysielanie. Pod namierenou hlavňou odviedol kapitána späť na mostík. Dvaja z jeho námorníkov odušu drhli dlážku na mostíku od krvi a zvratkov. Zvyšných osem zdesene stálo na palubných poklopoch a šiesti banditi ich strážili.

Ďalší dvaja únoscovia ostali na mostíku. Ostatní štyria hádzali do jedného z rýchlych člnov s dodatočnou palivo-vou nádržou nafukovacie záchranné člny, záchranné pásy a dve nafukovacie vesty.

Keď s tým boli hotoví, čln odrazil od ľavoboku Jávskej hviezdy a vyrazil na juh. Na pokojnom tropickom mori sa pri pohodľnej rýchlosti pätnásť uzlov dostanú o sedem hodín stopäťdesiat kilometrov na juh a po ďalších desiatich hodinách sa vrátia k svojej pirátskej rieke.

„Nový kurz, pán kapitán," povedal Lampong zdvorilo. Tón mal pokojný, ale nezmieriteľná nenávisť v očiach pre-zrádzala, že kapitán nemôže rátať ani so štipkou ľudskosti. Nový kurz smeroval späť na severovýchod pomedzi strapce ostrovov, ktoré tvoria súostrovie Sulu, a križoval hranicu výsostných vôd Filipín.

Južná provincia ostrova Mindanao je Zamboanga a do tamojších končín si netrúfajú ani sily filipínskej armády. Je to územie hnutia Abú Sajjáf. Tu môžu v pokoji najímať a cvičiť nových ľudí a voziť sem korisť. Jávská hviezda bola zaiste korisťou, hoci nepredajnou. Lampong sa miestnym jazykom niečo spýtal veliteľa pirátov. Veliteľ ukázal dopredu do ústia úzkej rieky, lemovanej nepreniknuteľnou džungľou.

Jeho otázka znela: „Odtiaľto to zvládnu už tvoji ľudia?" Pirát prikývol. Lampong vydal rozkazy skupine okolo las-karských námorníkov na prove. Tí ich bez slova nahnali k zábradliu a spustili paľbu. Námorníci sa rozkričali a po-padali do teplého mora. Kdesi dolu sa obrátil žralok, zacítil pach krvi.

Kapitána Herrmanna to tak prekvapilo, že by bol potreboval dve-tri sekundy, aby zareagoval. Nedostal ich.

Lampongova guľka ho zasiahla do prsa a aj on sa zrútil z mostíka do mora. O pol hodiny ťahali za pokriky a revú Jávsku hviezdu k jej novému prístavisku z pevného teakového dreva dva malé vlečné člny, ktoré ukradli pred niekoľkými týždňami.

Zo všetkých strán a zhora ju kryla džungľa. Skryté boli aj dve dlhé, nízke dielne s plechovými strechami, v ktorých boli oceľové platne, rezačky, zväracie prístroje, generátor elektriny a náterové farby.

Posledný zúfalý výkrik z Jávskej hviezdy na kanáli 16 zachytilo vyše desať plavidiel, ale najbližšie k miestu, ktoré udala ako svoju pozíciu, bola chladiarenská loď, vezúca čerstvé a rýchlo sa kaziace ovocie na americký trh na druhej strane Pacifiku. Velil jej fínsky kapitán, ktorý hneď na-bral kurz k miestu tragédie. Našiel tam nadnášajúce sa záchranné člny - boli to vlastne malé plaviace sa stany, ktoré sa automaticky otvoria a nafúknu. Miesto oboplával a zbadať záchranné pásy a dve nafúknuté vesty. Na všetkých bo-lo meno: MV Jávská hviezda. Podľa zákonov mora, ktoré kapitán Raikonen dodržiaval, zastavil loď a spustil čln, aby sa námorníci pozreli, či v záchranných člnoch niekto nie je. Boli prázdne, a tak ich rozkázal potopiť. Stratil niekoľko hodín a nemohol sa zdržať dlhšie. Nemalo to význam. S ťažkým srdcom rádiom ohlásil, že Jávská hviezda zmizla s celou posádkou. Ďaleko v Londýne túto správu dostala poisťovňa Lloyd's International a v Ipswichi Lloyd's Register of Shipping zaknihoval stratu. Pre svet prestala Jávská hviezda existovať.

Výetrovateľ bol preč týždeň. Martin zostal v cele a spoločnosť mu robil len Korán. Vedel, že už onedlho sa ocitne v uctievanej spoločnosti tých, čo vedia naspať všetky jeho šesťtisíc šesťstošesťdesiatšesť veršov. No roky v špeciálnych jednotkách mu priniesli zriedkavý dar - schopnosť ostať po výnimočne dlhé obdobia nehybný a vzdorovať nude a nutkaniu prepadnúť netrepezlivosti.

Opäť sa teda naladil na rozjímanie, ktoré môže zabrániť, aby človek na samotke nezošalel.

Tento jeho talent bola jedna vec a narastajúce napätie na leteckej základni Edzell bola druhá vec. Stratili svojho človeka a otázky Marka Gumienneho z Langley a Stevea Hil-la z Londýna boli čoraz nástojčivejšie. Predator dostal dve úlohy - pozorovať Rás-al-Chajmu, či sa Páčidlo znova ne-zjaví, a monitorovať loď Raša, keď sa objaví v Perzskom zálive a pristane niekde v emirátoch.

Dr. Al-Chattáb sa vrátil, keď si potvrdil všetky stránky výpovede, týkajúcej sa Guantanamo. Nebolo to však ľahké. Štyrom britským väzňom, ktorých poslali domov, ne-chcel za nijakých okolností prezradiť, kto je. Všetci opakovane tvrdili, že nie sú nijakí extrémisti a že do americkej siete padli náhodou. Američania nech si myslia, čo chcú, al-Káida môže potvrdiť, že hovoria pravdu.

Situáciu sťažovalo, že Izmat Chán strávil na samotke taký dlhý čas ako trest za odmietnutie spolupráce, a preto ho

nikto zo zadržiavaných dobre nepoznal. Priznal, že pochytil niečo z angličtiny, a to pri nekonečných výsluchoch, keď počúval vyšetrovateľa CIA a potom preklad paštún-skeho tlmočníka.

Pokiaľ mohol Al-Chattáb zistiť, jeho väzeň sa ani raz ne-preriekol. Z toho mála, čo sa dozvedel v Afganistane, vy-svitlo, že útek z väzenského auta medzi Bagramom a vä-zením Pul-i-Čarki bol skutočný. Nevedel však, že ho zosnoval schopný šéf rezidentúry SIS na britskom veľvy-slanectve. Generál Júsuf konal potom v hneve veľmi pre-svedčivo a obvinili z toho agentov opäť oživajúceho Taliba-nu. A tak odpovedali, keď sa prezvedala al-Káida. „Vráťme sa k tvojej mladosti v Tora Bore," povedal Al--Chattáb, keď sa opäť rozbehlo vyšetrovanie. „Povedz mi, ako prebiehalo tvoje detstvo."

Al-Chattáb bol síce bystrý muž, ale nemohol vedieť, že Martin, hoci dvojník, pozná afganistanské vrchy lepšie než on. Al-Chattábovo šesťmesačné školenie vo výcvikovom tábore teroristov prebiehalo výlučne medzi Arabmi, a nie medzi paštúnskymi vrchármi. Usilovne si robil poznámky, zapisoval si dokonca aj názvy ovocia v sadoch Maloko-zai. Ruka mu len tak behala po bloku.

Na tretí deň druhého vyšetrovania dospelo rozpráva-nie ku dňu, ktorý bol v živote Izmata Chána kľúčový -k 20. augustu 1998, keď raketa Tomahawk dopadla do vrchov.

„Áno, áno, veľmi tragické," zamrmlal Al-Chattáb. „A zvláštne, lebo si zrejme jediný Afgánek, ktorý nemá nažive nijakých rodinných príslušníkov, aby sa zaňho mohli zaručiť. Je to pozoruhodná zhoda okolností a ja ako vedec nemám také zhody okolností rád. Ako to na te-ba zapôsobilo?"

Izmat Chán na Guantanamo odmietol vypovedať, prečo tak vášnivo nenávidí Američanov. Túto medzeru zaplnili informácie od ostatných bojovníkov, ktorí prežili Kvala-i--Džangi a dostali sa do tábora Delta. Izmat Chán sa stal v talibanskej armáde ikonickou postavou a príbeh o tomto mužovi, ktorý je imúnny voči strachu, sa šepkal pri táborových ohňoch. O jeho vyhladenej rodine povedali vyšetro-vateľom iní, čo prežili.

Al-Chattáb zmlkol a zadíval sa na väžňa. Ešte vždy mal vážne výhrady, ale v jednom si bol absolútne istý. Tento človek je naozaj Izmat Chán. Pochybnosti mal v druhej otázke - „neobrátili" ho Američania?

„Tvrdíš teda, že si vyhlásil akúsi súkromnú vojnu? Osob-ný džihád? A nikdy si nepopustil? Čo konkrétne si robil?"

„Bojoval som proti Severnej aliancii, spojencom Ameri-čanov."

„Ale až v októbri a novembri dvetisícjeden," povedal Al--Chattáb.

„Američania prišli na jeseň dvetisícjeden," povedal Martin.

„Tak je. Takže si bojoval za Afganistan... a prehral si. Te-raz chceš bojovať za Alaha."

Martin prikývol.

„Ako predpovedal šejk," dodal.

Z Dr. Al-Chattába prvý raz spadla všetka uhladenosť. Plných tridsať sekúnd hľadel s otvorenými ústami na bra-datú tvár oproti pri stole a pero mu v ruke znehybnelo. Na-pokon sa zmohol na zašepkanie: „Ty... ty si sa stretol so sa-mým šejkom?"

Al-Chattáb sa za celý čas vo výcvikovom tábore s Usá-mom bin Ládinom nestretol. Iba raz videl Landcruiser s čiernymi sklami, ktorý tadiaľ prechádzal, ale nezastavil. No bol by, a celkom doslova, vzal sekáčik na mäso a odse-kol si ruku od ľavého zápästia za možnosť stretnúť sa s ním, nehovoriac o tom, že by mal možnosť zhovárať sa s ním - s mužom, ktorého uctieval najviac na svete. Mar-tin mu pozrel do očí a prikývol. Al-Chattáb sa spamätal.

„Začni od samého začiatku tejto príhody a presne mi opíš, ako to bolo. Nič nevynechaj, ani najmenšiu podrob-nosť."

Martin mu všetko rozpovedal. O tom, ako ešte nedospe-lý slúžil v otcovom laškare, keď sa vrátil z madrasy pri Péšá-vare. O tom, ako patroloval s ostatnými a ako sa dostali do pasce na úbočí, keď ich chránila iba skupina balvanov. Britského dôstojníka, strelu Blowpipe ani zničenie heli-koptéry Laň nespomenul. Povedal iba o guľometnej paľbe z jej nosa, o črepinách guľiek a fŕkajúcich úlomkoch skál, kým sa Lani, buď večná chvála Alahovi, neminulo streľivo a neodletela.

Povedal o tom, že ho niečo udrelo do stehna, akoby ho treslo kladivo, a ako ho potom druhovia niesli cez údolia, kým nenašli muža s mulicou.

Povedal, ako ho dopravili do jaskynného komplexu v Džadži a odovzdali Saudskoarabom, ktorí tam žili a pra-covali.

„Ale šejk, povedz mi o šejkovi," naliehal Al-Chattáb. Martin mu povedal. Al-Chattáb si rozhovor slovo po slove zapísal.

„Zopakuj to, prosím."

„Povedal mi: „Príde deň, keď ťa Afganistan už nebude potrebovať, ale milosrdný Alah bude vždy potrebovať bo-jovníka, ako si ty."

„A čo sa stalo potom?"

„Previazal mi nohu."

„Šejk ti ju previazal?"

„Nie. Ten lekár, čo bol s ním. Egypt'an."

Dr. Al-Chattáb sa oprel a zhlboka vzdychol. Samozrej-me, lekár, Ajman al-Zaváhiri, druh a dôverník, muž, ktorý priniesol egyptský islamský džihád a pridal sa k šejkovi a vytvorili al-Káidu. Usporiadal si papiere.

„Znova ťa musím nechať. Potrvá to týždeň, možno dlhšie. Budeš musieť zostať tu. Žiaľ, pripútaný. Videl si pri-veľa a vieš priveľa. Ale ak si naozaj pravý veriaci a skutoč-ne Afganec, vstúpiš medzi nás ako čestný nový člen. Ak nie..."

Keď Al-Chattáb odišiel, Martina odvedli späť do cely. Al-Chattáb tentoraz neletel rovno do Londýna. Odišiel do hotela Hilton, kde usilovne a pozorne celý deň a celú

noc písal. Keď dopísal, zatelefonoval na niekoľko miest z nového a dosiaľ nepoužívaného mobilu, ktorý potom odhodil do hlbkej vody v prístave. Nikto ho neodpočú-val, ale aj keby sa tak bolo stalo, z jeho slov by veľa nevy-rozumel. No Dr. Al-Chattáb bol na slobode preto, lebo bol veľmi opatrný.

Telefónatmi si zariadil stretnutie s Fajsalom bin Selí-mom, kapitánom Raše, ktorá kotvila v Dubaji. Popoludní sa vydal v lacnom prenajatom aute do Dubaja a s kapitánom si pohovoril osobne. Ten od neho prevzal dlhý osobný list a skryl si ho pod odev. A Predator krúžil vo výške sedemtisíc metrov.

Islamské teroristické skupiny prišli už o veľa vysoko postavených členov, ktorí si neuvedomovali, že nech sú ako-koľvek opatrní, mobily a hovory cez satelity sú pre nich nebezpečné. Odpočúvacia a dešifrovacia technika Západu je vskutku veľmi dobrá. Ich ďalšou slabinou sú prevody peňazí normálnym bankovým systémom.

Na odstránenie tohto nebezpečenstva používajú sys-tém hundi, ktorý je s istými obmenami starý ako prvý ka-lifát.

Hundi je založený na absolútnej dôvere, proti čomu by namietal každý bankár. Funguje však, a ak niekto pe-nie špinavé peniaze a svojho zákazníka oklame, dlho sa v tomto odvetví neohreje - ak sa mu neprihodí ešte nie-čo horšie.

Platca odovzdá svoje peniaze v hotovosti v mieste A mu-žovi hundi a požiada, aby jeho priateľ v mieste B dostal tú-to sumu po zrazení provízie pre muža hundiho.

Hundi má v mieste B dôveryhodného partnera, zvyčajne príbuzného. Toho informuje a dá mu pokyn, aby peniaze pripravil - všetko v hotovosti - pre platcovho priateľa, kto-rý sa bude identifikovať dohodnutým spôsobom.

Ak berieme do úvahy, že desiatky miliónov moslimov posielajú peniaze rodinám do starej vlasti a neexistujú pri tom nijaké počítače, ba ani overiteľné účtovné knihy, čiže ak to všetko prebieha v hotovosti a platcovia a príjem-covia môžu používať pseudonymy, pohyby peňazí sa nija-ko nedajú zastaviť alebo vystopovať.

Pokiaľ ide o komunikáciu, riešenie spočíva v tom, že správy teroristov sa skrývajú do trojmiestnych šifier, ktoré možno mailovať alebo esemeskovať po celom svete. Sprá-vu môže rozlúštiť iba príjemca, ktorý má dešifrovací kľúč, obsahujúci až tri stovky takých číselných skupín. To je vhodné pre krátke pokyny a varovania. Niekedy však tre-ba doručiť cez pol sveta dlhý text presne.

Západ má však stále naponáhlo. Východ je trepezlivý. Ak to trvá dlho, tak v poriadku, nech to trvá dlho. Raša vyplá-va ešte v ten večer späť do Gvadoru. Na motocykli tam prišiel z Karáči spoľahlivý človek, ktorého upozornili ese-meskou. Vzal list a vydal sa na sever cez Pakistan do malého, ale fanatického mestečka Mírám Šáh.

Tam už čakal vo vopred určenej čaj-cháne dostatočne dôveryhodný muž, aby mohol putovať medzi vysoké ští-ty Vaziristánu a zapečatený balíček prešiel do ďalších rúk. Odpoveď prišla rovnakým spôsobom. Trvalo to de-sať dní.

Dr. Al-Chattáb však nezostal v Arabskom zálive. Odle-tel do Káhiry a potom na západ do Maroka. Tam vykonal pohovory a vybral štyroch Severoafričanov, ktorí budú pat-riť do druhej posádky. Keďže ho ešte nesledovali, jeho ces-ta sa neukázala na nijakom radare.

Keď veľkoryso rozdali karty, Wei Wing Limu sa ušli dve dvojice. Bol nízky, zavalitý, pripomínal ropuchu, na ple-ciach mu sedela hlava ako futbalová lopta a tvár mal hlboko podobenú kiahňami. Vo svojej práci sa však vyznal.

So svojimi ľuďmi pricestoval k skrytej rieke na polos-trove Zamboanga dva dni pred príchodom Jávskej hviezdy. Ich cestu z Číny, kde pôsobili v zločineckom podsvetí Gu-andongu, neznepríjemňovali pasy či víza. Jednoducho na-sadli na nákladnú loď, ktorej kapitána štedro odmenili,

a na nej sa priplavili k ostrovu Jolo, kde ich prevzali dva rýchle člny, ktoré vyplávali z filipínskych riečok.

Wei pozdravil svojho hostiteľa Lamponga a miestneho náčelníka Abú Sajjáfu, ktorý ho odporučil, prezrel si uby-tovanie pre svoju čatu, vzal päťdesiat percent odmeny ako zálohu a požiadal o prehliadku dielni. Keď si ich dô-kladne prezrel a zrátal kyslíkové a acetylénové bomby, vyslovil so všetkým spokojnosť. Potom si preštudoval fo-tografie, ktoré urobili v Liverpoole. Keď konečne Jávska hviezda doplávala na riečku, vedel, čo treba urobiť, a pus-til sa do toho.

Jeho špecialitou boli prestavby lodí. Vyše päťdesiat pla-vidiel, brázdiacich moria juhovýchodnej Ázie s nepravými názvami a nepravými dokumentmi, malo vďaka Weiovi aj nepravé tvary. Povedal, že potrebuje dva týždne, a dali mu tri, ale ani o hodinu dlhšie. Za ten čas sa z Jávskej hviezdy stane Grófka z Richmondu. To však Wei nevedel.

Nepotre-boval to vedieť.

Na fotografiách, ktoré študoval, bolo meno lode zatreté. Weia mená ani dokumenty nezaujímal. Na starosti mal tvary.

Niektoré časti Jávskej hviezdy len vyrežú, iné celkom od-režú. Mnohé tvary vytvoria zo zvarenej ocele. No predo-všetkým zhotovia šesť dlhých oceľových námorných kon-tajnerov, ktoré postavia v troch dvojiciach na palubu spod mostíka na provu.

Nebudú to však skutočné kontajnery. Zo všetkých strán a zhora budú vyzerať ako pravé, aj s označením Hapag--Lloyd. Pri prehliadke z niekoľkých krokov obstoja. Znútra však nebudú oddelené stenami. Bude to jediný dlhý prie-stor s odnímateľnou strechou na kĺbových závesoch a s prí-stupom cez dvere, vyrezané v priečke pod mostíkom. Tie potom zamaskujú.

Wei a jeho skupina však loď nenatrú. To urobia fili-pínski teroristi po ich odchode a zároveň namaľujú me-no lode.

V deň, keď sa rozhoreli acetylénovo-kyslíkové horáky, Grófka z Richmondu prechádzala cez Suezský prieplav. Keď sa Alí Azíz Al-Chattáb vrátil do vily, bol ako vymene-ný Prikázal, aby väzňovi snáli putá, a pozval ho k stolu na obed. Oči sa mu vzrušene ligotali.

„Spojil som sa so samým šejkom," zapriadol. Táto pocta ho očividne nadchla. Odpoveď nedostal písomne. Zverili ju ústne poslovi a on sa ju naučil nasпамäť. Aj taká prax existuje vo vysokých kruhoch al-Káidy.

Posla dopravili až do Arabského zálivu, a keď Raša za-kotvila, v prístave, odpoveď sa slovo za slovom dozvedel Dr. Al-Chattáb.

„Zostáva ešte jedna formalita," povedal. „Zdvihol by si, prosím, lem dišdašu doprostred stehna?"

Martin tak urobil. Nevedel, akú odbornú špecializáciu má Al-Chattáb. Modlil sa, aby to nebola dermatológia.

Al--Chattáb si veľmi pozorne pozrel zvrátenú jазvu. Bola presne tam, kde podľa správy mala byť. Zošil ju v jaskyni Džadži pred devätnástimi rokmi šiestimi stehmi muž, kto-rého zbožňoval.

„Ďakujem ti, priateľ môj. Sám šejk ti posielal osobné po-zdravy. Neuveriteľná česť. On aj jeho lekár si pamätajú to-ho

mladého bojovníka a slová, ktoré padli.

Splnomocnil ma, aby som ťa zaradil do misie, ktorá za-sadí veľkému satanovi taký strašný úder, že aj zničenie mrakodrapov sa bude zdať maličkosťou.

Ponúkol si svoj život Alahovi. Ponuka sa prijíma. Zo-mrieš slávne, ako skutočný šahíd. O tebe a o tvojich spolu-mučeníkoch sa bude hovoriť ešte o tisíc rokov."

Po troch týždňoch premárneného času mal Dr. Al-Chat-táb zrazu plné ruky práce. Na celom pobreží zaktivizovali zdroje al-Káidy. Zavolali holiča, aby Afgancovi ostrihal strapatú hrivu na západný účes. Chystal sa oholiť aj bradu. Martin protestoval. Ako moslim a Afganec bradu chcel. Al--Chattáb ustúpil, zastrihli mu ju na vandykovský štýl, ale dlhšiu ju odmietli nechať.

Sulejman mu vyfotografoval tvár a o dvadsaťštyri hodín prišiel s dokonalým pasom, ktorého majiteľ bol lodný inžinier zo sultanátu Bahrajn, známeho neochvejným spoje-nectvom so Západom.

Prišiel krajčír, vzal miery a vrátil sa s tmavosivým oble-kom a k tomu priniesol topánky, ponožky, košeľu a krava-tu. Priniesol cestovný vak na oblek.

Skupina mala odísť na druhý deň. Sulejman, ktorý bol z Abú Dábí, bude sprevádzať Afganca až do cieľa cesty. Ďalší dvaja budú telesnou strážou a najali ich na mieste. Vila poslúžila svojmu účelu. Dôkladne ju upracú a odídu z nej.

Dr. Al-Chattáb odchádzal pred nimi. Obrátil sa k Mar-tinovi.

„Závidím ti, Afganec. Nemôžeš vedieť, ako veľmi. Bojo-val si za Alaha, preliat si zaňho krv, znášal si preňho bolesť a špinu od neveriacich. A teraz zaňho zomrieš. Kiežby som mohol byť s tebou."

Po anglicky vystrel ruku, potom si spomenul, že je Arab, a Afganca objal. Pri dverách sa naposledy obzrel.

„Do raja prideš predomnou, Afganec. Drž mi tam mies-to. Inšalláh."

A bol preč. Prenajaté auto vždy zaparkoval niekoľko sto metrov od vily za dvoma nárožiami. Pred vilou sa ako vždy zohol, naoko si zaväzujúc šnúrkou, aby sa mohol roz-hliadnuť po ulici. Nikto na nej nebol, iba sto krokov od vily akási žabka, ktorá sa pokúšala naštartovať zanovitý skúter. Bola však miestna, v džilbábe, ktorý jej kryl vlasy a tvár. No aj tak ho urážalo, že žena má motorizované vozidlo.

Obrátil sa a vykročil k autu. Dievča, ktorého skúter po-kašľával, sa zohlo a prehovorilo do čohosi v košíku nad predným blatníkom. Úsečná angličtina prezrádzala chel-tenhamskú dievčenskú akadémiu.

„Mungo jeden, presúva sa," povedala.

Každý, kto sa niekedy zúčastnil na tom, čo Kipling nazval „Veľká hra" a čo James Jesus Angleton z CIA označil ako „divočina zrkadiel", bude zaiste súhlasiť, že najväčším ne-priateľom je NZ.

NZ čiže nepredvídateľný zádrh pravdepodobne zničil viac tajných operácií ako zrada či brilantná kontrašpionáž druhej strany. Takmer skoncoval aj s operáciou Pácidlo. Začalo sa to preto, lebo všetci, opantani novou atmosférou spolupráce, chceli vychádzať v ústrety.

Zábery z dvoch Predatorov, ktoré sa striedali nad Spoje-nými arabskými emirátmi a Arabským morom, odchádza-li z Tumrajtu na základňu Edzell, kde presne vedeli, prečo tam prichádzajú, a do amerického vojenského centra CENTCOM v Tampe, kde sa nazdávali, že Briti požiadali len o rutinné sledovanie zo vzduchu. Martin trval na tom, že o jeho odchode do terénu nesmie vedieť viac ľudí ako dvanásť a dosiaľ ich bolo len desať. A tí neboli v Tampe.

Keď boli Predatory nad emirátmi, na ich záberoch boli nekonečné počty Arabov, Nearabov, áut, taxíkov, prista-vísk a domov. Bolo ich priveľa, aby sa dal každý preveriť. No o lodi Raša a o jej starom kapitánovi sa vedelo. Keď te-da bola v prístave, každý jej návštevník vzbudil záujem.

No boli ich desiatky. Rašu nakladali, vykladali, tankova-li, zásobovali potravinami. Ománsky lodník drhol palubu a pri tom zakaždým prehodil zdvorilé slovo s okoloidúcimi na móle. Turisti boli zasa zvedaví na ozajstnú obchodnú loď z tradičného teakového dreva. Za jej kapitánom chodi-li na palubu miestni agenti a priatelia. Keď ho teda navští-vil mladý, oholený Arab z Perzského zálivu v bielom dišda-ši a v bielej filigránskej čiapočke, bol jedným z mnohých. V operačnej miestnosti základne Edzell mali databázu tisícok tvárí, ktoré patrili potvrdeným i nepotvrdeným čle-nom al-Káidy a jej sympatizantom. Každý záber z Predato-rov s nimi elektronicky porovnávali. Dr. Al-Chattáb však nespustil nijaký poplach, lebo sa o ňom nevedelo. Edzell ho teda nezachytil. To sa stáva.

Štíhly mladý Arab, navštevujúci Rašu, nevzbudil pozor-nosť ani v Tampe, no armáda poslala zábery ako pozor-nosť Národnej agentúre pre bezpečnosť vo Fort Meade a Národnému výzvednému úradu (špionážne satelity) vo Washingtone. NSA ich poslala ako pozornosť svojmu brit-skému partnerovi do Cheltenhamu, kde sa na ne dobre po-zreli, no Al-Chattáb im unikol, a všetko poslali britskej Bez-pečnostnej službe (kontrašpionáž), známejšej pod názvom MI5, ktorá sídli v Thames House, kúsok poniže od parla-mentu.

Tam pracoval mládenec v skúšobnej dobe, ktorý sa chcel osvedčiť. Ten prebehol tváre všetkých návštevníkov Raše tamojšou identifikačnou databázou.

Nie je to tak dávno, čo identifikácia tvárí závisela od ta-lentovaných agentov, ktorí v prítmi lupou študovali zrnité fotografie s cieľom odpovedať na dve otázky - kto je muž či žena na tejto fotografii a či sme ich už niekedy videli? Bola to vždy samotárska práca a trvalo roky, kým si usilov-ný agent vypestoval šiesty zmysel, ktorý mu umožňoval spomenúť si, že tento „kamoš" bol pred piatimi rokmi v Dillí na vietnamskom diplomatickom koktaili a z toho dôvodu je z KGB.

Potom prišli počítače. Vyvinuli softvér, ktorý rozložil ľudskú tvár na vyše šesťsto maličkých rozmerov, ktoré ulo-žil. Takto možno rozložiť každú ľudskú tvár na svete. Mô-že to byť presná vzdialenosť (na mikrón) medzi zrenicami, šírka nosa na siedmich miestach medzi obočím a konče-kom, dvadsaťdva meraní perí a uši...

Áno, uši. Analytici tvárí milujú uši. Každý záhyb a ryha, vráska, krivka a lalôčik je iný. Uši sú ako odtlačky prstov.

Pravé a ľavé nie je celkom rovnaké. Plastickí chirurgovia to ignorujú, ale dajte skúsenému analytikovi obidve uši a on ich identifikuje.

Počítačový softvér mal oveľa rozsiahlejšiu pamäťovú banku ako tisíc tvárí, uložených v Edzelli. Obsahoval odsúdených zločincov zjavne bez politického presvedčenia, lebo aj tí môžu pracovať pre teroristov, ak je správne stanovená cena. Obsahoval prisťahovalcov, legálnych aj ilegálnych, a nemuseli to byť len moslimskí konvertiti. Obsahoval tisíce tvárí zachytených na demonštráciách, keď protestujúci, ktorí niesli transparenty a skandovali heslá, prechádzali popri skrytých kamerách. A databáza sa neobmedzovala iba na Britániu. Boli v nej vyše tri milióny tvárí z celého sveta.

Počítač rozložil tvár muža, ktorý sa zhováral s kapitánom Raše, šikmý uhol záberu kompenzoval záberom, keď sledovaný zdvihol hlavu, aby sa pozrel na vzlietajúce lietadlo z letiska Abú Dábí, urobil šesťsto meraní a začal porovnávať. Vedel dokonca brať do úvahy vyrastené alebo oholené chĺpky na tvári.

Počítač je síce rýchly, no aj tak mu to trvalo hodinu. Ale našiel ho.

Bola to tvár z davu pred mešitou krátko po jedenástom septembri, keď dav nadšene jasal nad tým, čo rečník hovril. Rečníkom bol Abú Katáda, fanatický prívrženec al-Káidy v Británii, a dav, ktorému rečnil koncom septembra 2001, sa skladal prevažne z členov extrémistickej skupiny, podporujúcej džihád, ktorá sa volala al-Muhá-džirín.

Mládenec stiahol tvár z databázy a odniesol ju nadriadenému. Od neho sa dostala k imponujúcej dáme, ktorá viedla MI5, Elize Manninghamovej-Bullerovej. Vydala rozkaz, aby toho muža našli. Vtedy ešte nikto netušil, že mládenec, zamestnaný na skúšobnú dobu, objavil šéfa al-Káidy v Británii.

Trvalo to dlhšie, ale prišiel ďalší záber - ako dostáva doktorát na akademickej slávnosti. Volal sa Alí Azíz al-Chat-táb, vrcholne poangličtený akademik s miestom na Aston University v Birminghame.

Pritom, čo bolo o ňom známe, bol buď veľmi úspešný dlhodobý spáč, alebo pojašený mládenec, ktorý sa za študentských čias obšmietal okolo extrémistov. Keby však zatkli všetkých, čo patrili do druhej skupiny, zadržaných by bolo viac ako policajtov.

Odvtedy ako bol pri mešite, sa nikdy nepriblížil k extrémistom. No plne polepšený pojašený mládenec nediskutuje s kapitánom Raše v prístave Abú Dábí. Takže... patrí do prvej kategórie - spáč al-Káidy, kým sa nepreukáže opak.

Diskrétno si overili, že je späť v Británii a pokračuje v laboratórnej práci v Astone. Vystala otázka - zatknúť ho, alebo ho sledovať? Problém bol v tom, že na základe jednej leteckej fotografie, ktorú nemožno zverejniť, sa nedá dosiahnuť odsúdenie. Padlo rozhodnutie sledovať ho, hoci to bolo nákladné.

Neistotu vyriešilo, keď si Dr. Al-Chat-táb o týždeň rezervoval letenku do Arabského zálivu. Vtedy do prípadu zaangažovali SRR.

Británia má už roky jednu z najlepších „stopovacích“ jednotiek na svete. Je známa ako 14. spravodajská rota alebo Oddiel. Je maximálne utajená. Na rozdiel od SAS alebo SBS sa neskladá z tvrdých mužov. Pracuje v maximálnom utajení a vie neuveriteľne šikovne inštalovať odpočúvacie zariadenia, na diaľku fotografovať, odpočúvať a sledovať.

Mimoriadne efektívna bola proti IRA v Severnom Írsku.

Informácie Oddielu umožnili vo viacerých prípadoch SAS nastražiť pascu teroristickému útoku a zabrániť mu. Na rozdiel od zásahových zložiek Oddiel využíval v značnej miere služby žien. Vo všeobecnosti sa na ne hľadí ako na neškodné. No informácie, ktoré sú schopné získať, nie sú zďaleka neškodné.

Britská vláda sa roku 2005 rozhodla Oddiel rozšíriť a povýšiť. Stal sa z neho Špeciálny výzvedný pluk (SRR). Na inauguračnej slávnosti fotografovali všetkých, vrátane veľiaceho generála, iba od pásu dolu. Ústredie zostáva tajné, a ak sú SAS a SBS diskrétni, SRR je neviditeľný. Eliza však požiadala o jeho služby a dostala ich.

Keď Dr. Al-Chat-táb nasadol do lietadla z Heathrowu do Dubaja, na palube bolo šesť príslušníkov SRR, roztrúsených medzi tristo cestujúcimi. Jedným z nich bol mladý účtovník, sediaci v rade za Al-Chat-tábom.

Keďže išlo len o sledovačku, nebol dôvod nepožiadat' o spoluprácu špeciálne jednotky Spojených arabských emirátov. Keď sa po Svetovom obchodnom centre zistilo, že atentánik Marván al-Šehhi pochádzal zo Spojených arabských emirátov, a keď potom preniklo na verejnosť, že Biely dom sa pohrával s myšlienkou bombardovať stanicu Al-Džazíra v Katare, emiráty sa stali vrcholne citlivé na islamský extrémizmus. A najväčšmi v Dubaji, kde sídli špeciálne jednotky.

Keď skupina SRR pristála, mala už pripravené dve prenajaté autá a dva prenajaté skútre pre prípad, že by Dr. Al-Chat-táb niekto z letiska odviezol. Mal iba príručnú batériu. Prenajal si však malé japonské auto, čo poskytlou skupine čas zaujať pozície.

Najprv ho sledovali z letiska k Potoku v Dubaji, kde opäť kotvila Raša po návrate z Gvadoru. Tentoraz sa k nej nepriblížil, ale čakal pri aute asi sto krokov od nej, kým ho nezbadá Bin Selím.

O niekoľko minút sa vynoril z podpalubia Raše mladý muž, ktorého nikto nepoznal, predral sa davom a niečo šepkal do ucha Al-Chat-tábovi. Bola to odpoveď, prichádzajúca z vrchov Váziristánu. Po Al-Chat-tábovej tvári sa rozlial prekvapený výraz.

Potom sa vydal po rušnej pobrežnej hradskej cez Ajman a Umm-al-Kajván do Ras al-Chajmy. Tam sa ubytoval v Hiltonu a prezliekol sa. Bolo to od neho ohľaduplné, lebo tri mladé ženy zo skupiny SRR sa stihli na dámskej toalete prezliecť do džilbábov, ktoré všetko zakrývali, a vrátiť sa k vozidlám.

Dr. Al Chat-táb vyšiel v bielom dišdaši, sadol do auta a zamieril do mesta. Urobil niekoľko manévrov, ktorými chcel striasť prípadný „tieň“, ale to sa mu nepodarilo. V Perzskom zálive sú skútre všade, jazdia na nich muži aj ženy, sú rovnako oblečení a jeden jazdec je ako druhý.

Skupina študovala automapy všetkých siedmich emirátov, kým si nevryla do pamäti všetky cesty. Tak ho sledovali až k vile.

Ak ešte existovali pochybnosti, či má naozaj za lubom niečo zlé, manévry, ktorými chcel striasť prípadných špehov, ich rozptýlili. Nevinný človek sa takto nespráva. Vo vi-le však neprenocoval a ženy zo SRR ho sledovali späť do Hiltonu. Traja muži zaujali pozíciu na návrší, odkiaľ bol výhľad na vilu, a pozorovali ju v noci. Nikto do nej neprišiel,

ani z nej nevyšiel.

Druhý deň bol iný. Prišli návštevníci. Sledovacia skupina to nevedela, no boli to tí, čo priniesli nový pas a nový odev. Poznamenali si čísla ich áut a neskôr ich zatkli. Treťím bol holič, ktorého neskôr tiež našli.

Koncom druhého dňa sa naposledy objavil aj Al-Chattáb. Katy Sextonová, ktorá štartovala skúter vyššie na ulici, práve vtedy upozornila kolegov, že cieľ sa presúva.

V Hiltone Al-Chattáb prezradil svoje plány. Z izby, kam mu počas jeho neprítomnosti nainštalovali plošticu, si rezervoval na ráno letenku z Dubaja do Londýna. Spreádzali ho celou cestou do Birminghamu. Nič si ne-všimol. MI5 vykonala skvelý kus práce a bola si toho vedomá. Výsledok sa ako prísne tajný dostal iba k štyrom ľuďom v britskom spravodajskom spoločenstve. Jedným z nich bol Steve Hill. Takmer ho porazilo.

Predator dostal pokyn sledovať vilu na púštnom pred-mestí Ras al-Chajmy. V Londýne však bolo predpoludnie a v Perzskom zálive popoludnie. Predator videl iba uprato-vačov, ktorí vošli dnu. A raziu.

Bolo neskoro zastaviť špeciálne jednotky Spojených arabských emirátov, ktoré vyslali úderný oddiel. Velil mu bývalý britský dôstojník Dave de Forest. Šéf rezidentúry SIS v Dubaji, jeho osobný priateľ, bleskovo zasiahol. „Džungľovým telegrafom“ ihneď rozšírili, že „úder“ prišiel po anonymnom tipe nenávisťného suseda.

Upratovači nevedeli nič. Poslali ich z agentúry, dostali zaplatené vopred a dali im kľúče. Prácu však nedokončili. Zmietli na hrbku veľa čiernych chlupov, niektoré z hlavy a iné z brady - štruktúrou sa líšia. Inak tam po obyvateľoch neostali nijaké stopy.

Susedia hlásili uzavretý mikrobús, ale nikto si nespomenul na jeho číslo. Neskôr ho objavili opustený a ukázalo sa, že ho ukradli, ale bolo prineskoro, aby to dajako pomohlo.

Krajčír a holič boli užitočnejší. Bez váhania prehovorili, ale mohli opísať iba piatich mužov vo vile. Al-Chattába už poznali. Opísali Sulejmana a potom ho identifikovali z po-licajnej fotografie, lebo bol na zozname miestnych podozri-vých. Opísali aj dvoch podriadených, ale tých sa nepodari-lo identifikovať.

De Forest sa so svojou perfektnou arabčinou sústredil na piateho muža. Pridal sa k nemu šéf rezidentúry SIS. Krajčír a holič pochádzali z Ajmanu a konali si len svoje remeslo.

Nikto v operačnej miestnosti nevedel o nijakom Afgan-covi. Získali len jeho opis a poslali ho do Londýna. Nikto nevedel o pase, lebo Sulejman ho vyhotovil sám. Nikto ne-vedel, prečo v Londýne panuje taká hystéria ohľadne veľ-kého muža s čiernymi strapatými vlasmi a hustou bradou. Mohli hlásiť iba to, že teraz je ostrihaný a podľa všetkého oblečený v tmavom mohérovom obleku.

Stevea Hilla, Marka Gumienneho a skupinu v Edzelli však potešila posledná drobná informácia, ktorú získali od krajčíra a holiča.

Arabi z Perzského zálivu sa k nemu správali ako k čes-t-nému hosťovi. Zrejme ho pripravovali na odchod. Neleží teda mŕtvy niekde na dlaždicovej podlahe v okolí Arabské-ho zálivu.

Michael McDonald a Gordon Phillips sa v Edzelli spolu tešili, no zároveň si lámali hlavy. Vedeli, že ich agent pre-šiel všetkými skúškami a prijali ho ako pravého veriaceho. Po týždňoch obáv mali ďalší znak života. No zistil ich agent niečo o Raji, účele celej operácie? A kam odišiel? A môže sa s nimi dajako skontaktovať?

No aj keby sa s ním dostali do styku, nepomohol by im. Ani on nič nevedel.

A nikto nevedel, že Grófka z Richmondu práve vykladá v Singapore Jaguáre.

Hoci cestujúca skupina nevedela, že prenasle-dovatelia sú niekoľko hodín za ňou, unikla len vďaka šťast-nej náhode.

Keby boli zabočili k pobrežiu, na ktorom leží šesť emirátov, asi by ich boli chytili. Mierili však na východ cez hor-natú šíju do siedmeho emirátu Fudžajra na pobreží Omán-skeho zálivu.

Čoskoro za sebou zanechali spevnené hradské a pokračovali po vyjazdených cestách, ktoré sa strácali medzi hne-dými, od slnka spečenými kopcami Džabal Jibíru. Z prie-smyku na vrchole horského pásma zostúpili do malého prístavu Dibba.

Polícia v meste Fudžajra južne od Dibby dostala z Duba-ja požiadavku a opis. Pri vstupe do mesta postavili na hor-skú cestu zátarasy. Zastavili veľa áut, ale štyria teroristi ne-boli ani v jednom.

Dibba nie je ktoviečo - len skupina bielych domov, me-šita so zelenou kopulou, malý prístav pre rybárov a občas-ný motorový čln pre potápačov zo Západu. Na druhej riec-ke od mesta čakal alumíniový čln, vytiahnutý na štrku. Jeho mohutné prívesné motory boli vytiahnuté z vody. V priestore pre náklad uprostred boli reťazami upevnené nádrže s rezervným palivom. Jeho dvojčlenná posádka od-počívala v tieni jediného kra medzi skalami.

Pre dvoch miestnych mládencov to bol koniec ich cesty. Ukradnutý mikrobús prevezú vysoko do vrchov a tam ho nechajú. Potom sa jednoducho stratia v rovnakých uliciach,

ktoré zrodili Marvána al-Šehhiho. Sulejman a Afganec po-mohli zatisnúť čln späť do vody. Západné šaty mali stále vo vakoch, aby ich chránili pred fŕkajúcou slanou vodou.

Keď boli cestujúci a posádka na palube, pašerácky čln sa pomaly vydal až takmer k výbežku polostrova Musandam. Cez úžinu sa preplavia vysokou rýchlosťou až potme.

Dvadsať minút po západe slnka kormidelník vyzval ces-tujúcich, aby sa dobre držali, a pridali naplno rýchlosť. Čln vyletel spomedzi vôd pri poslednom výbežku Arábie a hnal sa k Iránu. Tislo ho päťsto koní a jeho nos sa dvihol z vody. Martin usúdil, že sa plavia takmer päťdesiatuzlo-vou rýchlosťou. Aj malá vlnka ich udrela, akoby narazili na kladu, a na všetkých fŕkala vodná triešť. Tváre si zahalili kúfijami, ktoré slúžia ako ochrana pred slnkom. Teraz im chránili tváre pred slanou vodou.

O necelých tridsať minút sa objavili na ľavoboku prvé roz-trúsené svetlá na iránskom pobreží a čln zamieril na vý-chod ku Gvadoru a Pakistanu. Túto cestu prešiel Martin pod pokojnými plachtami Raše pred mesiacom. Teraz sa vracal desať ráz vyššou rýchlosťou.

Keď sa dostali oproti svetlám Gvadoru, posádka spoma-lila a zastala. Bola to príjemná úľava. Dvihli sudy, prenies-li ich

dozadu, nasadili do nich lieviky a obidva motory až po vrch natankovali. Bolo už ich vecou, kde natankujú na spiatočnú cestu.

Fajsal bin Selím povedal Martinovi, že títo pašeráci sú schopní dostať sa z ománskych vôd do Gvadoru za jedinú noc a do svítania sa vrátiť s novým nákladom. Tentoraz pôjdu ďalej a budú sa plaviť aj za dňa.

Úsvit ich zastihol hlboko v pakistanských vodách, ale dosť blízko pri brehu, aby ich mohli pokladať za rybársky čln, hoci ani jeden sa nemôže plaviť tak rýchlo. Po hliadkových plavidlách však nebolo ani stopy. Rýchlo popri nich uháňalo púste hnedé pobrežie. Martinovi napoludnie svitlo, že ich cieľom môže byť len Karáči. Ale prečo, to netušil. Na mori natankovali ešte raz, a keď sa slnko za nimi prechýľovalo na západ, vyložili ich v páchnucej dedine pri najväčšom pakistanskom prístave.

Sulejman tam zrejme ešte nikdy nebol, ale informácie mu musel podať človek, ktorý tam urobil prieskum. Martin vedel, že al-Káida ho robí vždy vrcholne dôkladne bez ohľadu na čas a výdavky. To bola jedna z mála vecí, ktoré na nej mohol obdivovať.

Sulejman našiel jediné auto na prenájom a dojednal ce-nu. Skutočnosť, že na breh vyšli z pašeráckej lode dvaja neznámi muži, na ktorých nebolo nič legálne, nevzbudila nijakú pozornosť. Bol to napokon Beludžistán a úrady v Karáči tu mali za idiotov.

Vnútrajšok auta páchol po rybách a ľudskom pote a kaš-lavý motor nebol schopný ísť rýchlejšie ako sedemdesiat-kou. Vyššiu rýchlosť však nedovoľovala ani cesta. Napokon však došli na hradsú a na letisko dorazili s časovou rezervou.

Afganec prejavil na letisku rozpaky a zmätok. V lietadle letel v živote len dva razy, zakaždým v americkom Herculese C-130 a zakaždým ako väzeň v putách. Nemal potuchy, ako sa hlási na let, nevedel nič o letenkách a pasových kontrolách. Sulejman ho s posmešným úsmevom so všetkým oboznamoval.

Kdesi v obrovskej strkajúcej a sáčajúcej sa mase ľudí v hlavnej hale medzinárodného letiska Karáči našiel priehradku Malajzijských aerolínií a kúpil dve jednosmerné le-tenky ekonomickou triedou do Kuala Lumpuru. Museli vyplniť podrobné žiadosti o víza, čo urobil Sulejman v angličtine. Zaplatil v hotovosti americkými dolármi, najrozšírenejšou menou na svete.

Leteli európskym Airbusom A330. Let trval šesť hodín cez tri časové pásma. Pristáli o pol desiatej po ľahkých ráňkách v lietadle. Martin ukázal druhý raz nový bahrajnský pas, zvedavý, či prejde. Prešiel. Bol dokonalý.

Keď boli na letisku, Sulejman prešiel z priestoru medzinárodných príletov do priestoru vnútrozemských odletov a zasa kúpil dve jednosmerné letenky. Martin zistil, kam letia, až keď ukazoval palubný lístok. Ostrov Labuan.

Už o ňom počul, ale nič určité. Leží pri severnom pobreží Bornea, ale patrí Malajzii. Pre turistov sa zdôrazňovalo, že je to rušný kozmopolitný ostrov s množstvom krásnych koralov v okolitých vodách, no brífingy na Západe o zločineckom podsvetí hovorili o inej, temnejšej stránke. Kedysi patril do sultanátu Brunej, tridsať kilometrov od pobrežia Bornea. Briti ho zabrali roku 1846 a mali ho sto-sedemásť rokov, s výnimkou troch, keď ho za druhej svetovej vojny okupovali Japonci. Roku 1963 ho Briti odovzdali štátu Sabah ako súčasť dekolonizácie a roku 1984 prešiel pod Malajziu.

Na jeho oválnom území, veľkom stotridsaťpäť štvorcových kilometrov, neexistovala nijaká ekonomika, tak si ju ostrov vytvoril. So štatútom medzinárodného finančného raja, s bezcolným prístavom a výhodnou vlajkou sa stal okrem iného pašeráckou Mekkou a priťahoval mimoriadne pochybnú klientelu.

Martin si uvedomil, že letí do najneľútostnejšieho sveto-vého centra lodných únosov, krádeží nákladov a vraždenia posádok. Musí sa spojiť so základňou, aby jej dal znak života, a musí vymyslieť ako. A rýchlo.

Na prvom letisku na Borneu mali krátku zastávku, ale tí, čo leteli ďalej, z lietadla nevystúpili.

O štyridsať minút sa lietadlo vznieslo na západ, zakrúžilo nad morom a zamierilo na severovýchod k Labuanu. Hlboko pod krúžiacim lietadlom mierila Grófka z Richmondu s balastom ku Kota Kinabalu po náklad padauku a ružového dreva.

Krátko po vzlietnutí rozdávala letuška príletové kartičky. Sulejman vzal obidve a pustil sa do ich vyplňania. Martin musel predstierať, že nerozumie ani nepíše po anglicky a rozpráva len zadŕhavo. Angličtinu počul všade okolo seba. On aj Sulejman sa v Kuala Lumpure síce prezliekli do

košiel a oblekov, ale Martin nemal pero ani dôvod, aby ňo niekoho požiadal. Navonok boli bahrajnský inžinier a ománsky účtovník, ktorí letia na Labuan na základe zmluvy s plynárenskou firmou, a to zapísal Sulejman do kartičiek. Martin zamrmlal, že musí na toaletu. Vstal a odišiel dozadu, kde boli dve. Jedna bola voľná, ale predstieral, že obidve sú obsadené, a tak sa obrátil a šiel dopredu. Malo to dôvod. Boeing 737 má dve triedy - ekonomickú a biznis. Obidve delí záves a Martin sa musel dostať zaň.

Zastal pred dverami toalety, zažiaril na letušku, ktorá rozdávala kartičky, a s ospravedlnením jej vytiahol z vrec-ka na blízke kartičku a pero. Toaleta sa uvoľnila a on vošiel dnu. Mal čas iba na to, aby na opačnú stranu kartičky načarbal odkaz, zložil ju a strčil si ju do náprsného vrecka. Potom vyšiel a pero vrátil. Nato sa vrátil na svoje miesto.

Sulejmanovi povedali, že Afganec je spoľahlivý, no aj tak naňho dával bedlivo pozor. Možno mu šlo o to, aby sa je-ho zverenec nedopustil z naivnosti alebo neskúsenosti da-jakej chyby. Možno to boli roky výcviku v spôsoboch al-Káidy, no jeho pozornosť nezakolísala ani pri modlitbách.

Labuanské letisko je pravým opakom letiska v Karáči - malé a úhladné. Martin netušil, kam idú, no vedel, že le-tisko je zrejme poslednou príležitosťou, ako odovzdať správu. Dúfal, že sa naňho usmeje štastie.

Bol to len okamih a nastal na chodníku pred letiskovou halou. Sulejmanove inštrukcie, ktoré sa naučil naspamäť, boli zrejme mimoriadne presné. Precestovali pol sveta a on bol zrejme skúsený cestovateľ. Martin nemohol vedieť, že je v

al-Káide už desať rokov a slúžil jej v Iraku a na Ďale-kom východe, predovšetkým v Indonézii. Nemohol vedieť ani to, na čo je Sulejman odborník.

Ten skúmal pohľadom príjazdovú cestu k hale, ktorá slúžila prilietajúcim aj odlietajúcim cestujúcim. Hľadal ta-xík, keď sa zjavil jeden, ktorý smeroval k nim. Bol obsadený, no cestujúci z neho zrejme vystúpia.

Vystúpili dvaja muži a Martin zachytil neomylné anglické prízvuk. Obaja boli veľkí a svalnatí. Obaja mali kaki šortky a kvietkované plážové košeľe. Obaja boli v pečúcom slnku spotení, lebo panovala tridsaťstupňová predmonzúnová horúčava. Jeden vytiahol malajzijskú menu, aby za-platil taxikárovi, a druhý vykladal z kufru batožinu. Mali dva kufré a dva potápačské vaky. Obaja sa potápali pri po-brežných útesoch, kam ich poslal britský časopis Športový potápač. Muž pri kufri auta si nemohol poradiť so všetkými štyr-mi batožinami. Kým stihol Sulejman niečo povedať, Mar-tin priskočil a pomohol potápačovi preniesť na chodník je-den vak s výstrojom. Pritom strčil zloženú príletovú kartičku do jedného z bočných vreciek, ktorých je na ta-kom vaku neúrekom.

„Vďaka, kamoš,“ povedal potápač a obaja zamierili k priehradke zaregistrovať sa na let do Kuala Lumpuru s prípojom do Londýna.

Sulejman dal malajskému taxikárovi pokyn v angličtine - lodná agentúra v prístave. Tu ich konečne niekto čakal. Ako jeho hostia, aj on bol oblečený západne a oholený. Ako oni, aj on bol takfir. Predstavil sa ako Lampong a za-viedol ich na palubu pätnásťmetrového plavidla, vystroje-ného ako loď pre športových rybárov. O niekoľko minút vyplávali z prístavu.

Loď ustálila rýchlosť na pätnástich uzloch a zamierila na severovýchod do Kudatu, kadiaľ sa prechádzalo do Sulu-ského mora a k úkrytu teroristov vo filipínskej provincii Zamboanga.

Bola to namáhavá cesta, lebo v lietadlách si len chvíľami zdiemli. Kolísanie mora bolo omamné, vetrík po saune Labuanu osviežujúci. Obaja cestujúci zaspali. Kormidelník patrila do teroristickej skupiny Abú Sajjáf. Cestu poznal, vracal sa domov. Zapadlo slnko a zakrátko sadla tropická tma. Loď sa plavila nocou, minula svetlá Kudatu, prešla Balabackou úžinou a zamierila do filipínskych vôd.

Wei dokončil prácu pred termínom a vracal sa domov do rodnej Číny. Nevedel sa toho dočkať. Konečne bol na čín-skej lodi a jedol dobré čínske jedlá, nie ten morský odpad, ktorým ho častovali námorní banditi v tábore pri rieke. Nevedel, na čo má slúžiť to, čo urobil, a bolo mu to jed-no. Na rozdiel od zabijakov z Abú Sajjáfu a dvoch či troch indonézskych fanatikov, ktorí sa päť ráz denne modlili na kolenách s hlavou pri zemi, Wei Wing Li bol členom triády Hadia hlava a nemodlil sa k nikomu.

Výsledkom jeho práce bola dokonalá kópia Grófký z Rich-mundu, na ktorú prerobil loď podobnej veľkosti, tonáže a rozmerov. Nevedel, ako sa volala pôvodná loď, ani ako sa bude volať táto. Zaujímal ho iba hrubý zväzok dolárových bankoviek vysokej hodnoty, ktoré vybrali z úverového lí-mitu labuanskej banky, ktorý zriadil nebohý Taufik al-Kvír z Káhiry, Pěšávaru a naposledy bytom v márnici.

Kapitán McKendrick sa na rozdiel od Weia modlil. Nie síce tak často, ako by sa mal - tak si vrazil -, ale v Liver-pole ho vychovali ako dobrého írskeho katolíka. Na mos-tíku pred kormidlovým kolesom mal sošku požehnanej Panny a na stene svojej kajuty kríž. Pred vyplávaním sa vždy pomodlil za dobrú plavbu a pri návrate poďakoval Pánovi za bezpečný návrat.

Keď však skúsený sabahský lodivod viedol Grófkú popri plytčinách do vyhradeného kotviska pri môle v Kota Kina-balu, nebolo treba sa modliť. Bol to bývalý koloniálny pri-stav Jesselton, kde si britskí obchodníci za čias pred vynáj-dením mraziacich zariadení liali maslo - ak ho získali v konzervách - z malých krčahov na chlieb.

Kapitán McKendrick si obrátil okolo spoteného krku šatku a poďakoval lodivodovi. Konečne môže pozatvárať všetky dvere a poklopy a vydýchnuť si v klimatizovanom vzduchu. Dobré padne aj studené pivo. Ráno odčerpajú vodný balast a on uvidí svoj náklad dreva. Ak bude nakla-dacia čata dobrá, večer nasledujúceho dňa môže byť opäť na mori.

Dvaja mladí potápači presadli v Kuala Lumpure na lietad-lo British Airways do Londýna, a keďže to nebol „suchý“ let, po pive, ktoré vypili, hlboko zaspali. Let potrvá dva-násť hodín, ale osem získajú na časových pásmach a na Heathrowe zosadnú na svitaní. Kufré mali v nákladnom priestore, ale vaky s výstrojom v kabíne nad hlavami.

Boli v nich plutvy, masky, kombinézy, regulátory a iné potreby. Iba potápačské nože boli pri ostatnej batožine v nákladnom priestore. V jednom z vakov bola aj malajzijská príletová kartička, o ktorej potápači dosiaľ nevedeli. Na rieke polostrova Zamboanga šikovný natierač doma-lúval vo svite reflektorov posledné písmeno názvu zakot-vene-j lode. Bolo to „U“. Na jej sťažni sa trepotala Červená vlajka. Na oboch stranách provy a zozadu na korme boli slová Grófka z Richmondu a na korme pod tým slovo Liver-pool. Keď natierač zostúpil z plošiny a reflektory zhasli, premena lode bola dokončená.

Na svitaní sa loď zamaskovaná na športovo-rybársku pomaly plavila hore prúdom po rieke. Priviezla posledných dvoch členov novej posádky bývalej Jávskej hviezdy, ktorí sa na nej poplavia na jej i svojej poslednej ceste.

Nakladanie Grófký z Richmondu sa začalo na svitaní, keď bol vzduch ešte chladný a príjemný. O tri hodiny bude opäť ako v saune. Prístavné žeriavy neboli síce najmoder-nejšie, ale prístavní robotníci sa vo svojej práci vyznali. Že-riavy prenášali klady vzácneho dreva a spúšťali ich do pod-palubia, kde ich spotená posádka ukladala.

V poludňajšej horúčave museli prestať pracovať aj miestni Bornejčania a štyri hodiny spali všetci v prístave tam, kde si našli kúsok tieňa. Do jarného monzúnu chýbal mesiac a vlhkosť vzduchu, nikdy nie nižšia ako deväťde-siat percent, sa blížila k stovke.

Kapitán McKendrick by bol býval už najradšej na mori, ale nakladanie a zavierame palubných poklopov ukončili až pri západe slnka. Lodivod, ktorý loď vyvedie na šire more, príde až ráno. Znamenalo to ďalšiu noc v tomto skleníku.

McKendrick vzdychol a znova sa utiahol do kli-matizovaného podpalubia.

Miestny agent prišiel s lodivodom na palubu o šiestej rá-no a podpísali posledné dokumenty. Nato sa Grófka vyda-la

do Juhočínskeho mora.

Podobne ako Jávská hviezda pred ňou, aj ona zabočila na severovýchod, aby oboplávala výbežok Bornea, a potom zamieri na juh cez súostrovie Sulu k Jáve, kde kapitán na-loží v Surabaji šesť kontajnerov plných východného hod-vábu. Nevedel, že v Surabaji nijaký hodváb nie je, a nikdy nebol.

Loď vyložila troch cestujúcich na chátrajúcom móle v po-lovici riečky. Lampong ich zaviedol do domca na koloch nad vodou, slúžiaceho ako ubikácia a jedáleň pre mužov, ktorí odídu na misiu, známu Martinovi pod názvom Raja a Lampongovi ako Al-Isrá. Tí, čo pripravili unesenú Jávsku hviezdu na more, tam zostanú.

Skupina, ktorá mala odísť, bola zmesou Indonézanov z organizácie Džamáa islámija, ktorá nastražila bomby na Bali a na ďalších ostrovoch, a Filipínčanov z organizácie Abú Sajjáf. Jazyky prechádzali z miestneho tagalogu do jávskeho dialektu a občas niekto ďalej zo západu zammlal niečo po arabsky. Martin jedného po druhom identifikoval členov posádky a ich konkrétne úlohy.

Strojník, navigátor a radista boli Indonézanovia. Zo Sulej-mana sa vykľul odborník na fotografiu. Nech príde k čo-mukol'vek, jeho úlohou predtým, ako sa stane mučeníkom, bude všetko snímať digitálnou rádiovou kamerou a cez laptop a satelitný telefón to vyslať do siete televízie Al-Dža-zíra.

Ďalej tam bol tinedžer, ktorý vyzeral na Pakistanca, no Lampong sa naňho obracal po anglicky. Z jeho odpovedí bolo zrejme, že sa narodil a vyrástol v Británii pakistan-ským rodičom. Mal severoanglický prízvuk a Martin ho ur-čil do okolia Leedsu a Bradfordu. Na jeho funkciu nepri-šiel, ale usúdil, že to môže byť kuchár.

Zostávali traja - Martin, ktorý zjavne vďačil za svoju prí-tomnosť samému Usámovi bin Ládinovi, ďalej chemický inžinier a pravdepodobne odborník na výbušniny a veliteľ misie. Ten tam však nebol. Stretnú sa s ním neskôr.

Predpoludním dostal miestny veliteľ Lampong telefonát cez satelit. Bol krátky a obozretný, no stačil. Grófká z Rich-mundu vyplávala z Kota Kinabalu a je na širom mori. Me-dzi Tawi Tawi a ostrovmi Jolo bude prechádzať pri západe slnka. Posádky rýchlych člnov, ktoré ju zadržia, majú do odchodu teda ešte štyri hodiny. Sulejman a Martin sa pre-zliekli zo západných oblekov do nohavíc a miestnych kvietkovaných košiel a obuli si sandále. Po schodoch zišli do plytkej vody riečky, aby sa umyli pred modlením a ve-čerou, na ktorej podávali ryžu a ryby.

Martin mohol iba pozorovať a čakať. Veľa z toho nero-zumel.

Dvaja potápači mali šťastie. Väčšina ich spolucestujúcich bola z Malajzie, takže ich nasmerovali do uličky pre držite-ľov nebritských pasov. Zopár Britov teda nemuselo dlho čakať na formality. Keďže boli medzi prvými pri batožino-vom dopravníku, vzali si kufre a zamierili v colnom prie-store k východu s označením NIČ NA PRECLENIE. Asi to zapríčinili ich vyholené hlavy, strnisko na bradách alebo svalnaté ruky, vytŕčajúce z krátkych rukávov kviet-kovaných košiel v mrazivé britské marcové ráno. Tak či onak, jeden z colníkov im kývol, aby prišli k lavici, kde sa kontrolovala batožina.

„Ukážte mi, prosím, pasy.“

Bola to formalita. Pasy boli v poriadku. „A práve ste pricestovali z...?“ „Malajzie.“ „Účel cesty?“

Jeden z mladých mužov ukázal na vak s potápačským výstrojom. Jeho výraz hovoril, že je to hlúpa otázka, keď na vakoch bolo logo známej firmy, obchodujúcej s potápač-ským výstrojom. No posmievať sa colníkovi, to je vždy chy-ba. Tomu sa na tvári nepohol ani sval, ale za dlhé roky prá-ce už zachytil z Ďalekého východu veľké množstvo exotického fajčiva či látok, ktoré sa vstrekujú injekčnou ihlou. Ukázal na jeden z vakov.

Boli v ňom iba zvyčajné potápačské potreby. Keď vak za-zipsoval, prsty zasunul do jedného bočného vrecka.

Vy-tiahol z neho zloženú kartičku. Prečítal si ju. „Odkiaľ to máte, pane?“

Na potápačovej tvári sa zjavil výraz nefalšovaného pre-kvapenia.

„Neviem. Nikdy som to nevidel.“ O niekoľko krokov ďalej stál ďalší colník, ktorý vnímal narastajúce napätie a podišiel bližšie.

„Zostaňte tu, prosím,“ povedal prvý colník a odišiel cez dvere, ktoré boli za ním. Množstvo zrkadiel, ktoré býva v colných odbavovacích priestoroch, tam nie je kvôli már-nivosti colníkov. Z druhej strany sú priehľadné a za nimi stoja príslušníci vnútornej bezpečnostnej služby.

Obaja potápači sa ocitli s batožinou každý v inej miest-nosti. Colníci im prehľadali batožinu plutvu za plutvou, masku za maskou, košeľu za košeľou. Nič nezákonné ne-našli.

Muž v civile sa zadíval na kartičku. „Musel mi to tam niekto dať, ale ja som to nebol,“ pro-testoval jeden z potápačov. Bolo už pol desiatej. Steve Hill sedel za svojím stolom vo Vauxhall Crosse, keď zazvonil jeho osobný a superutajený telefón.

„S kým hovorím?“ spýtal sa hlas v telefóne. Hill sa na-ježil.

„To isté by som sa mal spýtať ja. Asi máte zlé číslo,“ od-sekol.

Dôstojník MI5 si už predtým prečítal text správy, ktorú mal potápač vo vaku. Zdalo sa mu, že potápačovi možno veriť. No v tom prípade...

„Volám z Heathrow, terminál tri. Kancelária vnútornej bezpečnosti. Zadržali sme cestujúceho z Ďalekého výcho-du. V potápačskom vaku mal krátku, rukou napísanú sprá-vu. Hovorí vám niečo slovo Pácidlo?“

Steve Hill akoby dostal úder do žalúdka. Nebolo to zlé číslo. Ani hovor nepreskočil z inej linky. Predstavil sa slu-žobným zaradením a hodnosťou a požiadal, aby oboch mužov zadržali, kým príde. O päť minút vyrazilo jeho au-to z podzemnej garáže, prešlo cez most Vauxhall a zaboči-lo na Cromwell Road na Heathrow.

Potápači mali smolu, lebo zabili celé predpoludnie, no Steve Hill dospel po hodinovom výsluchu k presvedče-niu, že sú v tom nevinne. Objednal im bohaté raňajky zo služobného bufetu a poprosil ich, aby sa pokúsili vydolo-vať z pamäti, kto im ten lístok mohol do bočného vrecka strčiť.

Spomenuli všetkých, s kým prišli do styku od chvíle, keď si zabalili batožinu. Napokon jeden povedal: „Počuj, Mark, pamätáš sa na toho arabsky vyzerajúceho chlapíka, ktorý ti na letisku pomohol s batožinou?“

„Aký arabsky vyzerajúci chlapík?“ spýtal sa Hill.

Opísali mu ho, ako najlepšie vedeli. Čierne vlasy, čierna briadka. Pekne zastrihnutá. Tmavé oči, olivová pleť. Asi štyridsaťpäť rokov, v kondícii. Tmavý oblek. Hill mal tento opis od holiča a krajčira z Ras al-Chajmy. Bolo to Pácidlo. Obom potápačom srdečne poďakoval a zabezpečil im od-voz autom až domov do Essexu.

Zavolať Gordona Phillipsa v Edzelli a Marka Gumienne-ho, ktorý sedel pri raňajkách vo Washingtone, a prečítal im čarbanicu, ktorú držal v ruke. Bolo to jednoduché: „AK MÁTE RADÍ SVOJU VLAST', ZAVOLAJTE DOMA NA ČÍSLO XXXXXXXXXXXXX. POVIETE, ŽE PÁCIDLO VRAVÍ, ŽE TO BUDE DAJAKÁ LOĎ.“

„Nasadiť všetko, čo je k dispozícii,“ vydal rozkaz Edzel-lu. „Prečtešte celý svet a hľadajte nezvestnú loď.“

Podobne ako kapitán Jávskej hviezdy Herrmann, aj Liam McKendrick viedol svoju loď medzi mysli a výbežkami sám a kormidelníkovi ju odovzdal, až keď preplával úžinu medzi Tawi Tawi a ostrovmi Jolo. Pred ním sa rozkladalo širé Sulaweské more a ich kurz viedol rovno na juh do Ma-kassarskej úžiny.

Mal šesťčlennú posádku - päť Indov z Keraly, všetko kresťanov, verných a zdatných, a prvého dôstojníka Ľi-braltarčana. Odovzdal mu kormidlo a zišiel do podpalubia, keď sa zozadu prihnali rýchle člny. Ako na Jávskej hviezde, ani tu nemala posádka nijakú šancu. Za niekoľko sekúnd preskočilo zábradlie desať banditov a rozbehli sa na mos-tík. Veliteľ akcie Lampong prišiel pomalším krokom.

Tentoraz nebolo treba nijaké vyhrážky násilím, ak nepo-slúchnu jeho rozkazy. Ich jedinou úlohou bolo zariadiť, aby Grófka z Richmondu navždy zmizla aj s posádkou. Jej cenný náklad bude treba odpísať, čo je škoda, ale nedá sa nič robiť. Posádku nahnali k zábradliu a samopalmi skosili. Telá ná-morníkov, ktoré sa proti tejto nespravodlivej smrti búrili, po-padali cez zábradlie do mora. Nemuseli ich ani zaťažovať, aby klesli na dno. Lampong svoje žraloky poznal. Liam McKendrick prišiel na rad posledný. Zúriivo sa na vrahov oboril a Lampongovi vynadal do pohanských sviň. Lampong ako fanatický moslim neznášal, keď ho niekto prirovnal k prasaťu, a preto sa postaral, aby guľkami pre-vítaný kapitán ešte žil, keď spadol do mora.

Piráti z Abú Sajjáfu potopili dosť lodí, takže vedeli, kde sú zaplavovacie ventily. Keď začali lodné pumpy zaplavovať podpalubie, opustili loď a zo vzdialenosti niekoľko sto metrov pozorovali, ako sa Grófka vztyčuje provou dohora a potom sa pomaly kĺže zadnou časťou dopredu na dno Sulaweského mora. Keď zmizla, vrahovia sa obrátili a uháňali domov.

Partia v domci pri filipínskej rieke dostala od Lamponga na mori ďalší krátky satelitný telefonát, ktorým im ozná-mili hodinu odchodu. Nastúpili na športovo-rybársku loď, kotviacu pri schodíkoch. Keď odchádzali, Martin postre-hol, že tí, čo zostali, nejavili nijaké znaky úľavy, ale iba hlbokú závisť.

Počas služby v špeciálnych jednotkách sa nikdy nestre-tol so samovražedným atentátnikom pred činom. Teraz sa ocitol medzi nimi a stal sa jedným z nich.

Na zámku Forbes sa usiloval vžiť do ich rozpoloženia, do ich nezvratného presvedčenia, že čin, ktorý idú vykonať, je naozaj v záujme svätej veci, že ho sám Alah automaticky požehná a zaručí okamžitý príchod do raja. A že toto všet-ko obrovsky preváži akékoľvek zvyšky lásky k životu.

Takisto pochopil, že popri láske k Alahovi musí šahída ovládať nesmierne hlboká nenávisť. Jedno alebo druhé ne-stačí. Nenávisť musí byť v duši ako leptajúca kyselina. A takou nenávisťou bol Martin obklopený.

Videl ju na tvárach banditov z Abú Sajjáfu, ktorí si vy-chutnávali každú príležitosť, keď mohli zabiť Západnia-ra. Videl ju na tvárach Arabov, keď sa modlili za príleži-tosť zabiť pri svojej smrti čo najviac kresťanov, židov a svetských či nedostatočne zbožne zmýšľajúcich moslimov. A najväčšiu nenávisť videl v očiach Al-Chattába a Lam-ponga, lebo sa poškvrnili v záujme toho, aby prežili me-dzi nepriateľmi.

Pomaly sa plavili po rieke a džungľa, doliehajúca z oboch strán na breh, sa pomaly rozostupovala. Hore sa ukázala obloha. Martin si lepšie pozrel svojich druhov. Zo

všetkých vyžarovala nenávisť a fanatizmus. Všetci sa po-kladali za požehnanejších ako ostatní praví veriaci.

Martin bol presvedčený, že muži okolo neho nevedia o nič viac ako on, čoho sa bude týkať ich obeť, kam idú a čo bude ich terčom.

Ponúkli svoje životy, boli prijatí a a na túto akciu ich sta-rostlivo vybrali. Vedeli iba toľko, že udrú na veľkého sata-na spôsobom, o ktorom sa bude hovoriť ešte sto rokov. Po-dobne ako kedysi dávno prorok, aj oni sa vydávajú priamo do neba. Na cestu, ktorá sa volá Al-Isrá.

Riečka sa pred nimi rozdeľovala. Zamierili do širšieho ramena a za zákrutou sa zjavila zakotvená loď. Bola obrá-tená dolu prúdom, pripravená vyplávať na širé more. Ná-klad mala očividne uskladnený v šiestich námorných kon-tajneroch, ktoré zaberali prednú palubu. A volala sa Grófka z Richmondu.

Martin sa na okamih pohrával s myšlienkou, že ujde do okolitej džungle. Mal za sebou mnohotýždňový výcvik v džungliach Belize, kam chodila cvičiť SAS. No len čo sa mu to mihlo mysľou, uvedomil si, že by to bolo beznádej-né. Bez kompasu a mačety neprejde ani kilometer a o ho-dinu by ho dopadli prenasledovatelia. Potom by prišli dni nevýslovných múk, lebo by z neho chceli dostať všetko o jeho poslaní. Nemalo to význam. Musí počkať na lepšiu príležitosť, ak sa vôbec naskytne.

Jeden po druhom vystúpili po rebríku na palubu náklad-nej lode - strojník, navigátor a radista, všetko Indonéza-nia. Chemik a fotograf, obaja Arabi. Pakistanec z Británie so severoanglickým prízvukom, ktorý, ako sa ukázalo, šiel s nimi pre prípad, že by sa niekto chcel zhovárať s Grófkou rádiom. A Afganec, ktorého možno naučiť kormidlovať a držať kurz. Počas celého výcviku na zámku Forbes a po-čas všetkých hodín, keď si vrýval do pamäti tváre známych podozrivých, ani jednu z týchto tvárí nevidel. Keď vystúpil na palubu, čakal tam už muž, ktorý im bude veliť na ceste za večnou slávou. Toho Martin spoznal. Mali ho na foto-grafii na zámku Forbes, a preto vedel, že sa díva do tváre Júsufa Ibráhíma, zástupcu a pravej ruky al-Zarkáviho, jeho

vražedného jordánskeho krajana.

Jeho tvár bola v „prvej divízii“ z tých, ktoré Martinovi ukázali. Bol nízky a zavalitý, ako sa dalo čakať, a pri boku mu visela kratšia ľavá ruka. V Afganistane bojoval proti Sovietom a do ľavej ruky ho ranili pri nálete črepiny šrap-nelu. Nechcel si ju dať amputovať, dal prednosť tomu, aby mu neužitočne visela pri tele.

Kolovali chýry, že tam zahynul. Nebola to pravda. Ako--tak ho dali dokopy v jaskyniach a potom ho prepašovali do Pakistanu na lepšie chirurgické ošetrovanie. Po odchode Sovietov zmizol.

Znova sa objavil po invázii koalície do Iraku roku 2003. Dovtedy bol bezpečnostným šéfom jedného z výcvikových táborov al-Káidy pod talibanskou vládou.

Pre Mikea Martina nastala chvíľa, pri ktorej mu zamrelo srdce - čo keby poznal Izmata Chána z afganských čias a chcel sa o nich pohovárať. No veliteľ naňho len uprel bezvýrazné čierne oči.

Tento muž dvadsať rokov len zabíjal a zabíjal a vyžíval sa v tom. V Iraku ako pobočník Musába al-Zarkáviho odsekával pred kamerami hlavy a vyžíval sa v tom. Vyžíval sa vo výkrikoch a prosbách obetí. Martin uprel pohľad do jeho prázdnych maniackych očí a pozdravil, ako bolo zvykom. Pokoj ti, Júsuf Ibráhím, mäsiar z Karbaly.

BÝVALÁ JÁVSKA HVIEZDA SA VYNORILA ZO SKRYTEJ FI-lipínskej riečky dvanásť hodín po zničení Grófký z Rich-mundu. Vyplávala zo zálivu Moro a zamierila do Sulawe-ského mora, udržiujúc juhojuhozápadný kurz, aby sa dostala na námornú cestu, ktorou sa mala plaviť Grófka cez Makassarskú úžinu. Kormidloval indonézsky kormidelník, ale pri ňom stáli

britský Pakistanec a Afganec, ktorých kormidelník učil, ako sa na mori udržiava kurz.

Ani jeden z jeho žiakov o tom nevedel, no protiteroris-tické zložky, pôsobiace vo svete obchodného loďstva, si už roky nevedeli vysvetliť, že keď v týchto vodách pre-padli loď, tá sa niekoľko hodín plavila do kruhu s posád-kou uväznenou v kotvovej komore. Potom banditi z lode odišli.

Dôvod bol prostý. Podobne ako únoscovia z jedenásteho septembra získavali prax v amerických leteckých kurzoch, námorní únoscovia na Ďalekom východe sa cvičili v ovlá-daní veľkých lodí na mori. Indonézan pri kormidle novej Grófký bol jedným z nich.

Strojník v podpalubí bol však skutočným lodným stroj-nikom, kým loď, na ktorej pracoval, uniesol Abú Sajjáf. Nechcel zomrieť, a preto pristal, že sa pridá k teroristom. Tretí Indonézan sa naučil prijímať a nadväzovať rádiové spojenie s loďami, keď pracoval v kancelárii správcu istého obchodného prístavu na severe Bornea. Potom ho islam zradikalizoval a vstúpil do radov Džamáa islámije. Neskôr pomáhal uložiť na Bali do diskoték bomby.

To boli iba traja z ôsmich, ktorí potrebovali technické znalosti, týkajúce sa lodí. Starosťou arabského chemika bude odpáliť náklad. Sulejman zo Spojených arabských emirátov bude vysielat' zábery, ktoré otrasú svetom, mladý Pakistanec bude v prípade potreby napodobňovať hlas ka-pitána McKendricka a Afganec bude striedať kormidelní-ka počas plavby, ktorá ich čaká.

Bol koniec marca, ale jar sa ešte ani nepokúsila dotknúť horského pásma Cascades. Stále panovala treskúca zima a v lesoch za múrmi Chaty ležala hrubá vrstva snehu.

Vnútri bolo teplo a útulne. Nepriateľom strážcov v Cha-te bola napriek ustavične pustenému televízoru, filmom na DVD, hudbe a spoločenským hrám nuda. Podobne ako

strážcovia majákov, ani tu nemali veľmi čo robiť a toto šesť-mesačné obdobie bolo veľkou skúškou ich schopnosti žiť osamote, odrezaní od sveta.

Mohli si však vziať lyže alebo snežnice a potulovať sa po lesoch, aby sa udržiavali v kondícii a oddýchlí si od ubytov-ne, jedálne a herne. Pre väzňa, ktorý žil v absolútnej izolá-cii, bolo toto vypätie ešte väčšie.

Keď Izmát Chán počul, ako predseda vojenského súdu na Guantaname vyslovil, že je slobodný, bol presvedčený, že vo väzení Pul-i-Čarki nestrávi viac ako rok. Keď ho pri-viedli do tejto odľahlej divočiny, bolo to, pokiaľ vedel, na-vždy a celé vnútro sa mu zúrivo búrilo.

Obliekal si teda kapokom podšitý kabátec, ktorý mu da-li, a chodil vonku hore-dolu po svojom ohradenom priesto-re. Desať krokov dlhom, päť krokov širokom Mohol tak chodiť so zatvorenými očami a nikdy nevrazil do betóno-vého múru. Jediným spestrením bol občasný pohľad na oblohu.

Zväčša tam videl ťažké olovenosivé mračná, z ktorých sa trúsil sneh. No v začiatkoch, v období, keď kresť-ania ozdobili strom a spievali, bola obloha mrazivo studená a modrá.

Videl na nej krúžiť orly a krkavce. Menšie vtáky zosada-li na múr a obzerali si ho, možno si lámali hlavy, prečo s ni-mi neodletí na slobodu. Najradšej však pozoroval lietadlá.

Vedel, že niektoré sú vojenské, hoci nikdy nepočul o po-horí Cascades, kde bol, ani o leteckej základni McChord osemdesiat kilometrov na západ. Videl však americké bo-jové lietadlá pri náletoch nad severným Afganistanom a vedel, že tieto sú také isté.

A potom dopravné lietadlá. Boli rozlične pomaľované, na chvostoch mali všelijaké obrazce, no on už vedel, že to nie sú insígnie štátov, ale spoločností. S výnimkou javoro-vého listu. Niektoré prilietali zo severu, vždy stúpali a tie mali na chvoste javorový list.

Ľahko určil, že je to sever. Na západe videl zapadať

slnko a modlil sa opačným smerom smerom k Mekke d'a-leko na východe. Tušil, že je v Spojených štátoch, lebo hla-sy jeho strážcov boli neklamne americké. Prečo teda prilie-tajú zo severu dopravné lietadlá s iným štátnym znakom?

Mohlo to byť iba preto, že je tam niekde iný štát, krajina, kde sa ľudia modlia k červenému listu na bielom podloží.

Chodil teda hore-dolu, hore-dolu a rozmýšľal o krajine čer-veného listu. V skutočnosti pozoroval lietadlá spoločnosti Air Canada, vzlietajúce z Vancouveru.

V špinavej prístavnej krčme v trinidadskom Port of Spaine napadol miestny gang dvoch námorníkov z obchodnej lo-de

a zabil ich. Oboch šikovne prebodli.

Keď prišla na miesto činu trinidadská polícia, svedkovia zrazu stratili pamäť a pamätali si len toľko, že útočníkov, ktorí vyprovokovali bitku, bolo päť a že to boli ostrovania. Ďalej sa polícia nedostala a nikoho nezatkla.

Vrahovia pochádzali z miestnej spodiny a s islamským terorizmom nemali nič spoločné. No ten, čo im zaplatil, mal vysoké postavenie v organizácii Džamát al-Muslimín, hlavnej trinidadskej skupine, stojacej na strane al-Káidy. Hoci ju západné médiá veľmi nespomínajú, rokmi sa ustavične rozrastala podobne ako iné skupiny v karibskej oblasti. Je to oblasť známa domácimi kresťanskými boho-slужbami a islam si tu nenápadne získava pozície vďaka prisťahovalcom zo Stredného východu, zo strednej Ázie a z indického subkontinentu.

Džamát al-Muslimín zaplatila za vraždy peniazmi z konta, ktoré zriadil Taufik-al-Kvír, a konkrétny rozkaz prišiel od poverenca Dr. Al-Chattába, ktorý bol ešte na ostrove.

Mŕtvym nevzali peňaženky, a tak ich polícia v Port of Spain rýchlo identifikovala ako venezuelských občanov a námorníkov z venezuelskej lode, ktorá práve kotvila v prístave.

Jej kapitána Pabla Montalbana šokovalo a posmutnel, keď mu oznámili stratu dvoch námorníkov, ale v prístave nemohol dlho čakať.

Odoslanie tiel do Caracasu pripadlo venezuelskému veľ-vyslanectvu a konzulátu a kapitán Montalban sa spojil s miestnym agentom, aby chýbajúcich námorníkov nahra-dil. Agent sa popýtal a mal šťastie. Prišiel s dvoma zdvori-lými a ochotnými mladými Indmi z Keraly, ktorí sa plavili na lodiach okolo sveta, a hoci nemali naturalizačné doku-menty, mohli sa preukázať námorníckymi preukazmi, kto-ré boli v poriadku.

Najali ich, pridali sa k ostatným štyrom námorníkom, ktorí tvorili posádku, a Doña Maria vyplávala iba o deň ne-skôr, ako mala.

Kapitán Montalban hmlisto vedel, že väčšina Indov je hinduistická, ale netušil, že tam žije aj stopäťdesiat miliónov moslimov. Nevedel, že tamjší moslimovia sa zradika-lizovali rovnako energicky ako v Pakistane a že Kerala, ke-dysi parenisko komunizmu, je mimoriadne ústretová voči islamskému extrémizmu.

Jeho dvaja noví námorníci naozaj prešli z Indie pol sve-ta ako obyčajní lodníci, ale bolo to na rozkaz, aby získali skúsenosti. A ich nový katolícky kapitán z Venezuely na-pokon netušil - hoci ani jeden z tých dvoch nemal samo-vražedný úmysel -, že pracujú v prospech Džamát-al--Muslimínu. Tých dvoch nešťastníkov v krčme zabili iba preto, aby sa obaja Indovia dostali na jeho loď.

Keď sa Marek Gumienny dozvedel o správe z Ďalekého východu, rozhodol sa zaletieť do Británie. Priviezol si aj odborníka, ale v inom odbore.

„Arabisti už poslúžili svojmu účelu, Steve," vysvetlil Hil-lovi pred odletom. „Teraz potrebujeme ľudí, ktorí sa vyzna-jú v svetovom obchodnom loďstve."

Muž, ktorého si priviezol, bol z amerického Colného

úradu a ochrany hraníc a pracoval v oddelení obchodného loďstva. Steve Hill prišiel z Londýna v sprievode jedného z kolegov zo SIS, ktorý pracoval v protiteroristickom odbo-re na námornom úseku.

V Edzelli sa obaja mladí muži stretli - Chuck Heming-way z New Yorku a Sam Seymour z Londýna. Obaja o se-be už vedeli z novín a z brífingov v rámci západného pro-titeroristického spoločenstva. Povedali im, že majú dvanásť hodín, aby sa v tom galimatiáši zorientovali a pri-šli s vyhodnotením a s plánom, ako tomu čeliť. Pred Gu-miennym, Hillom, Phillipsom a McDonaldom prehovoril prvý Chuck Hemingway.

„Toto nie je len prenasledovanie, toto je hľadanie ihly v kope sena. Pri prenasledovaní poznáme cieľ. Tu máme všetko, čo pláva. Možno. Vysvetlím to bližšie.

V súčasnosti brázdi svetové moria štyridsaťšesťtisíc ob-chodných lodí. Polovica z nich pod výhodnou vlajkou, kto-rú možno viac-menej z kapitánovho vrtochu hocikedy vy-meniť.

Šesť sedmín povrchu zeme pokrývajú moria, čo je taká obrovská oblasť, že doslova tisícky lodí sú v každej chvíli mimo dohľadu zeme alebo inej lode.

Osemdesiat percent svetového obchodu prebieha po moriach, čo znamená čosi pod šesť miliárd ton. Na svete sú štyri tisícky funkčných prístavov.

Chcete nájsť loď, ale nepoznáte jej typ, veľkosť, tonáž, vzhľad, vek, majiteľov, vlajku, kapitána ani meno. Aby sme mali dajakú nádej, že tú loď zistíme - voláme ich lode duchov -, potrebujeme niečo viac. Alebo veľkú dávku šťas-tia. Môžete nám dať ešte niečo?"

Nastalo stiesnené ticho.

„Veľmi optimisticky to nevyzerá," poznamenal Marek Gumienny. „Sam, môžete prísť s dajakým lúčom nádeje?"

„S Chuckom sa zhodujeme na tom, že by mohol existo-vať istý spôsob, keby sme identifikovali druh cieľa, na kto-rý teroristi mieria, a potom preverili každú loď, ktorá k ne-mu smeruje, a pod hrozbou sily loď a jej náklad prezreli," odvetil Seymour.

„Počúvame," poznamenal Hill. „K akému cieľu by s naj-väčšou pravdepodobnosťou mierili?"

„Ľudia v našej brandži majú už roky obavy a roky podá-vajú správy. Hracou plochou teroristov sú oceány. Fakt, že al-Káida prvý raz mocne zaútočila zo vzduchu, je proti lo-gike. Dúfali len v to, že zrazia štyri poschodia z mrakodra-pov Svetového centra, a aj tak mali neuveriteľné šťastie. Po celý čas im kývalo more."

„Ochrana všetkých prístavov mimoriadne zintenzívne-la," ozval sa Marek Gumienny. „Viem to, videl som ich roz-počty."

„Ale pri všetkej úcte nie dostatočne, pane. Vieme, že únosy lodí vo vodách okolo Indonézie - všetkými smer-mi - od začiatku nového tisícročia ustavične pribúdajú. Niektoré unesú len pre peniaze, z ktorých sa financujú te-roristi. Iné sa priecia logike."

„Napríklad?"

„Vyskytlo sa desať prípadov, keď morskí banditi ukradli vlečné lode. Niektoré sa nepodarilo nájsť. Nemajú nijakú predajnú hodnotu, lebo si ich každý všimne a ťažko ich za-maskovať. Načo sú im? Podľa nášho názoru na odvedenie zadržaného supertankera do niektorého rušného medzi-národného prístavu ako Singapur."

„A tam by ho vyhodili do povetria?" spýtal sa Hill.

„To netreba. Stačí ho potopiť a otvoriť nákladné priesto-ry. Taký prístav by museli na desať rokov zavrieť."

„Okej," povedal Marek Gumienny. „Takže... možný cieľ číslo jeden. Vziať supertanker a uzavrieť ním obchodný prístav. Je to niečo ohromujúce? Nie. Povedal by som, že dosť banálne, pravdaže, nie pre ten prístav... nijaké obete."

„Môže to byť horšie," povedal Chuck Hemingway. „Blo-kujúcou loďou možno narobiť aj obrovské škody svetovej ekonomike. Na videonahrávke z roku dvetisícštyri bin Lá-din povedal, že sa sústreď na ekonomické škody. V nákupných centrách a na benzínových pumpách si nikto neuvedomuje, nakoľko je svetový obchod nastavený na včasné dodávky. Nikto už nechce skladovať ani vytvá-rať zásoby. Tričko z Číny ktoré predali v Dallase v ponde-lok, prišlo pravdepodobne do prístavu v piatok. To isté je s benzínom.

Čo Panamský prieplav? Čo Suez? Uzavrite ich a globál-na ekonomika sa ocitne v chaose. Škody dosiahnu stovky miliárd dolárov. Existuje desať iných úžín, takých úzkych a životne dôležitých, že na ich uzavretie by stačilo potopiť krížom veľkú nákladnú loď alebo tanker."

„V poriadku," povedal Marek Gumienny „Pozrite, ja musím podať hlásenie prezidentovi a ďalším piatim pred-staviteľom. Ty, Steve, máš ministerského predsedu. Nad touto správou od Pácidla nemôžem len vysedať. A ne-môžeme prelievať ani slzy. Musíme navrhnúť konkrétne opatrenia. Budú chcieť, aby boli aktívne, aby bolo vidieť, že niečo robíme. Zostavte teda zoznam jednotlivých pravde-podobností a navrhnite protiopatrenia. Ved' máme, dočér-ta, možnosti sebaobrany."

Chuck Hemingway vytiahol papier, ktorý popísali už predtým spolu so Seymourom.

„Tak dobre, pane. Pravdepodobnosť číslo jeden je podľa nás zmocniť sa veľmi veľkého plavidla - tankera, náklad-nej lode, lode, prevážajúcej rudu - a potopiť ju na úzkom, no životne dôležitom mieste. Protiopatrenia? Všetky také miesta identifikovať a z oboch strán k nim umiestniť vo-jenské lode. Na všetky lode, ktoré sa tadial' budú chcieť preplaviť, nastúpi námorná pechota."

„Kristepane," vzdychol Steve Hill. „Vypukne chaos. Bu-dú nás označovať za pirátov. A čo na to povedia štáty, kto-rým tie pobrežné vody patria? Tie by tu nemali slovo?"

„Keby sa to teroristom podarilo, ostatné lode aj tie štáty by to zruinovalo. Nič by sa nezdržiavalo - námorná pecho-ta by mohla nastúpiť, pričom by nákladná loď nemusela spomaliť. Loď duchov by také niečo nedovolila. Bránila by sa, čím by sa odhalila a teroristi by museli od svojho plánu upustiť. Myslím, že majitelia lodí by sa na to dívali našimi očami."

„A pravdepodobnosť číslo dva?" spýtal sa Steve Hill.

„Naraziť s loďou, naloženou výbušnami, do dajakého veľkého zariadenia, ako je morský ostrov, kde ústia ropo-vody alebo vrtná plošina na mori, a vyhodiť loď do povet-ria. Spôsobilo by to na dlhé roky astronomické ekologic-ké a ekonomické škody. Saddam Hussein to urobil v Kuvajte. Keď tam vtrhla koalícia, zapálil všetky ropné polia. Protiopatrenie - znova to isté. Zistiť a zadržať kaž-dú loď, ktorá sa blíži k takým zariadeniam. Zabezpečiť jej identifikáciu ešte pred pätnásťkilometrovým sanitárnym kordónom."

„Na to nemáme dosť vojenských lodí," namietol Steve Hill. „Každý morský ostrov, každá pobrežná ropná rafiné-ria, každá morská vrtná plošina?"

„Preto by mali znášať náklady aj štáty, ktoré ich vlastnia. A netreba na to len vojenské lode. Ak na nejakú z lodí, ktorá bude preverovať, vystrelia, teroristi sa odhalia a mož-no ich potopiť zo vzduchu."

Marek Gumienny si prešiel dlaňou po čele.

„Ešte niečo?"

„Existuje ešte tretia možnosť," povedal Seymour. „Po-užiť výbušniny na obrovskú masakru ľudí. V takom prípa-de by bolo zrejme cieľom dajaké turistické centrum na po-breží, natriekané dovolenkármí. Je to niečo hrozné a pripomína to zničenie Halifaxu v Novej Scotii roku 1917, keď uprostred prístavu vybuchla muničná loď. Zmietla mesto z mapy. Dodnes je to najväčší nenukleárny výbuch v dejinách."

„Oznámim to všetko nadriadene, Steve, a určite sa im to nebude páčiť," povedal Gumienny, keď si na letisku po-dávali ruky. „Mimochodom, ak prijmeme protiopatrenia, a budeme ich musieť prijať, zaangažujú sa do toho médiá. Môžeme vymyslieť aj to najdômyselnejšie krytie, aby sme pozornosť tých zlých odvrátili od plukovníka Martina, ale... Skláňam sa pred ním, to dobre vieš, ale musíme sa pozrieť do očí realite. Martin sa podľa všetkého stane mi-nulosťou."

Major Larry Duval pozrel z prístreška na letiskovej ploche do arizonského slnka a ako vždy užasol pri pohľade na stí-hačku F-15 Eagle, ktorá ho čakala. Lietal na tejto verzii už desať rokov a stala sa jeho životnou láskou.

Lietal aj na F-111 a F-4G. Boli to skvelé stroje a bol vojen-skému letectvu vďačný za výsadu, že na nich mohol lietať, ale Eagle preňho predstavoval po dvadsiatich rokoch pilo-tovania eso.

Na stíhačke, ktorou dnes poletí z leteckej základne Lu-ke do štátu Washington, ešte pracovali. Tá bola pred citmi imúnna. Láska a žiadostivosť, nenávisť a strach, to jej bolo cudzie. Mlčky stála uprostred hmýriacej sa skupiny mužov a žien v kombinézach, ktorí liezli po jej masívnom zovňaj-šku. Larry Duval svojmu Eaglu závidel. Napriek miliónom zložitých mechanizmov nič necíti. Nikdy nepocíti strach.

Lietadlo, ktoré pripravovali na dnešný skúšobný let, bo-lo na základni Luke kvôli celkovej kontrole. Predpisy sta-novovali, že po takom dlhom čase v dielňach musí podstú-piť skúšobný let.

A teraz čakala v ostrom jarnom slnku arizonského rána. Dvadsaťjeden metrov dlhá, šesť metrov vysoká, s rozpätím

štrnásť metrov, osemnásťtisíc kilogramov ťažká, maximálna vzletová váha tridsaťšesťtisíc kilogramov. Larry Duval sa obzrel, keď do prístreška prišiel jeho palubný strelec ka-pitán Nicky Johns, ktorý preveril svoje systémy. V tomto lietadle sedí za pilotom, obklopený elektronikou za milió-ny dolárov. Počas dlhého letu na základňu McChord ich všetky vyskúša.

Prišlo po nich otvorené auto a oboch odviezlo pol kilo-metra k čakajúcej stíhačke. Desať minút venovali predletovej kontrole, aj keď bola minimálna šanca, že by pozemný personál niečo zanedbal.

V kabíne sa zapli a kývli personálu, ktorý zliezol dolu a odišiel. Osameli.

Larry Duval naštartoval dva mocné motory F-100, palubný príklop so zasýcaním klesol na miesto a Eagle začal rolovať. Zabočil do ľahkého vetríka na rozjazdovú dráhu, zastal, dostal povolenie na štart a Larry Duval naposledy vyskúšal brzdy. Potom vyšľahli z dvoch motorov vzadu desaťmetrové plamene a major Duval naplno otvoril plyn. Keď po jeden a pol kilometri dosiahli rýchlosť 185 uzlov, kolesá sa odlepili od betónu a Eagle sa ocitol vo vzduchu. Zatiahol podvozok, zatiahol klapky a motor prepel z ben-zínovo náročného prídavného spaľovania na normálny chod. Duval nastavil stúpanie na tisícšesťsto metrov za mi-nútu a palubný strelec za ním mu udal kurz na cieľ. Na čis-tej modrej oblohe vo výške desaťtisíc metrov Eagle vyrov-nal let a nasmeroval sa na severozápad k Seattlu. Pod nimi boli Skalnaté vrchy, zahalené snehom, a také zostanú po celý let.

Posledné podrobnosti transportu britskej vlády a jej porad-cov na aprilovú vrcholnú schôdzku G8 boli na britskom ministerstve zahraničných vecí takmer hotové. Celá dele-gácia poletí charterovým letom z Heathrowu na Letisko Johna Fitzgeralda Kennedyho v New Yorku, kde ju bude formálne čakať americký minister zahraničných vecí.

Ďalších šesť neamerických delegácií priletí zo šiestich hlavných miest na to isté Kennedyho letisko.

Všetky delegácie zostanú na letisku, kilometer od naj-bližších demonštrantov a protestujúcich. Prezident ne-chcel dovoliť, aby tí „pojašenci“, ako ich volal, vykrikovali urážky na jeho hostí, ani aby ich akokoľvek obťažovali. Seattle a Janov sa v nijakom prípade nebude opakovať.

Presun z Kennedyho letiska obstará helikoptérový letec-ký most. Helikoptéry prevezú pasažierov do druhého ab-solútne izolovaného prostredia. Tam už prejdú pohodlne pešo do priestorov, kde sa bude konať päťdňová konferen-cia. Bude ich obklopovať luxus a súkromie. Bolo to jedno-duché a bezchybné.

„Nikto na to ešte nepomyslel, ale keď o tom tak rozmýš-ľam, je to skvelé,“ povedal jeden z britských diplomatov.

„Možno by sme to mali raz urobiť pre seba.“

Jeden z jeho starších a skúsenejších kolegov zamrmľal: „Ešte lepšia správa je, že po Gleneagles na nás roky nepri-de rad. Nech si s bezpečnosťou lámu hlavy niekoľko rokov zasa iní.“

Netrvalo dlho a Marek Gumieny sa opäť spojil so Ste-veom Hillom. Riaditeľ jeho inštitúcie ho odprevadil do Bie-leho domu, kde vysvetlil šiestim rozhodujúcim mužom de-dukcie, vyplývajúce z onej bizarej správy, ktorá prišla z neznámeho ostrova Labuan.

„Povedali to isté, čo predtým,“ oznámil Hillovi Gumien-ny „Nech je to, čo je to, nech je to, kde je to, nájdite to a zničte to.“

„To isté moja vláda,“ povedal Steve Hill. „Nijaké ohľady, zničiť, len čo to uvidíte. A chcú, aby sme na tom spolupra-covali.“

„To nie je problém. Lenže tu sú ľudia presvedčení, že najpravdepodobnejším cieľom sú Spojené štáty, takže ochrana nášho pobrežia má prednosť pred všetkým ostat-ným - pred Stredným východom, Áziou, Európou. Máme absolútnu prioritu, pokiaľ ide o naše zdroje - satelity, voj-nové lode, všetko. Ak zistíme podozrivú loď niekde pri na-ších brehoch, okej, všetko sústreďme na ňu, aby sme ju zničili.“

Americký riaditeľ Národného spravodajstva John Ne-groponte splnomocnil CIA, aby „prísne tajne“ informovala britských partnerov o opatreniach, ktoré Spojené štáty hodlajú prijať.

Obranná stratégia bude mať tri stupne - vzdušný prie-skum, identifikácia lode a jej „preverenie“. Akékoľvek ne-uspokojivé vysvetlenie, nevysvetlené odchýlenie od kurzu a zvyčajných ciest povedie k fyzickému zadržaniu. Akýkoľvek odpor povedie k jej zničeniu na mori.

Morský priestor vymedzili tak, že okolo ostrova Labu-an urobili kruh s polomerom štyristopäťdesiat kilomet-rov. Z jeho severného oblúka viedli čiaru cez Pacifik do Anchorage na južnom pobreží Aljašky. Druhú viedli z južného oblúka na juhovýchod cez Pacifik k pobrežiu Ekvádoru.

Vymedzený priestor pokrýval väčšinu Pacifiku. Bolo v ňom celé západné pobrežie Kanady, Spojených štátov, Mexika až po Ekvádor a bol v ňom aj Panamský prieplav.

Biely dom rozhodol, že to ešte netreba zverejniť, ale v tomto trojuholníku, smerujúcom k americkému pobre-žiu, budú monitorovať každú loď. Všetko, čo tento priestor opustí alebo zamieri do Ázie, spustia zo zreteľa. Ostatné lode budú identifikovať a preverovať.

Vďaka dlhoročnému nátlaku niekoľkých inštitúcií, často označovaných za čudácke, mali spojenca. Veľké lo-diarske spoločnosti napokon súhlasili, že budú ohlaso-vať plavebné plány, podobne ako to robia dopravné lie-tadlá. Sedemdesiat percent plavidiel v preverovanej oblasti bude teda takto registrovaných a ich spoločnosti budú môcť kontaktovať svojich kapitánov. Podľa týchto predpisov došlo aj k dohode, že kapitáni vždy použijú určité slovo, známe iba majiteľom, ak bude všetko v po-riadku. Ak ho nepoužijú, bude to znamenať, že kapitán sa ocitol pod nátlakom.

Sedemdesiatdva hodín po porade v Bielom dome prešiel prvý satelit KH-11 Keyhole na novú dráhu a začal fotogra-fovať indonézske kruhy. Počítače dostali príkaz fotografo-vať bez ohľadu na smer všetky obchodné lode v štyristo-päťdesiatkilometrovom okruhu ostrova Labuan. Počítače sa do toho pustili presne podľa zadania, lebo sú poslušné.

Keď začali fotografovať, Grófká z Richmondu, mieriaca na juh cez Makassarskú úžinu, bola štyristošesťdesiat kilometrov južne od Labuanu. Satelit ju nevyfotografoval.

Zaujatosť Bieleho domu útokom z Pacifiku bola pre Lon-dýn iba polovicou celkového obrazu. Varovania z porady v Edzelli postúpili v Británii a Spojených štátoch na ďalšie skúmanie, ale závery vo všeobecnosti potvrdili.

Po dlhom osobnom rozhovore horúcou linkou medzi Downing Street a Bielym domom došlo k dohode ohľadne dvoch najdôležitejších úžin východne od Malty. Podľa tej-to dohody bude britské vojenské námorníctvo v spolupráci s Egyptanmi monitorovať južný koniec Suezského prie-plavu, aby zachytilo všetky lode s výnimkou najmenších, ktoré sa plavia z Ázie.

Americké vojnové lode v Perzskom zálive, v Arabskom mori a v Indickom oceáne budú patrolovať v Hormuzskej úžine. Tu boli hrozbou iba obrovské plavidlá, ktoré sa mohli potopiť v hlbokoj ryhe, ťahajúcej sa stredom úžiny. Najčastejšie sa tu plavili supertankery, ktoré plávali z juhu prázdne, a vracali sa nízko ponorené, plné ropy, ktorú na-ložili na niektorom z mnohých ostrovov pri pobreží Iránu, Spojených arabských emirátov, Kataru, Bahrajnu, Saud-skej Arábie a Kuvajtu.

Pre Američanov bolo dobrou správou, že spoločnosť, vlastniacich také plavidlá, je relatívne málo a boli ochotné spolupracovať, aby v záujme všetkých odvrátili katastrofu. Vôbec ich nespomalo, keď na ne ešte štyristo kilometrov pred úžinou zosadla helikoptéra Sea Stallion so skupinou príslušníkov americkej námornej pechoty, ktorí rýchlo skontrolovali mostík.

Pokiaľ ide o hrozby dva a tri, vlády všetkých štátov v Eu-rópe, ktoré mali veľké námorné prístavy, dostali varovanie o možnej existencii lode pod velením teroristov. Dánsko si malo chrániť Kodaň, Švédsko Štokholm a Göteborg. Nemci mali dávať pozor na všetky lode, ktoré vstupujú do Hamburgu a Kielu. Francúzsko upozornili, aby chránilo Brest a Marseille. Lietadlá britského námorného letectva začali hliadkovať nad úžinami medzi Herkulovými stĺpmi a medzi Gibraltárom a Marokom a sledovali všetko, čo plá-valo z Atlantiku.

Major Duval skúšal po celý let nad Skalnatými vrchmi všetko, čo mal vyskúšať, a lietadlo reagovalo perfektne.

Po-časie sa pod ním zmenilo.

Bezmravná obloha Arizony ustúpila chumáčom prvých cirrusov, ktoré zhustli, keď preletel Nevadu a dostal sa nad Oregon. Keď preletel riekou Columbia do štátu Washing-ton, mračná pod ním už súvisle siahali od vrcholkov stro-mov do výšky sedemtisíc metrov a posúvali sa od kanad-ských hraníc na severe. Vo výške desaťtisíc metrov bola však stále jasná modrá obloha, no pri zostupe pôjdu dlho hustou oblačnosťou. Keď bol tristo päťdesiat kilometrov od základne McChord, požiadal o pozemné navedenie na pri-státie.

McChord mu nariadil držať sa na východ, potom odbo-čiť nad Spokane a zosadnúť podľa inštrukcií. Eagle sa na-klonil do ľavej zákruty smerom k základni, keď spomedzi dvoch hydraulických systémov pravého motora vykĺzol za-kliesnený, a ako sa ukázalo, najdrahší skrutkový kľúč ame-rického vojenského letectva. Keď sa Eagle vyrovnal, kľúč spadol medzi lopatky turboventilátora.

Prvým následkom bol dunivý úder, prichádzajúci kdesi hlboko z útrov pravého motora F-100, keď sa začali odla-movať kompresorové lopatky, ostré ako sekáčky a krútiace sa takmer rýchlosťou zvuku. Každá sa zakliesnila medzi ostatné. V oboch kokpitoch sa rozsvietilo červené svetlo a Nicky Johns skríkol: „Čo je to, doriti?"

Larrymu Duvalovi pred ním sa podvedome ozvalo v hla-ve: „Vypni ho, vypni ho!"

Po rokoch lietania konali jeho prsty automaticky - be-hali po vypínačoch, palivo, elektrické okruhy, hydraulické systémy. Pravý motor horel. Spustilo sa automatické hasenie, ale neskoro. Pravý motor F-100 sa rozpadal na kúsky.

Tento stav sa označuje „katastrofické zlyhanie motora".

Nicky Johns za Duvalom hlásil na základňu McChord: „Mayday, Mayday, Mayday, pravý motor horí..."

Prerušil ho nový rachot za chrbtom. Úlomky pravého motora narážali na pravú stranu lietadla. Rozsvietili sa ďalšie červené svetlá. Chytil sa aj druhý motor. S jedným fun-gujúcim motorom a s obmedzeným prívodom paliva mo-hol Larry Duval zosadnúť. No keď vypovedia obidva motory, moderná stíhačka neplachtí ako tie dávne. Rúti sa dolu ako guľa.

Kapitán Johns neskôr pri vyšetrovaní povedal, že hlas je-ho pilota ostal pokojný a vyrovnaný. Vysielačku prepol na „vysielanie", aby pozemnému personálu na základni ne-museli nič hlásiť. Všetko tam počuli v reálnom čase.

„Stratil som obidva motory," povedal major. „Pripraviť sa na katapultáž."

Nicky Johns vrhol posledný pohľad na prístroje. Výška osemtisíc metrov. Klesanie. Prudké klesanie. Vonku ešte svietilo slnko, ale blížila sa k nim oblačná hradba. Vrhlo pohľad cez plece. Eagle bol celý v plameňoch, horel z jed-ného konca na druhý. Pred ním sa ozval ten istý pokojný hlas.

„Katapult. Katapult."

Obaja siahli na malú rukoväť vedľa sedadiel a potiahli. Viac robiť nemuseli. Moderné katapultovacie sedadlá sú také automatizované, že urobia všetko samy, aj keď je pi-lot v bezvedomí.

Larry Duval ani Nicky Johns nevideli koniec svojho lie-tadla. V mihu ich vystrelilo cez roztrieštený palubný kryt do mrazivej stratosféry. Sedadlo im pevne držalo ruky a nohy, aby im ich neodtrhlo, keby sa im začali kyvotať. Chránilo im aj tváre pred nárazom, ktorý by im mohol vtis-núť líčne kosti do lebky.

Let oboch sedadiel, ktoré klesali k zemi, vyrovnali malé stabilizačné padáky. O chvíľu sa obaja stratili vo vale mra-čien. Cez priezory prilieb videli iba vlhkú sivú paru, ktorá sa okolo nich mihala.

Sedadlá vycítili, kedy sú dostatočne blízko zeme, aby mohli svojich „zverencov" uvoľniť. Na popruhoch cvakla pracka a obaja vypadli zo sedadiel už vyše kilometra od se-ba. Sedadlá sa stratili z dohľadu.

Aj padáky boli automatické. Najprv sa otvorili malé stabilizačné padáky, aby sa ich padajúce telá vo vzduchu ustálili, a potom sa otvoril hlavný padák. Obaja pocítili mohutné trhnutie, keď sa ich rýchlosť znížila zo stode-väťdesiat kilometrov za hodinu na približne dvadsať ki-lometrov.

Cez ľahké nylonové kombinézy pocítili intenzívny chlad. Prichodilo im, že sa nachádzajú vo vlhkom sivom zabudnutí medzi nebom a peklom, kým nevleteli do hor-ných konárov borovic a smrekov.

Major dopadol v prítmí pod základňou mračien na akú-si čistinu. Jeho pád zmiernili pružné ihličnaté konáre na zemi. Po niekoľkých omámených sekundách lapil dych, na páse rozopol pracku hlavného padáka a vstal. Potom začal vysielat', aby ho záchrancovia mohli zamerať.

Aj Nicky Johns dopadol medzi stromy, ale nie na čisti-nu. Dopadol rovno do korún. Keď narazil na konáre, zo-šuchol sa naňho prival snehu. Čakal „úder", keď narazí na zem, ale ten neprišiel. Nad sebou v mrazivom prítmí zbadal kopulu padáka, zachytenú na stromoch. Pod se-bou rozoznal zem. Sneh a borovicové ihličie, pomyslel si, asi päť metrov hlboko. Zhlboka sa nadýchol, rozopol pracku a spadol.

Keby bol mal šťastie, bol by spadol a vstal. Pocítil však puknutie v holeni, ktorá vletela medzi dva hrubé konáre pod snehom. Hneď vedel, že onedlho sa do jeho sil bez mi-losti začne zahrýzať chlad a šok. Aj on vzal vysieláčku a za-čal vysielat'.

Eagle sa ešte niekoľko sekúnd pokúšal letieť bez posád-ky. Nosom sa nasmeroval hore, zakolísal sa, nachýlil sa a znova začal klesať. Keď klesol do mračien, vybuchol. Pla-mene sa dostali do palivových nádrží.

Obidva motory sa odtrhli zo závesov a odpadli. Každý z nich, päť ton horiaceho kovu, sa rútil, zo sedemtisícme-trovej výšky osemstokilometrovou rýchlosťou. Dopadli do divočiny pohoria Cascades. Jeden zničil dvadsať stromov. Druhý narobil väčšiu škodu.

Dôstojník, ktorý velil pevnôstke Chata, prišiel k vedo-miu po dvoch minútach a vyteperil sa z dlážky jedálne, kde práve obedoval. Bol omámený a bolo mu zle. Oprel sa o stenu uprostred kúdolov prachu a volal kolegov po me-nách.

Odpovedali mu stony. Za dvadsať minút zistil stav. Dvaja, čo hrali v herni biliard, boli mŕtvi. Traja boli zrane-ní. Tí šťastnejší boli vonku na ture. Keď sa na Chatu zrútil meteor, ako sa nazdávali, boli od nej sto krokov. Keď sa potvrdilo, že z dvanásťčlenného personálu CIA sú dvaja mŕtvi, traja potrebujú naliehavo prevoz do nemocnice, dvaja výletníci sú v poriadku a ďalší piati sú len poriadne otrásení, šli zistiť, čo je s väzňom.

Obvinili ich, že konali pomaly, ale z následného vyšetro-vania vysvitlo, že urobili správne, keď sa najprv starali o seba. Pohľad cez otvor do Afgancovej izby prezradil, že je tam priveľa svetla. Keď vbehli dnu, zistili, že dvere z obývacej časti na malý dvor sú otvorené. Miestnosť pre-žila bez ujmy, lebo bola zo zosilneného betónu.

Múry komplexu nemali také šťastie. Betón, nebetón, pa-dajúci motor F-100 vyhrzol do múru jedenapolmetrový prielom, kým sa odrazil do obývacej časti. A Afganec bol preč.

Keď sa okolo Filipín, Bornea, východnej Indo-nézie a cez Pacifik k pobrežiu Spojených štátov uzavrela veľká americká morská pasca, Grófka z Richmondu vyklzla cez úžinu Lombok medzi Bali a Lombokom z Floreského mora do Indického oceána. Tam zamierila na západ k Af-rike.

Tiesňové volanie z padajúceho Eaglu zachytili najmenej na troch miestach. Na páske ho mala, samozrejme, nahraté základňa McChord, ktorá udržiavala spojenie s posádkou. Kanál 16 počúvali aj na Námornej leteckej stanici na ostro-ve Whidbey a takisto jednotka Pobrežnej stráže v Belling-hame. O niekoľko sekúnd sa skontaktovali s tým, že sú pripravení triangulovať polohu posádky.

Časy, keď sa piloti bezmocne nadnášali v malom člnku alebo ležali v lesoch, čakajúc, až ich nájdu, sú dávno preč.

Dnešné posádky lietadiel majú záchranné vesty s najmo-dernejším signálnym zariadením, malým, ale výkonným, a s vysieláčkou, ktorá umožňuje hlasové spojenie.

Signály ihneď zachytili a tri miesta, na ktorých ich za-chytili, určili polohu posádky s presnosťou na niekoľko metrov.

Major Duval bol uprostred štátneho parku a kapi-tán Johns dopadol do výrubového lesa. Obidve oblasti sú v zime neprístupné.

Nízko ležiaca oblačná prikrývka znemožnila záchranu helikoptérou, čo je najrýchlejší a najvýhodnejší spôsob.

Oblačnosť si vynútila staromódny spôsob záchrany. Terén-ne a pásové vozidlá privezú záchranné čaty po ceste čo naj-bližšie. Odtiaľ si budú musieť prekliesniť cestu k pilotom pešo.

Najväčším nepriateľom bolo teraz podchladenie a v Johnsovom prípade, ktorý mal zlomenú nohu, šok. Še-rif okresu Whatcom hlásil, že jeho ľudia sú pripravení vy-raziť. Za miesto stretnutia vybral mestečko Glacier na okraji lesov. Bolo to najbližšie Nickymu Johnsovi, ktorý

mal zlomenú nohu. V okolí Glacieru bývali drevorubači, ktorí poznali všetky drevorubačské cestičky lesmi. Šerifovi udali Johnsovu polohu presne na niekoľko metrov a šerifo-vi ľudia sa vydali na cestu.

Aby Johns nezmalomyselnel, McChord prepojil šerifa priamo naňho, takže ten ho mohol povzbudzovať a ozna-movať mu, že sa už blížia.

Majora Duvala si vzala na starosť washingtonská Ná-rodná parková služba. Mala skúsenosti a prax. Každý rok museli zachraňovať nejakého táborníka, ktorý sa pošmy-kol a spadol. Poznali v parku každú cestu a tam, kde sa cesty končili, každú cestičku. Vyrázili v snowmobiloch. Keďže zachraňovaný nebol zranený, nosidlá zrejme ne-budú treba.

No minúty plynuli a telesná teplota oboch letcov klesa-la. Duvalova pomaly, Johnsova rýchlejšie, lebo sa nemo-hol hýbať. Boli to preteky s časom, aby obom priniesli ru-kavice, čížmy, deky a horúcu polievku, prv ako ich premôže zima. Záchranným čatám nikto nepovedal, lebo to nikto neve-del, že v ten deň je v divočine ešte jeden muž a že ten je mimoriadne nebezpečný.

Skupina CIA v dodrúzganej Chate mala šťastie, že ich ko-munikačné zariadenie katastrofu prežilo. Veliteľ mal volat' iba na jedno číslo, a to bolo v poriadku. Bola to bezpečná linka na stôl Marka Gumienneho v Langley. Ten prevzal hovor o tri časové pásma na východ krátko po štvrtjej po-poludní.

Počúval veľmi pokojne. Nekričal, nezúril, aj keď sa do-zvedal o veľkej katastrofe Spoločnosti. Kým jeho mladý kolega v divočine Cascades skončil, už aj tú katastrofu ana-lyzoval. Tie dve mŕtvolky môžu v tom mrazivom čase poč-kať. Prevoz potrebujú nástoľčivo traja zranení. A musia do-lapiť utečenca.

„Dostane sa tam helikoptéra?" spýtal sa.

„Nie, pane. Oblačnosť leží až na vrcholoch stromov a hrozí ďalšie sneženie."

„Kde je najbližšie mesto, do ktorého vedie cesta?"

„Volá sa Mazama. Leží mimo divočiny, ale za dobrého počasia sa možno dostať po ceste do Hartovho priesmyku. Ten je necelé dva kilometre. Odtiaľ už nijaká cesta nevedie."

„Ste tajné výskumné pracovisko, rozumiete? Došlo k veľkej nehode. Naliehavo potrebujete pomoc. Zburcujte šerifa v Mazame, nech k vám príde so všetkým, čo má k dispozícii. Terénne vozidlá, snowmobily. Čo najbližšie. Potom na poslednom úseku lyže, snežnice a sane. Dostať-te tých ľudí do nemocnice. A dovtedy - môžete sa držať v teple?"

„Áno, pane. Dve miestnosti sú zničené, ale tri máme uzavreté. Ústredné kúrenie vypadlo, ale pílme drevo do kozuba."

„Dobre. Keď prídu záchranári, všetko zamknite, tajné komunikačné zariadenia rozdrúzgajte, vezmite všetky kódy a vráťte sa so zranenými."

„Pane?"

„Prosím?"

„A čo ten Afganec?"

„To nechajte na mňa."

Marek Gumienny si spomenul na list Johna Negroponteho, ktorý dostal na začiatku operácie Páčidlo. Neobmedzené právomoci. Chvilka, aby si armáda zaslúžila doláre daňových poplatníkov. Zatelefonoval do Pentagonu.

Vďaka rokom odsluženým v Spoločnosti a novému du-chu vzájomného informovania mal blízke kontakty s Ob-ranným spravodajstvom a tí boli zasa najlepší kamaráti so Špeciálnymi jednotkami. O dvadsať minút sa dozvedel, že v tento zlý deň sa naňho aspoň trochu usmialo šťastie.

Výše päť kilometrov od leteckej základne McChord je armádna základňa Fort Lewis. Je to obrovský vojenský tábor, na ktorom je vyhradený priestor iba pre tých, ktorí majú osobitné povolenie na vstup. To je domov Prvej skupiny Špeciálnych jednotiek, známej jej niekoľkým priateľom ako Operačný oddiel Alpha 143. Číslo 3 znamená horská čata, čiže „A" tím. Jej operačným veliteľom bol ka-pitán Michael Linnett.

Pobočník skupiny, ktorý prevzal telefonát z Pentagonu, nemohol vyjsť ktovieako v ústrety, hoci sa zhováral s dvojhviezdičkovým generálom.

„Momentálne nie sú na základni, pane. Majú taktické cvičenie na svahoch Mount Rainieru."

Washingtonský generál nikdy nepočul o tomto pustom štíte južne od Tacoma v okrese Pierce.

„Môžu sa prepraviť na základňu helikoptérou, poručík?"

„Áno, pane. Myslím, že áno. Oblačnosť je tak akurát."

„Môžete ich letecky prepraviť do mesta, ktoré sa volá Mazama, neďaleko Hartovho priesmyku na okraji divočiny?"

„To musím overiť, pane."

O tri minúty sa vrátil. Generál ostal pri telefóne.

„Nie, pane. Oblačnosť tam leží až na vrcholoch stro-mov a bude snežiť. Dá sa tam ísť iba nákladným autom."

„Dobre. Tak ich tam dopravte najrýchlejším spôsobom. Vravíte, že sú na manévroch?"

„Áno, pane."

„Majú so sebou všetko, čo potrebujú na operácie v Pa-saytenskej divočine?"

„Všetko, čo treba na operáciu v drsnom teréne pri teplotách pod nulou, pane."

„Ostré strelivo?"

„Áno, pane. Boli na simulovanom prenasledovaní teroristu v Národnom parku Rainier."

„Tak už to nebude simulované, poručík. Celá jednotka nech sa premiestni do kancelárie šerifa v Mazame. Spojte sa s chlapom od CIA, ktorý sa volá Olsen. Ostaňte v usta-vičnom kontakte s Alphonou a všetko mi hláste."

Keď kapitán Linnett zostupoval z Rainieru, vedel, že ide o akúsi krízovú situáciu, a aby ušetril čas, požiadal o pre-sun vzduchom. Fort Lewis mal vlastnú transportnú heli-koptéru Chinook, ktorá o tridsať minút naložila tím Alpha v prázdnom parku pre návštevníkov na úpätí Mount Rai-nieru.

Chinook dopravil tím tak ďaleko na sever, ako to sneho-vé mračná dovoľovali, a vysadil ich na malom letisku zá-padne od Burlingtonu. Už hodinu tam šlo nákladné auto, ktoré ta dorazilo približne v rovnakom čase ako Chinook.

Medzištátna diaľnica číslo 20 sa vinie z Burlingtonu pus-tými končinami popri rieke Skagit a vbieha do horstva Cascades. V zime je uzavretá pre všetkých, okrem úrad-ných a osobitne vybavených vozidiel. Ich nákladné auto bolo vybavené pre všetky druhy terénu a aj pre také teré-ny, ktoré ešte neexistovali. Napredovali však pomaly. Trva-lo štyri hodiny, kým vyčerpaný vodič vošiel do mestečka Mazama.

Vyčerpaný bol aj tím CIA, no ich zranení kolegovia, na-dopovaní morfiom, sa už viezli v sanitkách na juh, kde ich prevezme helikoptéra, ktorá ich dopraví do nemocnice v Tacome.

Olsen povedal kapitánovi Linnettovi toľko, koľko pokla-dal za potrebné. Linnett sa naježil, odvrkol, že je bezpeč-nostne preverený, a chcel vedieť viac.

„Ten utečenec - má arktické oblečenie a obuv?"

„Nie. Iba turistické baganče, teplé nohavice a ľahkú pod-šitú vetrovku."

„Nijaké lyže, nijaké snežnice? Je ozbrojený?"

„Nie, nič také."

„Už je tma. Má niečo na nočné videnie? Niečo, čo by mu pomáhalo v napredovaní?"

„Nie, to určite nie. Bol to väzeň v izolácii."

„Tak ho máme," vyhlásil Linnett. „Pri tejto teplote, keď sa musí bez kompasu predierať metrami snehu, bude cho-diť do kruhu. Dostaneme ho."

„Ale ešte jedno. Je to vrchár. Narodil sa v nich a vyrástol v nich."

„Tu v okolí?“

„Nie. V Tora Bore. Je Afganec.“

Linnett ohromene vyvalil oči. V Tora Bore bojoval. Zúčastnil sa na prvej invázii do Afganistanu, keď koalície špeciálne jednotky, americké a britské, tiahli cez Spin Ghar, hľadáúc utekajúcu skupinu Saudskoarabov, z ktorých bol jeden vysoký stodeväťdesiat centimetrov. A vrátil sa v operácii Anaconda. Ani tá neprebehla dobre. Stratili v nej niekoľko dobrých vojakov. Linnett mal teda s Paštúnmi z Tora Bory ešte nevyrovnané účty.

„Do sedla,“ zavelil svojej skupine a vojaci opäť nastúpili na nákladné auto. To ich odviezlo až do Hartovho priesmyku. Odtiaľ použijú dopravné prostriedky, aké sa používali už pred tritisíc rokmi - lyže a snežnice.

Keď odišli, šerif dostal vysielačkou správu, že oboch letcov našli a odniesli, podchladených, ale živých. Obaja boli v nemocnici v Seattli. Bola to dobrá správa, ale prišla trocha neskoro pre človeka, ktorý sa volal Lemuel Wilson.

Anglickí a americkí vyšetrovatelia, ktorí preverovali obchodné loďstvo v rámci operácie Pácidlo, sa stále sústreďovali na hrozbu číslo jeden - predpoklad, že al-Káida plánuje zablokovať v niektorej úžine dôležitú námornú cestu.

Za tejto situácie bola nesmiernie dôležitá veľkosť lode. Náklad nehral úlohu, nanajvýš iba takú, že vytečená ropa znemožní prácu potápačom, ktorí by mali loď zdemolovať. Svetom lietali otázky na všetky lode obrovskej tonáže.

Bolo jasné, že čím väčšia loď, tým menej ich bude, a väčšina bude patriť renomovaným a gigantickým spoločnostiam. Preverili päťsto supervelkých a veľmi veľkých ropných tankerov a zistili, že sú v poriadku. Potom znížovali tonáž po desiatich tisícoch ton. Keď preverili všetky plavidlá, ktoré uniesli päťdesiat tisíc ton a viac, panika zo za-blokovania úžin začala opadávať.

Lloyd's Register je pravdepodobne stále najobsiahlejším svetovým archívom a skupina z Edzelli nainštalovala do Lloyd'su priamu linku, ktorá nevychladla. Na radu Lloyd'su sa sústredili na lode, plaviace sa pod výhodnými vlajkami, a na tie, ktoré boli registrované v „úhybných“ prístavoch alebo ich vlastníci boli podozriví. Lloyd's a protitero-ristické námorné oddelenie SIS sa spojili s americkou CIA a Pobrežnou strážou a spoločne označili vyše dvesto lodí nálepkou „zákaz prístupu k pobrežiu“ bez toho, že by o tom vedeli ich kapitáni. Stále to však neprinieslo nič po-plašné.

Kapitán Linnett dobre poznal svoje horstvo a vedel, že človek bez osobitnej obuvi, ktorý sa plahočí snehom v teréne rozrytom neviditeľnými koreňmi, stromami, puklinami, rozsadlinami, úžľabinami a potokmi, nemôže prejsť za hodinu viac ako necelý kilometer.

Taký človek sa pravdepodobne prepadne cez snehovú kôru do dajakého potôčika a pri mokrých nohách mu začne prudko klesať telesná teplota, čo vedie k podchladeniu a omrznutiu prstov.

Olsen dostal z Langley jednoznačnú inštrukciu - utečenec sa nesmie za nijakých okolností dostať do Kanady a nesmie sa dostať ani k funkčnému telefónu.

Linnett nemal nijaké pochybnosti. Jeho cieľ bude bez kompasu blúdiť v kruhoch. Na každom druhom kroku sa potkne a spadne. V tme pod stromami by nevidel ani pri mesiaci, keby ho nekrylo sedemtisíc metrov mrazivých mračien. Medzi husté stromy by jeho svit neprenikol.

Mal síce päťhodinový náskok, ale aj keby napredoval rovno, nevzdialil by sa viac ako päť kilometrov. Muži zo špeciálnych jednotiek by na lyžiach zdolali trojnásobne viac, a keby sa im do cesty postavili kmene stromov a skaly a museli si dať snežnice, aj tak by sa pohybovali raz tak rýchlo ako utečenec.

Pokiaľ ide o lyže, mal pravdu. Z miesta, kde ich na konci cesty vysadili, došli do zničenej Chaty CIA za necelú hodinu.

Linnett ju so svojimi ľuďmi rýchlo preskúmal, či sa utečenec nevrátil po lepšom výstroji. Nič tomu nenasvedčovalo. V uzavretej a teraz chladnej jedálni, v bezpečí pred sno-riacimi zvieratami, ležali dve stuhnuté telá s rukami zloženými na prsiach. Budú musieť počkať, kým sa zlepši počasie a odvezú ich helikoptérou.

V „A“ tíme bolo dvanásť mužov. Jediným vyšším dôstojníkom bol Linnett a jeho číslom dva bol poručík. Ostatní desiat boli poddôstojníci. Dvaja z nich boli ženisti (na demolačné práce), dvaja radiisti, dvaja „lapiduchovia“, jeden seržant, ktorý mal dve špecializácie, spravodajský odborník a dvaja ostreľovači. Kým bol Linnett vnútri zničenej Chaty, seržant s dvoma špecializáciami, ktorý bol aj odborníkom na stopovanie, skúmal okolitý terén.

Sneh, ktorý hrozil, napokon nepadal. Priestor okolo prístavacej plochy pre helikoptéry a pred hlavným vchodom, kam prišla záchranná skupina z Mazamy, bol posiaty stopami od snežníc. No od rozdrúzaného múru komplexu viedli na sever iba jedny stopy.

Náhoda? pomyslel si Linnett. Bol to jediný smer, ktorým sa utečenec nesmel vydať. Viedol do Kanady, vzdialenej tridsaťpäť kilometrov. Pre Afganca to však znamenalo štyridsaťštyri hodín pochodu. To nikdy nezvládne, aj keby šiel priamo. Alpha ho v každom prípade chytil už na pol-cestě.

Na snežniciach zdolali za hodinu necelé dva kilometre. A tam natrafili na ďalšiu chatu. Tie dve-tri chaty postavili v Pasaytenskej divočine ešte pred zákazom stavať a nikto sa o nich nezmienil. A do tejto sa niekto vlámal. Jasne o tom svedčilo rozbité okno a kameň.

Kapitán Linnett vstúpil dnu prvý s odistenou karabínou v ruke. Rozbitým oblokom ho kryli dvaja muži. Trvalo im necelú minútu, kým zistili, že tam nikto nie je - v chate, v prístrešku na drevo, ani v prázdnej garáži. Stopy však boli všade. Linnett skúsil vypínač, ale elektrinu obstarával generátor, keď bola chata obývaná. Našli ho za garážou, ale bol vypnutý. Svietili si len baterkami.

Pri hlbokom kozube v hlavnom obývacom priestore bo-la škatuľka zápaliek a niekoľko dlhých voskových knôtov na zapálenie dreva na mriežke. Bol tam aj zväzok sviečok pre prípad, že by vypovedal generátor. Utečenec použil ko-zub aj sviečky, aby sa tam mohol pohybovať. Kapitán Lin-nett sa obrátil k jednému zo svojich spojárov.

„Zavolajte okresnému šerifovi a pýtajte sa, komu to tu patrí,“ rozkázal. Pustil sa do prieskumu vnútrajška. Nič nebolo rozbité, ale utečenec očividne všetko prehľadal.

„Patrí chirurgovi zo Seattlu,“ hlásil seržant. „V lete tu do-volenkuje a na jeseň to zavrie.“

„Meno a telefónne číslo. Šerif to musí mať.“ Keď to seržant zistil, dostal príkaz spojiť sa so základňou Fort Lewis,

ktorá mala zavolať chirurga v Seattli a hovor prepojiť kapi-tánovi. S chirurgom mali šťastie. Určite má pre naliehavé prípady pager. Situácia vyzerala lepšie.

Grófka z Richmondu sa k Surabaji vôbec nepriblížila. Ne-čakal ju nijaký náklad drahých orientálnych hodvábov, no šesť námorných kontajnerov mala aj tak na prednej palube.

Nabrala kurz južne od Jávy, minula Vianočný ostrov a zamierila do Indického oceánu. Pre Mikea Martina sa práca na palube stala rutinou.

Psychopatický Ibráhím sa väčšinou zdržiaval v kajute a dobrou správou bolo, že ho takmer ustavične morila morská choroba. Strojník sa staral o motory a nastavil ich na plnú rýchlosť bez ohľadu na spotrebu paliva. Na spia-točnú cestu už palivo nebude treba.

Pred Martinom ostávali stále dve hádanky. Kam sa loď

plaví a aké výbušniny sa skrývajú v podpalubí. Zdalo sa, že okrem chemického inžiniera to nikto nevie. Ten sa o tom však nikdy nezmienil a táto téma nikdy neprišla na pretras.

Radista ustavične počúval a musel sa dozvedieť o pátra-cej akcii v Pacifiku a pri vstupoch do Hormuzskej úžiny a do Suezského prielivu. Možno to ohlásil Ibráhímovi, ale pred ostatnými to nespomenul.

Ostatní piati sa striedali v kuchyni, kde pripravovali stu-dené jedlá z konzerv, a striedali sa aj pri kormidle. Navigá-tor stanovil kurz - stále na západ a potom na juhozápad k Mysu dobrej nádeje.

Inak sa všetci päť ráz za deň modlili, čítali Korán a hľa-deli na more.

Martin sa pohrával s myšlienkou, že by sa zmocnil lode. Nemal však nijakú zbraň, mohol si vziať iba kuchynský nôž.

Musel by zabiť sedem ľudí a jeden z nich, Ibráhím, mal podľa všetkého jednu alebo viac strelných zbraní. A všetci boli roztrúsení po lodi - od strojovne po radistic-kú kajutu na pro-ve. Vedel, že to bude musieť urobiť, keď sa priblížia k cieľu na pobreží. Kým boli uprostred Indické-ho oceána, mal na to čas.

Nevedel, či niekto našiel jeho správu v potápačskom va-ku, alebo či neleží neprečítaná niekde v podkroví. Nevedel ani to, že vyvolal celosvetové pátranie po lodiach.

„Hovorím s doktorom Berensonom?“

Michael Linnett vzal slúchadlo z prístroja na chrbte spo-jára a zaklamal.

„Som od šerifa v Mazame,“ povedal. „Momentálne som vo vašej chate v divočine. Je mi ľúto, ale musím vám ozná-miť, že sa do nej niekto vlámal.“

„Dočerta! A sú nejaké škody?“ spýtal sa hlas zo Seattlu.

„Vybil kameňom predný oblok a tak sa dostal dnu. Zdá sa, že je to jediná škoda. Chcem len preveriť, či niečo ne-ukradol. Mali ste tam nejaké strelné zbrane?“

„Kdeže. Mám dve guľovnice a jednu brokovnicu, ale na jeseň si ich beriem dolu so sebou.“

„Okej. A teraz k oblečeniu. Máte tam teplé zimné odevy?“

„Pravdaže. V šatni pri dverách do spálne.“

Kapitán Linnett kývol seržantovi a obaja vstúpili s bater-kou do šatne. Bola priestranná a plná zimného výstroja.

„Mali by tam byť moje arktické čizmy, prešívane nohavi-ce a vetrovka s prizipsovanou kapucňou.“

Všetko preč.

„Lyže alebo snežnice, pán doktor?“

„Jasné, jedno aj druhé. Takisto v šatni.“

Aj tie boli preč.

„Nebaké zbrane? Kompas?“

Znútra na dverách mala visieť v pošve dýka a v zásuv-kách mal byť kompas a baterka. To všetko zmizlo. Uteče-nec okrem toho prehľadal kuchyňu, ale nijaké čerstvé po-traviny tam nenašiel. Našli nedávno otvorenú a prázdnu konzervu od pečenej fazule a na dreze pri dvoch prázd-ných plechoviciach od neal'ko nápoja ležal otvárač na kon-zervy. Bol tam aj prázdny pohár od uhoriek, ktorý bol predtým do polovice naplnený štvrt'dolármi, ale to nikto nevedel.

„Ďakujem, pán doktor. Prídem sem s partiou zaskliť ob-lok, keď sa zlepši počasie, a zahlásim škodu v poisťovni.“

Veliteľ Alphy prerušil spojenie a rozhlíadal sa po svojej jednotke.

„Ideme,“ vyhlásil stručne. Vedel, že chata a to, čo z nej Afganec vzal, oslabilo ich šance, ba možno už ťahajú za kratší koniec. Rátal, že utečenec, ktorý sa zdržal v chate asi hodinu, kým jeho jednotka asi tridsať minút, má náskok dve až tri hodiny, no teraz napreduje rýchlejšie.

Preglgol horkú pilulku a rozhodol sa požiadať o posilu. Znova zavolať do Fort Lewisu.

„Povedzte McChordu, že potrebujem Spectre a že ho po-trebujem okamžite. Zapojte do toho každého, koho bude treba - aj Pentagon, ak to bude nevyhnutné. Chcem ho nad pohorím a chcem s ním mať priame spojenie.“

Dvanásť mužov jednotky Alpha 143 rýchlo napredovalo. Na čele šiel seržant stopár, ktorý baterkou v zamrznutom snehu osvetľoval stopy snežníc od utečenca. Náhlili sa, ako len vládali, ale niesli oveľa viac výstroja ako ten, koho pre-nasledovali. Linnett odhadoval, že s ním držia krok, ale nebol si istý, či ho doháňajú. Potom začalo snežiť. Bolo to požehnanie, ale aj prekliatie. Všade naokolo sa medzi ihli-čím trúsili klamn é vločky, ktoré pokrývali kamene a vyva-len é pne. Jednotka zastala a snežnice vymenila za rýchlej-šie lyže. No sneh zároveň zahladzoval stopy.

Linnett potreboval navádzanie z oblohy, a to prišlo krát-ko po polnoci v podobe lietadla Lockheed Martin AC-130 Hercules. Krúžilo vo výške sedemtisíc metrov nad vrstvou mračen, ale videlo cez ne.

Medzi mnohé hračky, ktoré majú k dispozícii špeciálne jednotky, patrí aj lietadlo Spectre, z hľadiska nepriateľa na zemi nesmierne nebezpečné.

Útroby transportného lietadla Hercules vypitvali a od kokpitu po chvost naplnili všemožnou technikou, ktorej úlohou je objaviť, zamerať a zabiť protivníka na zemi. Táto zl á správa preňho stojí sedemdesiatdva miliónov dolárov.

Pri svojej úlohe „zistiť“ nezávisí od denného svetla či tmy, dažďa, snehu či krupobitia. Firma Raytheon ho vyba-vila

špeciálnym radarom a infračerveným termálnym mo-nitorom, ktorý zachytí v teréne každú postavu, vyžarujúcu teplo. Obráz pritom nie je nijako rozmazaný. Je dosť jasný, aby sa na ňom dalo rozlíšiť štvornohé zviera od dvojnožca. S čudáctvom Lemuela Wilsona si to však neporadilo.

Aj on mal chatu na okraji Pasaytenskej divočiny na nižších svahoch hory Robinson. Na rozdiel od chirurga zo Seattlu bol pyšný na svoju schopnosť prezimovať tam, lebo v meste nemal nijaký domov.

Žil tam bez elektriny, kúril si hučiacim kozubom a svie-til si petrolejovou lampou. Cez leto lovil zver a na zimu si sušil jej mäso. Sám si rúbalo drevo a obstarával krmivo pre svojho odolného horského poníka. Mal však aj iný ko-níček. Bol dostatočne vybavený na odpočúvanie komunikácie šerifa, záchranných služieb a verejných inštitúcií. Toto zariadenie poháňal malý generátor a odpočúvaním trávil dlhé zimné hodiny. Tak sa dozvedel, že do divočiny spadli dvaja letci a že sa k nim prebíjajú profesionálni záchrániari.

Lemuel Wilson sa hrdo označoval za uvedomelého obča-na. Úrady často nazývajú takých ľudí „všetečný strčnos“. Len čo letci ohlásili, čo sa im stalo, a ozvala sa odpoveď s ich presnou polohou, osedlal svojho poníka a vyrazil. Mal v úmysle prejsť južnou polovicou divočiny do parku a za-chrániť majora Duvala.

Odpočúvacie zariadenie si však nemohol vziať, lebo bo-lo neskladné, a tak sa nedozvedel, že letcov už zachránili. No jednako na človeka natrafil.

Nevidel, že sa k nemu niekto blíži. V jednej chvíli duril poníka cez mimoriadne hlboký závej a v nasledujúcej sa naňho valil snehový val. Vynoril sa z neho muž v striebrištom prešivanom odeve, pripomínajúcom kozmické odevy.

Na dýke, ktorú držal v ruke, však nebolo nič kozmické. Muž ho schytil okolo krku a strhol ho z koňa. Keď padal, čepeľ mu zozadu vnikla do hrudníka a rozrezala mu srdce.

Termálny zobrazovač výborne zachytáva telesné teplo, no mŕtvolu Lemuela Wilsona, ktorá spadla do desaťmetrovej rozsadliny, rýchlo strácala teplo. Keď o tridsať minút začal hore krúžiť AC-130 Spectre, Lemuela Wilsona neza-chytil.

„Tu Spectre Echo Foxtrot. Volám tím Alpha. Počujete, Alpha?“

„Tu Alpha,“ ohlásil sa kapitán Linnett. „Sme tu dvanás-ti na lyžiach. Vidíte nás?“

„Pekne sa usmejte a vyfotografujem vás,“ povedal operá-tor z výšky sedem kilometrov nad nimi.

„Strandičky si nechajte na neskôr,“ odvrkol Linnett. „Asi päť kilometrov pred nami je utečenec. Jeden muž, smeru-júci na lyžiach na sever. Potvrdzujete?“

Nastala odmlka, dlhá odmlka.

„Negatívne. Nijaký taký záber,“ ozvalo sa z oblohy.

„Musí tam byť,“ tvrdil Linnett. „Je niekde pred nami.“

Javory a tamarky ostali za nimi. Vynorili sa z lesa na otvorenú stráň. Ustavične stúpali na sever a valil sa na nich sneh, ktorý už nezadržávali konáre. V tme za nimi sa týči-li štíty Lake Mountain a Monument. Linnettovi ľudia vyze-rali ako biele príznaky na bielej pláni. Ak majú problémy oni, má ich aj Afganec. Existovalo iba jedno vysvetlenie -Afganec sa ukryl v jaskyni alebo v snehovej jame. Previs by zamaskoval teplo. K utečencovi sa teda blížia. Lyže sa po úbočí hladko kĺzali a pred nimi sa črtali ďalšie lesy.

Spectre zameral Linnettovu pozíciu s presnosťou na me-ter. Dvadsať kilometrov ku kanadskej hranici. Päť hodín do svítania alebo do chvíle, ktorú možno v tomto kraji sne-hu, končiarov, skál a stromov za svitanie označiť.

Linnett vyčkal ďalšiu hodinu. Spectre zatiaľ krúžil, páť-ral, ale nemal čo hlásiť.

„Skúste znova,“ povedal kapitán Linnett. Už tušil, že tu niečo nesedí. Zahynul ten Afganec? Možno. To by vysvet-ľovalo, prečo nezachytili teplo. Krčí sa v jaskyni? Aj to je možné, ale tam zomrie. Bude musieť vyjsť a utekať ďalej. A vtom..

Izmat Chán, ktorý hnal húževnatého, ale unaveného ko-ňa z pláne do lesa, skutočne zväčšil náskok. Kompas mu hovoril, že stále smeruje na sever, a sklon koňa pod ním, že stúpa.

„Preverujem oblúk, siahajúci až po hranice,“ ozval sa operátor. „Vidím v ňom osem zvierat. Štyri jelene, dva čier-ne medvede, ktoré sú veľmi nezreteľné, lebo spia zimným spánkom v hlbokom úkryte, potom čosi, čo vyzerá ako sliediaca puma, a osamelého losa, ktorý smeruje na sever. Asi šesť kilometrov pred vami.“

Chirurgov arktický odev bol naozaj veľmi dobrý. Kôň, ktorý sa potil a už padal od únavy, sa zobrazil zreteľne, ale muž na ňom, ktorý sa skláňal k jeho krku a duril ho ďalej, s ním splýval, lebo jeho odev takmer neprepúšťal teplo.

„Pane,“ ozval sa jeden zo ženistov. „Som z Minnesoty.“

„Svoje problémy si nechajte pre kňaza,“ odvrkol Linnett.

„Myslím to tak, pane, že losy sa v takom počasí neťaha-jú hore do vrchov,“ ozvalo sa zo snehom zalepenej tváre za Linnettom. „Schádzajú do dolín, kde hľadajú lišajníky. To nemôže byť los.“

Linnett zavelil, aby zastali. Padlo to dobre. Hľadel na pa-dajúci sneh. Nemal potuchy, ako to ten chlap urobil. Možno ďalšia osamelá chata so stajňou, v ktorej zimuje ďalší blázon. Afganec sa dajako dostal ku koňovi a ide na ňom.

Aj Izmat Chána, ktorý bol sedem kilometrov pred nimi v hlbokom lese a zaskočil Lemuela Wilsona, čakala pasca. Puma bola stará, na jeleňa už pomalá, ale prefíkaná a veľ-mi hladná. Skočila z rímsoy medzi dvoma stromami. Poník by ju bol zavetril, keby nebol taký vysilený.

Afganec si uvedomil, že do koňa narazilo čosi žltohnedé a že padá nabok. Zo sedlového puzdra ešte stihol vytrhnúť Wilsonovu pušku a zoskočiť cez zadok koňa. Dopadol, ob-rátil sa, zamieril a vystrelil.

Mal šťastie, že puma skočila na koňa, a nie naňho. O ko-ňa však prišiel. Ešte žil, ale zúrivá šesťdesiatkilová šelma ho dotrhala okolo hlavy a na pleci. Nemohol vstať. Druhou guľkou ukončil jeho muky. Kôň znehybnel, ležiac krížom cez telo pumy. Jej trup a predné nohy boli pod koňom.

Afganec odopol spoza sedla snežnice, pripol si ich na obuv, prehodil si cez plece pušku, pozrel na kompas a po-hol sa vpred. Asi sto metrov od neho bol skalný previs. Na chvíľu sa podoň utiahol, aby si oddýchol od sneženia. Ne-vedel, že previs v tej chvíli maskuje jeho telesné teplo.

„Zamerajte sa na toho losa," povedal kapitán Linnett. „Myslím, že je to kôň a na ňom utečenec." Operátor sa znova zadíval na obraz.

„Máte pravdu," povedal. „Vidím šesť nôh. Zastal, aby si oddýchal. Pri nasledujúcom okruhu ho zlikvidujeme."

„Ničiteľská" sekcia Spectra má tri systémy. Najmohutnejším je stopäťmilimetrová húfnica M102, no použiť ju pri jej palebnej sile na jediného človeka by bolo celkom zbytočné. Nasleduje štyridsaťmilimetrový kanón Bofors, vyvinutý pred rokmi zo švédskej protiletadlovej zbrane, ktorý je schopný na kúsky rozbiť dom alebo tank. Keď posádke Spec-tru oznámili, že cieľom je človek na koni, zvolili rotačný guľomet Gau-12/U Gatling. Táto hrôza je schopná vystreliť tisíc-osemsto ráz za minútu náboje kalibru dva a pol milimetra. Jeden stačí, aby roztrhol ľudské telo. Paľba tohto päťhlavňo-vého rotačného guľometu je taká intenzívna, že keby ním tridsať sekúnd strieľali na futbalové ihrisko, nažive by neos-talo nič väčšie ako myš. A aj tá by uhynula od šoku.

Tento rotačný guľomet možno použiť z maximálnej výš-ky štyritisíc metrov, a tak Spectre klesol na tritisícpäťsto, zamieril a spustil desaťsekundovú paľbu na konské telo v snehu. Vystrelil tristo nábojov.

„Nič tam nezostalo," poznamenal operátor. „Je po člove-ku aj po zvierati."

„Vďaka, Echo Foxtrot," povedal Linnett. „Operáciu pre-beráme my." Specter splnil úlohu a vrátil sa na základňu McChord.

Prestalo snežiť a lyže svišťali po novom prašnom snehu. Uháňali tak, ako majú uháňať, keď na nich stojí dobre tré-novaný muž. Tím Alpha dorazil k zvyškom koňa. Iba zopár kúskov bolo väčších ako ľudská ruka, no všetky patrili ko-ňovi, ani jeden človeku. A ešte sa tam našli kúsky hnedo-žltej kožušiny.

Linnett hľadal desať minút kúsky arktického odevu, či-žiem, holenných kostí, lebky, dýky, brady a snežnic.

Ležali tam lyže, no jedna bola zlomená. Zlomil ju pada-júci kôň. Bolo tam sedlové puzdro na pušku, ale puška chýbala.

A nikde snežnice. A nikde Afganec.

Do brieždenia chýbali dve hodiny a nastali preteky. Je-

den muž na snežniciach, dvanásť na lyžiach. Všetci vysile-ní, všetci zúfalí. Tím Alpha mal systém GPS na určovanie polohy. Keď na východe začala blednúť obloha, seržant za-mrmľal: „Hranica pol kilometra."

O dvadsať minút dorazili na okraj zrázu, z ktorého bol výhľad na dolinu, ťahajúcu sa zľava doprava. Viedla ňou drevorubačská cesta, ktorá tvorila kanadskú hranicu. Rov-no oproti bol ďalší zráz a za ním čistina s niekoľkými cha-tami pre drevorubačov, ktorí sa vrátia, keď zide sneh.

Linnett si ľahol na brucho, oprel sa lakt'ami o zem a d'a-lekohľadom študoval terén. Nikde sa nič nehýbalo. Pribud-lo svetla.

Jeho ostreľovači si bez výzvy vytiahli pušky z puzdier, kde ich mali počas presunu, namontovali na ne ďalekohľ'a-dy, ľahli si a zadívali sa cez ne na druhú stranu doliny.

Ostreľovači sú podľa vojenských meradiel zvláštna kas-ta. Nikdy sa nedostanú do blízkosti tých, ktorých zabíjajú, no vidia ich tak jasne a tak zblízka ako dnes už nijakí vo-jaci. Boj muža proti mužovi je už dávnou minulosťou a ľu-dia už neumierajú rukou nepriateľa, ale prostredníctvom jeho počítača. Zabije ich raketa vystrelená z iného konti-nentu alebo niekde spod morskej hladiny. Ničia ich inteli-gentné bomby z lietadiel, ktoré sú tak vysoko, že ich nevi-dia ani nepočujú. Umierajú, lebo niekto vystrelí šrapnel až z druhého či tretieho okresu. Najbližšie sa k nim dosta-nú tí, čo ich zabíjajú spoza guľometu v helikoptére. No aj tí ich vidia len ako nejasné postavy, ktoré utekajú, kryjú sa alebo opätujú strelbu. Ako skutoční ľudia sa im nejavia.

Tak ich však vidí ostreľovač. Leží v absolútnom tichu, absolútne nehybne, jeho terčom je človek s trojdňovým strniskom, človek, ktorý sa vystiera a zíva, ktorý si naberá z konzervy fazuľu, ktorý si rozopína rázporok alebo len stojí a díva sa do kilometer vzdialeného ďalekohľadu, ale nemôže ho vidieť. A vzápätí zomrie. Ostreľovači sú zvlášť-na sorta - rozmýšľaním.

Žijú aj vo vlastnom svete. Sú takí posadnutí presnosťou,

že upadajú do mlčania, v ktorom rozmýšľajú o váhe nábo-ja, o sile rozličných prachových náplní, o tom, nakoľko guľku odchyli vietor a o koľko klesne pri tej či onej vzdia-lenosti a či možno pušku ešte dajako zdokonaľiť.

Ako všetci špecialisti, aj oni si vyberajú výstroj. Niektorí ostreľovači obľubujú maličké guľky, ako je M700, ktoré sa strieľajú z Remingtonu .308. Iní sa držia pušky M21, čo je ostreľovačská verzia štandardnej armádnej pušky M14.

Najťažšia zo všetkých je Barrett Light Fifty, príšera, ktorá vystrelí guľku rovno ako vytrčený ľudský ukazovák na vzdialenosť vyše jeden a pol kilometra s dostatočnou ra-zanciou na to, aby ľudské telo doslova explodovalo.

Pri kapitánovi Linnettovi ležal jeho hlavný ostreľovač ser-žant Peter Bearpaw - Medvedia laba. Bol polovičný Sioux a mal hispánsku matku. Pochádzal z detroitských slumov a armáda bola jeho životom. Mal výrazné líce kosti a oči šik-mé ako vlk. A bol najlepším strelcom Zelených baretov.

V rukách držal pušku Cheyenne .408. Nebola už najmo-dernejšia, ale po troch tisíckach výstrelov na strelnici si ju obľúbil. V okamihu výstrelu bola mimoriadne stabilná.

Zasunul do nej jediný veľmi dlhý a veľmi štíhly náboj, keď predtým vyleštil jeho hrot, aby vylúčil aj najmenšie vi-brácie za letu. Nad záverom sa ťahal ďalekohľad Jim Leat-herwood X24.

„Mám ho, kapitán," povedal.

Ďalekohľad utečenca neobjavil, ale puškovému ďaleko-hľadu neunikol. Medzi chatami na druhej strane údolia stála z troch strán drevom obložená búdka so sklenými dverami. Telefón.

„Vysoký, dlhé strapaté vlasy, hustá čierna brada?"

„Tak."

„Čo robí?"

„Je v telefónnej búde, pane."

Izmat Chán sa so spoluväzňami na Guantaname stýkal málo, no s jedným strávil dlhé mesiace v rovnakom „izo-lačnom"

bloku. Bol to Jordánec, ktorý v polovici deväťde-

siatych rokov bojoval v Bosne. Vrátil sa a stal sa inštruktorom vo výcvikových táboroch al-Káidy. Bol to tvrdý chlap. Keď sa v období Vianoc zmiernili bezpečnostné opatrenia, zistili, že sa môžu z cely do cely pošepky zhovárať. Ak sa odtiaľto niekedy dostaneš, povedal mu Jordánec, mám priateľa. Boli sme spolu v tábore. Je v poriadku a pravému veriacemu pomôže. Spomeň pred ním moje meno.

Izmat Chán dostal meno. A telefónne číslo. Nevedel, kde je to. Nevedel presne, ako sa volá medzimesto, na čo mal dosť štvrtý dolárov, no čo bolo ešte horšie, nevedel, ako sa volá z Kanady medzištátne. Vsunul teda do telefónu štvrtý dolár a požiadal o operátorku.

„Aké číslo voláte?“ ozvala sa kanadská telefonistka. Po-maly, zadŕhavou angličtinou jej nadiktoval čísla, ktoré si usilovne vryl do pamäti.

„To je britské číslo,“ povedala. „Platíte americkými štvrtými dolármi?“

„Áno.“

„To je v poriadku. Vhodte ich tam osem a ja vás spojím. Keď sa ozve pípanie, hodte ďalšie, ak budete chcieť pokračovať v rozhovore.“

„Máte cieľ zameraný?“ spýtal sa Linnett.

„Áno, pane.“

„Vystrelte.“

„Je to v Kanade, pane.“

„Vystrelte, seržant.“

Peter Bearpaw sa pomaly, zhlboka nadýchol, zadržal dych a stisol kohútik. Vzdialenosť na zameriavači ukazovala tisícdeväťsto metrov.

Izmat Chán hádzal do telefónu štvrtý dolár. Plexisklo na dverách telefónnej búdky sa rozletelo na stovky úlomkov a temeno mu roztrhla guľka.

Telefonistka trpezlivo čakala. Muž v drevorubačskom tábore hodil do telefónu iba dva štvrtý doláre, potom nechal slúchadlo visieť a zrejme odišiel. Napokon zložila a hovor zrušila.

Keďže strelba cez hranice na územie cudzieho štátu je citlivá záležitosť, oficiálne hlásenie nespísali.

Kapitán Linnett to oznámil svojmu veliacemu dôstojníkovi a ten Markovi Gumiennemu do Washingtonu. Viac sa o tom nehovorilo.

Telo našli za odmäku, keď sa vrátili drevorubači. Vo vi-siacom slúchadle bol vyzváňací tón. Ohliadač vydal verdikt, v ktorom nemohol uviesť, kto smrť zapríčinil. Mŕtvy mal americký odev, ale v pohraničí to nebolo nič zvláštne. Nemal pri sebe nijaký preukaz a nikto z miestnych obyvateľov ho nepoznal.

Ľudia z ohliadačového okruhu sa viac-menej zhodli na tom, že išlo o obeť nešťastne zatúlanej guľky, ktorú vystrelil lovec jeleňov, ďalšia smrť následkom nedbanlivej streľby alebo odrazenej guľky. Mŕtveho pochovali v neoznačenom hrobe.

Keďže južne od hraníc nikto nechcel robiť zbytočný rozruch, nikdy nepadla otázka, aké číslo utečenec volal. Stačila by otázka a prezradilo by sa, kto strieľal. Preto sa nepýtali.

Číslo, ktoré žiadal, bolo číslo do malého bytu pri areáli Aston University v Birminghame. Býval v ňom Dr. Alí Azíz al-Chattáb a telefón odpodočúvala britská MI5. Čakali iba na dostatočný dôkaz, aby mohli pristúpiť k razii a zatýkať.

Ta-ký dôkaz budú mať až o mesiac. No Afganec sa v to ráno chcel dovolať jedinému človeku na západ od Suez, ktorý poznal meno lode duchov.

Nadšenie z pátrania po zdanlivo neexistujúcej lodi duchov začalo po dvoch týždňoch opadávať a táto nálada sa šírila z Washingtonu.

Koľko času, námahy a finančných prostriedkov ešte vynaložia na základe nejasej škrabanice na príletovej kartičke, ktorú vopchali do potápačského vaku na ostrove, o ktorom nikto nepočul? Marek Gumienny odletel do Londýna na poradu so Steveom Hillom, keď mu zo sídla Lloyd's Re-gistra v Ipswichi zavolať expert SIS na námorný terorizmus Sam Seymour a ešte to zhoršil. Zmenil názor. Hill mu pri-kázal, aby prišiel do Londýna a celú vec vysvetlil.

„Zo spätného pohľadu sa vždy javila ako najpravdepodobnejšia možnosť, že al-Káida sa pokúsi obrovskou loďou zablokovat' dôležitú námornú cestu, aby poškodila svetový obchod. Nikdy to však nebola jediná možnosť.“

„Prečo si myslíte, že sme sa vydali nesprávnou cestou?“ spýtal sa Marek Gumienny.

„Lebo sme preverili všetky lode na svete, ktoré sú dosť veľké na to, aby také niečo urobili, pane. Všetky sú v poriadku. Ostávajú otvorené možnosti dva a tri, ktoré sú viac-menej rovnocenné, ale líšia sa ciele. Myslím, že by sme sa mali zamerať na možnosť číslo tri - masová vražda v niektorom pobrežnom meste. Bin Ládinovo verejné vyhlásenie, že prejde na ekonomické ciele, mohol byť pod-fuk, alebo si to jednoducho rozmyslel.“

„Okej, Sam, presvedčte ma. Steve i ja máme nad sebou politikov, ktorí žiadajú výsledky alebo naše hlavy. Aký druh lode, ak nie taká, ktorá má niečo zablokovat'?“

„Pokiaľ ide o hrozbu číslo tri, nehľadáme ani tak loď, ako skôr náklad. Nemusí byť veľká, aby mohla byť smrť-ca.“

Lloyd's má úsek rizikových nákladov - samozrejme s vyšším poisťným.“

„Muničná loď?“ spýtal sa Hill. „Ďalší Halifax?“

„Podľa odborníkov vojenský výstroj už nevybuchuje tak ľahko ako kedysi. Moderné výbušniny potrebujú mohutný podnet, aby v trupe lode vybuchli. Oveľa horší následok môže mať explózia v továrni na výrobu zábavnej pyrotechniky, no to by sa sotva dalo označiť za 'ohromujúce', ako to bolo jedenásteho septembra. Únik z chemičky v Bhopale bol oveľa horší a to bol dioxín, prostriedok proti burine.“

„Takže cisternové auto, ktoré privezie na Park Avenue dioxín a dokončí to semtexom,“ povedal Hill.

„Tieto chemikálie sú však vo výrobných závodoch“

a v skladoch prísne strážené," namietol Marek Gumienny. „Ako by sa k nim dostali, aby si to nikto nevšimol?" „A dozvedeli sme sa, že nosičom bude loď," pokračoval Seymour. „Únos takého nákladu by mal vzápätí za násle-dok odplatu."

„Okrem niektorých končín tretieho sveta, kde o zákone nemožno hovoriť," povedal Marek Gumienny.

„Lenže tieto vysoko smrtiace toxíny v takých končinách už nevyrábajú, ani za cenu úspor na pracovnej sile, pane."

„Takže sme zasa pri lodi?" nadhodil Hill. „Výbuch rop-ného tankera?"

„Ropa nevybuchuje," zdôraznil Seymour. „Keď pri fran-cúzskom pobreží roztrhlo Torrey Canyon, na jej vznietenie a spálenie bolo treba fosforové bomby. Vypustený ropný tan-ker môže spôsobiť iba ekologické škody, ale nie masovú vraž-du. Na tú by však stačil celkom malý tanker, prevážajúci plyn. Tekutý plyn vo veľmi stlačenom stave kvôli preprave."

„Prírodný plyn v tekutej forme?" spýtal sa Marek Gu-mienny. Zauvažoval, do koľkých prístavov v Spojených štátoch sa dováža stlačený plyn na priemyselné využitie, a ich počet bol znepokojujúci. Ale miesta, kde sa vykladá, sú zaiste vzdialené od obývaných oblastí.

„Tekutý prírodný plyn, známy ako LNG, je ťažko vznie-tiť," povedal Seymour. „Skladuje sa pri mínus stodvadsia-tich piatich stupňoch v špeciálnych plavidlách s dvojitém trupom. Aj keby sa niekto zmocnil, plyn by musel uni-kať do atmosféry niekoľko hodín, kým by bol výbušný. No podľa vedcov existuje jeden, ktorý ich priam desí. LPG. Te-kutý ropný plyn."

Je taký hrozný, že keby ho zapálili do desiatich minút po katastrofálnom úniku, dosiahol by silu tridsiatich hirošim-ských bômb. Bola by to najsilnejšia nenukleárna explózia na tejto planéte."

V miestnosti nad Temžou sa rozhostilo absolútne ticho. Steve Hill vstal, prešiel k oknu a zadíval sa na riekku, tečú-cu v aprílovom slnku.

„V jazyku laikov, Sam, čo ste nám prišli povedať?" „Myslím, že hľadáme nesprávnu loď v nesprávnom oceáne. Našou jedinou výhodou je, že tento trh je veľmi malý a veľmi špecializovaný. Najväčším dovozcom LPG sú však Spojené štáty. Viem, že vo Washingtone panuje nála-da, že toto všetko môže byť zbytočný pohon. No podľa môjho názoru by sme to mali dotiahnuť do konca. Spoje-né štáty môžu preveriť všetky LPG tankery, ktoré očakáva-jú vo svojich vodách, a to nielen z Ďalekého východu. A za-staviť ich. Ja môžem u Lloyd'sa preveriť všetky ostatné náklady LPG po svete."

Marek Gumienny sa najbližším letom vrátil do Washing-tonu. Čakali ho tam porady a práca. Keď odlietal z Heath-row, Grófka z Richmondu práve oboplávala juhoafrický mys Agulhas a dostala sa do Atlantiku.

Napredovala rýchlo a jej navigátor, jeden z troch Indoné-zanov, odhadoval, že vďaka Agulhaskému prúdu a prúdu Benguela, ktorý smeruje na sever, získajú jeden deň a bu-dú mať dosť času, aby sa dostali k zamýšľanému cieľu.

Za mysom smerom do Atlantiku plávali z Indického oceánu ďalšie lode, mieriace do Európy a do Severnej Ameriky. Boli medzi nimi obrovské transportné lode, pre-pravujúce rudu, a bežné nákladné lode, vezúce na obidva západné kontinenty čoraz väčšie množstvá ázijského tova-ru, lebo firmy premiestňovali výrobné závody na východ, kde je lacná pracovná sila. Plavili sa tam aj supertankery, priveľké aj pre Suezský prieplav. Počítače ich držali v kur-ze, kde bola najmenej stosiachová hĺbka, zatiaľ čo ich po-sádky hrali karty.

Všetky tie lode boli sledované. Vysoko, mimo dohľadu, krúžili satelity a ich kamery vysielali do Washingtonu kaž-dú líniu ich tvarov a mená na kormách. Ba čo viac, podľa najnovšej legislatívy mali všetky transpondéry, ktoré vysie-lali načúvajúcim ušiam ich individuálne signály. Každú

takto preverili, vrátane Grófký z Richmondu. Lloyd's a Sie-bart a Abercombe potvrdili, že je to malá nákladná loď, re-gistrovaná v Liverpoole, ktorá vezie legítimný náklad po vopred stanovenej trase zo Surabaje do Baltimoru. Spoje-né štáty nemali dôvod skúmať loď dôkladnejšie. Bola tisíc-ky kilometrov od amerického pobrežia.

O niekoľko hodín po návrate Marka Gumienneho do Washingtonu došlo v amerických opatreniach k zmenám. V Pacifiku presunuli kontrolný kordón na tisícpäť-sto kilo-metrov od pobrežia. Podobný kordón vytvorili v Atlantiku od Labradoru po Portoriko a cez Karibské more k mexic-kému polostrovu Yucatan.

Bez rozruchu či oznamov spustili zo zreteľa obrovské tankery a nákladné lode (ktoré medzičasom všetky preve-rili) a pozornosť sa sústredila na stovky menších tankerov, ktoré brádzili moria od Venezuely po Rieku sv. Vavrinca. Pri pobreží patrolovali všetky dostupné lietadlá EP-3 Ori-on. Lietali nad stovkami tisícov štvorcových kilometrov tropických a subtropických morí, hľadajúc menšie tanke-ry, a najmä tie, ktoré prepravovali plyn.

Americký priemysel plne spolupracoval, poskytoval údaje o každej očakávanej lodi - kde je a kedy má priplá-vať. Tieto údaje porovnávali s údajmi z morí a všetko sa overovalo. Plynové tankery dostali povolenie vplávať do prístavov, až keď na ich paluby vystúpili tímy amerického vojenského námorníctva, námornej pechoty alebo prísluš-níci Pobrežnej stráže, ktoré ich sprevádzali zo vzdialenosti tristo päťdesiat kilometrov od pobrežia.

Doňa Maria bola späť v Port of Spain, keď dvaja teroristi, ktorí sa dostali do posádky, zbadali vopred dohodnutý sig-nál. Keď ho zbadali, konali podľa pokynov.

Republika Trinidad a Tobago je jedným z hlavných do-dávateľov petrochemických produktov do širokého spekt-ra odberateľov v Spojených štátoch. Doňa Maria kotvila pri pobrežnom ostrove, kde skladovali ropu. Prichádzali tam veľké i malé tankery, vzali náklad a odplávali. K mestu sa vôbec nepriblížili.

Doňa Maria bola jedným z menších tankerov, patrila do flotily, zásobujúcej ostrovy, ktorých zariadenia nepotrebo-vali, ani nemohli prijímať námorné obry. Venezuelskú ro-pu zvyčajne vozia veľké lode do pobrežných rafinérií, kde ju spracúvajú na rozličné produkty, a tie potom ropovodmi dopravujú na príbrežné ostrovy, kde ich prečerpávajú do lodí pre odberateľov.

Doňa Maria kotvila spolu s dvoma inými menšími tan-kermi v osobitnej odľahlej časti ropného skladu na príbrež-nom

ostrove. Prevážala LPG a nikto netúžil byť blízko, keď ho nakladala. Skončila neskoro popoludní a kapitán Montalban ju pripravil na vyplávanie.

Keď vyklzla z prístaviska a vzdialila sa od móla, ostávali ešte dve hodiny tropického denného svetla. Míľu od pobrežia minula nehybný nafukovací čln, v ktorom sedeli štyria muži s udicami. Bol to dohovorený signál.

Obaja Indovia odišli zo svojich miest, zbehli dolu ku svojím skrinkám a vrátili sa so zbraňami. Jeden prešiel do stredu tankeru, kde je paluba najbližšie k hladine. Druhý sa pobral na mostík a namieril pištoľ na spánok kapitána Montalbana. „Nič, prosím, nerobte, pán kapitán,“ povedal nadmieru zdvorilo. „Netreba spomaliť. Moji priatelia sa nalodia o niekoľko minút. Nepokúšajte sa vysieľať, lebo vy-strelím.“

Kapitán bol taký ohrozený, že sa nijako neprotivil. Keď sa spamätal, vrhol pohľad na rádio na boku mostíka, ale Ind jeho pohľad postrehol a pokrútil hlavou. Akýkoľvek odpor bol vylúčený. A keď o niekoľko minút vystúpili na palubu štyria teroristi, nedalo sa robiť už vôbec nič.

Posledný, ktorý vystupoval z nafukovacieho člna, ho nožom rozrezal, a keď uvoľnili lano, potopil sa v brázde za loďou. Ostatní traja si už prehodili cez plecia plátenné vaky

a prekračovali spleť potrubí, rúr a poklopov, ktoré sú typické pre provy tankerov, a mierili na kormu.

O pár sekúnd stáli na mostíku - dvaja Alžírčania a dvaja Maročania, tí, ktorých Dr. Al-Chattáb vyslal pred mesiacom. Hovorili iba maurskou arabčinou, no dvaja Indovia, stále zdvorilí, prekladali. Štyroch Juhoameričanov, ktorí tvorili posádku, mali zvoliť na prednú palubu a tam mali čakať. Stanovia nový kurz a toho sa budú držať.

Hodinu po zotmení chladnokrvne zavraždili posádku. Každému mŕtvemu pripevnili na členok kus reťaze a po-tom všetkých pohádzali do mora. Ak aj mal kapitán Montalban ešte kus odvahy na odpor, teraz z neho všetka vy-prchala. Poprava prebehla celkom mechanicky. Dvaja Alžírčania boli doma členmi AIG, Ozbrojenej islamskej skupiny, a odpravili stovky bezmocných felahov, roľníkov v odľahlých končinách. Ich masovým vraždením chceli vy-slať signál vláde v Alžíri. Mužov, ženy, deti, chorých a sta-rých, tých všetkých zavraždili toľko ráz, že štyria námorníci pre nich nepredstavovali nijaký problém.

Doňa Maria sa plavila celú noc na sever, ale už nie k na-plánovanému cieľu, ktorým bolo Portoriko. Po jej ľavej strane sa rozkladala karibská panva, neprerušovaná os-trovmi až po Mexiko. Po pravoboku mala reťaz Náveter-ných a Záveter-ných ostrovov. Ich teplé vody sú dovolenka-vým cieľom nespočetných turistov a panuje v nich ruch, lebo sa tam plaví veľa malých parníkov a tankerov, ktoré ostrovy zásobujú všetkým potrebným pre turistov.

V tejto spleti pobrežných plavidiel a ostrovov Doňa Ma-ria zmizne a bude tam dovtedy, kým Portoriko neohlási, že už tam mala byť.

Keď sa Gróčka z Richmondu dostala do pásma tíšín a more sa upokojilo, Júsuf Ibráhím vyšiel z kajuty. Bol bledý, od nevoľnosti vysilený, no keď vydával rozkazy, v jeho čiernych očiach blýskala rovnaká nenávisť ako predtým. Posádka vy-

niesla zo strojovne sedem metrový nafukovací rýchly čln. Keď ho nafúkli, zavesili ho na dva člnové žeriavy na korme. Vyniesť z podpalubia stokoňový prívesný motor a na-montovať ho na zadok člna si vyžiadalo sily šiestich mu-žov. Čln potom spustili na mierne vlny pod kormou.

Nato spustili do člna kanistre s palivom a upevnili ich. Motor niekoľko ráz zakašľal a naskočil. Pri kormidle sedel indonézsky navigátor. Čln vyrazil na rýchly okruh okolo Grófký.

Napokon doň zostúpilo po rebríkoch zvyšných šesť mu-žov. Pri kormidle ostal iba zmračený zabijacký Júsuf Ibrá-hím. Bolo jasné, že ide o generálnu skúšku.

Jej účelom bolo umožniť kameramanovi Sulejmanovi z tristometrovej vzdialenosti vyfotografovať plne digitál-ným zariadením loď. Z laptopu vyšle zábery cez satelitný telefón Mini-M na inú webovskú stránku na druhom kon-ci sveta, kde ich uložia a budú vysieľať.

Mike Martin vedel, čoho je svedkom. Pre terorizmus sú internet a kybernetický svet povinnou propagandistickou výbavou. Každé zverstvo, ktoré sa dostane do správ, je dobré. Každé zverstvo, ktoré vidia milióny moslimských mladíkov, je zlatý prach. Spomedzi nich sa grupujú noví -vidia to a chcú to napodobniť.

Martin na zámku Forbes videl videonahrávky z Iraku, kde sa samovražední atentátnici usmievali do objektívov, kým odišli na smrť pred kamerami. Kameraman v takých prípadoch prežil. Keď bude krúžiť čln, v zábere bude mu-sieť byť aj cieľ a fotografovanie bude pokračovať, kým čln a sedem mužov v ňom neprestanú existovať. Pri kormidle ostane podľa všetkého len Ibráhím.

Martin však stále nevedel, kedy sa to stane, kde a aká hrôza sa skrýva v námorných kontajneroch. Zamyslel sa nad jednou možnosťou - keby sa teraz dostal na palubu Grófký prvý, mohol by odviazať čln, zabiť Ibráhima a zmoc-niť sa lode. To však nebolo reálne. Čln bol taký rýchly, že tí šiesti by o pár sekúnd preliezli cez zábradlie.

Keď sa cvičenie skončilo, čln visel prázdny na žeriavoch, kde vyzeral ako čln na každej inej lodi. Strojník zvýšil rýchlosť a Gróčka zamierila na severovýchod, aby oboplá-vala pobrežie Senegalu.

Júsuf Ibráhím sa už zotavil z nevoľnosti a trávil teraz viac času na mostíku a v spoločnej kajute, kde posádka jedla. Atmosféra tam bola stále nadmieru napätá a jeho prítom-nosť napätie ešte zvyšovala.

Všetci ôsmi na palube sa rozhodli, že zomrú ako šahídi, mučeníci. Čakanie a nuda im napriek tomu doliehali na nervy. Upokojovalo ich a vieru v to, čo robia, v nich posil-ňovalo iba ustavičné modlenie a posadnuté čítanie svätého Koránu.

Okrem chemického inžiniera a Ibráhima nikto nevedel, čo sa skrýva v oceľových kontajneroch, ktoré ležali na pa-lube Grófký z Richmondu od mostíka až takmer po provu. A len Ibráhím očividne vedel, kam smerujú a aký je cieľ tejto operácie. Ostatní siedmi sa museli spoľahnúť na sľub, že sa dočkajú večnej slávy.

Martin postrehol, že veliteľ misie Ibráhím naňho stále upiera prázdny, šialený pohľad. Všimol si to už niekoľko hodín po príchode na loď.

Začali ho prenasledovať znepokojujúce otázky. Videl Ibráhím Izmata Chána v Afganistane? Chystá sa mu položiť otázky, na ktoré nebude vedieť odpovedať? Pošmykol sa mu jazyk pri neúnavnom opakovaní modlitieb? Podrobí ho Ibráhím skúške, keď mu dá odrecitovať pasáže, ktoré neštudoval?

Sčasti mal pravdu, sčasti sa mylil. Tento jordánsky psy-chopat, sediaci oproti nemu v jedálni, legendárneho bojovníka Talibanu Izmata Chána nikdy nevidel, ale počul o ňom. V modlitbách sa nedopustil nijakých chýb. Ibráhím ho jednoducho nenávidel za to, čo sám nemal - za povest', ktorú si Izmata Chán vyslúžil v bojoch. Z jeho nenávisti sa zrodilo želanie, aby sa z tohto Afganca napokon vykľul zradca a on ho mohol zabiť.

Svoj hnev však krotil z jedného z najstarších dôvodov na svete. Báľ sa tohto vrchára. V šerpe pod odevom mal síce pištoľ a zložil prisahu, že zomrie, ale rešpekt pred týmto mužom z Tora Bory nemohol potlačiť. A tak len dumal, dí-val sa, čakal a všetko si nechával pre seba.

Hľadanie lode duchov, ak existovala, sa už druhý raz uká-zalo ako márne. Stevea Hilla bombardovali, chceli informácie, hocičo, aby zmiernili sklamanie, ktoré sa šírilo až z Downing Street.

Šéf sekcie Stredného východu nemal nijaké odpovede na štyri otázky, ktoré sa naňho valili od britského premiéra a z úradu amerického prezidenta. Existuje vôbec táto loď? Ak áno, aká je to loď, kde je a ktoré mesto je jej cieľom?

Každodenné porady sa stali očistcom.

Riaditeľ SIS, ktorý bol známy iba ako „R“ a tak ho aj zdravili, zotrval v neochvejnom mlčaní. Po Pěšávere sa všetci nadriadení zhodli, že sa pripravuje mohutný teroris-tický útok. No divočina zrkadiel neodpúšťa tým, ktorí skla-mú svojich politických pánov.

Od chvíle, čo colníci objavili načarbanú správu na zlože-nej príletovej kartičke, nevyslalo Pácidlo nijaký znak ži-vota. Žije, alebo je mŕtvý? To nikto nevedel a našli sa takí, ktorí si túto otázku už nekládli. Prešli už takmer štyri týžd-ne a s každým dňom silnelo presvedčenie, že už patrí mi-nulému času.

Kto si poznamenal, že svoju povinnosť už splnil - chytili ho a zabili, no v dôsledku toho od svojho plánu upustili. Iba Hill nabádal k opatrnosti a k pokračovaniu v pátraní po zdroji dosiaľ neodhalenej hrozby. V stiesnenej nálade sa vybral autom do Ipswichu, aby si pohovoril so Samom Seymourom a s dvoma špecialistami z Lloyd's Registra, ktorí pracovali v oddelení nebezpečných nákladov a prebera-li s ním všetky možnosti, aj tie najbizarnejšie.

„V Londýne ste použili výraz, pri ktorom vstávali na hla-ve vlasy, Sam. Tridsať ráz silnejšie ako hirošimská bomba. Ako môže byť malý tanker nebezpečnejší ako celý projekt Manhattan?“

Sam Seymour bol vyčerpaný. Mal tridsaťdva rokov a svoju sľubnú kariéru v britskej spravodajskej službe videl v troskách. Zdvorilo ho preložia niekam do archívu, hoci naňho uvalili úlohu, ktorá sa, ako vidieť, jednoducho nedá splniť.

„Škodlivé následky atómovej bomby prichádzajú v šty-roch vlnách. Záblesk je taký oslepujúco jasný, že môže spá-lit rohovku človeku, ktorý sa naň díva bez začíerneného skla. Potom príde horúčava, ktorá je taká silná, že všetko, čo jej stojí v ceste, sa samo od seba vznieti. Tlaková vlna zrazí budovy do vzdialenosti niekoľkých kilometrov a ga-ma žiarenie pôsobí dlhodobo, vyvoláva rakovinu a defor-mácie. Pri výbuchu LPG na tri z týchto účinkov zabudnite - ostáva len horúčava.

Je však taká intenzívna, že oceľ tečie ako med a betón sa rozdrobí na prach. Počuli ste o vzduchovej bombe? Kde je vzduch zmiešaný s palivom? Je taká silná, že na-palm je proti nej mierny, no jedno i druhé má rovnaký zdroj - naftu. LPG je ťažší ako vzduch. Nedopra-vuje sa ako LNG pri mimoriadne nízkych teplotách, ale pod tlakom. Preto ma-jú LPG tankery dvojité trupy. Keď LPG unikne, nevidieť ho, ale mieša sa so vzduchom. Je ťažší ako vzduch, a tak sa krúti okolo miesta, z ktorého unikal, a vzniká obrov-ská vzduchová bomba. Keď ju podpálite, celý náklad v plameňoch vybuchne, v strašných plameňoch, a teplo-ta rýchlo stúpne na päťtisíc stupňov Celzia. Potom začne postupovať. Vytvára si vlastný vietor. Valí sa od zdroja, je to hučia-ci príval plameňov a strávi všetko, čo mu stojí v ceste, až napokon strávi sám seba. Potom zaprská a zhasne ako sviečka.“

„Ako ďaleko sa tá ohnivá guľa môže valiť?“

„Moji noví učení kamaráti vravia, že malý tanker, povedz-me, osemtisíc ton - ak sa to z neho uvoľní a vznieti - zni-čí všetko a zabije všetkých v okruhu päť kilometrov.

A ešte jedno - vytvára si vlastný vietor. Vťahuje vzduch z okrajov do stredu, sám sa živí, takže aj ľudia, ktorí sú nie-čím chránení vo vzdialenosti päť kilometrov, a celkom ur-čite zadusia.“

Steve Hill si predstavil mesto, rozkladajúce sa okolo prí-stavu, keď v ňom vybuchne taká hrôza. Ani predmestia by neprežili.

„Preverujeme tieto tankery?“

„Každý jeden. Veľké, malé, až po najmenšie. V oddelení nebezpečných nákladov pracujú len dvaja chlapci, ale sú dobrí. Ostáva im už posledná hŕstka tankerov LPG.

Pokiaľ ide o bežné nákladné lode, ich obrovský počet znamená, že sme to museli odseknúť pri tých, čo majú pod desaťtisíc ton. Okrem tých, čo vstupujú do americkej zaká-zanej zóny pozdĺž oboch pobreží. Tie si preberú a preveria Amíci.

Pokiaľ ide o ostatné, všetky veľké svetové prístavy na svete dostali upozornenie, že západné spravodajské služby sú toho názoru, že na širom mori mohlo prísť k únosu lo-de duchov a musia prijať vlastné opatrenia. Tak či onak, prístav, na ktorý zaútočí al-Káida s úmyslom spôsobiť krva-vý kúpeľ, bude s najväčšou pravdepodobnosťou na Zápa-de v rozvinutej krajine. Nie Lagos či Dakar, nie moslimský, hinduistický či budhistický. Zoznam mimoamerických možných prístavov sa tak zužuje pod tri stovky.“

Ozvalo sa zaklopanie a zjavil sa nový človek. Ružovolíci, veľmi mladý, volal sa Conrad Phipps.

„Práve sme preverili poslednú, Sam. Wilhelmina Santos, plaví sa z Caracasu a vezie do Galvestonu LPG. Potvrdzu-je, že

je okej, chystajú sa na ňu vystúpiť Američania."

„To je všetko?" spýtal sa Hill. „Všetky tankery LPG na svete pod palcom?"

„Nie je to rozsiahly zoznam, Steve," povedal Seymour.

„Zdá sa teda, že aj nápad s LPG tankermi viedol do sle-pej uličky," skonštatoval Hill. Vstal a chystal sa na návrat do Londýna.

„Nedá mi pokoj ešte jedno, pán Hill," ozval sa Phipps.

„Som Steve," povedal Hill. VSIS sa zachovávala tradícia oslovovať krstným menom od najvyššieho po najnižšieho, s jedinou výnimkou riaditeľa. Táto neformálnosť podčiarkovala atmosféru, že všetci sú jeden tím.

„Pred tromi mesiacmi sa stratil jeden tanker LPG s celou posádkou."

„A?"

„Nikto nevidel, ako sa potápal. Jeho kapitán vyslal rádi-om tiesňové volanie, že mu katastrofálne horí strojnica a že loď nemôže zachrániť. Potom... nič. Loď sa volala Jávska hviezda."

„Nejaké stopy?" spýtal sa Seymour.

„Ale áno. Stopy. Kým sa stratilo spojenie, vyslala presnú polohu. Prvá bola na mieste chladiarenská loď, plaviaca sa z juhu. Jej kapitán hlásil samonafukovacie člny, záchranné pásy a všelijaké zvyšky. Po námorníkoch ani stopy. O nej ani o kapitánovi odvtedy ani slovo."

„Tragické, ale čo z toho?" spýtal sa Hill.

„Ide o to, kde sa to stalo, pán... vlastne, Steve. V Sulawe-skem mori. Tristopäťdesiat kilometrov od miesta, ktoré sa volá ostrov Labuan."

„Och, doriti!" zahrešil Steve Hill a vydal sa do Londýna.

Kým Martin kormidloval, Grófka z Richmondu prešla cez rovník. Mierila na severoseverozápad a len navigátor vedel, kam presne. Martin držal kurz k bodu tisícisto kilo-metrov na západ od Azorských ostrovov a tisícdeväťsto ki-lometrov od amerického pobrežia. Keby odtiaľ pokračovali rovno na západ, doplávali by do Baltimoru, ktorý leží se-verne od husto obývaného zálivu Chesapeake Bay.

Podaktorí na palube sa pustili do úvodných príprav na

vstup do raja. Oholili si celé telo a napísali testamenty svojej viery. Robili to pred kamerou a testament každý prečítal. Pustil sa do toho aj Afganec, ale rozhodol sa pre paštún-činu. Júsuf Ibráhím z tohto jazyka niečo pochytil, keď bol v Afganistane. Napínal uši, aby niečo porozumel, no aj ke-by bol vedel tento jazyk plynule, testament by nemohol spochybníť.

Muž z Tora Bory hovoril o tom, ako americká raketa za-bila jeho rodinu, a o svojej radosť, že onedlho sa s nimi so všetkými zvíťaja a pritom zasadí veľkému satanovi spravod-livý úder. Keď to hovoril, uvedomil si, že nič z toho sa ne-dostane nikam na súš vo fyzickej forme. Všetko vyšle Su-lejman, kým zomrie aj on. Nikto však nevedel, ako zomrie a aká forma spravodlivosti postihne Spojené štáty - s vý-nimkou experta na výbušniny a Ibráhima. Tí však mlčali. Celá posádka sa živila studenou stravou z konzerv, a preto si nikto nevšimol, že z kuchyne zmizol oceľový krá-jací nôž s osemnásťcentimetrovou čepeľou.

Martin ho nebadane brúsil na brúske v zásuvke kuchyn-ského stola, až bolo jeho ostrie ako britva. Uvažoval, že za hľbokej noci by sa spustil z kormy do nafukovacieho člna a rozrezal by ho. Napokon tento nápad zavrhol.

Spával v kajute na proxe so štyrmi mužmi. Pri kormidle stál ustavične kormidelník a to bolo miesto, popri ktorom by musel prejsť, keby sa chcel z kormy spustiť po lane do-lu. Radista sa prakticky nepohol zo svojho malého prístreš-ka za mostíkom a strojník bol takmer ustavične dolu v strojnici pod mostíkom na korme. Každý z nich mohol hocikedy vystrčiť hlavu a zbadat' ho.

A škodu by zistili. A hneď by zistili, kto je sabotérom. Strata člna by znamenala prekážku, ale nie dostatočne veľ-kú, aby znemožnila akciu. A bolo by dosť času čln opraviť. Preto sa tejto myšlienky vzdal, ale nôž, zabalený do hand-ry, nosil pripevnený na krížoch. Vždy keď naňho prišiel rad pri kormidle, usiloval sa rozlúštiť, do ktorého prístavu mieria a čo sa skrýva v kontajneroch, aby to mohol zne-škodniť. Na nijakú odpoveď však neprišiel a Grófka sa stá-le plavila na severoseverozápad.

Záber celosvetového pohonu sa zmenil a zúžil. Skontrolo-vali a overili všetky námorné obry, všetky tankery a všetky cisternové lode, ktoré prevádzali plyn. Všetky identifikačné transpondéry zodpovedali. Aj všetky kurzy zodpovedali naplánovaným trasám. Tritisíc kapitánov sa osobne prihlá-silo svojim lodiarskym firmám a agentom. Uviedli dátumy narodenia a fakty zo životopisov, takže aj keby boli pod ná-tlakom, nijaký únosca nemohol vedieť, či hovoria pravdu, alebo klamú.

Spojené štáty, ich vojenské námorníctvo, námorná pe-chota a Pobrežná stráž pracovali do vyčerpania, nasadali na každú nákladnú loď, mieriaca do veľkého prístavu, a sprevádzali ju tam. Zapričinovalo to ekonomické problé-my, ale nie také veľké, aby to dajako vážnejšie poškodilo najmocnejšiu ekonomiku na svete.

Na základe tipu z Ipswichu dôkladne preverili pôvod a majiteľov Jávskej hviezdy. Keďže bola malá, spoločnosť, ktorá ju vlastnila, sa skrývala za „škrupinovú" spoločnosť-ou, registrovanou na banku. Vysvitlo, že tou bankou je len mosadzná tabuľka v ďalekovýchodnom daňovom raji. Ra-finéria na Borneu, kde prevzala náklad, bola legitímna, ale o lodi nevedela takmer nič. Našli sesterskú loď Jávskej hviezdy a Američania sa na ňu vrhli s meračskými pásmami. Počítač vyhotovil jej presnú kópiu.

Navštívili štát, pod ktorého vlajkou sa plavila, keď ju vi-deli naposledy. Bola to polynézska atolová republika a ove-rovatelia zistili, že tento plynový tanker tam nikdy nebol. Západný svet potreboval odpovede na tri otázky. Naozaj sa potopila? Ak nie, kde je teraz? A aké je jej nové meno? Satelity KH-11 dostali príkaz zamerať pátranie na plavidlo, ktoré sa podobá na Jávsku hviezdu.

Spoločnú operáciu na leteckej základni v Edzelli v prvom aprílovom týždni zastavili. Nemohla už dosiahnuť nič, čo by

teraz nerobili oficiálne hlavné spravodajské inštitúcie západného sveta.

Michael McDonald sa s úľavou vrátil do rodného Wa-shingtonu. Naďalej sa angažoval v honbe na loď duchov, ale z Langley. CIA znova vypočula všetkých zadržaných vo všetkých tajných táboroch, či pred zatknutím nezačuli niečo o projekte, ktorý sa volá Al-Isrá. A obrátila sa na všetky zdroje, ktoré mala v tienistom svete islamského terorizmu. Nijaký záber. Výraz, vzťahujúci sa na magickú cestu nocou do veľkého svetla, akoby sa zrodil a zomrel s egyptským fi-nančníkom teroristov, ktorý v septembri skočil z balkóna v Pěšávare.

S ľútosťou skonštatovali, že plukovník Mike Martin za-hynul pri plnení poslanca. Určite urobil, čo mohol, a ak zis-tia, že k Spojeným štátom smeruje Jávská hviezda alebo iná plávajúca bomba, bude to dôkaz, že bol úspešný. Nikto však nečakal, že ho ešte niekedy uvidí. Uplynulo už prive-ľa času od posledného znaku života, ktorý zanechal v po-tápačskom vaku na Labuane.

Tri dni pred schôdkou G8 napokon na najvyššie mies-ta prešla trpezlivosť s celosvetovým pátraním, založeným na britskom tipe. Marek Gumieny zavola z Langley bez-pečnou linkou Stevea Hilla, aby mu to oznámil.

„Je mi ľúto, Steve. Je mi ľúto teba a ešte viac tvojho člo-veka Mikea Martina. Tu však panuje presvedčenie, že je s ním koniec a že s dosiaľ najväčším globálnym záťahom na lode sa musel myliť.“

„A teória Sama Seymoura?“ spýtal sa Hill.

„To isté. Nič. Preverili sme všetky tankery na tejto pla-néte, všetky kategórie. Ostáva ich ešte asi päťdesiat a po-tom je koniec. Nech tá fráza Al-Isrá znamenala čokoľvek, buď to nikdy nezistíme, alebo to neznamená nič, alebo s tým prestali. Počkaj... Mám hovor na inej linke.“

O chvíľu sa vrátil. „Jedna loď nedoplávala. Pred štyrmi

dňami odišla z Trinidadu na Portoriko. Mala priplávať včera. Neukázala sa. Neodpovedá.“

„Aká je to loď?“ spýtal sa Hill.

„Tanker. Tritisíc ton. Pozri, možno stroskotala. Momen-tálne to preverujeme.“

„A čo viezla?“ spýtal sa Hill.

„LPG.“ zaznela odpoveď.

Našiel ju satelit Keyhole KH-11. Šesť hodín po sťažnosti z Portorika do ústredia houstonskej ropnej spoločnosti, vlastniacej rafinériu, že loď nedoplávala, vypukla krízová situácia.

Satelit monitoroval kamerami východný Karibik a odpo-čúvacie senzory, preverujúce osemstokilometrový pás mo-ra a ostrovov, zachytil transpondérový signál. Počítač sate-litu potvrdil, že je z nezvestnej Done Márie.

Túto správu okamžite vyslali rozličným inštitúciám, a preto vyrušili Marka Gumienneho pri telefonáte do Lon-dýna. Správu dostalo aj SOCOM v Tampe na Floride, ame-rické vojenské námorníctvo a Pobrežná stráž spolu s pres-nou polohou nezvestného plavidla.

Únoscovia boli buď veľmi hlúpi, alebo sa spoliehali na šťastie, keď transpondér nevypli. Dodržiavali však príka-zy.

Vysielajúci transpondér udával meno ich lode a polohu. Keby ho vypli, hneď by vzniklo podozrenie, že ide o loď, ktorá má za lubom niečo nekalé.

Malú Donu Máriu stále navigoval a kormidloval zdesený kapitán Montalban. Štyri dni poriadne nespál, iba si pod-chvíľou zdriemol, kým ho kopnutím znova nezbudili. Loď prekizla popri Portoriku, preplávala na západ od os-trovov Turks a Caicos a na chvíľu sa stratila v strapci sedem-sto ostrovov, ktoré tvoria Bahamy

Keď ju Keyhole objavil, bola južne od Bimini, najzápad-nejšieho ostrova celého súostrovia, a plavila sa rovno na západ.

V Tampe prerátali jej kurz a predĺžili ho rovno na západ. Smeroval rovno do širokého ústia Port of Miami, vodnej cesty, ktorá vedie do samého centra mesta.

O desať minút dostala Doňa Maria spoločnosť. Z leteckej základne vojenského námorníctva na Key Weste vzlietlo protiponorkové lietadlo P-3 Orión, spustilo sa do vhodnej výšky, začalo krúžiť a filmovalo Donu Máriu zo všetkých strán a uhlov. Zjavila sa v prítomí operačnej miestnosti v Tampe na celostenovej plazmovej obrazovke takmer v ži-votnej veľkosti.

„Kriste, pozrite sa na to,“ zammlal operátor viac-menej pre seba.

Počas plavby vzal niekto štetku, preliezol cez kormu a bielou farbou cez písmeno „i“ v názve lode urobil vodo-rovnú čiaru. Chcel loď prekročiť na Doňu Martu, ale urobil to tak neumelo, že to nikoho dlhšie ako na pár sekúnd ne-oklamalo. Juhokarolínsky Charleston je domovským prístavom dvoch kutrov Pobrežnej stráže. Obidva patria do triedy Hamilton a obidva boli na mori. Sú to 717 USCG Mellon a jeho sesterská loď Morgenthau <Morgenth.au>. Mellon bol bližšie. Zamie-ril k unesenému utečencovi, prešiel z optimálnej plavebnej rýchlosti na maximálnu a jeho navigátor rýchlo vyrátal, že k stretnutiu oboch lodí príde o deväťdesiat minút, krátko pred západom slnka.

Slovo „kuter“ Mellon celkom dobre nevysťahuje. Pri sto-päťdesiatmetrovej dĺžke a hrubej nosnosti tritisícristo ton je to skôr malý torpédoborec. Keď sa hnál aprílovými vlna-mi Atlantiku, posádka pripravila zbraňové systémy - pre každý prípad. Nezvestný tanker už označili ako „pravde-podobne nepriateľský“.

S výzbrojou Mellonu nie sú nijaké žarty. Najľahší z jeho troch zbraňových systémov je šesťhlavňový rotačný guľo-met Gatling kalibru dvadsať milimetrov, ktorý chrlí takú záplavu guľiek, že sa používa ako protiraketová zbraň.

Také krupobitie guľiek by teoreticky roztrhlo aj prilieta-júcu raketu. Nepoužíva sa však len proti raketám. Jeho paľba roztrhá takmer všetko, ale musí to byť dostatočne blízko.

Mellon mal aj dva dvadsaťpäťmilimetrové kanóny Bush-master, nie síce také rýchle, ale razantnejšie a malý tanker by s nimi zažil ťažké chvíle. A mal sedemdesiatšesťmilime-trový rýchlopalný kanón Oto Melara. Keď sa Doňa Maria zjavila ako bodka na obzore, všetky tri systémy boli pripra-vené. Muži, ktorí sa pri nich krčili, ich dosiaľ používali len pri cvičných streľbách a boli by viac ako svätí, keby v nich nezahlodala túžba vyskúšať ich naostro.

Orion nad nimi všetko filmoval a to sa v reálnom čase prenášalo do Tamy. Mellon obopľával kormu tankera, do-stal sa

na jeho úroveň a vo vzdialenosti dvesto metrov od neho spomalil na jeho rýchlosť. Potom zavolať Doňu Máriu megafónom.

„Neidentifikovaný tanker, tu loď Pobrežnej stráže Spojených štátov Mellon. Zastavte. Opakujem, zastavte. Ideme na palubu.“

Silným triédrom rozoznali postavu pri kormidle a dve ďalšie postavy po jej boku. Nikto nereagoval. Tanker ne-spomalil. Výzvu zopakovali.

Po tretej výzve dal kapitán rozkaz vystreliť do mora pred provu tankera. Keď vystrekla voda a zaliala cely, ktorými sa niekto márne usiloval zakryť spleť potrubí a rúr, aby sa neprezradilo, že ide o tanker, posádka na mostíku Doňe Márie musela pochopiť, o čo ide. Napriek tomu nespomalila.

Z dverí kormovej nadstavby za mostíkom vybehli dve postavy. Jedna mala cez plece prehodený guľomet M60. Bol to márný pokus, ktorý spečatil osud tankera. V zapa-dajúcom slnku bolo zreteľne vidieť severoafrické črty tohto muža. Vyslal krátku dávku, ktorá preletela ponad Mellon a potom ho trafila do prs guľka z jednej zo štyroch karabín M16, ktoré naňho mierili z paluby Mellonu.

To bol koniec vyjednávania. Keď Alžírčanovo telo kles-

lo na palubu a oceľové dvere, ktorými vyšiel, sa zabuchli, kapitán Mellonu požiadal o dovoľenie potopiť tanker.

Povoľenie však nedostal. Pokyn zo základne bol jedno-značný.

„Vzdialte sa. Vzdialte sa a rýchlo. Tá loď je plávajúca bomba. Zaujmite polohu dva kilometre od nej.“

Mellon sa nechotne obrátil, pridral na maximum a ponechal tanker jeho osudu. Vo vzduchu už boli dve stíhačky F-15 Falcon, vzdialené tri minúty letu.

Na leteckej základni Pensacola vo floridskom výbežku je celých dvadsaťštyri hodín v pohotovosti letka, ktorej lie-tadlá vyštartujú päť minút po vydaní rozkazu. Používajú sa najmä proti pašerákovi, či už vo vzduchu, alebo na mori, ktorí sa chcú prešmyknúť na Floridu a do susedných štátov hlavne s kokaínom.

Prileteli od západu slnka na číslom temnejšom nebi, zamerali sa na tanker západne od Bimini a pripravili ra-kety Maverick. Obaja piloti videli na displejoch, že inteli-gentné rakety sú zamerané na cieľ. Smrť tankera prebeh-la veľmi mechanicky, veľmi precízne a bez akýchkoľvek emócií.

Veliteľ roja vydal úsečný rozkaz. Obidva Mavericky sa odlepili od závesov pod stíhačkami a vyrazili k cieľu. O pár sekúnd narazili do tankera dve hlavice so stotridsaťpäťki-logramovým neprijemným nákladom.

Náklad Doňe Márie síce nebol zmiešaný so vzduchom na maximálnu detonačnú silu, no výbuch obidvoch Maveric-kov hlboko vnútri ropnej želatíny stačil. Posádka Mellonu zo vzdialenosti troch kilometrov videla, ako tanker vzbĺkol, a ohromilo ju to. Námočníkom ovanula tváre ho-rúčava a zacítili pach horiaceho koncentrovaného benzínu. Bolo to rýchle. Na hladine neostalo nič tlejúce. Prova a korma tankera sa potopili ako dva samostatné kusy roz-taveného kovu. Zvyšky ťažšieho pohonného paliva horeli ešte päť minút a potom si ich vzalo more.

Presne ako to Alí Azíz Al-Chattáb zamýšľal.

Prezidenta Spojených štátov o necelú hodinu vyrušili na štátnom bankete krátkou správou, ktorú mu pošepkali do ucha. Prikývol, na ôsmu ráno si do Oválnej pracovne vy-žiadal podrobnú ústnu správu a vrátil sa k polievke.

Päť minút pred ôsmou uviedli Marka Gumienného a riaditeľa CIA do Oválnej pracovne. Gumienny v nej bol dva razy a stále v ňom vzbudzovala obrovský rešpekt. Boli tam prezident a piati zo šiestich vysoko postavených činiteľov. Formality prebehli rýchlo. Marka Gumienného vyzvali, aby podal hlásenie o postupe a ukončení dlhej protiteroris-tickej operácie pod názvom Páčidlo.

Hovoril stručne, vediac, že muž, ktorý sedí pred oblým oblokom s pätnásťcentimetrovým nepriestrelným sklom, vedúcim do Ružovej záhrady, nemá rád dlhé vysvetľova-nia. Platilo pravidlo „pätnásť minút a dost“. Marek Gu-mienny skrátil všetky zložité nuansy Páčidla na dvanásť minút.

Keď dohovoriť, rozhostilo sa ticho.

„Takže tip od Britov sa ukázal pravdivý?“ spýtal sa vice-prezident.

„Áno, pane. Musíme predpokladať, že agent, ktorého vpašovali do al-Káidy, nesmierne odvážny dôstojník, kto-rého som mal česť spoznať vlni na jeseň, je mŕtv. Keby tak nebolo, už by nám dal znak života. Tou hroznou zbra-ňou bola naozaj loď.“

„Netušil som, že po svete sa každodenne prevážajú také nebezpečné náklady,“ povedal do ticha užasnutý minister zahraničných vecí.

„Ani ja,“ ozval sa prezident. „A teraz, pokiaľ ide o kon-ferenciu G8, čo mi radíte?“

Minister obrany vrhol pohľad na riaditeľa Národného spravodajstva a prikývol. Už predtým sa zrejme dohodli, že dajú zelenú.

„Pán prezident, máme všetky dôvody predpokladať, že teroristickú hrozbu tomuto štátu a konkrétne mestu Mia-mi sme včera večer zničili. Nebezpečenstvo už nehrozí. Po-kiaľ ide o G8, počas celej konferencie budete pod ochra-nou amerického vojenského námorníctva, a to sa zaručilo svojím slovom, že sa vám nič nestane. Radíme vám teda, aby ste sa do G8 pustili s ľahkou myslou!“

„Nuž, tak to teda urobím,“ povedal prezident Spojených štátov amerických.

Dávid Gundlach si vrazil, že má najlepšiu prá-cu na svete. Alebo druhú najlepšiu. Ešte lepšie by bolo, ke-by mal na rukáve alebo na epote ten štvrtý zlatý pásik a bol kapitánom tejto lode, no výborne sa cítil aj ako prvý dôstojník. V ten aprílový večer stál na pravej strane obrovského mostíka a sedemdesiat metrov pod sebou pozoroval hmý-riace sa davy na novom brooklynskom termináli. Štvrť Brooklyn nebola nad ním. Z výšky dvadsaťtriposchodové-ho domu ju mal zväčša pod sebou.

Mólo dvanásť v kanáli Buttermilk, ktoré v ten večer inaugurovali, nie je malé prístavisko, ale tento parník ho celé zaberal. Pri jeho dĺžke tristosedemdesiat metrov, šírke štyridsaťpäť metrov a ponore trinásť metrov museli preň celý

kanál prehĺbiť, lebo to bol zďaleka najväčší osobný parník na svete. Pre prvého dôstojníka Gundlacha to bola prvá plavba po povýšení a čím dlhšie sa na parník díval, tým úžasnejší sa mu zdal. Hlboko dolu smerom k uliciam za budovami terminálu videl transparenty sklamaných a rozhnevaných demon-štrantov. Newyorská polícia veľmi účinne oddelila celý ter-minál kordónom. Člny prístavnej polície križovali more v okolí terminálu, aby sa demonštranti nepriblížili k lodi na člnoch. No aj keby sa k nej priblížili, nepomohlo by im to. Oce-ľový trup parníka sa zvisle týčil nad vodou a najnižšie miesta paluby boli vyše pätnásť metrov nad hladinou. Tí, čo sa v ten večer nalodžovali, mali preto úplné súkromie. O nich však protestujúci nemali záujem. Dosiaľ sa nalodžoval iba pomocný personál - stenografi, sekretárky, mladí diplomati, osobitní poradcovia a celé to ľudské mravenis-ko, bez ktorého by veľkí a dobrí tohto sveta zrejme nemohli diskutovať o hlade, chudobe, bezpečnosti, obchodných bariérach, obrane a spojenectvách. Keď Dávidovi Gundlachovi blyslo myslou slovo bezpeč-nosť, zachmúril sa. Spolu s ostatnými dôstojníkmi celý deň sprevádzal americkú Tajnú službu po všetkých kútoch lo-de. Všetci vyzerali rovnako. Všetci mali sústredene zmaš-tené tváre, všetci bľabotali do rukávov, kde mali ukryté mi-krofóny, a všetci dostávali odpovede do maličkých slúchadiel, bez ktorých by sa cítili ako nahí. Gundlach na-pokon dospel k záveru, že sú profesionálne paranoickí -nezistili nič závadné. Preskúmali a preverili minulosť všetkých tisícovsto čle-nov posádky a proti nikomu nenašli ani tieň niečoho zlé-ho. Hlavný apartmán, vyhradený pre amerického prezi-denta a prvú dámu, už uzavrela a strážila Tajná služba, keď ho predtým centimeter po centimetri preskúmali. Dá-vid Gundlach si až teraz uvedomil, aká ochranná ulita ustavične obklopuje tohto prezidenta. Pozrel na hodinky. Ešte hodiny, kým sa tritisíc cestujú-cich nalodí a potom príde osem hláv štátov a vlád. Podob-ne ako diplomati v Londýne, aj on obdivoval jednoduchosť nápadu prenajať najväčší a najluxusnejší parník na svete ako miesto najväčšej a najprestížnejšej konferencie na sve-te a konať ju počas päťdňovej plavby cez Atlantik z New Yorku do Southamptonu. Táto lesť zmiatla všetky sily, ktoré už tradične každoroč-ne vnášajú chaos do stretnutí G8. Queen Mary 2 s ubytova-cími možnosťami pre štyritisícovsto duší bola lepšia ako vrch, lepšia ako ostrov. Queen Mary 2 bola nedotknuteľná. Gundlach bude stáť pri kapitánovi, keď sirény Typhoon zachripia hlboké basové „A“ na rozlúčku s New Yorkom. Štyri motory Mermaid nastaví na chod a kapitán vyvedie loď maličkým joystickom na riadiacej konzole na East Ri-ver a nasmeruje ju k čakajúcemu Atlantiku. Jej riadenie je také citlivé a univerzálne, že nepotrebuje nijaké vlečné parníky, aby sa dostala z terminálu. Grófka z Richmondu ďaleko na východe prechádzala popri Kanárskych ostrovoch, ktoré mala na pravoboku. Dovolen-kové ostrovy, kam toľko Európanov uteká pred decembro-vými snehmi a plušťami do slnečného svitu pri africkom pobreží, boli mimo dohľadu. Ďalekohľadom bol vidieť nad obzorom iba vrchol hory Tiede. Do jej stretnutia s dejinami chýbali dva dni. Indonézsky navigátor dal svojmu krajanovi v strojomni pokyn, aby zní-žil rýchlosť na „pomaly vpred“. Grófka sa krokom plavila miernymi vlnami aprílového večera. Končiar hory Tiede zmizol z dohľadu a kormidelník za-bočil o niekoľko stupňov na pravobok, kde vo vzdialenos-ti dvetisícpäťsto kilometrov ležalo americké pobrežie. Vy-soko z vesmíru ju znova spozorovali. Keď počítače prečítali jej transpondér a preverili ju, zistili, že tak ďaleko na mori nepredstavuje nijaké nebezpečenstvo. Dostala po-volenie plaviť sa ďalej. „Legitímna obchodná loď, nijaké nebezpečenstvo.“ Prvý prišiel japonský ministerský predseda so sprievod-om. Podľa plánu priletel na Kennedyho letisko priamo z Tokia. On aj jeho sprievod presadli na letisku z dohľadu a z dosluhu demonštrantov do malej letky helikoptér, kto-ré ich dopravili rovno do Brooklynu. Pristávacia plocha bola medzi veľkými halami a stavba-mi, ktoré tvorili nový terminál. Protestujúci za bariérami, ktorí vykrikovali, zmizli Japoncom z dohľadu. Keď listy vrtule spomalili, delegáciu privítali lodní dôstojníci a za-viedli ju krytým priechodom k bočnému vchodu do lodné-ho trupu a odtiaľ do jedného z Kráľovských apartmánov. Helikoptéry sa vrátili na Kennedyho letisko po Kanad-a-nov, ktorí práve prileteli. Dávid Gundlach zostal na mostíku, kde sa štyridsaťpäť metrov z jednej strany na druhú ťahali obrovské panora-matické obloky s výhľadom na more. Hoci bol mostík v šesť-desiatmetrovej výške, keď sa Queen Mary 2 plavila v zime cez Atlantik, z dvadsaťmetrových vln odletovala vodná triešť až hore a na jej provu bolo vidieť len vďaka stieračom na každom obluku. Podľa predpovedí počasia však mala byť táto plavba po-kojná, iba s miernymi vlnami a s ľahkým vetrom. Queen Mary 2 sa poplaví po južnej námornej ceste, ktorú cestujú-ci obľubujú, lebo tam vždy panuje miernejšie počasie a mo-re. Oblúkom prepláva najkratšou cestou Atlantik a na naj-južnejšom mieste bude kúsok severne od Azorských ostrovov. Prišli Rusi, Francúzi, Nemci a Taliani a už sa zmrákal, keď ako posledných dopravili helikoptéry vlastníkov Queen Mary 2 Britov. Americký prezident, ktorý bude hosťiteľom úvodnej ve-čere krátko po ôsmej, priletel s úderom šiestej vo svojej zvyčajnej tmavomodrej helikoptére Bieleho domu. Vojen-ská kapela na móle spustila pozdravnú pieseň „Hail to the Chief“. Prezident vstúpil do trupu a oceľové dvere uzavre-li okolitý svet. O pol siedmej odhodili posledné laná a Queen Mary 2, vyštafirovaná a osvetlená ako plávajúce mesto, vyklzla na East River. Ľudia na menších lodiach a na pobrežných cestách ký-vali. Vysoko nad nimi im kývali spoza zosilnených obloč-ných skiel hlavy štátov a vlád ôsmich najbohatších krajín sveta. Minuli vysvietenú Sochu slobody, ostali za nimi os-trovy a Queen Mary 2 pokojne zrýchľila. Vo vzdialenosti niekoľkých káblov zaujali z oboch strán svoje pozície dva sprievodné raketové krížniky Atlantickéj

flotily amerického vojenského námorníctva a ohlásili sa kapitánovi. Na ľavoboku bol USS Leyte Gulf a na pravoboku USS Monterey. Kapitán podľa námorných zvyklostí po-tvrdil, že vie o ich prítomnosti, a poďakoval im. Potom odišiel z mostíka prezlieť sa na večeru. Velenie a kormidlo prevzal David Gundlach.

Ponorky ich nesprevádzali, lebo nešlo o skupinu s lie-tadlovou loďou. Okrem toho tam neboli ešte z dvoch dô-vodov. Nijaký štát totiž nemá ponorku, ktorú by raketo-vé krížniky neboli schopné objaviť a zničiť, a Queen Mary je navyše taká rýchla, že s ňou nijaká ponorka ne-udrží krok.

Keď mal konvoj voľnú cestu a zmizli svetlá Long Islan-du, prvý dôstojník Gundlach pridal a Queen Mary dosiah-la optimálnu plavebnú rýchlosť. Štyri motory o sile stopäť-desiatdesiatšesť konských síl mohli dodať Queen Mary rýchlosť tridsať uzlov, keby bolo treba. Normálna plavebná rýchlosť je dvadsaťpäť uzlov a sprievodné krížniky museli vyvinúť maximálnu rýchlosť, aby s ňou udržali krok.

Na oblohe sa zjavil vzdušný sprievod - lietadlo americ-kého vojenského námorníctva EC2 Hawkeye s radarmi, ktoré mali dosah osemsto kilometrov na všetky strany od konvoja. A ďalšie lietadlo EA-6B Prowler, schopné zablo-kovať akýkoľvek útočný zbraňový systém, ktorý by sa za-meral na konvoj, a jeho zdroj zničiť raketami HARM.

Vzdušné krytie bude tankovať pohonné hmoty za letu a potom ho vystriedajú rovnaké lietadlá z americkej zá-kladne na Azorských ostrovoch. Toto krytie potrvá, kým ho nevystrieda Británia. Rátalo sa so všetkým.

Večera bola veľkolepým úspechom. Štátnici žiarili, ich ženy sa trblietali, všetci sa zhodli na tom, že jedlo bolo skvelé, a do jagavého krištáľu nalievali vzácne vína.

Večera netrvala dlho. Podľa príkladu amerického prezi-denta sa utiahli na noc aj ostatné delegácie, tým skôr, že mali za sebou dlhé lety.

Konferencia sa zišla na plenárne zasadnutie na druhý

deň ráno. Sálu Royal Court Theatre prispôsobili tak, aby sa do nej zmestilo všetkých osem delegácií s malými armáda-mi asistentov, ktorí sedeli za hlavami štátov a vlád.

Druhý večer prebehol ako prvý, ibaže hosťiteľom bol britský premiér v dvestomiestnej sále Queen's Grill. Menej významní členovia delegácií sa rozptýlili po obrovskom British Restaurante a po rozličných krčmičkách a baroch, kde tiež podávali jedlo. Tí najmladší, ktorí nemali diploma-tické povinnosti, sa rozbehli po večeri do Queen's Ballro-om alebo do nočného diskoklubu G32.

Vysoko nad nimi na mostíku, kde stlmili svetlá, trónil cez noc David Gundlach. Pred ním pod oblokmi sa ťahal rad plazmových obrazoviek, ktoré ukazovali všetky systé-my lode.

Najhlavnejším z nich bol lodný radar, ktorý vrhal po-hľad do vzdialenosti štyridsať kilometrov na všetky strany.

Registroval blikajúce bodky oboch sprievodných krížnikov a ďalej za nimi iné lode.

Gundlach mal k dispozícii aj automatický identifikačný systém, ktorý bol schopný prečítať transpondér každej lo-de v okolí a overiť ho v Lloyd'se. Takto dostane informáciu nielen o tom, čo je to za loď, ale dozvie sa aj jej trasu, ná-klad a rádiový kanál.

Po oboch stranách Queen Mary, takisto na potemnených mostíkoch, sedeli pri radaroch oboch krížnikov vojenski operátori. Ich úlohou bolo zabezpečiť, aby sa nič, čo by mohlo byť potenciálne nebezpečné, nedostalo do blízkosti ohromnej lode, plviacej sa medzi nimi. Ani neškodná a preverená nákladná loď sa nesmela priblížiť viac ako tri kilometre. V druhú noc sa nevyskytlo nič bližšie ako desať kilometrov.

E2C Hawkeye mal vďaka výške, prirodzene, väčší záber. Pripomínal lúč obrovskej baterky, ktorý sa presúval po At-lantiku od západu na východ. No takmer všetko, čo videl, bolo vzdialené veľa kilometrov, nič v blízkosti konvoja.

Mohol vytvoriť pätnásť kilometrov široký koridor, posúva-júci sa pred loďami, a oznamovať krížnikom, čo je pred ni-mi. Keďže však vychádzali z reality, obmedzili ho na šty-ridsať kilometrov čiže na jednu hodinu plavby.

Krátko pred jedenástou v tretiu noc vyslal Hawkeye upozornenie.

„Štyridsať kilometrov pred vami je malá nákladná loď, tri kilometre južne od predpokladanej trasy. Zdá sa, že sa nehýbe.“

Grófka z Richmondu nebola celkom nehybná. Chod jej mo-torov nastavili „na voľno“, takže jej skrutky sa vo vode len pretáčali. V tých miestach bol však prúd, tečúci rýchlosťou štyri uzly, čo stačilo, aby sa pohybovala na západ.

Nafukovací čln bol na vode, pripútaný na ľavoboku, a zo zábradlia doň spustili povrazový rebrík. V člene sa pri tru-pe lode už nadnášali štyria muži.

Ostatní štyria boli na mostíku. Kormidlo držal Ibráhím. Hľadel na obzor, kde očakával prvé záblesky blížiacich sa svetiel.

Indonézsky radista nastavoval mikrofón, aby bolo vysie-lanie čo najzreteľnejšie. Vedľa neho stál pakistanský tina-džer, ktorý sa narodil a vyrástol na predmestí yorkshirské-ho mesta Leeds. Štvrtým bol Afganec. Keď bol radista spokojný, kývol na chlapca, ktorý tiež prikývol. Sadol si na stoličku k radiacej konzole a čakal na výzvu.

Prišla z krížnika, ktorý sa hnal morom šesť káblov od pra-voboku Queen Mary. David Gundlach ju počul hlasno a zreteľne, ako vždy, keď mal nočnú službu. Používali ka-nál na zvyčajnej vlnovej dĺžke lodí v severnom Atlantiku. Hlas bol ťahavý, patril niekomu z amerického juhu.

„Grófka z Richmondu, Grófka z Richmondu, tu americký krížnik Monterey. Počujete?“

Hlas, ktorý odpovedal, bol trochu skreslený nemo-der-

ným vysielačím zariadením starej nákladnej lode. Zaznie-val z neho lancashirský a možno yorkshirský dialekt.

„Áno, Monterey, tu Grófka.“

„Zdá sa, že stojíte. Uveďte svoju situáciu.“

„Grófka z Richmondu. Máme prehriatie...“ Šťuk, šťuk. hnacieho hriadeľa...“ Zasa statická elektrina. oprava-vujeme čo najrýchlejšie...“

Na mostíku krížnika zavládlo na okamih ticho.

„Zopakujte, Grófka z Richmondu. Zopakujte.“

Prišla odpoveď a prízvuk bol ešte výraznejší. Prvý dôstojník na mostíku Queen Mary videl, ako sa na jeho radar dostala blikajúca bodka trochu na juh od ich kurzu, vzdialená asi päťdesiat minút plavby. Na ďalšom displeji si prečítal podrobnosti o Grófke z Richmondu, vrátane potvrdenia, že jej transpondér je pravý a signál z neho v poriadku. Zamiešal sa do rozhovoru.

„Monterey, tu Queen Mary dva. Skúsim to ja.“ Svitlo mu, že operátor na Monterey mužovi na Grófke z Richmondu celkom dobre nerozumie práve v dôsledku jeho dialektu.

Dávid Gundlach sa narodil a vyrástol v cheshirskom okrese Wirral asi sedemdesiat kilometrov od Liverpoolu. Hlas z Grófky patrila podľa jeho názoru buď do Yorkshiru, alebo do Lancashiru, ktorý susedil s jeho rodným Che-shirom.

„Grófka z Richmondu, tu je Queen Mary Dva. Vyrozumel som, že sa vám prehrialo hlavné ložisko skrutkového hriadeľa a teraz to opravujete. Potvrďte.“

„Áno, je tak. Asi o hodinu opravu dokončíme,“ povedal hlas v reproduktore.

„Grófka, uďte podrobnosti, prosím. Domovský prístav, prístav, odkiaľ ste vyplávali, cieľ, náklad.“

„Pre Queen Mary - registrovaná v Liverpoole, osemtisíc ton, nákladná loď, vezieme z Jávy brokát a orientálne drevo do Baltimoru.“

Gundlach prebehol očami po údajoch na obrazovke, ktoré poskytl lodiarstvo McKendrick Shipping z Liverpoolu, makléri Siebart a Abercombe z Londýna a poisťovňa Lloyd's. Všetko sedelo.

„S kým sa, prosím, zhovárať?“ spýtal sa.

„Tu kapitán McKendrick. A vy?“

„Prvý dôstojník David Gundlach.“

Opäť sa prihlásil Monterey, na ktorom iba s ťažkosťami sledovali rozhovor.

„Tu Monterey. Queen, Chcete zmeniť kurz?“

Gundlach pozrel na displeje. Počítač na mostíku viedol Queen Mary 2 v naprogramovanom kurze a automaticky vyrovnával všetky zmeny mora, vetra, prúdov a vln. Odkloniť sa by znamenalo viesť loď manuálne alebo kurz pre-programovať a potom sa vrátiť k pôvodnému. Nehybnú nákladnú loď minú o štyridsaťjeden minút. Bude tri kilo-metre po pravoboku.

„Netreba, Monterey. Minieme ju o štyridsať minút. Budú medzi nami tri kilometre.“

Monterey k nej bude bližšie, no aj tak to bude dosť ďaleko. Hawkeye a EA-6B z oblohy monitorovali, či na stojacej nákladnej lodi nezachytia dajaký zameriavací raketový signál, alebo inú elektronickú aktivitu. Nezachytili nič, ale budú Grófku sledovať, kým nebude ďaleko za konvojom. V zakázanom koridore pred Queen Mary boli ďalšie dve lode, ale oveľa ďalej. Vyzvú ich, aby sa odklonili či už doprava, alebo doľava.

„Rozumiem,“ povedal Monterey.

Na palube Grófky to všetko počuli. Ibráhím kývol, že môžu odísť. Radista a mládenec zbehli po rebríku do člna a všetci šiesti v ňom čakali Afganca.

Martin bol presvedčený, že šialený Jordánek uvedie loď do pohybu a pokúsi sa naraziť do jednej z prichádzajúcich lodí. Preto vedel, že z Grófky nesmie odísť. Jeho jedinou nádejou bolo, že posádku zabije a zmocní sa lode.

Schádzal po povrazovom rebríku. Sulejman si za priech-

nou lavicou pripravoval digitálne snímacie zariadenie. Z Grófky viselo lano. Držal ho jeden z Indonézanov, ktorý stál na prove, aby prúd plynúci popri trupe Grófky čln ne-odniesol.

Martin sa pevne chytil rebríka, zohol sa a rýchlo rozrazil sivú tkaninu člna, tvrdú ako kameň. Zárez bol dlhý takmer dva metre. Bolo to také rýchle a také nečakané, že dve-tri sekundy nikto nezareagoval. Unikajúci vzduch ti-cho zašumel a bok člna, zaťaženého šiestimi ľuďmi, sa na-klonil. Čln začal naberať vodu.

Martin sa nahol a sekol nožom po lane, ktoré držalo čln pri lodi. Minul a porezal Indonézanovi predlaktie. Ostatní zareagovali, Indonézan však pustil lano a more strhlo ich čln.

Po Martinovi sa vystreli chmatavé ruky, ale čln klesal kormou dolu, ťahal ho veľký príviesny motor. Dnu sa valila voda. Minula ho korma Grófky a zmizol v tme atlantickej noci. Po chvíli sa potopí, stiahne ho motor. Martin videl na hladine v odleskoch kormového svetla Grófky metajúce sa ruky, ale po chvíli zmizli. Proti štvoruzlovému prúdu sa nedá plávať. Vystúpil po rebríku hore.

Ibráhím v tej chvíli potiahol jeden z troch ovládačov, ktorého nainštaloval expert na výbušniny. Keď Martin vystupoval hore, viac ráz ostro zapraskalo, lebo explodovali maličké nálože.

Keď Wei vytvoril priestor, zamaskovaný ako šesť námorných kontajnerov od mostíka po provu Jávskej hviezdy, strechu alebo „veko“ prázdneho priestoru zhotovil z jedného kusa ocele, ktorý držali štyri oporné body.

Expert na výbušniny na ne pripelnil nálože a pospájal ich drôťmi, napájanými elektrinou z lodných motorov. Keď vybuchli, oceľová platňa nadskočila. Keďže sila náloží bola rozložená asymetricky, jeden jej okraj sa dvihol vyššie ako druhý.

Keď ich Ibráhím odpálil, Martin s nožom v zuboch bol na vrchole rebríka. Prikrčil sa a obrovská oceľová platňa sa bokom zošmykla do mora. Martin odložil nôž a vstúpil na mostík.

Ibráhím stál pri kormidle a hľadel cez sklo pred seba. Na obzore sa rýchlosťou dvadsaťpäť uzlov pohybovalo plávajúce mesto, sedemnášť palúb a stopäťdesiat tisíc ton svetla, ocele a ľudí. Rovno pod mostíkom sa otvoril pohľad do kontajnerov. Martinovi až teraz svitlo, aký bol ich účel. Neslúžili na to, aby v nich niečo bolo. Slúžili ako úkryt niečoho.

Odtiahli mračná a celú prednú palubu voľakedajšej Jávskej hviezdy zalial mesačný svit. Martin si až teraz uvedomil, že to nie je obyčajná nákladná loď, vezúca výbušniny. Bol to tanker. Od mostíka sa ťahali potrubia, rúry, ventily a

hydrantové kolesá, ktoré prezrádzali jej účel.

Po palube smerom k prove sa ťahalo šesť rovnomerne rozložených kruhových diskov - vypúšťacie poklopy, každé nad jednou cisternou v podpalubí.

„Mal si zostať na čline, Afganec," povedal Ibráhím.

„Už nebolo miesto, brat môj. Sulejman skoro spadol cez palubu. Zostal som na rebríku. Potom všetci odišli. Zo-mriem tu s tebou, inšalláh."

Ibráhíma to očividne upokojilo. Pozrel na lodné hodiny a potiahol ďalší ovládač. Z riadiaceho panelu viedli káble k lodným batériám. Elektrina vbehla do priestoru kontaj-nerov, kam chodil počas plavby tajnými dverami pracovať expert na výbušniny.

Vybuchlo ďalších šesť náloží. Sponad cisterien odletelo šesť poklopov. To, čo nasledovalo, nebolo voľným okom vidieť - dvihlo sa z nich šesť kolmých stĺpcov ako dym zo sopky. Do vzduchu unikali obsah cisterien. Oparisté mrač-no vystúpilo do výšky tridsať metrov, stratilo silu a pre-vládla gravitácia. Neviditeľné mračno, rýchlo sa miešajúce s nočným vzduchom, kleslo na more a začalo sa valiť od zdroja na všetky strany.

Martin prehral a vedel to. Prišiel neskoro a aj to vedel. Už mu svitlo, že z Filipín sa viezol na plávajúcej bombe a že to, čo uniká zo šiestich otvorov, je neviditeľná smrť, ktorá sa vymkla spod kontroly.

Dosiaľ sa nazdával, že Grófká z Richmondu, teraz už opäť Jávská hviezda, vpláva hlboko do dajakého prístavu a odpá-li, čo má v podpalubí.

Predpokladal, že narazí do niečoho vzácneho a vyletí do povetria. Tridsať dní márne čakal na možnosť zabiť sied-mich námorníkov a zmocniť sa lode. Taká šanca sa však nenaskytla.

Až teraz - prineskoro - si uvedomil, že Jávská hviezda nedopravuje bombu. Ona sama je bombou. Pri rýchlo uni-kajúcom náklade sa nemusí pohnúť. Prichádzajúci parník ju minie vo vzdialenosti troch kilometrov a bude to znamenať jeho koniec.

Počul rozhovor na mostíku medzi mladým Pakistancom a prvým dôstojníkom Queen Mary 2. Prineskoro mu svitlo, že Jávská hviezda neuvedie do chodu motory. Sprievodné krížniky by to nedovolili, ale Jávská hviezda to nepotre-bovala. Pri Ibráhímovej pravej ruke bol tretí ovládač, tlačidlo. Martin sledoval pohľadom, kam od neho vedú káble. Vied-li k signálnej pištoli Vera, namontovanej pod predným ob-lokom mostíka. Jedna svetlica, jedna iskra...

Cez obloky videl na obzore celé osvetlené mesto. Dvadsaťpäť kilometrov, tridsať minút plavby, optimálny čas, aby výbušná zmes dosiahla najväčšiu silu.

Martin vrhol pohľad na rádio. Posledná šanca vyslať va-rovanie. Pravá ruka mu sklzla k rozparku na odeve, kde mal nôž, priviazaný k stehnu.

Ibráhím zachytil jeho pohľad i pohyb. Prežil Afganis-tan, jordánske väzenie a neúnavné prenasledovanie Američanov v Iraku, takže sa v ňom vyvinul inštinkt di-vého zvierat'a.

Napriek bratskému osloveniu mu čosi hovorilo, že Afga-nec nie je jeho priateľom. Atmosféra na maličkom mostíku bola zrazu nabitá nenávisťou.

Martinova ruka vklzla pod háv po nôž. Ibráhím bol rýchlejší - pod mapou na stole mal pištoľ. Zrazu mierila na Martinovu hrud'. Vzdialenosť bola priveľká - štyri metre, o tri viac, ako bolo treba.

Každý vojak je vycvičený odhadnúť šance a odhadnúť ich rýchlo. Martin to robil takmer celý život. Na mostíku Grófká z Richmondu, zahalenej vlastným smrtonosným mračnom, mal dve - skočiť po Ibráhímovi, alebo skočiť po tlačidle. Ani jedna však neznamenala prežitie.

Vmysli sa mu vynorili slová, ktoré ako školák čítal v bás-ni: „Ku každému na tejto zemi skôr či neskôr príde smrť..." A spomenul si na Ahmeda Saha Masúda, Leva z Pandžší-ru, ktorý rozprával pri táborovom ohni: „Všetci sme odsú-dení zomrieť, Anglíz. Ale iba bojovník, požehnaný Ala-hom, si smie vyvoliť, ako zomrie!" Plukovník Mike Martin túto voľbu urobil...

Ibráhím postrehol jeho skok. Vedel, ako sa zablyсне v očiach človeka, ktorý už-už zomiera. Vykrikoval a vystrelil. Gul'ka trafila Martina do hrude a prišlo umieranie. No pod bolesťou a šokom je vždy sila vôle, dosť na ešte jednu se-kundu života.

Na konci tej sekundy obaja muži a loď odišli do červen-kastoruzovej večnosti.

David Gundlach ohromene vyvalil oči. Dvadsaťpäť kilome-trov pred ním, tam, kde bude najväčší parník na svete o tridsaťpäť minút, vyšľahol z mora obrovský plamenný vulkán. Z ďalších troch mužov, ktorí mali nočnú hliadku, sa vydralo: „Čo to bolo, preboha?"

„Monterey pre Queen Mary Dva. Odkloňte sa na ľavobok, opakujem, odkloňte sa na ľavobok. Prešetrujeme."

Gundlach videl, ako krížnik vpravo nabral útočnú rých-lost' a mieri k plameňom. Bolo jasné, že Grófká z Richmon-du postihla akási hrozná nehoda. Jeho úlohou bolo nepri-bližovať sa. Ak sú v mori stroskotanci, Monterey ich nájde.

Treba však zavolať kapitána. Keď prišiel na mostík, jeho prvý dôstojník ho oboznámil s tým, čo videl. Boli dvadsať-osem kilometrov od predpokladaného miesta nešťastia a rýchlo odbočili.

Po ľavoboku sa im plavil USS Leyte Gulf. Monterey mie-ril rovno k ohnivej guli v diaľke. Kapitán dal Gundlachovi za pravdu, že ak by katastrofu niekto prežil, čo je neprav-depodobné, stroskotancov by mal hľadať Monterey.

Obaja všetko pozorovali z bezpečia mostíka. Plamene začali o chvíľu blikať a potom zhasli. Posledné fláky plame-ňov na hladine budú zrejme zvyšky pohonných hmôt po-topenej lode. Keď Monterey doplával na miesto výbuchu, všetka supervýbušná zmes už bola preč.

Kapitán Queen Mary vydal rozkaz, aby počítače obnovi-li kurz na Southampton.

Prebehlo, samozrejme, vyšetrovanie. Trvalo takmer dva roky. Tieto veci nikdy nie sú hotové za niekoľ-ko hodín, iba ak v televízii.

Jedna skupina sa zamerala na skutočnú Jávsku hviezdu späťne od chvíle, čo stroskotala, po okamih, keď vyplávala z

Bruneja s LPG do Freemantlu v západnej Austrálii.

Nezávislí svedkovia, ktorí nemali záujem klamať, potvrdili, že jej velil kapitán Herrmann a všetko bolo v poriadku. Videli ju dvaja iní kapitáni krátko nato, ako oboplávala se-verovýchodný výbežok ostrova Borneo. Pre náklad, aký viezla, sa obaja kapitáni držali od nej ďaleko a do lodných denníkov zaznamenali jej meno.

Nahrávku posledného tiesňového volania prehrali nór-skemu psychiatrovi, ktorý potvrdil, že ide o hlas nórskeho krajana, dobre hovoriaceho po anglicky, a dodal, že podľa všetkého bol pod nátlakom.

Našli a vypočuli kapitána lode, vezúcej ovocie, ktorý za-znamenal jej udanú polohu a zamieril tam. Zopakoval, čo počul a videl. Odborníci na požiare na mori však uviedli, že ak bol požiar v strojomni Jávskej hviezdy taký katastrofál-ny, že ju kapitán Herrmann nemohol zachrániť, bol by sa napokon vznietil aj jej náklad. V takom prípade by neplá-vali na mieste, kde sa potopila, nijaké záchranné člny.

Filipínske komanda, podporované americkými bojový-mi helikoptérmi, vykonali na polostrove Zamboanga ra-ziu, navonok na základne hnutia Abú Sajjáf. Oblasť preče-sali a priviedli dvoch stopárov z kmeňa Hukov, ktorý žije v džungli. Občas pracovali pre teroristov, ale prehovorili, lebo sa nechceli ocitnúť pred popravnou čatou.

Vypovedali, že videli, ako na malom tankeri na úzkej

riečke uprostred džungle pracovali muži s kyslíkovo-acety-lénovými horákmi.

Skupina, prešetrujúca Jávsku hviezdu, podala správu do roka. Hovorilo sa v nej, že Jávska hviezda sa nepotopila ná-sledkom požiaru na palube, ale uniesli ju nepoškodenú. A ďalej, že vynaložili veľa námahy, aby presvedčili námor-né spoločenstvo, že už neexistuje, keď existovala. Predpo-kladá sa, že celá posádka je mŕtva, a túto skutočnosť treba potvrdiť.

V dôsledku zásady, že každý má vedieť len toľko, koľko potrebuje, pracovali všetky vyšetrojúce orgány a inštitúcie bez toho, že by vedeli, o čo v skutočnosti ide. Povedali im, že ide o poisť-ovacie vyšetrovanie, a všetci tomu uverili. Ďalšia skupina sledovala osudy skutočnej Grófký z Rich-mundu. Začali v kancelárii Alexa Siebarta v Londýne, pre-šli do Liverpoolu a navštívili rodiny posádky. Ti potvrdili, že keď Grófká vyložila v Singapore Jaguára, všetko bolo v poriadku. Kapitán McKendrick stretol v prístave priateľa z Liverpoolu a pred vyplávaním si zašli na pivo. A kapitán zatelefonoval domov.

Nezávislí svedkovia potvrdili, že keď nakladala v Kina-balu vzácne drevo, stále jej velil kapitán McKendrick.

V jávskom prístave Surabaja sa však zistilo, že sa tam ne-zastavila a nenaložila druhú časť nákladu - ázijský hodváb.

Siebart a Abercombe však dostali od odosielateľov doku-ment, že hodváb naložila. Dokument bol teda falošný.

Vytvorili identikit „pána Lamponga“ a indonézske bez-pečnostné služby v ňom spoznali muža, podozrivého z fi-nancovania Džamáa islámije, hoci sa to nedokázalo. Začali ho hľadať, ale zmizol v ľudských príváloch juhovýchodnej Ázie.

Skupina dospela k záveru, že Grófkú z Richmondu pre-padli a uniesli v Sulaweskom mori. Ukradli z nej všetky dokumenty, identifikačné rádiové kódy a transpondér a s celou posádkou ju potopili. Vyrozmeli o tom príbuz-ných. Rozhodujúci dôkaz našli u Dr. Alího Aziza al-Chattába. Odpočúvaním jeho telefónu zistili, že si rezervoval letenku na Stredný východ. Na porade v Thames House, sídle MI5, dospeli k záveru, že čo je veľa, to je veľa. Birminghamská polícia a osobitná jednotka vyrazila dvere jeho bytu, keď sa odpočúvaním zistilo, že je vo vani. Odviedli ho zakrúte-ného do osušky.

Al-Chattáb bol však prefikáný. Dôkladne prehľadali je-ho byt, auto a kanceláriu, preskúmali jeho mobil a laptop, ale nenašli tam nič usvedčujúce.

Zdvorilo sa usmieval a jeho advokát ustavične protesto-val počas zákonnej dvadsaťosemdňovej lehoty, ktorá brit-skej polícii umožňuje zadržiavať podozrivého bez vznese-nia obvinenia. Jeho úsmev zbledol, keď vyšiel z väzenia. Jej kráľovského veličenstva Belmarsh, a hneď ho opäť zatkli, tentoraz do extradičnej väzby, lebo vláda Spojených arab-ských emirátov požiadala o jeho vydanie.

Na túto väzbu sa podľa zákona nevzťahuje nijaká leho-ta. Al-Chattáb sa vrátil do svojej cely. Tentoraz sa jeho právnik odvolaním energicky dožadoval, aby vydanie za-mietli. Ako Kuvajťan nebol občanom Spojených arabských emirátov, ale o to tu nešlo.

Proteroristické stredisko v Dubaji sa prekvapujúco do-stalo k viacerým fotografiám. Bol na nich Al-Chattáb so známym kuriérom al-Káidy, kapitánom lode, ktorého sle-dovali. Na iných prichádzal alebo odchádzal z vily v Rás al-Chajme, o ktorej sa vedelo, že slúži ako úkryt teroristov. Na londýnskeho sudcu to zapôsobilo a vydanie povolil.

Al-Chattáb sa odvolal... a znova prehral. Keď dostal na výber, či chce ostať v neveľmi príjemnej starostlivosti väz-nice Jej kráľovského veličenstva Belmarsh, alebo podstúpiť dôrazný výsluch na pústnej základni špeciálnych jednotiek Spojených arabských emirátov v Perzskom zálive, požia-dal, aby smel ostať hosťom kráľovnej Alžbety.

Tu vznikol problém. Briti mu vysvetlili, že nemajú nič, na základe čoho by ho mohli zadržiavať, nehovoriac o ob-žalobe a odsúdení. Keď ho viezli na letisko Heathrow, uza-vrel dohodu a prehovoril.

Keď začal, ľudia z CIA, ktorých k tomu privolali, hlásili domov, že tak užasli, akoby sa pred nimi zvalila priehrada Boulder Dam. Prezradil vyše sto agentov al-Káidy, na kto-rých dovtedy nepadol ani tieň podozrenia, a dvadsaťštyri spiacich bankových kont.

Keď pred nim vyšetrovatelia spomenuli projekt al-Káidy Al-Isrá, upadol do ohromeného mlčania. Netušil, že o ňom niekto vie. A znova sa rozhovoril.

Potvrdil všetko, čo v Londýne a Washingtone už vedeli alebo tušili, a povedal ešte viac. Prezradil totožnosť mužov na palube Grófký z Richmondu na jej poslednej ceste, s vý-nimkou troch Indonézanov.

Poznal pôvod a rodičov pakistanského tínedžera, ktorý sa narodil a vyrástol v anglickom grófstve Yorkshire, a mohol preto hovoriť namiesto kapitána McKendricka lodným rádiom a oklamať prvého dôstojníka Dávida Gundlacha.

Priznal, že Doňu Máriu a mužov na jej palube zámerne obetovali, hoci oni o tom nevedeli. Bola to lešť, pre prípad, že by

niekto váhal poslať amerického prezidenta parníkom na more.

Vyšetrovatelia sa obozretne zmienili o Afgancovi, ktoré-ho, ako vedeli, vypočúval Al-Chattáb vo vile v Spojených arabských emirátoch. V skutočnosti to nevedeli, iba tušili, ale Al-Chattáb nezaváhal.

Potvrdil príchod tajomného talibanského veliteľa do Rás al-Chajmy po odvážnom a krvavom úteku pri Kábule.

Po-vedal, že všetko dôkladne overili so sympatizantmi al-Káí-dy v Kábule a tí sa zaručili, že k nemu skutočne došlo.

Priznal, že pokyn na odchod do Perzského zálivu a vy-počúvanie utečenca mu dal sám Ajman al-Zaváhiri. A ešte prezradil, že Afgancovu totožnosť neoveril nikto menší ako šejk na základe rozhovoru, ktorý s ním mal pred rok-mi v jaskyni v Tora Bore.

Práve šejk priznal Afgancovi privilégium zúčastniť sa na Al-Isre a on, Al-Chattáb, ho poslal s ostatnými do Malajzie.

Anglo-americkí vyšetrovatelia s náramnou radosťou roz-metali to posledné, čo mu v živote zostávalo, keď mu po-vedali, kým bol Afganec v skutočnosti.

Grafoológ potvrdil, že rukopis nezvestného plukovníka a osoby, ktorá napísala správu a strčila ju do potápačského vaku na ostrove Labuan, je ten istý.

Vyšetrovacia komisia operácie Páčidlo sa zhodla na tom, že Mike Martin nasadol na Grófkú z Richmondu, stále vy-stupujúc ako terorista, niekedy po odchode z Labuanu a že niet nijakých dôkazov, že by z nej stihol včas odísť.

Vyskytli sa rozličné hypotézy, prečo Grófka vybuchla o štyridsať minút skôr, ako mala, a všetky nechali otvorené.

V Británii je zvykom nechať uplynúť sedem rokov, kým možno nezvestného človeka úradne vyhlásiť za mŕtveho a vydať úmrtný list.

Keď však uzavreli vyšetrovanie Al-Chattába, ohliadača londýnskeho obvodu City of Westminster pozvali na dis-krétnu večeru do oddeleného salónika v Brook's Clube na St. James's Street. Prítomní boli ešte traja muži, a keď odišiel čašník, vysvetlili ohliadačovi mnohé veci.

Ohliadač vydal na druhý týždeň Terryemu Martinovi, profesorovi na School of Oriental and Afričan Studies, úmrtný list jeho zosnulého brata plukovníka Mikea Marti-na z výsadkárskeho pluku, ktorý pred osemnástimi me-siacmi bez stopy zmizol.

Na veliteľstve pluku SAS pri meste Hereford stojí dosť zvláštna stavba, ktorá sa volá Hodinová veža. Vežu kus po kuse rozobrali, keď pluk pred niekoľkými rokmi prevelili zo starej základne do novších priestorov. Tam ju opäť po-stavili.

Hore má hodiny, ako možno z názvu predpokladať, ale zaujímavé sú všetky štyri strany veže, na ktorých sú zapí-sané mená všetkých príslušníkov SAS, ktorí padli v boji.

Krátko po vydaní úmrtného listu sa konala pri úpätí Ho-dinovej veže zádušná omša. Zúčastnilo sa na nej vyše de-sať mužov v uniformách, desať v civilných odevoch a dve ženy. Bola medzi nimi riaditeľka MI5, riaditeľ Bezpečnostnej služby a bývalá manželka mŕtveho.

Vyhlásenie za nezvestného v akcii si vyžadovalo trocha presviedčania, ale tlak prišiel z najvyšších miest. Keď sa riaditeľ, špeciálne jednotky a veliteľ pluku oboznámili so všetkými známymi faktmi, súhlasili, že vyhlásenie je opod-statnené. Plukovník Mike Martin nebol prvý a nebude ani posledný príslušník SAS, ktorý zmizol v ďalekých konči-nách a už sa neobjaví.

V onen pochmúrny februárový deň zapadalo za waleské Black Mountains slnko. Kurát na záver obradu zacitoval zvyčajné slová z Evanjelia sv. Jána: „Nikto nemôže milovať väčšmi ako ten, kto život položí za priateľov.”

Iba tí, čo sa zišli pri Hodinovej veži, vedeli, že Mike Mar-tin z výsadkárskeho pluku a plukovník SAS vo výslužbe to urobil pre štyritisíc celkom neznámych ľudí, ktorí vôbec nevedia, že existoval.

Podakovanie

Za pomoc pri preklade arabských reálií a prepise vlastných mien a zemepisných názvov do slovenčiny úprimne ďaku-jem prof. PhDr. Jánovi Paulinymu, CSc.

Otakar Kořínek